

یکشنبه

۳۰ شهریور ۱۳۹۳
۲۵ ذی‌القعدة ۱۴۳۵
۲۱ سپتامبر ۲۰۱۴

سوئیفت آسیایی
در دستور کار بانک مرکزی

پول زیادی بین مردم تقسیم می‌شد
اما فقر همچنان پایدار بود

بخش معدن پیش‌تاز در خصوصی‌سازی

وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد:

رونق اقتصادی با فعال کردن سایت‌های نمایشگاهی

«حضور ایران در میلان» در گفت‌وگو با مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌ها بررسی شد
سفره جهانی، فرهنگ ایرانی

استراتژی مدیران خودروساز جهان
رشد درون‌سازمانی
شاه‌کلید بازار جهانی

مسیر خرید قطعات هواپیما
با مذاکرات ژنو باز نشد

بررسی راهکارهای تسویه بدهی دولت
تسعیر نرخ ارز
درمانی کوتاه مدت

پارلمان بخش خصوصی
در تب انتخابات

روزهای پرتلاطم
در بازار سرمایه

دولت و سازندگان هر دو
به هوای تازه نیاز دارند
رضا پدیدار
رئیس انجمن سازندگان تجهیزات
صنعت نفت

تسعیر نرخ ارز
خوب اما غیر قانونی
سعید لیلانز
اقتصاددان

فاکتورهای موفقیت
در پنجره واحد تجاری
فردوس حاتمی لنگرانی
کارشناس مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

۶۰۰ میلیارد تومان
هزینه ساخت پل تفرم جدید
فرهاد بنیا
عضو انجمن سازندگان قطعات خودرو

اقتصاد دریا محور
الزامی برای اقتصاد مقاومتی
احمد پاکزاد
روزنامه نگار

سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران
IDRO
پیشرو در صنایع پیشرفته
www.idro.org

احمد پاکزاد
روزنامه نگار
aapakzad@yahoo.com

منابع طبیعی یک سرزمین هر چند که به عنوان ثروت ملی تلقی می‌شوند، ولی الزاماً مزیت اقتصادی نخواهند بود. زمانی می‌توان منابع طبیعی یا توانمندی‌های دسترسی به مواد اولیه خام را بهره‌ور دانست که شبکه کاملی از زنجیره تأمین در زیرساخت اقتصادی آن کشور فراهم شده باشد. این زنجیره شامل تأمین، تولید و توزیع است. از این جهت زیرساخت رشد و مدیریت بهینه اقتصاد کشور مستلزم ایجاد همگرایی، همسانی و رشد متناسب حلقه‌های زنجیره در ابعاد عملیاتی است.

ایران به واسطه شرایط آب و هوایی، موقعیت جغرافیایی و منابع زیر و رو زمینی، از ظرفیت بسیار مناسبی برای تهیه، استحصال و تأمین مواد اولیه خام از درون مرزهای قلمرویی و یا از محل همسایگان خویش برخوردار است. از سوی دیگر به واسطه در اختیار داشتن دانش فنی، فناوری و نیروی انسانی که در برخی از شاخه‌های صنعتی، تقریباً روزآمد و خودکفا می‌باشد، علی‌القاعده مشکلی در حوزه تولید و فرآوری ندارد. در طی سال‌های گذشته اقدامات مؤثری در جهت ارتقاء سطح کیفی و کمی حلقه‌های تأمین و تولید انجام شده است که مکفی به نظر نمی‌رسد، لیکن هنوز به همان اندازه هم زیرساخت توزیع همانند شبکه‌های حمل و نقل و تجهیزات لازمه آن رشد نکرده‌اند.

برای ایجاد یک اقتصاد پویا و پایدار توجه به استراتژی درون‌زا- برون‌گرا ضروری است. در درون کشور، زایش و پویایی باید به نحوی باشد که ارزش افزوده ناشی از فرآوری کالا و خدمات بدست آید تا قابلیت‌های برون‌گرایی اقتصاد بتواند در عرصه‌های بین‌المللی از آنها برای ثروت آفرینی ملی بهره‌گیری کرد. از جمله خصوصیات برون‌گرایی اقتصاد وجود زیرساخت و امکانات حمل و نقلی متناسب با اصول تجارت بین‌المللی است.

حمل و نقل دریایی، به واقع مهمترین نقش را در مبادلات کالا و شکل‌گیری تجارت در سطح بین‌المللی ایفا می‌کند. شاید بتوان ادعا کرد بیش از ۹۰ درصد از تجارت جهانی در دریا و توسط ناوگان تجاری دریایی انجام می‌گیرد.

ایران سرزمینی است که در دو سوی شمال و جنوب خود دسترسی به دریا دارد. طول سواحل ایران نزدیک به ۵۸۰۰ کیلومتر برآورد می‌شود. در جنوب عملاً از طریق این سواحل است که امکان دسترسی به تمامی نقاط جهان با کمترین نیاز عبور از قلمرو ثالث فراهم است. شکل خاصی دریای خزر نیز به ایران کمک می‌کند تا نفوذ عمیقی در کشورهای شمالی داشته باشد و لبه جلویی اتصال خود را به حداکثر برساند.

اما هزاران کیلومتر ساحل در اختیار که نقش بی‌بدیلی در بسترسازی برون‌گرایی اقتصاد ملی دارد، هنوز نتوانسته است رشد همسانی را داشته و نیازمندی‌های تجارت و صنعت ملی را برآورده سازد.

در دهه‌های ۴۰ تا ۶۰ شمسی به دلیل نبود تجربه عملگراییانه در برنامه‌ریزی‌های توسعه و به واسطه گسترش سایه درآمدهای نفتی بر ساختار اقتصاد، آمایش سرزمینی ایران به صورتی نامتوازن شکل گرفت. در این میان مناطق محصور در خشکی که به دلیل رونق اقتصاد نفتی، بستر مناسبی برای فعالیت‌های غیرمولد بودند، توسعه ناهمگن یافتند و افزایش سیل مهاجرت به کلانشهرها را بوجود آورد و با تمرکز امکانات شهری در این مناطق، عملاً نقاط دور از این مراکز در حال رشد، تهی از جمعیت گردیدند. سواحل جنوبی هم که می‌توانستند فرصت‌های بی‌ظنری را فراهم کنند، در زمره مناطق وامانده از توسعه به شمار می‌روند.

این در حالی است که بیش از ۸۰ درصد از شهرهای بزرگ جهان که به عنوان قطب‌های تجاری شناخته می‌شوند، در کنار دریا قرار گرفته‌اند که بیانگر جایگاه «اقتصاد دریا محور» به عنوان اقتصاد پایه شهر و مسبب رشد و رونق آنها می‌باشد. نکته حائز اهمیت آن است که ۸ کلانشهر ایران یعنی تهران، کرج، شیراز، اصفهان، تبریز، مشهد، اهواز و قم، در خشکی محصورند. گویی توسعه اقتصادی ایران از نزدیک شدن به دریا و اواهمه داشته و از آن به شدت اجتناب می‌کند.

اگرچه به آن سوی خلیج فارس نگاهی انداخته شود، کشوری کوچک را می‌بینیم که با کمترین منابع طبیعی و جمعیتی، فاقد سرمایه صنعتی و فناوری، صرفاً به واسطه درک کاملی از مزیت همجواری با آب‌های آزاد، ساختار خود را چنان شکل می‌دهد که در عرض ۳ دهه، خود را به عنوان هاب تجارت منطقه معرفی می‌نماید. گردش تجاری بالا و ارزش افزوده ناشی از آن می‌توانست نصیب یکی از جزایر یا بنادر مستعد ایران باشد که فعلاً اینگونه نیست.

آنچه مسلم است تحقق اقتصاد مقاومتی مبتنی بر راهبرد درون‌زایی و برون‌گرایی، نیازمند رشد همگن و متناسب حلقه زنجیره تأمین بر اساس تکیه بر شناخت و درک کاملی از مزیت‌های سرزمینی ایران است. در این میان «توسعه دریا محور» می‌تواند یکی از ارکان مهم این توسعه تلقی شود. والاترین دستاورد توسعه دریا محور، کسب اقتدار و سیادت اقتصاد ملی و کسب حضوری قدرتمند در تمامی عرصه‌های دریایی در ابعاد جهانی است.

ر هبر معظم انقلاب سیاست‌های کلی «علم و فناوری» را ابلاغ کردند؛

افزایش بودجه تحقیق و پژوهش به ۴ درصد تولید ناخالص داخلی

نظام رسیده است، ابلاغ شد. با اجرای این سیاست‌ها بودجه تحقیق و پژوهش به حداقل ۴ درصد تولید ناخالص داخلی تا پایان سال ۱۴۰۴ می‌رسد. همچنین ارتقای منزلت و بهبود معیشت استادان و محققان، اشتغال دانش‌آموختگان، تحول و ارتقای علوم انسانی و جهاد مستمر علمی با هدف کسب مرجعیت علمی و فناوری در جهان، از اهداف سیاست‌های کلی علم و فناوری است.

حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر معظم انقلاب اسلامی در اجرای بند یک اصل ۱۱۰ قانون اساسی سیاست‌های کلی «علم و فناوری» را که پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام تعیین شده است، ابلاغ کردند. به گزارش ایرنا از پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری، متن سیاست‌های کلی علم و فناوری که به روسای قوای سه‌گانه و رئیس مجمع تشخیص مصلحت

وزیر صنعت، معدن و تجارت اعلام کرد

رونق اقتصادی با فعال کردن سایت‌های نمایشگاهی

اسلامی ایران نیز ضمن ارائه گزارش عملکرد سال مالی ۹۲ اظهار کرد: شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران به منظور هماهنگی و رشد و توسعه امور نمایشگاهی در داخل و خارج کشور و همچنین متمرکز نمودن امور مربوط به برگزاری نمایشگاه‌ها و همایش‌های ملی و بین‌المللی در راستای تحقق سیاست‌های توسعه صادرات غیرنفتی و معرفی دستاوردها و تولیدات صنعتی، معدنی، کشاورزی و خدمات بازرگانی، فنی و مهندسی کشور تشکیل شده است.

اسفهدی با تشریح اهداف کلان شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران اظهار داشت: افزایش اعتبار ملی و بین‌المللی شرکت با رویکردهای علمی و تخصصی، ارتقای سطح کیفی، برگزاری نمایشگاه‌های داخلی و خارجی و توسعه منابع انسانی به عنوان اصلی‌ترین سرمایه در اجرای موفقه‌های مرتبط و موثر توسعه پایدار صنعت نمایشگاهی است.

وی همچنین برنامه‌های عملیاتی شرکت را در توسعه فضاهای نمایشگاهی از طریق بهسازی و بازسازی سالن‌های نمایشگاه و اجرای طرح پدافند غیرعامل، ارتقای سطح امنیت و استانداردسازی محیط نمایشگاه از طریق ساماندهی سیستم کنترل محیطی و ... ذکر کرد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: با توجه به تاکید مقام معظم رهبری بر صادرات غیرنفتی، گسترش و فعال کردن سایت‌های نمایشگاهی گام مهمی در جهت رونق اقتصادی خواهد بود. به گزارش شاتا، مهندس محمدرضا نعمت‌زاده در جلسه مجمع عمومی عادی سالانه شرکت سهامی نمایشگاه بین‌المللی جمهوری اسلامی گفت: نمایشگاه باید به صورت یک شرکت دولتی عمل کند و با سیاستگذاری و برنامه‌ریزی تمهیدات، حضور شرکت‌های ایرانی در نمایشگاه‌های خارج از کشور را تسهیل کند.

وی افزود: نجات کشور در تولید و صادرات است و صادرات غیرنفتی محرک تولید است.

وی با اشاره به محدودیت ناشی از تحریم جهت حضور در نمایشگاه‌های خارجی گفت: اگر بتوانیم بخشی از هزینه حضور بخش خصوصی را در نمایشگاه‌های خارج از کشور تأمین کنیم، کمک بزرگی به حضور فعال آنان در نمایشگاه و در پی آن صادرات غیرنفتی کرده‌ایم.

وزیر صنعت، معدن و تجارت همچنین گفت: شهر بزرگ تهران به سایت‌های نمایشگاهی متعددی نیاز دارد. مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های بین‌المللی جمهوری

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی:

پول زیادی بین مردم تقسیم می‌شد اما فقر همچنان پدیدار بود

با وجودی که پول زیادی بین مردم تقسیم می‌شد اما شاهد از بین رفتن فقر نبودیم و این در حالی است که در برزیل فقط به ۱۶ درصد مردم تنها معادل ۴۰ دلار یارانه در ماه پرداخت می‌شود. به گزارش ایرنا، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی، علی ربیعی در همایش روسای مراکز علمی و کاربردی بهزیستی و تأمین اجتماعی سراسر کشور بر ضرورت اتخاذ استراتژی مبتنی بر اهداف مورد نیاز تاکید کرد و افزود: اگر می‌خواهیم رشد و توسعه یابیم، باید نگاهمان تغییر یافته و وضع‌مان را تغییر دهیم و امر تغییر باید جهت‌گیری درستی داشته باشد زیرا تحقق آن تنها با بهره‌گیری از مراکز علمی و پژوهشی عملی می‌شود.

اهداف باید خروجی مناسبی داشته باشیم، تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی مهم‌ترین مسئله در کشورهای جهان سوم است. وی به سیاست‌های دولت تدبیر و امید در زمینه مسکن اجتماعی نیز اشاره کرد و گفت: سیاست ایجاد مسکن اجتماعی، کار درستی است که از سوی دولت پیگیری خواهد شد زیرا این سیاست در برخی از کشورها انجام شده و از آن نیز نتیجه گرفته‌اند. وی ارتقای دانش کارشناسان را با اهمیت ارزیابی کرد و

گفت: متأسفانه افراد در کشورهای جهان سوم سازمان را به عنوان منبع اشتغال می‌بینند در صورتی که افراد در سازمان باید به نیازهای اجتماعی پاسخ دهند، بنابراین منابع انسانی و ذهن انسانی باید نسبت به کار ارتقا یابد. وی تصریح کرد: ارتقای منابع انسانی در سایه مراکز آموزش عالی امکان‌پذیر است، منابع انسانی برای کاری که می‌کند مهم است لذا منابع انسانی باید هم مهارت‌افزایی داشته باشد و هم اخلاق کار را افزایش دهد.

وی به جهت‌گیری سیاست‌های دولت تدبیر در زمینه رفاه پرداخت و گفت: یکی از تفاوت‌های دولت تدبیر و امید با دولت‌های گذشته سیاست‌های رفاه اجتماعی است؛ مسئله رفاه یک سیاست اصلی در این دولت می‌باشد. برنامه رفاهی و سیاست‌های رفاه اجتماعی در این دولت، شکل و چارچوب یافته است.

ظریف: جامعه جهانی باید مانع کمک برخی کشورها به تروریست‌ها در منطقه شود

وزیر خارجه ایران در مصاحبه با شبکه تلویزیونی «پی‌بی‌اس» آمریکا، با اشاره به ادامه حمایت برخی کشورها از گروه‌های تروریستی فعال در منطقه از جمله داعش، تاکید کرد: جامعه جهانی باید مانع کمک به تروریست‌ها شود که متأسفانه از کشورهای داخل و خارج منطقه ارسال شده است. وزیر خارجه کشورمان همچنین گفت که

جمهوری اسلامی ایران برای شکست تروریست‌ها با دولت عراق و مقامات اقلیم کردستان همکاری دارد، زیرا این تروریست‌ها به واسطه حضور پرشماری از اتباع خارجی در میان آنها، تمامی کشورهای منطقه و فراتر از آن را تهدید می‌کنند. دکتر ظریف در پاسخ به نظرخواهی خبرنگار از وی درباره کمک جامعه جهانی به عراق در مبارزه با داعش از طریق عملیات هوایی، ارسال تجهیزات و آموزش، گفت: «معتقدم عراقی‌ها خود به غایت توانایی آزادسازی سرزمین خود را دارند. آنچه جامعه جهانی باید انجام دهد، این است که مانع کمک به تروریست‌ها شود که در ۳ تا ۴ سال گذشته متأسفانه از کشورهای منطقه و خارج از آن ارسال شده است.» وی در پاسخ به پرسش پی‌بی‌اس درباره معرفی کشورهای مورد نظر گفت: نیازی نیست که از آنها نام ببرم. ما خواهان همکاری با آنها به‌ویژه با دوستان خود در منطقه هستیم تا این تهدید را به صورت بنیادین و نه صرفاً با یک اقدام نظامی از بین ببریم.

ویژه

طرح‌هایی برای جذب کردن سرمایه‌گذاری در بورس

جهت گیری اصلی دولت و سیاست‌های طراحی شده در سید خروج از رکود این است که ما بتوانیم نقش بازار سرمایه را در تأمین مالی بنگاه‌ها افزایش دهیم. آنجا احکام متعددی پیش‌بینی شده و ابزارهای مالی جدیدی معرفی شده که می‌تواند این نقش را برای ما ایفا کنند. به گزارش ایسنا، علی طیب‌نیا در نشست مدیران شرکت‌های هلدینگ و سرمایه‌گذاری کشور با معاون اول رئیس‌جمهوری افزود: وظیفه اصلی نظام بانکی کشور تأمین سرمایه در گردش فعالیت‌های اقتصادی تعریف شده است. وزیر اقتصاد گفت: چند ماه گذشته که مقام معظم رهبری سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی را ابلاغ کردند، هسته اصلی و جوهره اصلی اقتصاد مقاومتی دستیابی به رشد اقتصادی مستمر، پایدار درونزا و برون‌گرا است؛ رشدی که بتواند موجبات استحکام اقتصاد داخلی ارتقای موقعیت کشور در عرصه بین‌المللی و بهبود وضعیت معیشت و رفاه مردم

وای ادامه داد: هم‌اکنون متأسفانه در شرایطی هستیم که رشد اقتصادی پایینی را که طی ۲۰ تا ۳۰ سال گذشته با آن روبرو بودیم هم در اختیار نداریم. اقتصاد ما در ۲ سال متوالی با رشد اقتصادی منفی مواجه شد و در حال حاضر تولید ۱۰ درصد و درآمد ۲۰ درصد نسبت به حداکثر قبلی خودش کاهش پیدا کرده است.

طیب‌نیا افزود: دولت تدبیر و امید از سال گذشته برنامه اصلی خود را مقابله با شرایط رکودی، بازگشت تولید به حداکثر قبلی و سپس دستیابی به رشد اقتصادی پایه و مستمر قرار داد. از همان ۱۷ شهریور سال ۱۳۹۲ بود که دولت مصوبه ۳۵ ماده‌ای برای شناسایی مشکلات و موانع موجود در مسیر تولید را تصویب کرد. وزیر اقتصاد تصریح کرد: بر اساس تحلیل‌های صورت گرفته، به این جمع‌بندی رسیدیم که یکی از مهم‌ترین

ابتکار: با انتقال آب دریای خزر مخالفم

معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان محیط زیست بر مخالفت خود با پروژه انتقال آب از دریای خزر تاکید کرد. به گزارش ایسنا، معصومه ابتکار اظهار کرد: درباره انتقال آب از دریای خزر به فلات مرکزی تصمیم جدیدی گرفته نشده و هیچ موافقتی صورت نگرفته است. وی مخالفت جدی خود را با انتقال آب بین حوضه‌های اعلام کرد و گفت: آب باید به صورت درست مدیریت شود. وی در مورد احتمال توافق وزارت نیرو و محیط‌زیست بر سر انتقال آب از دریای خزر به فلات مرکزی گفت: در این مورد هیچ اظهارنظری نمی‌توان کرد؛ خیلی موافق بحث انتقال آب نیستیم چرا که منابع آبی باید مدیریت شود. رئیس سازمان محیط‌زیست با تاکید بر این که مشکل کنونی مربوط به مدیریت نادرست منابع آب است، گفت: در حال حاضر در مازندران منابع آبی خوبی هست اما با مشکل مواجه‌ایم. به‌گونه‌ای که نه فاضلاب تصفیه می‌شود و نه منابع آب به‌درستی مدیریت می‌شود؛ مدیریت نادرست منابع آب مشکلی است که در سال‌های اخیر با آن مواجه‌ایم و باید مصرف‌مان را به درستی تنظیم کنیم.

عراقچی: امیدواریم در روزهای آینده پیشرفت داشته باشیم

سیدعباس عراقچی، عضو ارشد تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای، فضای مذاکرات نیویورک را «بسیار خوب» ارزیابی کرد و گفت: اختلافات در موضوعات وجود دارد ولی هم فضا خوب و سازنده است و هم اراده و جدیت لازم در همه طرف‌ها وجود دارد. به گزارش ایرنا، معاون حقوقی و بین‌الملل وزیر امور خارجه، این مطلب را در جمع خبرنگاران در پاسخ به سوال خبرنگاری بیان کرد که از او پرسید: شما قبل از حضور در نیویورک زیاد خوشبین نبودید ولی خانم شرمین، معاون وزیر خارجه آمریکا گفته است در مذاکرات مصمم‌تر بودید، آیا اتفاقی در این دیدارهای دوجانبه افتاد که کمی به خوشبینی‌ها اضافه شده است؟ عراقچی اضافه کرد: می‌توانم بگویم در مجموع فضای بسیار خوبی بر مذاکرات حاکم است، اختلافات ما در موضوعات وجود دارد ولی هم فضا، خوب و سازنده است و هم اراده و جدیت لازم در همه طرف‌ها وجود دارد.

عملکرد یکساله دولت در ایجاد بسترهای مناسب تولید را بررسی کرد

گام‌هایی کوتاه برای بهبود فضای کسب و کار

تجارت نمره دهیم، قطعا نمره قابل قبولی خواهند گرفت و با سیاست‌های اقتصادی که این دولت در پیش گرفته می‌توانیم به جایگاهی که در سند چشم‌انداز ۲۰ساله کشور در نظر گرفته شده، دست یابیم.

کمیود نقدینگی، چالش بخش تولید در فضای کسب و کار

صدری با اشاره به چالش‌های بخش تولید در فضای کسب و کار تصریح کرد: یکی از چالش‌های بزرگ در فضای کسب و کار کشور، کمیود نقدینگی در بخش تولید است که به عقیده من دولت باید برای رفع آن، یکسری سیاست‌ها را به سوی جذب سرمایه‌های خارجی و تقویت سرمایه‌های داخلی در نظر بگیرد. در حقیقت اقتصاد زمانی رونق می‌یابد که در بحث عرضه و تقاضا، تقاضا را هم در نظر داشته باشیم. رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان با اشاره به تلاش دولت برای بهبود فضای نامساعد حاکم بر تولید اظهار کرد: در بسته سیاستی دولت برای خروج از رکود، در زمینه تولید و حمایت از آن برنامه‌های خوبی وجود دارد اما در جزئیات باید روی توانمندسازی بخش عمومی کشور نیز تاکید شود. منظور از توانمندسازی، قدرت خرید مردم است. وقتی مردم قدرت خرید نداشته باشند هرچه تولید شود در جامعه با تقاضایی روبه‌رو نشده و اقتصاد همچنان در رکود به‌سر خواهد برد اما در نگاه کلی، روندی که دولت در پیش گرفته، هم در بعد داخلی و هم در بعد بین‌المللی مثبت است زیرا این دولت در جلوگیری از نرخ تورم بسیار موفق بوده اما باید روی رکود اقتصادی بیشتر کار کند.

صدری تاکید کرد: اگر نرخ ارز، نرخ بهره بانکی، نرخ سود سپرده بانکی و نرخ تورم تک رقمی باشد و همه اجزای سبب اقتصادی دولت اصلاح شود، اقتصاد کشور رونق پیدا می‌کند. نمی‌توان به هریک از اجزا به صورت منفرد نگریست زیرا در اقتصاد تمام اجزا با یکدیگر مرتبط هستند و به تنهایی نتیجه‌بخش نخواهند بود.

مشکلات فضای کسب و کار متوقف شده است

محمدعلی عباسی، عضو کمیسیون صنایع اتاق ایران نیز در گفت‌وگو با **صنعت** در این رابطه گفت: وضعیت کسب و کار در این مدت اگر بدتر نشده باشد، بهتر نیز نشده است. در گذشته مشکلات بسیاری لحظه به لحظه در کمین اقتصاد کشور بود که در حال حاضر این مشکلات متوقف شده است، اما اینکه در بخش تولید کشور در تمامی بخش‌ها رونق یافته باشد، چنین نیست.

عباسی در ادامه افزود: همه در دل‌نگرانی و اضطراب هستند که چه اتفاقی افتاده اما هنوز هیچ اتفاقی نیفتاده است. آنچه باید به بخش تولید تزریق می‌شد را نیز اگر

شکوفه حبیب‌زاده - گروه صنعت: عوامل متعددی بر عملکرد بنگاه‌های اقتصادی تاثیر می‌گذارد که تغییر دادن آنها فراتر از اختیارات و قدرت مدیران بنگاه‌های اقتصادی است. عواملی همچون کیفیت دستگاه‌های حاکمیت، ثبات قوانین و مقررات، کیفیت زیرساخت‌ها و... بی‌شک یکی از مهم‌ترین عوامل تاثیرگذار در وضعیت اقتصادی یک کشور، ایجاد و بهبود زیرساخت‌های اقتصادی و فضای کسب و کار آن است. در واقع توسعه و تسهیل فضای کسب و کار که ایجاد، حفظ و بهبود آن نقش مهمی در دستیابی به اهداف اقتصادی تعیین‌شده دارد، تاثیر بسزایی در رشد اقتصادی آن کشور خواهد گذاشت. از طرفی نمی‌توان این موضوع را انکار کرد که فضای کسب و کار ارتباط بسیار زیادی به تصویب قوانین و مقررات انجام کار در هر کسب و کار و سهولت یا دشواری آنها دارد. متأسفانه در چند سال اخیر رتبه ایران در شاخص‌های مرتبط با فضای کسب و کار افت شدیدی داشته است. دولت یازدهم پس از روی کار آمدن در راستای بهبود فضای کسب و کار قدم‌هایی برداشته است و برخی از قوانین زائد و مزاحم را از سر راه تولیدکنندگان و فعالان صنعتی برداشته اما آنچه همچنان مورد نقد کارشناسان قرار دارد، کندی حرکت دولت در این جهت و تلاش‌هایی است که به اذعان برخی از آنها برای شرایط کنونی اندک به شمار می‌رود. برای بررسی عملکرد دولت یازدهم در بهبود شرایط کسب و کار در کارنامه یکساله با کارشناسان به گفت‌وگو نشستیم. آنها معتقدند که نمی‌توان کارنامه دولت را در یکسال اخیر مورد بررسی قرار داد و از آن نتیجه گرفت زیرا این دولت با مشکلات و موانع بیشماری مواجه شد که ماحصل عملکرد نادرست دولت‌های نهم و دهم بود.

مشکلات دولت یازدهم، میراث دولت نهم و دهم

علی صدری، رئیس خانه صنعت، معدن و تجارت جوانان در گفت‌وگو با **صنعت** در رابطه با بهبود فضای کسب و کار از زمان روی کار آمدن دولت یازدهم گفت: کارنامه دولت را پس از یکسال روی کار آمدن نمی‌توانیم ارزیابی کنیم. مشکلات دولت یازدهم میراث دولت نهم و دهم بوده و مشکلات دولت قبل از جمله مسئله تحریم‌ها را به یکد می‌کشد اما این دولت توانست تا به امروز این موضوع را به خوبی مدیریت کند.

تا پایان سال ۱۳۹۳ نمی‌توان انتظار بهبود شرایط کسب و کار و خروج بخش تولید از رکود را داشت. باید پذیریم که دولت یازدهم آنچه از دولت دهم تحویل گرفت، سختی و تلخی بود و نمی‌توان انتظار داشت که بتواند به سرعت مشکلات را در راستای بهسازی شرایط برطرف کند

صدری در ادامه افزود: دولت توانسته در خصوص فضای کسب و کار جلوی تورم را بگیرد. معمولاً پس از کنترل تورم فضای رکود در جامعه حاکم می‌شود و در حال حاضر نیز در چنین وضعیتی به سر می‌بریم. اگر بخواهیم در این زمینه به دولت یازدهم یا وزارت صنعت، معدن و

را با مشکل مواجه کرده و باید با مذاکرات برطرف شود را اگر در کنار عوامل درون‌کشوری حاکم بر فضای تولید کشاورزی، صنعت، معدن و تجارت کشور در نظر داشته باشیم، نگرانی تولیدکنندگان را درک خواهیم کرد. در واقع سازمان‌های درون‌کشوری که موانع تولید را به وجود آورده‌اند برای برطرف کردن موانع همگام با تولید نیستند

وی تصریح کرد: اگر می‌خواهیم بهبود فضای کسب و کار را داشته باشیم باید از فشارهای دارایی کاسته شود که این امر در دستان وزارت امور اقتصادی و دارایی است. از طرفی مشکلات بانک‌ها نیز برطرف نشده و بانک‌ها برای حمایت از تولید با مشکل مواجه و سرمایه آنها در بدی‌های موق فقل شده است، درحالی که در برنامه ۳ ساله بانک‌ها باید ۲۵ درصد دارایی‌های خود را کاهش

داده و به نقدینگی و سرمایه در گردش خود بیفزایند و آن را برای تسهیلات به بنگاه‌های اقتصادی اختصاص دهند که این امر با شرایط موجود امکان‌پذیر نخواهد بود. عضو کمیسیون صنایع اتاق ایران بیان کرد: از سویی حتی قوانین حاکم بر فضای تولید نیز که باید آسان‌سازی و بهبود روابط را مدنظر قرار دهند، وجود ندارد. این روابط که درون سازمان‌های مرتبط با تولید است، مشکلاتی را برای بخش تولید پدید آورده است. از طرفی هزینه‌های گمرک، حمل و نقل تاثیرگذار در بخش تولید و ... همگی بر قیمت تمام‌شده افزوده می‌شود و در نتیجه، آنچه در عمل اتفاق می‌افتد خلاف آن چیزی است که برای بخش تولید در نظر داریم. با توجه به بررسی کارشناسان از عملکرد دولت در ایجاد روندی مثبت و رو به بهبود در فضای کسب و کار کشور و خروج از رکود حاکم بر آن، می‌توان به این نتیجه دست یافت که با وجود تلاش‌های دولت در این راستا، همچنان فضای موجود در وضعیت قبلی خود به سر می‌برد و تنها تفاوت آن با گذشته، فضای

در نظر نگیریم، بحث فضای تصمیم‌گیری حاکم بر بخش تولید همچنان به روال گذشته طی می‌شود. وقتی آقای نپاوندیان به هیات دولت رفت از آنجا که وی دردشناس بخش صنعت و تولید کشور بود و در جریان اخبار صنعت از طریق کمیسیون‌های مختلف اتاق بازرگانی در کل کشور قرار داشت، انتظار داشتیم وقتی در کنار دولت به عنوان سیاستگذار اقتصادی قرار گرفت، به مشکلات رسیدگی کند، اما می‌بینیم که همچنان مشکلات دارایی، بانک‌ها، تامین اجتماعی، گمرکات و ... به قوت خود باقی است. همچنان بنگاه‌های تولیدی کشور دچار مشکلات عدیده‌ای از جمله تامین مواد اولیه هستند و از سویی کمیود نقدینگی موجود در آن به قدری است که حتی امکان پرداخت حقوق کارگران را نیز به آنها نمی‌دهد.

نگاه دولت، بلندمدت است

عضو کمیسیون صنایع اتاق ایران تصریح کرد: هم در بسته خروج غیرتورمی از رکود و هم در لایحه حمایت از تولید، در بلندمدت مشکلات صنعت و تولید مدنظر قرار گرفته است اما مشکلاتی که در حال حاضر با آنها مواجه‌ایم، اثر زودرسی بر رفع مشکلات ندارد. حال اگر همه مواردی که در این بسته دیده شده به‌طور زیربنایی به اجرا درآید شاید بتوان به آینده تولید امید داشت. وی افزود: آنچه با اطمینان می‌توان گفت این است که تا پایان سال ۱۳۹۳ نمی‌توان انتظار بهبود شرایط کسب و کار و خروج بخش تولید از رکود را داشت. باید بپذیریم که دولت یازدهم آنچه از دولت دهم تحویل گرفت، سختی و تلخی بود و نمی‌توان انتظار داشت که بتواند به سرعت مشکلات را در راستای بهسازی شرایط برطرف کند.

سازمان‌های درون‌کشوری همگام با تولید نیستند

عباسی اظهار کرد: تحریم‌های برون‌مرزی که صنعت

کسب و کار

شاخص‌های کسب و کار در سال ۹۳ بازدارنده‌تر شد

بنفشه بینش - فضای کسب و کار در هر کشور یکی از ملزومات و شاخص‌هایی است که از بهتر شدن وضعیت تولید، صنعت و تجارت حکایت دارد. در سال‌های اخیر با وقوع

اتفاقاتی از جمله تحریم‌هایی که اقتصاد ایران را دچار تنش‌های شدیدی کرد از سویی و سیاست‌های اقتصادی نادرست دولت نهم و دهم از طرف دیگر و قوانینی که جز سنگ‌اندازی بر سر راه فعالیت‌های اقتصادی نمره دیگری نداشت، فضای کسب و کار کشور آسیب‌های شدیدی را به خود دید و به اذعان بسیاری از فعالان صنعتی، اطمینان را از ورود به عرصه تولید و صنعت از بین برد و بازارهای دلالی و سوداگری را پررونق کرد. دولت یازدهم که بر سر کار آمد، وعده داد تا فضای کسب و کار کشور را سر و سامان دهد و در این راستا نیز گام‌های بلندی برداشت. حال که بیش از یکسال از روی کار آمدن دولت یازدهم می‌گذرد برای بررسی عملکرد دولت در این زمینه و تلاش‌های آن در جهت خروج از رکود با نصاب محمدحسین فلاح، عضو هیات مدیره کنفدراسیون صنعت به گفت‌وگویی کوتاه نشستیم که در ادامه می‌خوانید:

با گذشت یکسال از آغاز به کار دولت، آیا دولت توانسته به تعهد خود مبنی بر بهبود فضای کسب و کار عمل کند؟

اقدامات دولت در یکسال گذشته بر کنترل تورم و ایجاد تحرک در صنایعی خاص چون خودرو و فولاد متمرکز شده، اما در بهبود شرایط کسب و کار اگر پیشرفت مذاکرات برای رفع تحریم‌ها را استثنا کنیم، تلاش ملموسی را شاهد نبودیم. طبق اعلام بانک جهانی شاخص‌های کسب و کار در سال ۹۳ بازدارنده‌تر شد و رتبه ایران در بین ۱۸۵ کشور مورد بررسی از ۱۴۵ به ۱۵۲ افزایش یافت که به مفهوم دشوارتر شدن کسب و کارهاست. جالب آنکه مسئولان مالیاتی موفقیت خود در اخذ مالیات بیشتر را که عمدتاً از کسب و کارهای موجود که تحت فشار شدید رکود هستند به‌عنوان یک موفقیت مطرح می‌کنند و این خود نشانگر فشار دولت به صنایع موجود است و در زیر شاخص سهولت پرداخت مالیات که با ۱۰ درجه رشد (به مفهوم بدتر شدن) همراه بوده است، افزایش فشار خود را به خوبی نشان می‌دهد.

از آغاز به فعالیت دولت جدید، آیا خروج از رکود در صنعت اتفاق افتاده است؟

خروج از رکود بدون داشتن تعریفی مشخص از آن قابل ارزیابی نیست. در صنایع بزرگ تحرکی از نظر افزایش تولید به نسبت دوره‌های مشابه رخ داده است. در صنایع قطعه‌سازی هم به تناسب شاهد تحرک هستیم. شتاب کاهش رشد اقتصادی گرفته شده و به گفته مسئولان، کاهش رشد اقتصادی به صفر رسیده است، اما این نشانه‌ها را نمی‌توان خروج از رکود دانست. آثار منفی سیاست‌های اقتصادی دولت پیشین به‌ویژه در کاهش درآمد ملی سرانه بسیار شدید بوده است. به حدود ۵ سال زمان نیاز است تا با فرض دستیابی به رشد اقتصادی مستمر حداقل ۵ درصدی در سال این درآمد‌ها به رقم ۳ سال قبل برسد. به عقیده من دولت باید برای وضعیت خروج از رکود شاخص‌هایی روشن تعریف کند.

بسته سیاستی دولت برای خروج غیرتورمی از رکود تا چه اندازه برای رسیدن به این هدف کارآیی دارد؟

بسته سیاستی دولت برای خروج از رکود، نکات با ارزش بسیاری دارد. ولی بازه زمانی یک‌سال و نیم که برای اجرایی کردن آن اعلام شده غیرواقعی است. همچنین گستردگی فساد اداری و تراکم بالای قوانین مزاحم کسب و کار و اعلام نکردن سیاست‌های کوچک‌سازی دولت، به همراه ادامه سیاست تزریق یارانه‌های نقدی، با توجه به تداوم تحریم‌ها موانع اصلی در موفقیت سیاست‌های اعلام شده است. استفاده از فرصت موجود برای نپرداختن یارانه به اقشار غیرنیازمند و کوچک کردن نیروهای کم‌بهره و مزاد که می‌تواند به افزایش بودجه‌های عمرانی کمک کند همراه با بهبود خدمات و مشوق‌ها برای توسعه صادرات و تسریع در بررسی و حذف قوانین زاید می‌توانست کارآیی بسته را افزایش دهد.

با توجه به اینکه هیات دولت پرداخت ۴ هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان از سهم ۱۰ هزار میلیارد تومانی تولید از یارانه‌ها را تصویب کرده، از نظر شما این میزان سهم که از نیازمندی بخش تولید کشور بسیار کمتر است، چگونه باید به واحدهای تولیدی تخصیص یابد؟

مطابق قانون، هدف توزیع یارانه‌های صنعتی باید کاهش مشکلات صنایع که به لحاظ رشد قیمت حامل‌های انرژی ایجاد شده است و نیز کمک به صنایع برای بهبود الگوهای مصرف انرژی و سرمایه‌گذاری با هدف ارتقای فناوری باشد. در نظر گرفتن معیارهایی دیگر برای توزیع یارانه‌ها نتیجه مثبتی در بر نخواهد داشت.

بانک مرکزی پیرامون شبهات مطرح شده در مورد ماده ۲۴ لایحه حمایت از تولید شفاف‌سازی کرد

جلوگیری از افزایش پایه پولی از محل تسویه مطالبات واردکنندگان

مربوط می‌شود. این امر در خصوص تسویه بدهی دولت نیز مصداق دارد؛ چراکه دولت یازدهم به تازگی سال اول فعالیت خود را پشت‌سر گذاشته و ایراد هر گونه شائبه‌ای مبنی بر اینکه دولت یازدهم قصد دارد از طریق این ماده عملکرد خود را پوشش دهد، موضوعیت ندارد. بنابراین متن پیشنهادی ماده ۲۴ لایحه به هیچ‌عنوان به معنی اتخاذ رویه ناصواب گذشته در بهره‌گیری افراطی از حق‌الضرب پول و پاک‌کردن آثار بی‌انضباطی پولی و مالی دولت یازدهم از محل افزایش نرخ ارز نمی‌تواند تلقی شود.

در واقع هدف اصلی ماده ۲۴ این است که علاوه بر تامین یک منبع مناسب برای تسویه تعهدات نظام بانکی برای تامین ارز مورد نیاز واردکنندگان و جلوگیری از پولی شدن آن، صورت‌های مالی بانک‌های دولتی و بانک مرکزی را شفاف‌تر سازد. بنابراین برخلاف مطالب مطرح شده از سوی برخی منتقدین،

رویکرد پیشنهادی دولت به هیچ‌عنوان واجد آثار پولی نیست، در عین حال که پس از شفاف‌سازی صورت‌های مالی بانک‌ها و تسویه بدهی دولت‌های قبل، زمینه بهتری برای نظارت بر عملکرد دولت و ارزیابی میزان تبعیت آن از چارچوب‌های انضباطی فراهم می‌گردد.

برخلاف مطالب مطرح شده از سوی برخی منتقدین ماده ۲۴ و الفاکنندگان اشتباه بودن تصمیم مجلس شورای اسلامی در سال گذشته و پی بردن دولت یازدهم به خطای پیش‌آمده در لغو بند (ب) ماده ۲۶ قانون پولی و بانکی کشور، رویکرد دولت یازدهم در این زمینه به هیچ‌عنوان نقض ماده واحد «قانون نحوه محاسبه و اعمال تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» و رجعت به بند (ب) ماده ۲۶ قانون پولی و بانکی و ایجاد مجدد زمینه رفتار غیرمنضبطانه پولی و مالی دولت‌ها و پاک کردن آثار آن از طریق افزایش نرخ ارز و تضعیف ارزش پول ملی نیست. بانک مرکزی ضمن تأیید و احترام به تصمیم قبلی مجلس محترم شورای اسلامی در این زمینه، به دنبال آن است که با لحاظ یک استثنا در ماده واحد مزبور، ضمن پاسخ به نیاز مبرم تسویه مطالبات واردکنندگان از نظام بانکی و جلوگیری از افزایش پایه پولی از این محل، صرفاً برای یک مرتبه شفاف‌سازی حساب‌ها و تسویه بدهی دولت به بانک‌ها و بانک مرکزی از محل تسعیر ذخایر خارجی بانک مرکزی فراهم گردد و به این وسیله ضمن ارتقای شفافیت صورت‌های مالی بانک‌ها و بانک مرکزی، از افزایش نقدینگی و تورم از محل تسویه مطالبات واردکنندگان نیز جلوگیری به عمل آورد. بدیهی است که در این چارچوب «قانون نحوه محاسبه و اعمال تسعیر دارایی‌ها و بدهی‌های ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران» در آینده کماکان جاری و ساری خواهد بود.

رشد درون سازمانی، شاه کلید بازار جهانی

درون سازمانی خودروسازان نوپا پیشنهاد داده‌اند. در ادامه به ۶ روش موثر از افزایش رشد درون سازمانی و جایگاه آنها نزد مدیران خودروساز اشاره می‌شود.

توسعه و تحول محصولات و فناوری‌های نوین: این روش در دو سال اخیر از نظر خودروسازان سراسر جهان برای رسیدن به رشد درون سازمانی و ارتقای استقلال در اولویت بوده است. بر این اساس سال گذشته ۶۳ درصد و امسال ۸۹ درصد از خودروسازان آن را در اولویت اول خود قرار داده‌اند.

ورود به بازارهای جدید: این روش با چهار پله صعود نسبت به سال ۲۰۱۳ م، امسال در اولویت دوم خودروسازان قرار دارد و حدود ۸۶ درصد از شرکت‌کنندگان در نظرسنجی به آن اهمیت داده‌اند.

ایجاد تنوع در محصولات: ۸۰ درصد خودروسازان این روش را اولویت بعدی خود برای رسیدن به رشد نهادی دانسته‌اند. با این حال جایگاه این فاکتور در سال گذشته اولویت هفتم بوده است.

ارتقای خدمات پس از فروش و عرضه لوازم یدکی مربوطه: این گزینه در سال‌های گذشته در فهرست اولویت‌بندی موجود نبوده و در سال ۲۰۱۴ م به پیشنهاد خودروسازان و به‌تازگی وارد این لیست شده است. با این وجود چهارمین روش موثر از نظر خودروسازان برای اجتناب از مشارکت راه‌هایی برای رشد درون سازمانی پرسیده شده، اکثر آنها موثرترین راه‌حل را عرضه محصولات و فناوری‌های جدید دانسته‌اند که

بین سال‌های ۲۰۱۲ م تا ۲۰۱۴ م بیشترین تغییر عقیده در مورد همین راه حل بوده است. سال گذشته حدود ۶۳ درصد از افراد

۶ روش مختلف جهت موفق بودن در استراتژی رشد درون سازمانی

سایت KPMG علاوه بر نظرسنجی در مورد اولویت استراتژی‌های مهم برای خودروسازان و مشخص شدن اینکه کدام استراتژی در اولویت است، نظرسنجی دیگری نیز انجام داده است. در این نظرسنجی از خودروسازان در مورد روش‌هایی که می‌تواند آنها را به موفقیت بیشتری در چارچوب

مهم‌ترین استراتژی‌شان برساند، سوال شده است. هنگامی که از خودروسازان در مورد راه‌هایی برای رشد درون سازمانی پرسیده شده، اکثر آنها موثرترین راه‌حل را عرضه محصولات و فناوری‌های جدید دانسته‌اند که

بین سال‌های ۲۰۱۲ م تا ۲۰۱۴ م بیشترین تغییر عقیده در مورد همین راه حل بوده است. سال گذشته حدود ۶۳ درصد از افراد

نظرسنجی شده به این روش رای داده بودند و آن را به سطر جدول اولویت‌بندی رسانده بودند. امسال نیز تعداد خودروسازانی که این روش را بهترین راه رسیدن به رشد درون سازمانی می‌دانند افزایش یافته و به ۸۹ درصد افراد شرکت‌کننده در نظرسنجی رسیده است.

اکثر خودروسازان بر این عقیده‌اند که محصولات خود را تا حد امکان جدیدتر و متنوع‌تر کنند تا مطابق میل هر مشتری و هر سلیقه‌ای باشند. همچنین در سال ۲۰۱۴ م افراد شرکت‌کننده در نظرسنجی ارائه خدمات پس از فروش و عرضه لوازم یدکی محصولات را به عنوان یک تاکتیک حیاتی برای افزایش رشد

جدید بوده و به همین خاطر خلأ فناوری‌های مدرن‌تر احساس نمی‌شود. اما هنگامی که خودروسازان دست از مشارکت کشیده و در ارائه محصولات مستقل می‌کوشند، بیشتر به عنصر خلاقیت و نوآوری نیاز پیدا کرده و بهای آن را می‌پردازند.

۶ استراتژی متفاوت و جایگاه آنها نزد خودروسازان

رشد درون سازمانی: این استراتژی در سال ۲۰۱۳ م جایگاه سوم را داشته است در حالیکه نزدیک به ۸۴ درصد از مدیران خودروساز نظرسنجی شده آن را اولویت اول خود در سال ۲۰۱۴ م دانسته‌اند.

توسعه زنجیره ارزش و ایجاد تنوع: نتیجه نظرسنجی‌های ۲۰۱۳ م و ۲۰۱۴ م برای این سیاست مشابه بوده و در این دو سال خودروسازان آن را اولویت دوم خود دانسته‌اند.

مشارکت سهامی: این استراتژی در نظرسنجی سال ۲۰۱۳ م جایگاه اول را در اختیار داشته است در حالی که در سال ۲۰۱۴ م نزدیک به ۷۷ درصد از خودروسازان آن را اولویت سوم خود دانسته‌اند.

همکاری با اعضای صنایع همگرا: جایگاه این سیاست نیز در سال ۲۰۱۴ م نسبت به ۲۰۱۳ م افزایش پیدا کرده است. تا جایی که خودروسازان در سال گذشته این استراتژی را اولویت ششم خود می‌دانستند در حالیکه امسال چهارمین اولویت بوده است.

خرید کالا و قطعات از کشورهای خارجی: این استراتژی سال ۲۰۱۳ م اولویت چهارم را داشته که در سال بعدی یک پله سقوط کرده است.

ادغام شدن و داشتن کارخانه‌های مشترک: این استراتژی نیز امسال با یک پله سقوط نسبت به سال گذشته، اولویت ششم خودروسازان است.

نشان می‌دهد برای مناطقی چون امریکای شمالی، آسیای میانه و چین روال مشارکت و تشکیل اتحادیه‌های خودروسازی تا ۵ سال دیگر ادامه پیدا می‌کند. ادغام خودروسازان، مسئله‌ای است که سال ۹۲ و در اوج بحران خودروسازی ایران به خودروسازان داخلی پیشنهاد داده شد مورد استقبال خودروسازان قرار نگرفت.

چالش‌های ادغام و فعالیت‌های مشارکتی

مشارکت در ذات خود مشکل‌ساز است؛ هر گروهی به هنگام مشارکت با سایر گروه‌ها یا عضو شدن در یک اتحادیه مجبور است

با بسیاری از مسائل از جمله فرهنگ‌های متفاوت سایر گروه‌ها وفق پیدا کند. بسیاری از خودروسازان اعتراف کرده‌اند که وارد شدن به تعدادی از چنین اتحادیه‌هایی حتی غیرممکن می‌سازد. اغلب خودروسازان در سال‌های اخیر با این مشکل روبرو بوده‌اند که در فعالیت‌های مشارکتی خود قادر به اخذ یک استراتژی تعیین‌کننده و کلی نبوده‌اند زیرا سیاست‌ها و نظرات هر عضو با سایر اعضا از همخوانی کافی برخوردار نبوده است.

مسئله دیگری که در اثر فعالیت‌های مشارکتی به وجود می‌آید، غافل شدن از نوآوری و ابتکار در ارائه محصولات است. هنگامی که چند خودروساز اقدام به عرضه محصولات مشترک می‌کنند، هر فناوری ارائه شده توسط یک خودروساز برای دیگری

حسین گنجی تبار - گروه صنعت: در سال‌های گذشته همواره شاهد شکل‌گیری اتحادیه‌هایی مابین دو یا چند شرکت خودروساز بوده‌ایم که برندهای بزرگ خودروسازی دست به ادغام با یکدیگر زدند تا جایی که در سال ۲۰۱۳ م خودروسازان بیشتر به سرمایه‌گذاری و فعالیت‌های مشارکتی علاقه‌مند بودند اما در سال ۲۰۱۴ م این روند کاهش پیدا کرده و تمایل خودروسازان بیشتر به سمت افزایش نقاط قوت داخلی خود معطوف شد. از این رو خودروسازان با بازنگری در عواید حاصل از مشارکت و رشد درون سازمانی، در نهایت تصمیم به افزایش استقلال خود گرفتند.

ابتکار و نوآوری در ارتقای محصولات، یکی از نقاط اتکای شرکت‌های خودروساز برای افزایش استقلال و اجتناب از ادغام با سایر شرکت‌ها شده و رشد درون سازمانی، استراتژی خودروسازان در سال ۲۰۱۴ م به منظور دست یافتن به موفقیت بیشتر در بازار شده است. با این حال این نگرش از میان خودروسازان در ایران به گونه‌ای دیگر است. در حال حاضر خودروسازان ما با توجه

به ابلاغ استراتژی صنعت خودرو در قالب سند چشم‌انداز، موظف شدند تا سال ۱۴۰۴ به تولید ۳ میلیون دستگاه خودرو در سال برسند که ۱ میلیون از این میزان تولید برای صادرات در نظر گرفته می‌شود. از سوی دیگر طراحی و ساخت ۵ پلتفرم داخلی در دستور کار است که باید توسط خودروسازان صورت گیرد. اما نکته قابل تامل در اینجا، تفاوت نگرش در

خودروسازان ماست که تنها تیراژ تولید را ملاک خودروسازی می‌دانند. طبق نظرسنجی و تحلیل صورت‌گرفته توسط سایت KPMG در سال ۲۰۱۴ م به

طور میانگین استراتژی نخست خودروسازان، رشد درون سازمانی است در حالی که استراتژی مشارکتی که در سال گذشته اولین اولویت خودروسازان بوده، اکنون اولویت سوم آنهاست. در این میان شرکت‌های تولیدکننده قطعات و تجهیزات خودرو واقع در ژاپن، اروپای غربی و امریکای شمالی که جزو تولیدکنندگان باسابقه‌تر محسوب می‌شوند علاقه بیشتری به رویگردانی از فعالیت‌های مشارکتی دارند. بر این اساس حدود ۹۵ درصد آنها به رشد درون سازمانی رای داده‌اند در حالی که خودروسازان چین، برزیل، هند و روسیه با ۸۱ درصد آرا به این سیاست رای داده‌اند. به هر حال نظرسنجی‌ها

باید توجه داشت که خودروسازان خارجی هیچگاه از لحاظ فیزیکی ادغام نمی‌شوند، بلکه ادغام سرمایه‌ای در بین آنها ایجاد می‌شود. به‌طور مثال دو خودروساز بزرگ نیسان موتورز ژاپن و رنو فرانسه با یکدیگر ادغام شدند که تنها این همکاری در بحث سرمایه‌ای صورت گرفت تا بخش‌هایی را که قابلیت همکاری داشتند به اشتراک گذاشتند.

این در حالی بود که خودروسازی همچون رنو به دلیل توانایی در بحث گیربکس اتوماتیک با نیسان که در زمینه طراحی موتور قابلیت بالایی داشتند، این توانایی‌ها را به اشتراک گذاشتند که شاهد بودیم خروجی این همکاری مشترک، این دو خودروساز را از رکود خارج کرد.

از سوی دیگر ادغام که ادغام دو خودروساز بزرگ ایران یعنی ایران‌خودرو و سایپا، به دلیل ساختار متفاوتی که در سهام‌داری و تولید محصولات این دو خودروساز وجود دارد، درست نیست. اما این دو خودروساز می‌توانند در اجرای پروژه‌های مشترک با یکدیگر همکاری داشته باشند. به‌طور مثال ساخت خودرو ال ۹۰ یکی از تجربه‌های مشترک موفق این دو خودروساز بود که یکی در حوزه ساخت بدنه و دیگری در بحث مکانیزه توانستند

محصولی با کیفیت بالا تولید کنند. با این روش و به دلیل اینکه خودروسازان ما قابلیت‌های متفاوتی در بحث تولید دارند می‌توانند با یکدیگر پروژه‌های مشترکی را اجرا کنند. این در حالی است که بر اساس سند چشم‌انداز ۱۴۰۴ که خودروسازان را موظف به طراحی و ساخت پلتفرم جدید کرده است، می‌تواند با همکاری یکدیگر هم در بحث تامین سرمایه و هم در بخش اجرا از توان یکدیگر بهره برده و پلتفرمی جدید طراحی کنند.

از سوی دیگر اگر خودروسازان ما خواستار پیشرفت در این صنعت هستند تا در بازارهای جهانی با اقبال روبه رو شوند، توصیه می‌شود تا به سمت خصوصی‌سازی حرکت کنند؛ بر این اساس، با خصوصی شدن، ساختار درون‌سازمانی و مدیریتی خودروسازان نیز دچار جهش و تحول خواهد شد.

با این حال خودروسازان برای موفقیت در بازارهای جدید و متنوع در تولید محصولات، نیازمند طراحی و ساخت پلتفرمی جدید هستند که به تامین و حمایت مالی نیاز دارد. با این حال پیش‌بینی می‌شود برای طراحی و ساخت یک پلتفرم بیش از ۶۰۰ میلیارد تومان هزینه نیاز است که اگر منابع بودجه‌ای آن مشخص شود، ساخت پلتفرم جدید برای تولید محصولات متنوع داخلی امکان‌پذیر خواهد شد.

فروش اینترنتی خودرو ۲ برابر شد

فروش اینترنتی خودرو در نیمه نخست سال جاری به ۴۷ هزار میلیارد ریال رسید. بر این اساس سال ۱۳۹۳ در حالی به نیمه رسید که فروش اینترنتی خودرو نسبت به سال گذشته رشد بیش از ۲ برابری نشان می‌دهد. در ۵ ماه نخست سال جاری حجم فروش محصولات خودروسازان بزرگ از طریق پرتال www.iranecar.com به رقم ۴۷ هزار میلیارد ریال رسید که این رقم در مقایسه با فروش ۲۲ هزار میلیارد ریالی مدت مشابه سال قبل، بیش از ۲ برابر افزایش یافته است. در ۵ ماه نخست امسال تعداد فروش محصولات خودروسازان بزرگ کشور در طیف قیمتی زیر ۳۰ میلیون تومان به ۱۶۸ هزار دستگاه رسیده است. این آمار نسبت به مدت مشابه سال گذشته که ۱۰۰ هزار دستگاه خودرو بوده، ۶۰ درصد افزایش یافته است. همچنین تعداد فروش اینترنتی خودروهای طیف قیمتی بالای ۳۰ میلیون تومان در ۵ ماه نخست امسال نسبت به مدت مشابه در سال گذشته حدود ۵ برابر رشد داشته است. در ۵ ماه نخست سال جاری ۴۵ هزار دستگاه در این طیف قیمتی به فروش رسیده است.

مهم‌ترین استراتژی خودروسازان برای بازدهی بیشتر تمرکز روی رشد درون سازمانی است و شرکت‌های خودروساز به سمت اجتناب از مشارکت و ادغام پیش می‌روند

روش‌های موثر جهت افزایش رشد درون سازمانی و تغییر اولویت آنها در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ م

جایگاه سال	جایگاه سال	درصد مدیران خودروساز طرفدار	روش
۲۰۱۳ م	۲۰۱۴ م	هر روش در سال ۲۰۱۴ م	
۱	۱	۸۹	توسعه و تحول محصولات و فناوری‌های نوین
۶	۲	۸۶	ورود به بازارهای جدید
۷	۳	۸۰	ایجاد تنوع در محصولات
جدید	۴	۸۰	ارتقای خدمات پس از فروش و عرضه لوازم یدکی مربوطه
۳	۵	۷۸	سازماندهی و مناسب شدن قیمت‌ها
۵	۶	۷۶	ایجاد انگیزه‌هایی برای خرید در بین مشتریان

استراتژی‌های خودروسازان و تغییر اولویت آنها در سال‌های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ م

جایگاه سال	جایگاه سال	درصد مدیران خودروساز طرفدار	استراتژی
۲۰۱۳ م	۲۰۱۴ م	استراتژی در سال ۲۰۱۴ م	
۳	۱	۸۴	رشد درون سازمانی
۲	۲	۷۷	توسعه زنجیره ارزش و ایجاد تنوع
۱	۳	۷۷	مشارکت سهامی
۶	۴	۷۶	همکاری با اعضای صنایع همگرا
۴	۵	۵۵	خرید کالا و قطعات از کشورهای خارجی
۵	۶	۵۰	ادغام شدن و داشتن کارخانه‌های مشترک

اص خرید

در سراسر ایران
رفیقان یک‌شاه‌استیم

تأمین قطعات تضمین خدمات
www.isaco.ir

یادداشت

سرمایه‌گذاری با قابلیت معادن هماهنگ نشده است

آرمان خالقی

قائم مقام شبکه خانه صنعت و معدن

بخشی از ظرفیت‌های معدنی کشور به وسیله سازمان زمین‌شناسی و معاونت معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت براساس نیازسنجی بررسی شده است و محصولاتی که جایگاه ویژه‌ای در بازار جهانی دارند مانند باریت، بن تونیت و ... جزو اولویت‌های سرمایه‌گذاری قرار گرفته‌اند. حال این کنای‌های غیرفلزی طیف وسیعی هستند که هنوز سرمایه‌گذاری در آن خیلی صورت نگرفته و اگر مقدار کمی سرمایه‌گذاری انجام شده به بخش دولتی بر می‌گردد، نه بخش خصوصی. به همین دلیل برای توسعه این بخش نیاز به فعالسازی بخش خصوصی داریم که بخشی از آن به نقش دولت در به روز رسانی ماشین‌آلات بستگی دارد زیرا با ورود ماشین‌آلات جدید میزان برداشت محصولات معدنی افزایش می‌یابد و این همان عاملی است که رونق اقتصادی معادن و اشتیاق بخش خصوصی را به ارمغان می‌آورد، چراکه هر قدر برداشت ساده معدنی از معادن به دلیل استفاده از ماشین‌آلات افزایش یابد هزینه تمام شده محصولات کاهش می‌یابد. در واقع بخشی از هزینه تمام شده محصولات به هزینه حمل و نقل برمی‌گردد که با استفاده از ماشین آلات گول پیکر برای برداشت و حمل مواد معدنی هزینه سربار کاهش یافته و همین منجر به افزایش رقابت‌پذیری محصولات معدنی می‌شود و از آنجایی که بخش خصوصی به دنبال ورود به بخش‌های سودآور است بی‌شک انگیزه بالایی برای سرمایه‌گذاری در معادن پیدا می‌کند اما باید توجه کنیم که یکی از محدودیت‌های حوزه معدن استهلاک بالای ماشین‌آلات است زیرا همه آنها قدیمی هستند و هم‌اکنون شرایط تحریم و رکود اقتصادی مانع از جایگزینی آنها با تجهیزات نو است.

اگر بخواهیم زنجیره تولید مواد معدنی را کامل کنیم باید دولت خود را متولی معدن بداند و شرایط را برای توسعه زیرساخت فراهم کند تا سرمایه‌گذاری بیشتری را شاهد باشیم. زمانی که دولت به مشکلات معدنکاران ورود نمی‌کند و فرد باید برای محدوده معدنی جاده، آب و ... تامین کند از سوی دیگر با معارضات محلی و ... نیز در بیفتد سرمایه‌گذاری در بخش معدن به صرفه نخواهد بود.

تشکیل کنسرسیوم نواقص حلقه‌های تولید در معادن را جبران می‌کند به طوری که اگر هر یک از شرکت‌ها یکی از بخش‌های تولید را که شامل: اکتشاف، استخراج، فرآوری و ... است به عهده بگیرد کارها با سرعت و تخصص بیشتر انجام خواهد شد. از سوی دیگر اگر یکی از شرکت‌ها در کار خود قصور کرد یا انصراف داد شرکت دیگری می‌تواند جایگزین آن شود بدون اینکه خللی در تولید محصول ایجاد شود.

داخل پراتنز

صادرات هزار تنی محصولات فولاد هر مزگان

مدیر فروش و بازاریابی شرکت فولاد هرمزگان گفت: از ابتدای امسال تاکنون ۱۷۶ هزار تن تختال از محصولات تولیدی این شرکت به کشورهای اروپایی و آسیایی صادر شده است. به گزارش ایمیدرو، مهدی شکری زاده افزود: شرکت فولاد هرمزگان موفق شده در مدت زمان کوتاهی از زمان راه اندازی تاکنون خود را در بازارهای جهانی به عنوان یک برند معتبر معرفی و تختال تولیدی را به عنوان یک تختال با کیفیت در اختیار مشتریان قرار دهد.

وی ادامه داد: بهره‌گیری از پیشرفته‌ترین تجهیزات برای تولید محصول با کیفیت، تولید تختال با ابعاد مختلف از عرض ۹۰۰ تا ۲۰۰۰ میلی‌متر و ضخامت‌های ۲۰ و ۲۵ میلی‌متر، تولید تختال با گریدهای خاص از جمله مزایا و امتیازات فولاد هرمزگان در بخش صادرات است. شکری زاده با بیان اینکه فولاد هرمزگان از ظرفیت‌های بزرگ، مهم و محورهای توسعه استان هرمزگان برخوردار است، گفت: فاصله ۵ کیلومتری با اسکله منطقه ویژه و بندر شهید رجایی در کنار خلیج فارس بهترین شرایط برای تولید و صادرات فولاد را دارد. شرکت فولاد هرمزگان به عنوان پیشرفته‌ترین کارخانه فولادکنشور با ظرفیت تولید سالانه ۱/۵ میلیون تن تختال، دی ماه سال ۹۰ به بهره‌برداری رسید.

اظهار کرد: کارخانه تولید سیمان سرواسول ونزوئلا که توسط شرکت احداث صنعت در دست ساخت است، به مراحل پایانی نزدیک شده و در آستانه افتتاح قرار دارد. مهدی کرباسیان گفت: احداث کارخانه یک میلیون تنی سرواسول در ونزوئلا نمایش توانمندی متخصصان جمهوری اسلامی ایران در قلب امریکای لاتین است. وی افزود: ایران با تجاری‌سازی در زمینه ساخت و اجرای پروژه‌های سیمان در داخل کشور کسب کرده، حضور در عرصه بین‌المللی را به عنوان فرصت جدیدی برای صدور خدمات فنی و مهندسی و کسب اعتبار ملی و منطقه‌ای معتتم شمرده و توانمندی خود را در ونزوئلا به اثبات رساند. ظرفیت کارخانه سیمان ونزوئلا یک میلیون تن در سال (۳۳۰۰ تن در روز) است. میزان سرمایه‌گذاری برای احداث این کارخانه ۲۷۳ میلیون یورو بوده که با سرمایه‌گذاری طرف ونزوئلایی و ارائه خدمات فنی مهندسی شرکت احداث صنعت اجرایی شده است.

در این سفر همچنین سند همکاری دو کشور بین وزیر صنعت، معدن و تجارت ایران و وزیر صنایع ونزوئلا به امضا رسید و یک سند همکاری نیز بین کرباسیان و هم‌تای ونزوئلایی وی در زمینه تمدید قرارداد سیمان سرواسول و شرکت احداث صنعت امضا شد. رییس هیات عامل ایمیدرو که روز چهارشنبه پس از امضای سند همکاری دوجانبه سخن می‌گفت در این زمینه

ارزش افزوده معادن غیر فلزی، محرک خروج از رکود

معادن غیر فلزی به دلیل نیاز به سرمایه کمتر در بخش اکتشاف و بهره‌برداری نسبت به معادن فلزی در خروج از رکود موثرتر هستند به شرط اینکه بازسازی و صنایع پایین دستی ایجاد شود

غیرفلزی در بخش ماشین‌آلات، اکتشاف و استخراج با هزینه کمتری روبه‌روست اما نکته قابل تأمل این است که محصولات غیرفلزی خیلی با تقاضای بالایی در داخل روبه‌رو نیست و از سوی دیگر به دلیل ارزش پایین محصول و بالا بودن هزینه حمل و نقل نگاه صادراتی به این بخش کمتر است به همین دلیل است که برخی در معادن فلزی سرمایه‌گذاری می‌کنند زیرا در داخل و خارج همواره مشتری دارد. بنابراین برای رونق بیشتر کنای‌های فلزی نیاز به ایجاد بازار برای فروش محصولات غیرفلزی است. وحید صاحب‌فر با اشاره به اینکه خیلی از مواد غیرفلزی به فرآوری نیاز ندارد ادامه داد: سرمایه‌گذاران بخش خصوصی در معدنکاری با کمبود منابع مالی روبه‌رو هستند به همین دلیل در بخش‌هایی که به ایجاد واحدهای فرآوری نیاز ندارند روی می‌آورد، برای نمونه سنگ‌های تزئینی از کنای‌های غیرفلزی هستند که نیاز به فرآوری ندارد و مسلماً با سرمایه

با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت و رییس هیات عامل ایمیدرو صورت گرفت تولید آزمایشی سیمان ونزوئلا

رییس هیات عامل سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) و وزیر صنعت ونزوئلا و دیگر مقامات آن کشور در بازدید از این کارخانه، از نزدیک مراحل پیشرفت عملیات اجرایی را بررسی کردند. کارخانه سیمان ونزوئلا که توسط شرکت احداث صنعت از شرکت‌های تابعه ایمیدرو ساخته شده است به زودی به طور رسمی افتتاح می‌شود. در این دیدار وزیر صنعت ونزوئلا با عملکرد مسئولان ایران نسبت به فعال شدن مجدد عملیات اجرایی این کارخانه تشکر کرد. همچنین آقای پاچکو، مسئول طرح‌های سیمان آن کشور از مقامات ایران درخواست کرد در یک‌سال آینده بهره‌برداری و تولید این کارخانه توسط «احداث صنعت» انجام گیرد.

کارخانه سیمان ونزوئلا با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، رییس هیات عامل ایمیدرو، وزیر صنعت ونزوئلا و دیگر مقامات آن کشور تولید آزمایشی را آغاز کرد. به گزارش روابط عمومی ایمیدرو، کارخانه سیمان ونزوئلا که از ظرفیت تولید یک میلیون تن در سال برخوردار است جزو یکی از پروژه‌های فعال شده ایمیدرو محسوب می‌شود که در مدت ۸ ماه اخیر عملیات اجرایی آن شروع شد. مراسم تولید آزمایشی این کارخانه (سرواسول) همزمان با برگزاری هشتمین اجلاس کمیسیون مشترک ایران و ونزوئلا آغاز شد که مهندس محمدرضا نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت به همراه دکتر مهدی کرباسیان معاون وزیر

حامدشایگان - گروه معدن: رکود اقتصادی در تمام بخش‌های تولید کشور رخنه کرده و بخش معدن نیز از آن مستثنا نیست. حال دولت برای خروج از رکود اقتصادی برنامه‌های زیادی را در نظر گرفته که بخشی از آن فعال‌سازی سرمایه‌گذاران و توسعه فرآوری در بخش معدنی است. از این رو، مرکز پژوهش‌شده پولی و بانکی با بررسی حوزه‌های صنعتی و معدنی، از کنای‌های غیرفلزی به عنوان بخشی از معادن که در رونق اقتصادی، کاهش اثرات تحریم و خروج از رکود موثر است، نام برده است. از سوی دیگر وزارت، صنعت، معدن و تجارت در فهرست اولویت‌های سرمایه‌گذاری خود به ۳۸ مورد کنای غیرفلزی اشاره کرده که نشان دهنده نقش این مواد معدنی در افزایش تولید ناخالص ملی است، کارشناسان در این رابطه معتقدند با توجه به اینکه سرمایه‌گذاری در معادن غیرفلزی با هزینه کمتری مواجه است به همین دلیل با سرمایه‌گذاری بیشتری روبه‌رو خواهد شد اما به شرط اینکه صنایع پایین دستی مواد غیرفلزی در ایران ایجاد و بازارهای مصرفی بیشتری به وجود آید.

بهبود چرخه تولید با ایجاد واحدهای فرآوری یکی از مواردی است که برای توسعه ارزش افزوده در محصولات معدنی مطرح است با این حال در شرایطی که تولیدکنندگان ایران با مشکل نقدینگی مواجه هستند و توانایی سرمایه‌گذاری در تمام بخش‌های فرآوری را ندارند، استفاده حداکثری از امکانات و منابع موجود یکی از راهکارهای توسعه سرمایه‌گذاری است یعنی فعال کردن بخش‌هایی که با سرمایه کمتر، ارزش افزوده فراوانی را برای کشور به ارمغان می‌آورند.

بهبود چرخه تولید با ایجاد واحدهای فرآوری یکی از مواردی است که برای توسعه ارزش افزوده در محصولات معدنی مطرح است با این حال در شرایطی که تولیدکنندگان ایران با مشکل نقدینگی مواجه هستند و توانایی سرمایه‌گذاری در تمام بخش‌های فرآوری را ندارند، استفاده حداکثری از امکانات و منابع موجود یکی از راهکارهای توسعه سرمایه‌گذاری است یعنی فعال کردن بخش‌هایی که با سرمایه کمتر، ارزش افزوده فراوانی را برای کشور به ارمغان می‌آورند.

مورد نیاز اکتشاف و استخراج کنای‌های غیرفلزی کمتر از فلزی هاست و همین منجر به نرخ بهره‌وری بیشتر می‌شود. زیرا هرچقدر خواب سرمایه کمتر باشد روی نرخ بازگشت موثر خواهد بود. مشاور سازمان زمین‌شناسی ضمن تأیید این موضوع که معادن غیرفلزی به سرمایه کمتری نیاز دارند، اضافه کرد: هرچقدر در معادن غیرفلزی فرآوری توسعه یابد میزان سودآوری و همچنین نقش آنها در خروج از رکود اقتصادی بیشتر خواهد شد، به طوری که در حلقه‌های آخر زنجیره تولید این مواد معدنی حداقل ۳۰۰ درصد ارزش افزوده وجود دارد به همین دلیل است که دولت بر توسعه فرآوری در بخش معادن و صنایع تأکید دارد. البته باید به این موضوع نیز توجه کرد که بخش فرآوری نسبت به اکتشاف و استخراج با هزینه بیشتری برای سرمایه‌گذاری مواجه است.

ارزش افزوده کنای‌های غیرفلزی منوط به ایجاد بازار است

رییس کمیته اکتشاف خانه معدن در رابطه با اشتیاق سرمایه‌گذاران به کنای‌های غیرفلزی به این می‌گوید: یکی از دلایلی که منجر به حضور بیشتر سرمایه‌گذاران در کنای‌های غیرفلزی شده، سرمایه مورد نیاز این بخش است، زیرا نسبت به کنای‌های

علی نجفی با بیان اینکه تمام معادن غیرفلزی نیز از نظر بهره‌وری مشابه نیستند، ادامه داد: هر یک از کنای‌های غیرفلزی روش‌های خاصی برای شناسایی و اکتشاف دارند که به طور قطع در نرخ بهره‌وری آنها تفاوت به وجود می‌آورد اما به طور کلی مدت زمان

خروج ارزش افزوده معدنکاری از کشور

رییس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور گفت: در دنیا زنجیره معدنکاری از اکتشاف تا فروش و مصرف کامل دیده می‌شود و در این زنجیره بازیافت مواد معدنی نیز در نظر گرفته شده است در حالیکه در ایران بازیافت مواد معدنی دیده نشده بنابراین ارزش افزوده آن از کشور خارج می‌شود. به گزارش ایسنا، محمدتقی کره‌ای تصریح کرد: بخش معدن برخلاف نفت قابل بازیافت است و در شرایط تحریم می‌تواند بدون کمترین مشکل، توسعه پیدا

کنند و این نیازمند برنامه‌ریزی و مدیریت صحیح است. وی با بیان اینکه خشکی‌های زمین به ۲ بخش کهن با ۴۰ درصد و جوان با ۶۰ درصد از کل مساحت زمین تقسیم بندی می‌شوند، اظهار کرد: ایران ۵ معدن سنگ آهن، دو معدن مس، دو معدن سرب و روی و یک کانسار طلا در مقیاس کلاس جهانی دارد و از نظر تولید مواد معدنی در رتبه دهم جهان قرار گرفته است. وی سهم ایران را در مواد معدنی کل دنیا ۱۳/۸ درصد عنوان و اظهار کرد: چین، استرالیا، برزیل و هند بالاترین رشد تولید محصولات معدنی را نسبت به سایر کشورها دارند و از نظر ارزش تولید نیز ایران رتبه ۱۵ را در دنیا به خود اختصاص داده است که می‌توان گفت با گذشت زمان و تکیه بر نفت، رتبه ما با هم پایین‌تر نسبت به دنیا از لحاظ تولید مواد معدنی خواهد آمد. رییس سازمان زمین‌شناسی ادامه داد: در کشور سهم هزینه و ارزش افزوده در بخش اکتشاف ۵ تا ۱۵ درصد، معدنکاری ۳۵ درصد و فرآوری مواد معدنی ۵۰ درصد است. وی تصریح کرد: در دنیا زنجیره معدنکاری از اکتشاف تا فروش و مصرف به صورت کامل دیده می‌شود و در این زنجیره بازیافت مواد معدنی نیز در نظر گرفته شده است در حالی که در ایران بازیافت مواد معدنی دیده نشده بنابراین ارزش افزوده آن از کشور خارج می‌شود. رییس سازمان زمین‌شناسی ۶۷ درصد ذخایر معدنی کشور را شامل مصالح ساختمانی، ۱۰ درصد فلزی، ۱۹ درصد غیرفلزی و ۴ درصد را تزئینی از مجموع ۴۲ میلیارد تن ذخیره عنوان و اظهار کرد: از ۱۹ درصد ذخایر غیرفلزی تنها ۷ درصد استخراج شده است.

بخش معدن پیشتاز در خصوصی‌سازی

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: خصوصی‌سازی از سال ۱۳۸۱ در کشور مطرح شده و پیشتاز این امر، بخش معدن و صنایع معدنی بوده است. به گزارش شاتا، جعفر سرعینی افزود: سازمان ایمیدرو تا پایان سال ۱۳۹۲ حدود ۲۶ هزار میلیارد تومان واگذاری انجام داد. معاون امور معدن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت اضافه کرد: صنایع فولاد و مس ۱۰۰ درصد و صنعت آلومینیم ۵۰ درصد خصوصی‌سازی شده‌اند. وی خاطر نشان ساخت: خصوصی‌سازی قابل توجهی در بخش معدن رخ داده، هرچند شکل واگذاری‌ها ابراداتی دارد که در برخی موارد اهلیت در واگذاری‌ها رعایت نشده است.

به اعتقاد سرعینی، خصوصی‌سازی باید واقعی دنبال شود تا به واحدهای واگذار شده، آسیبی وارد نشود. وی گفت: سرمایه‌گذاران و سهامداران معدنی که به تازگی خصوصی‌سازی شده‌اند، با تلاش خود سعی می‌کنند خود را به شاخص‌های جهانی نزدیک سازند. این مقام مسئول اظهار کرد: در واحدهای معدن و صنایع معدنی واگذار شده، تمام حقوق کارگران مورد توجه واقع شده و در این خصوص جای نگرانی وجود ندارد. طی نیم قرن اخیر در معادن و صنایع معدنی ایران ۲۳ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری شده که حاصل آن درآمد سالانه ۱۵ میلیارد دلاری این واحدها است.

ذخایر معدنی شناخته شده ایران ۵۷ میلیارد تن است که از این رقم ۲۷ میلیارد تن ذخیره قطعی به ارزش بیش از ۷۷۰ میلیارد دلار ذکر شد. ایران یکی از ۱۰ کشور شاخص معدنی جهان معرفی شده و شماری از معادن سنگ آهن، مس، سرب و روی کشورمان در اندازه‌های جهانی جای دارند.

گزارش **صنایع معدنی** از گسترش واسطه‌گری در ماشین‌آلات دست دوم معدنی

تکیه معادن بر بازوان فرسوده

شهریار خدیوپرد- گروه معدن: حدود ۲ هفته پیش بود که بر اساس مصوبه هیات وزیران با واردات ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی دست دوم ۶ برند معروف جهان با عمر مفید ۱۰ سال موافقت شد تا از این پس معادن بتوانند به دور از فضای دلالی و واسطه‌گری که در خلال چند سال اخیر در حوزه ماشین‌آلات معدنی شکل گرفته نیاز خود را برآورده سازند. آزادسازی واردات ماشین‌آلات معدنی دست دوم به اواخر دولت دهم برمی‌گردد. در آن زمان به واسطه شرایط تحریمی حاکم بر اقتصاد کشور بسیاری از معادن از یک سو به دلیل کمبود نقدینگی و از سوی دیگر تعطیلی نمایندگی‌های فروش برندهای معتبر جهانی چاره‌ای جز تامین نیاز خود از طریق خرید ماشین‌آلات و تجهیزات معدنی دست دوم نداشتند. موضوعی که نه تنها فضا را برای ورود دلالات و برندهای بی کیفیت چینی فراهم کرد بلکه اعتراضات گسترده تولیدکنندگان و نمایندگی‌های شرکت‌های خارجی را نیز به همراه داشت به گونه‌ای که احمد نعمت‌بخش، دبیر انجمن خودروسازان گفته بود: در حال حاضر تولیدکنندگان بزرگی در این زمینه فعالیت می‌کنند، بنابراین در شرایطی که بیشتر ماشین‌آلات معدنی در داخل کشور تولید می‌شود صدور مجوز واردات ماشین‌آلات دست دوم نوعی بی‌توجهی به توان داخلی است.

وی همچنین معتقد بود: معمولاً از ماشین‌آلات معدنی به صورت ۳ شیفته استفاده می‌شود. بنابراین وقتی عمر یک ماشین معدنی سنگین ۱۰ سال تعیین می‌شود به معنای آن است که ماشین فوق به اندازه ۳۰ سال کار مفید انجام داده و عملاً فرسوده است. وی تاکید کرده بود: اگر ماشین‌آلات معدنی دست دوم از وضعیت فنی مناسبی برخوردار بودند شرکت‌های دارنده آن تمایلی برای فروش نداشته و خودشان استفاده می‌کردند. در رابطه با دلایل استفاده نکردن معادن از تولیدات داخلی و حضور دلالات در این بخش سجاد غرقی مدیرعامل شرکت معدنی متما و عضو اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان مواد معدنی ایران به **صنایع معدنی** می‌گوید: ما در داخل کشور امکان تولید تمامی تجهیزات مورد نیاز معادن را نداریم، بنابراین چاره‌ای جز خرید از بازارهای جهانی وجود ندارد. وی افزود: در چند سال اخیر و به واسطه مشکلات اقتصادی که در نتیجه تحریم‌ها

وی همچنین معتقد بود: معمولاً از ماشین‌آلات معدنی به صورت ۳ شیفته استفاده می‌شود. بنابراین

وقتی عمر یک ماشین معدنی سنگین ۱۰ سال تعیین می‌شود به معنای آن است که ماشین فوق به اندازه ۳۰ سال کار مفید انجام داده و عملاً فرسوده است. وی تاکید کرده بود: اگر ماشین‌آلات معدنی دست دوم از وضعیت فنی مناسبی برخوردار بودند شرکت‌های دارنده آن تمایلی برای فروش نداشته و خودشان استفاده می‌کردند. در رابطه با دلایل استفاده نکردن معادن از تولیدات داخلی و حضور دلالات در این بخش سجاد غرقی مدیرعامل شرکت معدنی متما و عضو اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان مواد معدنی ایران به **صنایع معدنی** می‌گوید: ما در داخل کشور امکان تولید تمامی تجهیزات مورد نیاز معادن را نداریم، بنابراین چاره‌ای جز خرید از بازارهای جهانی وجود ندارد. وی افزود: در چند سال اخیر و به واسطه مشکلات اقتصادی که در نتیجه تحریم‌ها

زمینه واردات ماشین‌آلات دست‌دوم معدنی و اینکه می‌توان از تولیدات داخلی به جای این تجهیزات استفاده کرد می‌گوید: من معتقدم صنایع داخلی باید در یک شرایط واقعی رشد کنند، نه اینکه با جلوگیری از واردات و ایجاد بازار انحصاری یکه‌تاز میدان باشند. ضمن آنکه باید توجه داشت تولیدات داخلی فقط در برخی موارد قابلیت رقابت دارند و به لحاظ میزان تولید و کیفیت، امکان برآوردن تمام نیاز معدنکاران را ندارند.

فعالیت محدود نمایندگان خارجی حسن قاسمی که نمایندگی شرکت ژاپنی کوماتسو را دارد، درباره وضعیت خرید و فروش ماشین‌آلات معدنی به **صنایع معدنی** می‌گوید: هم‌اکنون فروش ماشین‌آلات ژاپنی کوماتسو که از برندهای معتبر جهانی است در داخل کشور به دلیل اعمال تحریم‌ها از سوی دولت ژاپن به صفر رسیده است و هم‌اکنون فعالیت شرکت‌ها به ارائه خدمات پس از فروش و تعمیر و نگهداری و در برخی موارد فروش قطعات محدود شده است. وی در ادامه آخرین دستگاه فروخته شده از سوی این شرکت را مربوط به حدود ۲ سال قبل دانست و افزود: این فروش در حالی صورت گرفت که وارداتی از کشور سازنده نداشتیم و دستگاه فوق نیز که از ماشین‌آلات سبک بود، جزو موجودی شرکت بوده است. این در حالی است که طبق تعهدات شرکت

یک فعال معدنی: دولت می‌تواند با امتیازدهی به معادن از گسترش واسطه‌گری جلوگیری کند و واردات ماشین‌آلات را متناسب با ظرفیت و توان معادن و صنایع معدنی تعیین کند

گمرکی که بر اساس میزان و ظرفیت بهره‌برداری به معادن می‌دهد، می‌تواند از معدنکاران برای تهیه تجهیزات و ماشین‌آلات مورد نیاز خود حمایت کند. وی در پاسخ به اینکه در این صورت امکان سوءاستفاده برخی معادن و فروش تجهیزات در بازار آزاد فراهم خواهد آمد، گفت: ممکن است برخی افراد از این امتیاز به عنوان منبعی برای کسب درآمد استفاده کنند اما دولت می‌تواند به مکانیزم‌های نظارتی روی آورد.

تولیدات داخلی کفاف نیاز معادن را نمی‌دهد غرقی در خصوص نگرانی خودروسازان در

ایجاد شده، اکثر شرکت‌های بزرگ و برندهای صاحب‌نام تولیدکننده تجهیزات و ماشین‌آلات سنگین و فوق‌سنگین معادن از فروش کالاهای خود به معدنکاران ایرانی خودداری کرده و فعلاً این بخش به ناچار برای ارزان‌تر تمام شدن قیمت‌ها، فعالیت خود را با ماشین‌آلات فرسوده و دست دوم ادامه می‌دهند.

واردات متناسب با ظرفیت معادن غرقی در پاسخ به اینکه آزادسازی واردات ماشین‌آلات دست دوم می‌تواند به کاهش دلالی واسطه‌گری در این بخش منتهی شود می‌گوید: آزادسازی واردات ممکن است در کاهش قیمت تاثیر داشته باشد اما در صورتی که ضوابط و مقررات خاصی برای آن در نظر گرفته نشود باز هم شاهد واردات ماشین‌آلات از سوی افراد غیرمتخصص خواهیم بود. وی افزود: من معتقدم دولت می‌تواند با امتیازدهی به معادن از گسترش واسطه‌گری جلوگیری کند. در واقع دولت می‌تواند واردات ماشین‌آلات را متناسب با ظرفیت و توان معادن و صنایع معدنی تعیین کرده تا تجهیزات به دور از هرگونه واسطه‌گری مستقیم به دست مصرف‌کننده واقعی برسد. عضو اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان مواد معدنی ایران به معافیت گمرکی معادن در واردات ماشین‌آلات دست دوم اشاره کرد و افزود: دولت با معافیت

غرقی در پاسخ به اینکه آزادسازی واردات ماشین‌آلات دست دوم می‌تواند به کاهش دلالی واسطه‌گری در این بخش منتهی شود می‌گوید: آزادسازی واردات ممکن است در کاهش قیمت تاثیر داشته باشد اما در صورتی که ضوابط و مقررات خاصی برای آن در نظر گرفته نشود باز هم شاهد واردات ماشین‌آلات از سوی افراد غیرمتخصص خواهیم بود. وی افزود: من معتقدم دولت می‌تواند با امتیازدهی به معادن از گسترش واسطه‌گری جلوگیری کند. در واقع دولت می‌تواند واردات ماشین‌آلات را متناسب با ظرفیت و توان معادن و صنایع معدنی تعیین کرده تا تجهیزات به دور از هرگونه واسطه‌گری مستقیم به دست مصرف‌کننده واقعی برسد. عضو اتحادیه تولیدکنندگان و صادرکنندگان مواد معدنی ایران به معافیت گمرکی معادن در واردات ماشین‌آلات دست دوم اشاره کرد و افزود: دولت با معافیت

کاهش مصرف آب فولاد مبارکه به ۲۳ میلیون مترمکعب

مدیرعامل فولاد مبارکه اصفهان گفت: این شرکت با وجود بهره‌برداری از خطوط گالوانیزه، رنگی و قلع‌اندود و اجرای طرح‌های توسعه، برداشت آب را با تولید ۲/۵ میلیون تن به سالانه ۲۳ میلیون مترمکعب کاهش داده است. به گزارش ماین نیوز، بهرام سبحانی در جلسه کمیته مدیریت شرکت افزود: قرار بود طبق قرارداد اولیه برای تولید ۲/۴ میلیون تن در این شرکت ۴۰ میلیون مترمکعب آب تا پایان خط نورد سرد بدون داشتن خطوط رنگی، گالوانیزه و قلع‌اندود از رودخانه زاینده‌رود آب برداشت شود. وی اظهار کرد: این کاهش ۶۴ درصدی در مصرف آب، موفقیتی بزرگ و الگویی برای سایر صنایع به‌ویژه صنعت فولاد کشور است. سبحانی یادآور شد: ظرفیت رودخانه زاینده رود یک میلیارد و ۳۰۰ میلیون مترمکعب است که با احتساب برداشت سالانه ۲۳ میلیون مترمکعبی فولاد مبارکه، حدود ۱/۵ درصد کل ظرفیت زاینده رود به فولاد مبارکه وارد می‌شود که این مقدار بسیار ناچیز است.

پروژه ذوب آهن کوه‌دشت اجرایی می‌شود

نماینده مردم کوه‌دشت در مجلس گفت: در فاز اول پروژه ذوب آهن کوه‌دشت، ۶۰۰ فرصت شغلی مستقیم ایجاد می‌شود. به گزارش ایسنا، الهیار ملک‌شاهی افزود: ذوب آهن یکی از صنایع زیرساختی است که می‌تواند در امر اشتغال و برون رفت از معضل بیکاری نقش بسزایی داشته باشد. وی ادامه داد: کارخانه ذوب آهن کوه‌دشت از مصوبات دولت بود که هم‌اکنون از سوی صنعت و معدن سرمایه‌گذار آن مشخص و زمینش نیز جانمایی شده است. ملک‌شاهی اضافه کرد: به دلیل ایجاد مشکل شخصی برای سرمایه‌گذار این پروژه، تاکنون شاهد پیشرفت چندانی در این پروژه نبودیم و این در حالی است که سرمایه‌گذار آن قول داده تا در مدت کوتاهی این پروژه را به اتمام برساند. نماینده مردم کوه‌دشت در مجلس بیان کرد: با راه‌اندازی این پروژه در فاز اول تنها ۶۰۰ فرصت شغلی مستقیم ایجاد خواهد شد.

ارومیه- دختر

کمر بند اصلی مس ایران

کمر بند ۲۵۰۰ کیلومتری ارومیه- دختر شناخته شده‌ترین کمر بند مس- طلا در کشور است که حداقل ۸۵ درصد ذخیره مس پورفیری روی این کمر بند شناسایی شده است. به گزارش دنیای معدن، بهروز برنا، معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با بیان این مطلب افزود: کارشناسان روی امتداد این کمر بند در پاکستان فعالیت‌های اکتشافی انجام دادند و موفق به کشف معدن «ریکودیک» شدند که ۳/۸ میلیارد تن ذخیره دارد. وی با تاکید بر ضرورت انجام اکتشافات روی این کمر بند مس اظهار کرد: ذخایر مس مسجد داغی، کهنک، دالی، کروه و... از ذخایر مس واقع روی این کمر بند است و اخیراً ذخیره مس آنچرد در اهر و ذخیره مولیبدن سیاه کمر در میانه کشف شده است. برنا با بیان اینکه روز به روز بر کشفیات ذخایر مس کشور افزوده می‌شود، اظهار کرد: جایگاه اصلی ذخایر مس کشور روی همین کمر بند است و نباید از اکتشاف جای جای این کمر بند غافل بود. معاون اکتشاف سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور با بیان اینکه فعالیت‌های اکتشافی در مواد معدنی فلزی و غیرفلزی High Tech از اهمیت بالایی برخوردار است، تصریح کرد: ذخایر فلزی ۷ درصد مجموع ذخایر کشور را تشکیل می‌دهند این در حالی است که میزان تولیدات فلزی افزون بر ۲۹ درصد است که این امر نشان می‌دهد ارزش افزوده بیشتری در مواد معدنی فلزی نهفته است.

واگذاری معادن

به بهانه کمک به موسسات خیریه

نماینده مردم محلات در مجلس با بیان اینکه برخی از معادن کشور که ارزش چند میلیاردی دارند، به افراد ذی نفوذ واگذار شده است، گفت: من حضوری در مورد این واگذاری‌های مشکوک با آقای نعمت‌زاده صحبت کرده‌ام، اما ایشان می‌گویند که بی‌اطلاع است. حجت‌الاسلام علیرضا سلیمی در مورد موضوع سوال خود از وزیر صنعت، معدن و تجارت، افزود: متأسفانه برخی از معادن کشور که ارزش چند میلیاردی دارند به افراد ذی نفوذ واگذار شده است. وی تصریح کرد: این واگذاری‌ها به این افراد ذی‌نفوذ بدون تشریفات قانونی صورت گرفته است که اگر اصلاح نشود به زودی اسامی این افراد را به رسانه‌ها خواهیم گفت. نماینده مردم محلات در خانه ملت در ادامه با بیان اینکه این معادن روی کاغذ به موسسات خیریه واگذار شده است، گفت: رد گم کنی‌هایی در واگذاری این معادن وجود دارد، اما تحقیقات ما نشان داده که این واگذاری‌ها به طور اسمی به موسسات خیریه صورت گرفته، اما در حقیقت به افراد ذی‌نفوذ واگذار شده است. سلیمی در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آیا در خصوص این موضوع با وزیر صنعت صحبتی داشته‌اید یا خیر، ادامه داد: من حضوری در مورد این واگذاری‌ها با آقای نعمت‌زاده صحبت کرده‌ام، اما ایشان می‌گویند که بی‌اطلاع است.

گزارش

بازاری داغ برای فروکروم

اکتشاف و فرآوری، پاشنه آشیل معادن کرومیت ایران است

محبوبه ناطق - گروه معدن: این روزها بازار خرید و فروش کرومیت داغ است. دارندگان معادن کرومیت و دلالات و واسطه‌ها در تلاشند تا این کانی سنگ و محصول فرآوری آن یعنی فروکروم را به صنایع فولادی برسانند که عمده خریدار این ماده معدنی هستند. البته بازارهای صادراتی نیز بخش دیگری از اهداف این گروه را تشکیل می‌دهد. دست‌اندرکاران این معادن عجله دارند تا پیش از باران‌های پاییزی، کار بهره‌برداری از این معادن را به انجام برسانند زیرا با بارش باران و گل‌آلود شدن منطقه، امکان استخراج کرومیت که عمدتاً با دست و در لایه‌های باریک و سطحی صورت می‌گیرد غیرممکن است.

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی، در گفت‌وگویی با **صنایع معدنی** به وضعیت معادن کرومیت و مشکلات پیش روی آن پرداخته است. راضیه علیرضایی با اشاره به اینکه فعال‌ترین معادن کرومیت ایران در حال حاضر در مناطق فاریاب، اسفندقه، فروم سبزوار و خواجه جمالی قرار دارند، گفت: در ایران فعالیت‌های اکتشافی و استخراجی کرومیت از حدود ۵۰ سال قبل آغاز شده است و کاربرد اصلی کرومیت در صنایع فولاد و ساخت آلیاژهای مختلف با کاربردهای بسیار متنوع در فرآورده‌های فولاد است. به طور کلی می‌توان گفت کرومیت یک ماده معدنی با کاربردهای بسیار زیاد در آهن و فولاد و ریخته‌گری و ساخت چدن است و معمولاً میزان مصرفش در هر کشور یکی از شاخص‌های پیشرفت و توسعه آن محسوب می‌شود.

اکتشاف و فرآوری چالش اصلی معادن کرومیت وی با بیان اینکه عمده‌ترین مسایل و چالش‌های معادن کرومیت، بحث اکتشاف و فرآوری آن است، اضافه کرد: همچنین فقدان یک روش اصولی اکتشاف برای کرومیت یکی از معضلات این بخش به شمار می‌رود. این

در حالی است که کرومیت از آن دسته مواد معدنی است که رگه‌های نیست و برای بهره‌برداری از آن باید تمام منطقه اکتشاف کامل شود. وی با اشاره به اینکه عمده‌ترین اکتشافات سازمان زمین‌شناسی به عنوان متولی این کار در حد فلزات و سنگ آهن و مس و سرب و روی محدود مانده، تصریح کرد: البته این برنامه جزو اولویت‌های وزارتخانه است ولی اکتشافات کاملی در این حوزه نداریم. در حوزه استان خراسان رضوی نیز که دارای یکی از معادن فعال کرومیت است نیازمند تاسیس و راه‌اندازی صنایع فرآوری کرومیت هستیم تا اکتشاف و استخراج از معادن کرومیت که عمدتاً در حوالی سبزوار واقع شده، برای بخش خصوصی صرفه اقتصادی داشته باشد.

رایزنی برای ایجاد کارخانه فرآوری وی ادامه داد: تاسیس کارخانجات فرآوری فروکروم یا کرومیت‌هایی که به همراه دیگر فلزاتی نظیر منگنز وجود دارند باعث تقویت توانمندی‌ها در بخش اکتشاف و استخراج می‌شوند و تلاش در این ۲ حوزه یکی از نقشه‌های پیش‌ران برای توسعه استان است که توسط این سازمان در دستور کار قرار دارد.

علیرضایی با اشاره به اینکه سازمان با رایزنی با صندوق بیمه فعالیت‌های معدنی به دنبال کمک به بخش خصوصی برای اکتشاف و فرآوری مواد معدنی از جمله کرومیت است تا با حمایت‌های بیمه‌ای از این فعالیت‌های معدنی، ریسک فعالیت‌ها را پوشش داده و اجرای آن برای بخش خصوصی به صرفه کند، افزود: متأسفانه استخراج غیراصولی و به دور از اصول فنی مهندسی یکی از چالش‌های این بخش محسوب می‌شود که سبب شده بخشی از این ماده معدنی تلف شود.

اختلاف عیار عامل نارضایتی رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت خراسان رضوی با بیان اینکه معادن کرومیت ایران بیشتر در سبزوار، مشهد، اسفندقه، فاریاب،

حاجی‌آباد و کوشا احمدی متمرکز است و بیش از ۸۰ درصد صادرات کرومیت از این مناطق صورت می‌گیرد، گفت: بسیاری از صادرکنندگان کرومیت در ایران از نحوه ارسال محصول به بندرعباس انتقاد دارند. ما ترجیح می‌دهیم کرومیت را به صورت خام صادر نکنیم تا به جای آن افزودنی‌های فولاد را وارد کنیم.

وی ادامه داد: خرید و فروش کرومیت در ایران نسبت به دیگر کانی‌ها با حساسیت روبه‌رو است؛ زیرا نوسانات عیار در کرومیت بیشتر از سنگ آهن و مس است. کرومیت‌های ایران بیشتر از استان‌های کرمان، خراسان رضوی و جنوبی و هرمزگان استخراج و از طریق بندرعباس به چین، کره جنوبی و ترکیه صادر می‌شود و در حال حاضر کرومیت در ایران از عیار ۲۸ تا ۵۰ درصد به مقصد چین که بزرگ‌ترین خریدار کرومیت از ایران است، صادر می‌شود.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت خبر داد:

سوئیت آسیایی در دستور کار بانک مرکزی

گروه تجارت - یکی از شاخه‌های درخت تحریم که سال‌هاست در اقتصاد ایران ریشه دوانده، محدودیت‌های پولی و بانکی است که مانعی برای تجارت و روابط با دنیا شد. در سال‌های اخیر و بویژه از سال ۹۱ که تحریم‌ها علیه ایران شدت گرفت، حضور در بازار جهانی قدری پیچیده شد و این دشواری زمانی به اوج خود رسید که به‌طور عملی امکان اتصال بانک‌های ایرانی به نظام بانکی دنیا در حداقل ممکن بود و حتی برای یک دوره قطع شد.

در این میان، «جامعه جهانی ارتباطات مالی بین بانکی» یا همان «سوئیت» هر گونه ارائه خدمات به ایران را قطع کرد و این آغاز راهی سخت برای تجار ایرانی بود. اما حالا با قوت گرفتن رفع تحریم‌ها و بازگشت بانک‌های ایرانی به «سوئیت» می‌توان به تسهیل روند تجاری کشور و آسانی نقل و انتقال پولی امیدوار بود که البته نه تنها برای ما بلکه برای طرف خارجی هم خالی از سود نیست.

در همین حال، معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت از اقدام جدید بانک مرکزی برای حل مسائل و مشکلات بانکی پیش روی تاجر خیر داده و گفته: بانک مرکزی استفاده از سوئیت آسیایی را در دستور کار قرار داده است.

ولی‌الله افخمی راد در گفت‌وگو با خبرگزاری مهر با بیان اینکه بانک مرکزی استفاده از سوئیت آسیایی را در دستور کار قرار داده، گفت: هم‌اکنون ۸ بانک ایرانی در فهرست تحریم‌ها قرار نداشتند و همین امر، می‌تواند با همکاری سایر شرکای بین‌المللی، راه را برای رونق تجارت باز کند.

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت افزود: البته صرفاً برنامه‌های دولت، قرار است که ۲۲ میلیارد دلار در بخش کالا، صادرات صورت گیرد، این در حالی است که با وجود تمام تحریم‌ها، مبادله تجاری ایران با سایر کشورهای دنیا با افزایش مواجه بوده و صادرات به ۲۶ میلیارد دلار رسیده است.

تجارت سرعت می‌گیرد

قطع سوئیت علاوه بر کاهش درآمد، روابط تجاری ایران با کشورهای دنیا را نیز زیر تأثیر قرار داد، به‌نحوی که روند صادرات و واردات را با کندی مواجه کرد. در همین

دریچه

محمدرضا سبزه‌علی‌پور
ریس مرکز تجارت جهانی ایران

نقش مهم تبلیغات در تجارت و بازرگانی

نحوه تبلیغات شرکت‌ها در رسانه‌ها و از جمله تلویزیون مورد انتقاد است به‌نحوی که پخش آگهی‌های بازرگانی بی‌محتوا و بی‌کیفیت چهره‌ای بد از اقتصاد کشور به نمایش می‌گذارد. طی ۳ دهه گذشته سرمایه‌گذاری‌های کلانی از طرف بخش‌های دولتی و خصوصی در جهت ساخت و راه‌اندازی صنایع مختلف به اجرا درآمده که حاصل آن شرکت‌ها و کارخانه‌های ریز و درشتی هستند که امروزه عموم مردم با نام و محصولات تولیدی غالب آنها کم و بیش آشنایی دارند. سرمایه‌گذاری، ساخت، راه‌اندازی و به تولید رسانیدن واحدهای تولیدی و صنعتی یک‌طرف معادله بوده اما انتخاب نام شرکت، شناساندن و جانداختن نام تجاری محصولات تولیدی و خدماتی (برند یا ترید مارت) در جامعه و اذهان عموم و بدنبال آن سرپا نگه داشتن شرکت و سودآوری آن، بعد دیگر معادله می‌باشد.

بحث تبلیغات و برندسازی آنقدر مهم است که بی‌توجهی به این موضوع، اقتصاد و آینده ایران را با مخاطره روبه‌رو می‌کند. یک واحد تولیدی اگر محصولات قابل قبول و باکیفیتی را تولید کند اما ناشناخته و گمنام باشد کمتر کسی حاضر به خرید محصولات آن شرکت خواهد بود، اما برعکس چنانچه نام شرکت و محصولات تولیدی و تجاری آن برای مردم شناخته شده باشد غالب مصرف‌کنندگان چشم بسته حاضر به خرید کالاها و محصولات تولیدی و خدماتی آن واحد خواهند بود چه بسا که تولیدات آن شرکت بی‌کیفیت یا گرانیقیمت‌تر از انواع مشابه باشد، زیرا برای مردم، اسم و برند تجاری شرکت‌ها مهم‌تر از کیفیت و قیمت محصولات آنهاست و برای آنها ایجاد امنیت می‌کند.

معرفی، شناساندن و جانداختن یک نام تجاری در سطح جامعه و اذهان عموم و به‌وجود آوردن برندی معتبر کاری سخت و دشوارتر از ساخت یک کارخانه و نگاه اقتصادی می‌باشد زیرا این کار بسیار زمان‌بر و پرهزینه بوده و ابزارهای خاص خود را می‌طلبد. شناساندن نام تجاری از طریق تبلیغات گوناگون دیداری و نوشتاری به‌قدری گرانیقیمت است که گاهی بودجه‌های معادل یا بیش از کل مبلغ سرمایه‌گذاری شده جهت ساخت و راه‌اندازی همان واحد تولیدی و خدماتی نیاز دارد.

ایمن هسدار را جلدی باید گرفت که صاحبان شرکت‌ها و بنگاه‌های اقتصادی با پخش آگهی‌های بازرگانی بی‌محتوا و بی‌کیفیت و تبلیغ کالاهای بیش یافتاده‌ای مثل چیپس و پفک، خواسته یا ناخواسته در حال ساخت برندهای بد و نامربوط هستند که لطامت آن دیر یا زود بر پیکره اقتصاد وارد خواهد شد، بنابراین ضمن اینکه پیشنهادهای کم‌هزینه برندهای خوب را از طریق رسانه‌های گروهی به مردم معرفی کنیم از مسئولان اقتصادی کشور و رئیس سازمان صدا و سیما و حتی ارباب‌جراید نیز در خواست می‌کنم تا بر این موضوع و خطرات ناشی از آن نظارت و توجه ویژه‌ای داشته باشند تا شرکت‌ها را به سمت برندسازی خوب سوق داده و اقتصاد کشور را از یک بلای خود ساخته دیگر نجات دهند.

لکن امید بر این دارم که مسئولان شرکت‌ها با تماشای بررسی تیزرها و آگهی‌های بازرگانی شرکت‌های موفق جهان به‌نحوی اقدام نمایند تا نه تنها در هزینه‌های گزاف و هنگفت خود صرفه‌جویی کنند، بلکه با حرکت‌های سنجیده و مدبرانه خود موجب تأثیرگذاری مثبت در اذهان مردم و سربلندی نام و اقتصاد ایران شوند.

کوتاه از تجارت

«روابط عمومی گمرک ایران - رئیس جمهور در جلسه هیات وزیران از گمرک و وزارت امور اقتصادی و دارایی به جهت استقرار سامانه جامع گمرکی تشکر کرد.

«تسنیم - آرسن غازایان، سفیر ایران در ارمنستان با اشاره به پایین بودن سطح مبادلات تجاری ایران و ارمنستان گفت: تجارت بین دو کشور باید ۳ برابر شود. بر اساس آمارهای اداره ملی خدمات آماری ارمنستان، حجم مبادلات تجاری بین ایران و ارمنستان در سال ۲۰۱۲ - ۳۴۰ میلیون دلار بود که این رقم در سال ۲۰۱۳ به ۳۰۰ میلیون دلار رسید.

«واحد مرکزی خبر - معصوم نجفیان، مدیرعامل شرکت دخانیات ایران با بیان اینکه ما در هلال طلایی قاچاق سیگار در کنار پاکستان و افغانستان قرار داریم، گفت: در کنار این هلال طلایی مثلث طلایی قاچاق شامل برمه، لاوس و تایلند وجود دارد که به عنوان دو قطب اصلی قاچاق سیگار در جهان است.

نگاه روز

فاکتورهای موفقیت در پنجره واحد تجاری (۱)

فردوس حاتمی لنکرانی

کارشناس مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

معرفی و پیاده‌سازی موفق پنجره واحد تجارت فرامرزی بستگی به برخی پیش‌شرط‌ها و عوامل موفقیت دارد که در هر کشور یا کشور دیگر یا حتی از یک پروژه تا پروژه دیگر متفاوت است. در اینجا به برخی فاکتورهای موفقیت که بر اساس مطالعات و بررسی‌های انجام شده در خصوص راه‌اندازی و توسعه پنجره واحد تجارت فرامرزی در کشورهای مختلف توسط UN/CEFACT انجام شده، پرداخته می‌شود.

عزم ملی

وجود عزم ملی در هر دو بخش دولت و تجارت جهت پیاده‌سازی پنجره واحد یکی از فاکتورهای کلیدی در معرفی این پروژه است. دستیابی به این عزم مستلزم اطلاع‌رسانی مناسب، اطلاعات روشن و بی‌طرف در خصوص اهداف، مفاهیم، مزایا و موانع احتمالی در راه‌اندازی پنجره واحد تجارت فرامرزی است. منابع در دسترس برای راه‌اندازی این پروژه اغلب به‌طور مستقیم به سطح عزم و تعهد ملی به این پروژه بستگی دارد. پایه‌گذاری عزم ملی مورد نیاز، سنگ بنای سایر فاکتورهای موفقیت است.

سازمان راهبری قدرتمند

در کنار عزم ملی، وجود سازمان راهبری قدرتمند و مرجع در هر دو مرحله راه‌اندازی پروژه و نظارت بر مراحل مختلف توسعه آن ضروری به نظر می‌رسد. این سازمان باید امکان پشتیبانی، اختیارات قانونی، منابع انسانی و مالی مناسب و ارتباطات مناسب با جامعه تجارت را در اختیار داشته باشد. به علاوه وجود مدیری قوی در سازمان به عنوان مدیر پروژه الزامی است.

همکاری میان دولت و تجارت

پروژه پنجره واحد تجارت فرامرزی یک مدل کاربردی برای همکاری میان سازمان‌ها با دولت و همچنین دولت با تجارت است. این پروژه فرصت مناسبی برای همکاری بخش خصوصی - دولتی در راه‌اندازی و عملیاتی نمودن سیستم است. از این رو یک نماینده از تمام آژانس‌های بخش خصوصی باید برای توسعه این سیستم مشارکت داشته باشند. این مهم شامل مشارکت در تمام مراحل پروژه از توسعه اولیه اهداف پروژه، تحلیل مناسب و طراحی پروژه تا راه‌اندازی آن است. موفقیت نهایی پنجره واحد تجارت فرامرزی بستگی حیاتی به میزان مشارکت، تعهد و آمادگی این گروه‌ها برای اطمینان از لحاظ شدن فرآیند کسب و کار آنها دارد.

تعریف اهداف و مرزهای پروژه به صورت شفاف

همان‌طور که در هر پروژه‌ای متداول است اهداف و مقصد باید از ابتدای شروع به کار مشخص باشند. پایه‌گذاری روشن و واضح اهداف و مقاصد در پنجره واحد تجارت فرامرزی می‌تواند کمک شایان توجهی در مراحل توسعه آن باشد. این امر بستگی به تحلیل دقیق نیازمندی‌ها، آرمان‌ها و منابع ذی‌نفعان کلیدی و نیز زیرساخت فعلی و روش‌های موجود برای ارائه اطلاعات تجاری به دولت دارد. همان‌گونه که پیش از این گفته شد این تحلیل باید تمام ذی‌نفعان کلیدی از هر دو بخش دولت و تجارت را وارد جریان کند. پنجره واحد تجارت فرامرزی باید در حالت کلی، به عنوان بخشی از استراتژی کلی کشور در راستای افزایش تسهیل تجاری باشد.

دسترسی و کاربرد آسان

دسترسی پذیری و کاربرد آسان هر دو فاکتورهای کلیدی در موفقیت این پروژه به‌شمار می‌آیند. دستورالعمل‌های اجرایی جامع و راهنما باید برای کاربران ایجاد شود. مراکز و خدمات پشتیبانی از کاربر به‌ویژه آموزش باید در فازهای نخست پروژه راه‌اندازی شود. مراکز پشتیبانی می‌توانند برای جمع‌آوری بازخوردهای مرتبط با مشکلات و تنگناهای احتمالی سیستم مفید واقع شوند. اطلاعات حاصل از این بازخوردها ابزار ارزشمندی برای توسعه‌های آتی است. در فاز طراحی این پروژه باید ظرفیت عملیاتی و زیرساخت فناوری اطلاعات موجود در کشور یا منطقه مورد بررسی قرار گیرد تا کاملاً با نیازمندی‌های پروژه همخوانی داشته باشد. با نگاهی به ظرفیت آینده توسعه‌های فناوری در این حوزه باید بستری فراهم شود تا بیشترین تعداد کاربران امکان استفاده از پنجره واحد را از زمان راه‌اندازی آن داشته باشند.

محیط مبتنی بر قانون

پایه‌گذاری محیطی قانونمند از پیش نیازهای راه‌اندازی پنجره واحد است. قوانین مرتبط و محدودیت‌های قانونی باید تعریف شده و به دقت تحلیل شوند. به عنوان مثال، ممکن است در برخی موارد برای تسهیل تبادل و تایید اطلاعات یا امضای الکترونیکی پیام‌های تغییرات در قوانین ایجاد شود. امکان برطرف کردن محدودیت‌های مربوط به اشتراک اطلاعات میان مسئولان و سازمان‌ها و تمهیدات سازمانی برای عملیاتی نمودن پنجره واحد تجارت فرامرزی باید وجود داشته باشد، همچنین مسائل حقوقی مرتبط با تفویض اختیار به سازمان‌ها نیازمند سنجش است.

تبدیل منطقه آزاد ارون

تبدیل منطقه آزاد ارون به قطب اقتصادی منطقه

اکبر ترکان، دبیر شورای عالی مناطق آزاد با اعلام اینکه منطقه آزاد ارون در جغرافیای خوب اقتصادی قرار دارد، گفت: اولویت این منطقه ایجاد قطب اقتصادی با رویکرد توسعه خدمات صنعتی و مهندسی و گردشگری درماتنی به کشورهای همسایه است. وی در مصاحبه بارادیو اقتصاد اظهار کرد: پیوستن خرمشهر و آبادان به منطقه آزاد ارون کمک می‌کند از لحاظ وسعت نیز مزیت بیشتری داشته باشد و قرار است به منظور توسعه خدمات گردشگری درماتنی به کشورهای منطقه امکانات درمانی شهرهای خرمشهر و آبادان نوسازی و مدرن شود که بازار خوبی در منطقه به‌ویژه در عراق و کویت دارد. مشاور ارشد رییس جمهوری افزود: این منطقه همچنین در زمینه صنایع پایین دستی نفت می‌تواند سرمایه‌های زیادی را جذب کند و باید مسئولان منطقه تلاش کنند سرمایه‌های ایرانیان خارج از کشور و همچنین سرمایه‌های خارجی در این منطقه جذب شود. وی اضافه کرد: در زمینه خودروسازی، ایجاد واحدهای تولید فولاد و شیمی و همچنین صنایع پایین دستی پتروشیمی برنامه‌های خوبی تدارک دیده شده است و به راحتی می‌تواند توسعه صنایع عراق به‌ویژه صنعت نفت این کشور را پشتیبانی کند.

صورت تحریم‌ها را زیرپا خواهیم گذاشت. افزایش درآمد و تسهیل تجارت در همین حال، نایب‌رییس کمیسیون اقتصادی مجلس اظهار کرد: رویکرد دولت یازدهم به گونه‌ای بود که کشورهایی که ایران را تحریم کردند دریافتند که محدودیت‌ها هر چند مشکلاتی را برای کشور ایجاد کرد اما نتوانست جلوی پیشرفت و اقتدار نظام جمهوری اسلامی را بگیرد.

محمدرضا پورابراهیمی به گفت: لغو تحریم سوئیت گامی برای افزایش درآمد کشورهای خودمختار است. این سوئیت با عضویت ۲۳۹ بانک از ۱۵ کشور در نزدیکی بروکسل پایتخت بلژیک تأسیس شد، البته ۴ سال طول کشید تا مراحل قانونی تأسیس سوئیت، خرید تجهیزات و نصب و راه‌اندازی انجام بگیرد. در نهایت سوئیت در سال ۱۹۷۷م با عضویت ۵۱۸ بانک ۲۲ کشور با ارسال ۵ هزار پیام در نخستین روز راه‌اندازی شد.

سوئیت از شنبه ۲۷ اسفند ۱۳۹۰ در راستای تحریم‌های اروپایی، خدمات خود را به برخی بانک‌های ایرانی که مشمول طرح تحریم هستند قطع کرده است. در عین حال، برخی خبرها حکایت از آن دارد که شبکه مالی سوئیت، به تازگی به صورت رسمی از اتحادیه اروپا خواست تحریم‌های مالی علیه ایران لغو شود تا این شبکه بتواند تعاملات مالی را میان بانک‌های ایرانی و دیگر کشورهای جهان از سرگیرد. شبکه سوئیت، تعاملات مالی ۲۰۹ کشور در جهان را سامان می‌دهد و با ۹۷ هزار مؤسسه مالی و بانکی در جهان ارتباط دارد.

رابطه مدیر برنامه‌ریزی و بهبود روش‌های بانک توسعه صادرات ایران در مثالی برای خواهد بود. خسروشاهی با بیان اینکه تحریم سوئیت به ضرر دیگر کشورهای هم بود، تصریح کرد: کشورهایی که ایران را تحریم کردند از بازار ۷۵ میلیون نفری محروم شدند و طبیعتاً دچار مشکلاتی هم شدند که ضررها دو طرفه بوده است.

مدیر برنامه‌ریزی و بهبود روش‌های بانک توسعه صادرات ایران در خصوص سوئیت آسیایی اظهار کرد: یعنی ایسزای را که در کل دنیا کار می‌کند در سطح آسیا راه‌اندازی کنیم که همه چیز بستگی به این دارد که آسیایی‌ها قبول کنند یا خیر، که در این

سوئیت چیست؟

جامعه جهانی ارتباطات مالی بین بانکی یا همان سوئیت که مقر آن در بلژیک است، سیستم ارتباطی جهانی تلقی می‌شود که منحصر به بانک‌ها و موسسه‌های مالی است و به‌علت سرعت و امنیت بالا، بیشتر موسسه‌های مالی به آن پیوسته‌اند، به‌طوری که موسسه‌های مالی در سراسر جهان از این سیستم برای تبادل اطلاعات مالی محرمانه خود استفاده می‌کنند.

بعد از پایان جنگ جهانی دوم به‌ویژه در اواخر دهه ۱۹۵۰م که تجارت جهانی به سرعت شروع به رشد و شکوفایی کرد، در اوایل دهه ۱۹۶۰ نمایندگان بانک‌های بزرگ اروپایی و امریکایی تصمیم گرفتند تا با اتخاذ روش نوینی تبادل پیام‌های بین بانکی را به نحوی طرح‌ریزی کنند که اتوماسیون سیستم بانکی بین‌المللی را به همراه داشته باشد. سرانجام در می ۱۹۷۳م سوئیت با عضویت ۲۳۹ بانک از ۱۵ کشور در نزدیکی بروکسل پایتخت بلژیک تأسیس شد، البته ۴ سال طول کشید تا مراحل قانونی تأسیس سوئیت، خرید تجهیزات و نصب و راه‌اندازی انجام بگیرد. در نهایت سوئیت در سال ۱۹۷۷م با عضویت ۵۱۸ بانک ۲۲ کشور با ارسال ۵ هزار پیام در نخستین روز راه‌اندازی شد.

سوئیت از شنبه ۲۷ اسفند ۱۳۹۰ در راستای تحریم‌های اروپایی، خدمات خود را به برخی بانک‌های ایرانی که مشمول طرح تحریم هستند قطع کرده است. در عین حال، برخی خبرها حکایت از آن دارد که شبکه مالی سوئیت، به تازگی به صورت رسمی از اتحادیه اروپا خواست تحریم‌های مالی علیه ایران لغو شود تا این شبکه بتواند تعاملات مالی را میان بانک‌های ایرانی و دیگر کشورهای جهان از سرگیرد. شبکه سوئیت، تعاملات مالی ۲۰۹ کشور در جهان را سامان می‌دهد و با ۹۷ هزار مؤسسه مالی و بانکی در جهان ارتباط دارد.

رابطه مدیر برنامه‌ریزی و بهبود روش‌های بانک توسعه صادرات ایران در مثالی برای خواهد بود. خسروشاهی با بیان اینکه تحریم سوئیت به ضرر دیگر کشورهای هم بود، تصریح کرد: کشورهایی که ایران را تحریم کردند از بازار ۷۵ میلیون نفری محروم شدند و طبیعتاً دچار مشکلاتی هم شدند که ضررها دو طرفه بوده است.

مدیر برنامه‌ریزی و بهبود روش‌های بانک توسعه صادرات ایران در خصوص سوئیت آسیایی اظهار کرد: یعنی ایسزای را که در کل دنیا کار می‌کند در سطح آسیا راه‌اندازی کنیم که همه چیز بستگی به این دارد که آسیایی‌ها قبول کنند یا خیر، که در این

رابطه مدیر برنامه‌ریزی و بهبود روش‌های بانک توسعه صادرات ایران در مثالی برای خواهد بود. خسروشاهی با بیان اینکه تحریم سوئیت به ضرر دیگر کشورهای هم بود، تصریح کرد: کشورهایی که ایران را تحریم کردند از بازار ۷۵ میلیون نفری محروم شدند و طبیعتاً دچار مشکلاتی هم شدند که ضررها دو طرفه بوده است.

مدیر برنامه‌ریزی و بهبود روش‌های بانک توسعه صادرات ایران در خصوص سوئیت آسیایی اظهار کرد: یعنی ایسزای را که در کل دنیا کار می‌کند در سطح آسیا راه‌اندازی کنیم که همه چیز بستگی به این دارد که آسیایی‌ها قبول کنند یا خیر، که در این

احیای خط‌کشتیرانی

باکو - انزلی

رضا منصور، رییس سازمان منطقه آزاد تجاری صنعتی انزلی با اشاره به آمادگی ایران برای برقراری مجدد خط کشتیرانی باکو - انزلی گفت: برقراری مجدد این خط کشتیرانی منجر به توسعه روابط بین ایران و جمهوری آذربایجان خواهد شد. به گزارش تسنیم، وی اظهار کرد: برقراری مجدد خط کشتیرانی باکو - انزلی به توسعه روابط بین ایران و جمهوری آذربایجان در زمینه‌های مختلف و به خصوص در زمینه گردشگری خواهد شد. وی ضمن تشویق سرمایه‌گذاران آذربایجانی به سرمایه‌گذاری در منطقه آزاد انزلی تصریح کرد: ایران برای تاجار آذربایجانی که در این منطقه سرمایه‌گذاری کنند، معافیت‌های مالیاتی در نظر می‌گیرد. رییس سازمان منطقه آزاد تجاری صنعتی انزلی افزود: هیچ محدودیتی برای سرمایه‌گذاران آذربایجانی در زمینه کسب مالکیت وجود ندارد. امکان مالکیت ۱۰۰ درصد خارجی یکی از تسهیلات این منطقه برای سرمایه‌گذاران است. منصور تأکید کرد: هیچ مالیات و تعرفه‌ای برای مواد خام و ماشین‌آلات وارد شده برای تولید محصول در این منطقه وجود ندارد.

دو مشکل اصلی صادرات

به روسیه

رضا نورانی، رییس کنفدراسیون صادرات ایران گفت: در سفر اخیر هیات اقتصادی روس به ایران مسئله واردات محصولات کشاورزی مطرح شد اما دو مسئله نقل و انتقال مالی و نبودن واحدهای نظارتی بین دو کشور به عنوان مشکل اصلی مطرح شد. وی در گفت‌وگو با خبرگزاری فارس، در پاسخ به اینکه رسانه‌های خارجی از حذف تعرفه واردات محصولات کشاورزی ایران از سوی روسیه خبر داده‌اند، تصریح کرد: این مسئله باید بررسی شود اما اگر چنین اتفاقی بیفتد میزان صادرات محصولات کشاورزی ایران به روسیه افزایش قابل توجهی خواهد داشت. نورانی بیان کرد: واردات مستقیم ایران به روسیه از بندر انزلی انجام خواهد شد. وی افزود: برای رفع موانع نقل و انتقال پولی و مالی آن طور که معاون بازرگانی وزیر جهاد کشاورزی اعلام کرده است به زودی بانک ایران و روس در کشور راه‌اندازی می‌شود. بانک ایران و روس بعد از پیروزی انقلاب اسلامی منحل شد. به گفته نورانی، موانع فرقه‌های هم با تفاهمنامه‌هایی که به امضا می‌رسد به‌زودی برطرف خواهد شد.

امروز نایب رییس اول اتاق بازرگانی مشخص می‌شود

پارلمان بخش خصوصی در تب انتخابات

«اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران» این نام مهم‌ترین نهاد بخش خصوصی کشور است. نهادی که رکن اصلی این بخش محسوب می‌شود و می‌توان گفت تریبونی است برای حفاظت از بخشی که همیشه در انزوا قرار گرفته. حالا امروز قرار است که یکی از مهم‌ترین انتخابات این نهاد برگزار شود. انتخابات برای کرسی نایب رییس اول، که تا سال گذشته غلامحسین شافعی بر آن می‌نشست. حدود یک‌سال می‌شود که دولت یازدهم بر مسند کار آمده است؛ دولتی که در همان بدو حضور، اعلام کرد که می‌خواهد بخش خصوصی کشور را به چرخه اقتصاد برگرداند تا هم باری از دوش دولت برداشته شود و هم اقتصاد ایران کم‌کم به سوی استقلال از درآمدهای نفتی برود. بزرگترین نشانه عزم دولت برای اجرایی کردن این هدفش، حضور محمد نهاوندیان که ریاست این اتاق را برعهده داشت، در دفتر رییس جمهور بود. بعد از این انتصاب بود که نهاوندیان از اتاق بازرگانی ایران خارج شد و غلامحسین شافعی، به جای او نشست. شافعی تا پیش از این نایب رییس اول این اتاق بود و با جایگزین شدنش به عنوان رییس اتاق بازرگانی ایران، صدلی‌اش خالی ماند. بر همین اساس و با گذشت یک‌سال از تغییر ریاست، قرار است انتخابات برای تعیین جانشین او برگزار شود. براساس اخباری که تا (شنبه) منتشر شده، مجیدرضا حریری، عضو اتاق ایران احتمال حضورشان قوت گرفته اما کاندیداتوری مسعود کرباسیان، رییس گمرک جمهوری اسلامی ایران به عنوان نماینده دولت برای شرکت در انتخاب آخرین

سلامت لابی‌گری استفاده کند. اما بنده در طول سال‌های فعالیت نه شنیده و نه دیده‌ام که دولت به طور رسمی نسبت به حمایت یا عدم حمایت کاندیدایی اعلام موضع کند. این فعال اقتصادی تصریح می‌کند که اجازه دهید برای دولت هم مانند هر کاندیدای دیگری این حق محفوظ بماند که بتواند برای یکی از مدیران خود لابی‌گری سالم انجام دهد. به علاوه در نظر داشته باشید که این تعیین افراد حاضر در مجمع است که با درایت و تفکر خود به خرد جمعی رای دهند. وی افزود: یعنی کارنامه عملکرد یک فرد در طول سنوات می‌تواند تعیین‌کننده اخذ یا جلب رای باشد. بنابراین نمی‌توان تکلیفی سخن گفت و برنامه را چه در بخش دولتی، چه در بخش خصوصی برای احراز یک پست ۶ ماه باقی‌مانده از هیات نمایندگان اتاق به شکل تکلیف یا تضمین پیش‌برد. وی افزود: کرباسیان از مدیرانی است که تمامی افرادی که در بخش‌های صنعت، کشاورزی، معدن و تجارت ایران کار می‌کنند به طریقی با ایشان کار کرده‌اند در نتیجه سبک و قدرت مدیریتی ایشان را می‌شناسند و می‌توانند نسبت به ایشان رای مثبت یا منفی دهند. این عضو هیات نمایندگان اتاق ایران افزود: عده‌ای معتقدند تمام اعضای حاضر در هیات رئیسه پارلمان بخش خصوصی باید از نمایندگان بخش خصوصی باشند، اما به عقیده بنده اگر نماینده‌ای از بخش دولتی با تفکر تفهیم برای بخش خصوصی، اجرایی کردن اصل ۴۴ و ایجاد ارتباط بین دولت و بخش خصوصی وارد عمل شود و خرد جمعی به آن رای دهد مشکلی نخواهد بود.

اتاق تهران ۲۰ صدلی از ۶۰ صدلی را دارد همین نسبت در اتاق ایران هم رعایت می‌شود. اعضای هیات نمایندگان اتاق ایران در کل ۴۰۰ کرسی است و ۲۰ رای دولتی چند درصد آرای شرکت‌کننده در انتخابات خواهد بود. وی افزود: ممکن است که دولت مانند هر مجموعه دیگر می‌خواهد قدرت خود در انتخابات را تعریف کند از وسایلی

گمرک جمهوری اسلامی ایران باعث شده که دغدغه‌های فعالان بخش خصوصی را به خوبی بشناسد و با هدف توسعه اقتصادی مطلوب دولت و بخش خصوصی وارد اتاق می‌شود. سیده فاطمه مقیمی رئیس کانون بانوان بازرگان ایران که عضویت هیات نمایندگان اتاق ایران را نیز دارد در گفت‌وگو با **صورت** گفت: دولت در هیات نمایندگان

کرسی هیات رییس اتاق بازرگانی ایران قطعی شده است. کاندیداتوری کرباسیان در حالی صورت می‌گیرد که در دولت یازدهم رابطه منطقی و خوبی بین بخش خصوصی و دولت شکل گرفته و کرباسیان برای بقای این ارتباط می‌خواهد به اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی وارد شود. به علاوه درحال حاضر حضور کرباسیان در

کرباسیان به دعوت بخش خصوصی

کاندیدا شد

هیراد حاتمی / مشاور رییس گمرک

چون من این صحبت‌ها را نشنیده‌ام و نخواهم، نمی‌توانم اظهار نظری داشته باشم. ضمن اینکه بنده آقای حریری را یک انسان هوشمند و قانون‌مدارتر از این صحبت‌ها می‌شناسم که بخواهند چنین حرف‌هایی را مطرح کنند.

فایل صوتی مصاحبه‌ایشان موجود است. ایشان با قاطعیت اعلام نظر کرده‌اند. شما منتشر کنید ما بخوانیم بعد در رابطه با آن توضیح خواهیم داد، ولی تجربه از گذشته چیز دیگری می‌گوید. آقایان مفتاح، احمدی، بازرگانی و... در دولت گذشته، در اتاق بازرگانی حاضر بودند و هیچ وقت شاهد چنین واکنش‌هایی نبوده‌ایم.

اینکه چرا این موضوعات در انتخابات دوره‌های قبلی نیفتاده است، قطعا به نگاه دولت یازدهم مربوط می‌شود. دولت تدبیر و امید بعد از روی کار آمدن به صراحت اعلام کرد که قصد دخالت کند.

درست است و این نگاه دولت کمک‌بزرگی به بخش خصوصی است اما گمرک به عنوان دروازه‌های اقتصادی کشور نقش موثری در کشور ایفا می‌کند و از این منظر می‌توان گفت که فعالان اقتصادی بخش خصوصی به راحتی می‌توانند به رییس کل گمرک برای بیان دغدغه‌های‌شان دسترسی داشته باشند.

در صحبت‌های تان اشاره کردید که یکی از امتیازات آقای کرباسیان حضور ایشان در گمرک است. یعنی آقای کرباسیان با چنین دیدگاهی کاندیدا شده‌اند؟

به هر حال این موضوع کمک‌زیادی به بخش خصوصی می‌کند. به هر حال گمرک هم به عنوان نهادی است که نقش مهمی در اقتصاد کشور دارد.

به نظر تان آقای کرباسیان در انتخابات اتاق چند درصد شانس دارند؟

فکر می‌کنم صریح‌ترین موضع‌گیری برای حضور در انتخابات از سوی آقای کرباسیان بوده و هنوز معلوم نیست چه افرادی قصد دارند در این انتخابات شرکت کنند بنابراین نمی‌توان به راحتی در این باره اظهار نظر کرد.

و صحبت پائانی؟

من امیدوارم در انتخابات اتاق کسی رای بیابد که مضمون برای بخش خصوصی باشد چرا که در یک سالی که دولت یازدهم سر کار آمده اتاق بازرگانی با به طور کلی بخش خصوصی رابطه منطقی و درستی با نهادهای دولتی داشته است. چنان که می‌بینید افرادی مثل آقای آخوندی و آقای کرباسیان با اعضای دیگر هیات دولت مثل آقای طایب‌نیا رابطه منطقی و اصولی با اتاق بازرگانی برقرار کرده‌اند و خوب است که به این قضیه از این منظر نگاه کنیم.

بخش خصوصی باید با بخش دولتی

تعامل کند

احمد پورفلاح / عضو و رئیس کمیسیون فضای کسب و کار

این‌طور که اعلام کردید گویا از حضور در انتخابات منصرف شده‌اید. درست است؟

بله. مطلقا کاندیدا نخواهم شد.

اما تا پیش از این گفته شده بود که شما یکی از کاندیداهای انتخابات اتاق هستید.

این خبر از سوی من تایید نشده است، بلکه سایت‌های خبری گمانه زنی کرده‌اند. البته در بسیاری از این خبرها، اعضای اتاق بازرگانی ایران گفته بودند که قصد دارند من را متقاعد کنند که چنین اتفاقی هم نخواهد افتاد و من کاندیدا نمی‌شوم.

دلیل اینکه با قاطعیت می‌گویید که امکان ندارد در انتخابات شرکت کنید، چیست؟

عدم علاقه.

یعنی حواشی که در طول این چند روز در رابطه با کاندیداها به‌وجود آمده در تصمیم‌گیری‌های شما تاثیر نداشته است؟

خیر، بعضی از دوستان گفته‌اند که اگر کاندیدای دولتی حضور داشته باشم، کنار می‌کشیم؛ اصولا این رفتار را برای بخش خصوصی مفید نمی‌دانم.

چرا؟

برای اینکه ما همیشه معتقد بوده‌ایم که اتاق ایران، پارلمان بخش خصوصی است و حالا اگر یک دولتی کاندیدا شود یا اینکه کاندیدایش کنند دلیل موجهی برای نمایندگان بخش خصوصی نیست که بگویند ما شرکت نمی‌کنیم.

عملا اتاق بازرگانی سیطره دولت در بخش خصوصی را پذیرفته است و نباید نگران این باشد که در چنین ماراتنی بخش دولتی در کنار بخش خصوصی قرار بگیرد. چرا که دولت ۲۰ نماینده در هیات نمایندگان اتاق بازرگانی ایران دارد و طبیعی است که آنها هم در این انتخابات شرکت کنند.

اینکه بخش خصوصی در این رابطه به این شدت انفعالی عمل کند و بگوید حضور نماینده دولتی به منزله کنار کشیدن بخش خصوصی است، تایید نمی‌کنم و به نظرم این طرز تفکر به نفع بخش خصوصی نیست.

در صحبت‌های تان اشاره کردید که سیطره دولت بر اتاق بازرگانی وجود دارد، ممکن است این مسئله را باز کنید

خیر، منظرم این است که سیطره دولت بر بخش خصوصی وجود دارد. یعنی بخش خصوصی مرعوب شود که اگر فردی از دولت وارد هیات رییس شود، عقب‌نشینی کند.

به نظر من باید تعاملی بین این دو گروه به وجود بیاید و حتی نمایندگان بخش خصوصی با نمایندگان دولتی صحبت کنند و شاید در نهایت به یک گزینه واحد برسند.

شما حضور کسی را در انتخابات تایید می‌کنید؟

من اعلام کرده‌ام اگر از بخش خصوصی فرد واجد شرایطی پیدا شود که تجربه کافی، تخصص لازم، پیشینه روشن و شفاف داشته باشد و به دنبال منافع فردی و جناحی نباشد، حضور فردی از بخش خصوصی واقعی در ترکیب هیات رییس ایران را ترجیح می‌دهم.

اگر در بین کاندیداها به چنین چهره‌ای برخورد نکنم، گزینه دولتی را بررسی خواهم کرد.

آیا اینکه مسائل اخیر به نحوی به منزله تقابل بخش خصوصی و بخش دولتی است را قبول دارید؟

متأسفانه بله.

از سوی شما (یعنی نگاهی که در بخش خصوصی دارید) شخص دیگری هست که بخواهد به جای شما کاندیدا شود؟

ظاهرا افراد زیادی از اتاق تهران و شهرستان‌ها برای حضور در انتخابات اعلام آمادگی کرده‌اند و قرار نبود یک نفر کاندیدا شود. به هر حال امروز تکلیف کاندیداها مشخص خواهد شد و تجربه نشان داده که ممکن است تا دقیقه آخر همه معادلات تغییر کند.

نمی‌خواهم تقابل بین بخش خصوصی و دولت را

دامن بز نم

مجید رضا حریری / عضو و نائب رئیس کمیسیون تجارت

حضور تان در انتخابات اتاق قطعی است؟

تا این لحظه که خیر. هنوز تصمیم نگرفته‌ام اما از سوی دوستان اصرار زیادی وجود دارد که شرکت کنم.

چه زمانی تصمیم می‌گیرید که کاندیداتوری تان را قطعی کنید؟

اصولا روال این‌طور است که کسانی که قصد دارند کاندیدا شوند همان روز اعلام می‌کنند. در حال حاضر هم اگر مشاهده می‌کنید که اسامی مطرح شده است، گمانه‌زنی است و نمی‌شود قطعا گفت که چه کسانی کاندیدا شده‌اند.

اما این‌طور که گفته می‌شود به احتمال ۹۰ درصد شخص شما کاندیدا خواهید شد. تایید می‌کنید؟

به قاعده و ترجیح من این است که اگر دولت نماینده‌ای در انتخابات داشته باشد، شرکت نخواهم کرد. چرا که نمی‌خواهم تقابل بین بخش خصوصی و دولت را دامن بز نم. اما من به همراه دوستان، آن‌طور که شنیده‌ایم دولت نظری در این انتخابات ندارد و قصدی هم ندارد از کسی که کاندیدا شده است حمایت کند. شاید بعضی از نمایندگان دولت بخواهند در این انتخابات شرکت کنند که از جمله آنها آقای کرباسیان است.

حضور ایشان را مفید می‌دانید؟

بنده شخصا معتقد هستم که آقای کرباسیان مدیری مقتدر، توانا و کارآمد در این مملکت هستند ولی به دلیل اینکه دولت جایگاه نظارتی در این انتخابات دارد (بر اساس قانون شورای عالی نظارت) صلاح نمی‌دانم که دولت در مدیریت اتاق بازرگانی ایران دخالت و نماینده‌ای داشته باشد. البته ناظر هم در جایگاهی نیست که بخواهد دخالت کند. مثل این است که فردی از شورای نگهبان، بخواهد نماینده مجلس شود. هیچ منطقی وجود ندارد. اگر آقای کرباسیان بیرون دولت حضور داشت شاید یکی از کسانی که با خواهش از ایشان دعوت می‌کرد در این انتخابات یا در هیات رییس حضور داشته باشد، خود من بودم.

چرا که به قوت و مدیریت ایشان کاملا معتقدم اما به هر حال و متأسفانه در این مقطع صلاح دولت و صلاح اتاق بازرگانی ایران نیست که چنین اتفاقی بیفتد. دولت در دو انتخابی که در این یک‌سال صورت گرفته است (انتخابات رییس اتاق بازرگانی که آقای شافعی در آن موفق شدند و دیگری انتخاب آقای بهرامن که نایب رییس اتاق بازرگانی تهران شدند) دخالتی نکرد.

این نشان می‌دهد که سیاست دولت یازدهم، سیاست حضور در اتاق‌های بازرگانی نیست و به همان نقش عالی نظارتش اعتقاد دارد. ما هم منتظر هستیم که ببینیم آیا شایعاتی که این نشان می‌دهد که سیاست دولت یازدهم، سیاست حضور در اتاق‌های بازرگانی نیست و به همان نقش عالی نظارتش اعتقاد دارد. ما هم منتظر هستیم که ببینیم آیا شایعاتی که

در مورد آقای کرباسیان می‌گویید، درست است یا نه. اگر آقای کرباسیان کاندیدا بشود، من به طور حتم کاندیدا نخواهم شد.

بین صحبت‌های تان به این موضوع اشاره کردید که قصد ندارید به تقابل دولت و بخش خصوصی دامن بز نم، یا اینکه... قطعا علاقه‌مند نیستم. توجه داشته باشید که اتاق بازرگانی ایران، بخش کوچکی از جامعه است و من نمی‌خواهم در جامعه این‌طور مطرح شود که اتاق بازرگانی با دولت تقابل دارد و اگر اختلاف نظری وجود دارد، اختلاف نظری است که درون اتاق بازرگانی ایران است و به نظر من باید درون اتاق مشکل را حل کنیم تا اینکه کشیده شود به سطح جامعه، به همین دلیل من تا به الان تصمیم قطعی حضور در این انتخابات نگرفته‌ام اما به هر حال از بین بنده و آقای چمن آرا که در یک جناح اتاق قرار گرفته‌ایم (یعنی من از گروه پیشگامان اقتصاد و آقای چمن آرا از گروه تحول خواهان)، هماهنگی صورت گرفته است که در نهایت یکی از ما دو نفر وارد صحنه شویم.

سوال من این است که در هر دو صورت (یعنی حمایت دولت از آقای کرباسیان یا اینکه حضور ایشان به عنوان نماینده مستقل) سبب می‌شود که از انتخابات صرف نظر کنید؟

اگر دولت رسما اعلام کند که آقای کرباسیان نماینده ما نیست و ایشان شخصا حضور دارند، شرکت خواهم کرد.

اما در مورد طیف (جناح سنتی)، آن‌ها هم نظر با شما هستند؟

بله. آن‌ها هم توافق کرده‌اند که در صورتی که آقای کرباسیان با حمایت دولت در انتخابات حضور داشته باشند، کاندیدایی معرفی نمی‌کنند.

حالا با در نظر گرفتن آنچه که سبب می‌شود شما در انتخابات حضور داشته باشید، آیا برنامه‌ای برای حضور در کرسی نایب رییس اتاق بازرگانی ایران دارید؟

اگر کسی بگوید که برای چند ماه باقیمانده برنامه خاصی تدارک دیده یا آدم رویابافی است یا اینکه اتاق را نمی‌شناسد. من اگر بتوانم وارد هیات رییس شوم، تنها کاری که می‌تواند وارد ثمر باشد این است که کارهای ناتمامی که وجود دارد را به سرانجام برسانم و به سلامت انتخابات دوره بعد کمک کنم.

به عنوان سوال آخر و با تصور اینکه کاندیدا شوید، فکر می‌کنید چقدر شانس پیروزی در انتخابات دارید؟

این‌طور که دوستان ارزیابی کرده‌اند و حمل بر خودستایی نباشد، شانس اول هستم.

آیا کاندیداتوری آقای کرباسیان قطعی است؟

بله

ایشان به عنوان نماینده دولت در این انتخابات حضور می‌یابند یا اینکه حضورشان مستقل از حمایت‌های دولتی است؟

با توجه به دعوتی که بخش خصوصی از ایشان داشته است، قبول کرده‌اند که کاندیدا شوند. در این بین شاید ایشان مشاوره‌هایی با بخش دولتی داشته‌اند اما اینکه از سوی دولت به ایشان اعلام شده باشد کاندیدا شوند، چنین چیزی نیست. به هر حال آقای کرباسیان به عنوان نماینده دولت و به دعوت بخش خصوصی در اتاق بازرگانی هستند.

این موضوع در دوره‌های قبلی هم وجود داشته است.

به‌طور مشخص سوال من این است که آیا دولت از ایشان حمایت می‌کند؟

حمایت به آن مفهوم، خیر. اتاق بازرگانی جایی نیست که دولت بخواهد دخالت مستقیم انجام بدهد.

بحثی بوجود آمده که اگر دولت از آقای کرباسیان در انتخابات حمایت کند، عده‌ای از اعضای اتاق بازرگانی ایران در انتخابات شرکت نخواهند کرد.

باید بگویم که نمایندگان اتاق بازرگانی ایران ۲ دسته هستند. یک دسته نمایندگان بخش خصوصی و عده‌ای هم نمایندگان بخش دولتی. در مورد سوال دوم هم من اطلاعی در این رابطه ندارم.

این موضوع را آقای حریری اعلام کرده است.

من در جریان نیستم.

اگر این اتفاق بیفتد به نظر تان واکنش آقای کرباسیان چیست؟

واکنش‌های صورت گرفته کاملا مثبت بوده چرا که آقای کرباسیان در طول این مدت در بدنه بخش خصوصی حاضر بوده و به عنوان یکی از اعضای موثر در اتاق فکر فعالان بخش خصوصی بوده‌اند. اتفاقا یکی از مواردی که باعث شده جنجالی در رابطه با حضور ایشان وجود نداشته باشد، این است که فعالان اقتصادی کشور در کمال خوش باوری به چنین گزینه‌ای رای می‌دهند. از طیف‌های مختلف اتاق بازرگانی ایران از جمله آقای دانشور و اتاق‌های شهرستان‌ها همه به نوعی از حضور ایشان استقبال کرده‌اند و دلیل‌شان هم همان نگاه ایشان به بخش خصوصی است.

اما عده‌ای از اعضای اتاق بازرگانی ایران اعلام کرده‌اند که اگر آقای کرباسیان با حمایت دولت در این انتخابات شرکت کند، از کاندیداتوری‌شان کنار می‌کشند.

می‌گویند پنجشنبه بازار شهرستان میناب یک پنجشنبه بازار محلی نیست، یک محل خرید و فروش برای همه مسافرائی است که بیشتر از کشورهای حاشیه خلیج فارس به استان هرمزگان سفر می‌کنند و یا آنکه به قصد سفر به قشم و کیش و مناطق جنوبی کشور مسافر این خطه از میهن می‌شوند.

به این خاطر عده‌ای معتقدند که پنجشنبه بازار میناب یک بازار روز جهانی است که انواع صنایع دستی و محصولات صنایع نخیلات این شهرستان هر پنجشنبه در آن عرضه می‌شود و به فروش می‌رسد، کارشناسان صنایع دستی جنوب کشورمان معتقدند که بطور کلی صنایع دستی در شهرستان میناب را به ۳ گروه می‌توان تقسیم کرد: ۱- صنایع دستی از سفال، ۲- صنایع نخیلاتی و ۳- پوشاک سنتی؛ که با هم می‌توان آنها را به ۲ دسته صنایع رایج و فعال و صنایع فراموش شده طبقه‌بندی کرد. صنایع فعال آن صنایعی هستند که در حال حاضر از رونق و رواج کامل برخوردارند و همچنان به صورت گسترده انجام می‌شوند و دسته دوم آن چنان است که از عنوان آن معلوم است صنایعی هستند که در گذشته رایج بوده‌اند ولی هم‌اکنون به کلی فراموش شده یا اینکه در مقیاس بسیار محدود و جزئی انجام می‌شوند.

یکی از ویژگی‌های بارز میناب وجود انواع و اقسام صنایع دستی است که قدمتی چند هزار ساله دارند و قبل از عصر فلز و ماشین در شهر میناب رواج داشته. سازندگان آن صنایع دستی در یک هفته وسایل ساخته شده خود را از روستاهای دور و نزدیک برای معاملات پایپای یا خرید و فروش به مرکز شهر می‌آورند و در پنجشنبه بازار آن که شهرتی جهانی داشته به فروش می‌رسانند.

میناب از جمله شهرهایی است که در مورد صنایع دستی دارای امکانات بالقوه فراوانی است و در گذشته قدمت بالایی نیز داشته و باعث تاسف است که خیلی از این رشته‌ها از بین رفته‌اند و یا در حال نابودی‌اند؛ در حالی که نیروهای انسانی فراوانی در این روستاها بدون شغل هستند و با توجه به این که صنایع دستی در مناطق روستایی این شهر قابل توسعه بوده می‌توان با رساندن خدمات فنی به آن تعداد رشته‌هایی را که کمبود مواد اولیه در آنها وجود ندارد احیا کرد و پس از هدایت در برای همگانی شدن مصرف محصولات کوشید.

پرواض است در صورت افزایش تقاضا، تولیدات صنایع دستی حتی صنایعی که روبه نابودی بوده‌اند نیز افزایش خواهد یافت؛ و این امر میسر نمی‌شود مگر با تبلیغات گسترده برای مصرف صنایع دستی بومی.

سفالگری میناب

سفالگری نیز در روستاهای شهپور، گوربند و حکمی میناب سابقه کهن دارد، کوره‌های زمینی و چرخ سفالگری دستی که شکل و فرم آن به دوران کهن برمی‌گردد خود گواه این مدعا است. سفالگران روستای شهپور هنوز به شیوه‌ای که از نیاکان‌شان آموخته‌اند به حرفه سفالگری مشغولند این حرفه در این منطقه دارای پیشینه‌ای بس کهن است، شکل و فرم چرخ‌های سفالگری ساده دستی، کوره‌های زمینی، ابزارهای ابتدایی و نیز نحوه ساخت سفالینه‌ها چهره زندگی مینابیان دنیای باستان را در ذهن انسان تداعی می‌کند.

اما روستاییان میناب در مورد صنایع دستی از نوع البسه و پوشاک نیز فعال بوده‌اند که در این راستا می‌توان به روستای کلیبی اشاره کرد که مرکز ساخت چادر شب (کیس) بوده و روستاهای جوزان و سرریگان نیز که محل تولید لنگ و گروگ است، خود یکی از مراکز مهم پارچه‌بافی این منطقه در دوران گذشته بوده است که علاوه بر رفع نیازهای محلی از کشورهای حوزه خلیج فارس و حتی هندوستان نیز سفارش دریافت می‌کرده است. ده سیکوئی (از بخش بیابان) نیز یکی از روستاهایی است که به ساخت رویند (برق) شهرت داشته و برق‌های مخصوص می‌ساخته‌اند. صنایع دستی (دستبافته) میناب شامل: قالبیافی، گلیم‌بافی، گقه‌بافی، توبره، خورجین، گلابتون دوزی، سوزن‌دوزی، خوس‌دوزی، زری‌بافی، چادرش‌بافی، جاجیم‌بافی، خرسک‌بافی، خیمه‌بافی، صنایع دستی دریایی و انواع هنرهای دستی دیگر نظیر کشکدان، نمکدان، سفالگری، میلمان‌سازی، سنتکراشی، و حصیربافی است. این صنایع دستی به طور عمده فصلی است و ۹۰ درصد تولیدکنندگان را زنان تشکیل می‌دهند.

گشت‌گذاری در صنایع روستایی ابتکاری مردم جنوب کشور

از هیچ، زیبایی می‌سازند

که مجموعه‌ای از این وسایل را به صنایع دستی نخلی یا «صنایع نخیلات» می‌گویند و شهرستان میناب در استان هرمزگان نیز یکی از مراکز تهیه و ساخت همین صنایع نخیلات است که بیشتر آنها نیز در پنجشنبه‌بازارهای معروف میناب عرضه می‌شوند.

دستی است و باغداران جنوب کشورمان هر بار به هرس و زدودن شاخ و برگ‌های اضافه نخل‌های خود اقدام می‌کنند، هر کدام از زوائد و شاخ و برگ‌ها و حتی پوست‌های زائد نخل‌ها در ساخت و پرداخت یکسری از وسایل جدید برای زندگی جنوبی به کار می‌رود

دستی تبدیل می‌شوند که زیبایی و خلاقیت را به رخ می‌کشند. فقط «خرما» محصولات درختان تنومند نخل نیست و تمام عناصر این درخت مفید برای آنان که در سایه‌سار نخل‌ها زندگی می‌کنند رشته‌ها و مواد اولیه برای تولید و ساخت انواع وسایل و صنایع

گروه گزارش - از کویر به سمت مناطق جنوبی ایران، با تغییر چهره‌ها و سیماها، صنایع روستایی و دستی هم تغییر می‌کند. در جنوبی‌ترین استان‌های ایران، انواع محصولات صنایع روستایی با بهره‌گیری از ذوق و ابتکار مردم، به تولیدات گوناگون

را نیز نیمه‌تاب و در واقع به‌عنوان پود تهیه می‌کنند؛ بافت توسط این تار و پود صورت می‌گیرد و برای محکم کردن سوساس به پاها هم از طنابی به همین جنس استفاده می‌شود. در مرحله بعد برگ‌های رشته‌رشته را هم سطح کف پا می‌بافند برای این که برگ‌های بافته شده محکم و سفت شوند، در هنگام بافتن هر مقدار که بافته شود را با دست فشار می‌دهند تا فشرده و پرس شود؛ این باپوش هم سطح کف پا ساخته می‌شود و لذا هر طرف آن را بندی می‌گذارند و این بندها پشت پا جای می‌گیرد که خیلی محکم و زیر است و در کارهای کشاورزی و باغداری از آن استفاده می‌کنند. بافتن سوساس به تیر خاصه نیاز دارد، به این منظور برگ‌های نخل را پس از کوبیدن، خشک می‌کنند و در موقع بافت آن را خیس کرده و شربوع به ساخت سوساس می‌کنند.

جانماز سازی

به نوشته کتاب «فرهنگ مردم» اثر سهراب سعیدی نویسنده مینایی نمونه دیگری از سوساس با ضایعات لاستیک اتومبیل برای کف و برای بند آن از لیف‌های خرما استفاده می‌شود. شکلی دیگری از این نوع سرپایی «کپکاپ» است که از معروف‌ترین آنهاست و مخصوص خانم‌هاست.

کپ‌کاپ‌سازی

«کپ‌کاپ» یا «کپکپو» نوعی پافاز چوبی است که در حقیقت این نام از آهنگ قدم برداشتن شخص با این دمپایی ایجاد می‌شده است، این سازه نوعی کفش و باپوش بسیار ساده است که با استفاده از انواع چوب‌های ساج، چوب شاه تخته یا تخته شاه، تخته ملیبازی، چوب کنار، چوب کهور و... تولید می‌شود. برای ساخت این پافاز تولیدکنندگان در ابتدا با در نظر گرفتن طرح اولیه و اندازه مورد نظرشان فرم اصلی را به وسیله اره از چوب مصرفی جدا می‌کردند و سپس به وسیله ابزارهای ساده دستی قسمت‌های پاشنه و رویه آن را فرم

می‌روید.

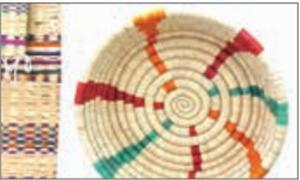
تک‌سازی

«تک» نوعی زیرانداز یا فرش است و یکی از مهم‌ترین صنایع دستی میناب به شمار می‌رود که از گذشته‌های بسیار دور در این شهر رواج داشته است. این فرش زبر و خشک است و از برگ درخت خرما (پیش) ساخته می‌شود. تک را هم برای ساخت و هم برای فرش کردن منزل، و برای انداختن بر روی سقف خانه هم استفاده می‌کنند. در گذشته و به دلیل وجود نخلستان‌های وسیع و رویش گیاهانی به نام «داز» و «پیزگ» مردمان این شهر - میناب - به بافت انواع گوناگون محصولات حصیری بسته به نیاز مبادرت ورزیده‌اند. هم اینک نیز صنعت حصیر بافی (تک) از جمله رشته‌های فعال و پررونق صنایع دستی شهرستان میناب است. برای ساخت حصیر ابتدا شاخه‌های جوان و اضافه درخت خرما را در هنگام چیدن میوه قطع کرده و سپس برگ‌های آن را به شکل نوارهای باریک درآورده و در نور مستقیم آفتاب خشک می‌کنند، برگ‌ها پس از خشک شدن به رنگ کرم درمی‌آیند و پس از آن برگ‌ها را در آب قرار داده تا نرم

برده می‌شود. کاربرد قفس در میناب به این گونه است که شب مرغ‌ها و پرندگان را در آن می‌گذارند تا از دسترس حیوانات گوشتخوار در امان باشند. و همچنین به عنوان وسایل تزئینی در منزل آویزان می‌شود. این وسیله چون تنها از پنگ استفاده می‌شود، فاقد رنگ است ولی دارای شکلی خاص است که معماری مشبک آن چشم‌ها را خیره می‌کند.

بل‌تولک‌سازی

«بل‌تولک» سبیدی است گرد، دسته‌دار و کوچک که از برگ‌های نازک وسط درخت خرما به نام «مرو» در اندازه‌های مختلف ساخته می‌شود. برای ساختن تولک ابتدا بل‌تولک از برگ شاخه‌های جوان نخل که رنگ آن سفید رنگ است و به آن مرو می‌گویند بافته می‌شود؛ برای بافت بل‌تولک برگ‌های درخت نخل (پیش) را در مجاورت نور خورشید قرار می‌دهند تا کمی خشک شود، آنگاه برگ‌ها را از شاخه جدا و آن را ریشه می‌کنند، (به اصطلاح محلی میال و خوش می‌کنند)، سپس این رشته‌ها را خیس کرده و «بل» را می‌بافند و از حاصل آن نوارهای کم عرضی را به وجود می‌آورند، این بل را با بندی از درخت نخل که به آن «پوز» گفته می‌شود به اندازه‌های مختلف در می‌آورند این سبید برای جمع‌آوری محصول خرما چیدن رطب بکار می‌رود؛ به این صورت که در فصل محصول هرگاه شخصی بخواهد از درخت نخل یا انبه بالا برود این سبید را همراه خود بالا می‌برد و

محصول تازه را به قدر مصرف درون آن ریخته و به پائین می‌آید. این سبید حالت زنبیلی کوچک دارد که دارای دسته‌ای برای گرفتن آن است و طریقه بافت آن بدینگونه است که اول با استفاده از برگ نخل (پیش) نوارهایی به عرض ۵ تا ۷ سانتی‌متر که در اصطلاح مینایی به آن «بل» گفته می‌شود آماده می‌شود این نوارها نخل هم دوخته می‌شوند و به شکل تولک یا سبید درمی‌آیند. تولک برای جمع‌آوری محصول خرما، رطب چینی و پامنی چینی (خمل چینی) به کار می‌رود؛ این سازه حالت زنبیلی کوچک داشته و دسته‌ای برای گرفتن آن نیز وجود دارد. تولک را همیشه با بندی که خود دارد آویزان

و انعطاف‌پذیر شوند و هنرمند بتواند از آنها در ساخت حصیر بهره‌بربرد. بافنده حصیر پیش‌ها را یکی پس از دیگری در لابه‌لای هم قرار می‌دهد؛ از به هم پیوستن پیش‌ها وسیله‌ای فرش مانند به وجود می‌آید. تک (زیرانداز) ساخته شده در پنجشنبه بازار میناب بفروش می‌رسد. تک، مورد استفاده زیادی دارد از جمله: به‌عنوان فرش زیرپایی، روپوش برای خانه‌های کبری، پوششی است برای خانه‌هایی که از مصالح حصیری می‌سازند. حصیر نیز از علف سیخ ماندنی به نام پیزگ بافته می‌شود این علف در زمین‌های شورزار که آب به صورت چشمه از آن بیرون می‌آید

روستاهای میناب رواج دارد. «سوساس» نمونه‌ای دیگر از صنایع دستی نخیلاتی میناب و نوعی باپوش و پای‌افزار است که به جای کفش استفاده می‌شود. برای بافتن سوساس به تیر خاصی نیاز هست و این سازه را از لیف درخت خرما که آنرا سیس (SIS) می‌گویند و گیاهی به نام داز درست می‌کنند. به این گونه که برگ‌های کوچک باپوش (دمیل) را جدا کرده و در آفتاب قرار می‌دهند تا خشک شود و بعد آن را می‌کوبند تا رشته‌رشته و نرم شود؛ در ادامه سیس و داز را خیس‌انده و می‌کوبند و مقداری را برای چله و تار به‌صورت فشرده می‌تابند و مقداری

سوساس‌سازی

اره‌های ساده بر روی قسمت‌های کفی کپکاپ نقش و نگارهای ظریفی ایجاد می‌کردند و سمت تحتانی را با ۲ برجستگی در جلو و عقب به عنوان پاشنه باقی می‌گذاشته‌اند و در قسمت رویه کپکاپ نیز یک زائده میخی شکلی که در بین انگشتان پا و شست قرار می‌گرفته، ایجاد می‌شده که فرد با کمترین انعطاف کفش راه می‌رفته است؛ در گذشته از یک طرف بر طبق عادتی که ایجاد شده بود و از طرفی دیگر چون تمامی کوجه‌ها و گذرگاه‌ها شنی و گلی بوده‌اند قسمت تحتانی این دمپایی، کمکی بوده برای بهتر راه رفتن و ایجاد ایستایی بیشتر برای فرد.

سلام به سلامت
و صفای محبتمحمدعلی عرفانی‌نژاد
روزنامه‌نگار

درست پشت ساختمان بزرگ کاخ گلستان نگاهم که به آن بالا و الاچیق طبقه سوم شمس‌العماره افتاد دیگر نتوانستم چشم جداکنم. از سوراخ تاریکی که آن سو ترش بخشی از تاریخ و قیل و قال و رفت و آمد مردم زمانه قاجار و قجری‌ها را نشانه رفته بود در باور کردنی نبود، دیدن مردمی که پوشیده در شولاهای بلند خاکستری یک دست و عرق‌چین‌های کار دست زنان خانه‌دار می‌رفتند و می‌آمدند، بی‌آنکه بدانند حدود ۲۰۰ سال بعد نوه و نتیجه‌های‌شان حیران و تعجب‌زده با انبوه پول‌های فراهم آمده از قلمک‌های نفتی، رودرو می‌هم می‌ایستند و به نشانه سلامت و مسلمانی و بچه‌های پیغمبر، از خم‌های یک دست سبز و نوشته‌هایی با نخ ابریشمی نقره‌ای طلائی که زیر چرخ و سوزن‌های کار دست چینی‌ها جان می‌گیرد و نام‌های متبرک را در میانه‌های‌شان می‌دوزند و بی‌خیال قجری‌های چای و قهوه‌خور تپه‌نشین و خاک‌رنگ، پول درمی‌آورند، به ریال که نه... به تومان، البته بالاتر از ۱۰۰ هزار و ۲۰۰ هزار تومان.

حالا دیگر بالای شهر و پایین شهر نداریم، همه جا پر است از خاطره، یادگاری و یاد آنها که آمدند و آنها که رفتند، حالا همان لباس‌هایی که در منطقه میرداماد به عنوان برنده‌های مورد علاقه مردمی پشت و پترین‌ها دلبری می‌کنند، بدون هیچ کم‌وکاستی در پایین با میانه شهر با همان قیمت و شاید مقداری ارزاتر در اختیار جوان‌ترها قرار می‌گیرد، آنجا می‌نویسند باب سلیقه افراد نخبه و اروپا رفته و تحصیل کرده و اینجا می‌نویسند باب میل و سلیقه آقا دامادها... بالای همین فروشگاه‌های متری یک میلیارد تومان، آن نمای زیبای کاخ گلستان که روزگاری ناصرالدین شاه می‌نشست و نگاهش می‌کرد، هنوز با همان هیبت و هیات خودنمایی می‌کند، حالا اینجا شده مرکز اقتصاد تهران و شاید هم ایران، فقط دیگر از آن لباس‌های آویزان از سقف که وقتی دم عید و دوران مدرسه پدر و مادر در یک روز مرخصی گرفته از اداره، با پول در جیب و دل خوش ما را می‌چرخاند تا لباسی چرک‌تاب و یکی دو نمره گشادتر برای‌مان بخرد و یکسال از دستمان راحت باشد، وجود ندارد، جا عوض کرده، هرچه هست یا طبق معمول این چند دهه چینی است و یا کار ترکیه که گران‌تر هم هست.

حالا آن دوربین سه چهار تکه بلژیکی که ناصرالدین شاه قاجار روی بام شمس‌العماره به چشم می‌گذاشت یا در صندوق کلکسیونرهاست و یا در موزه‌ها... اگر می‌دانست تهران دوره‌های بعد چقدر شلوغ و پرسروصدا و آزار دهنده خواهد بود، کیف می‌کرد از زندگی در همان دوره که دلش به چهار زن عقدی و چند تایی صیغه خوش بود.

و اینک دوره مردان و زنانی است که از تونل زمان و تاریخ گذشته و توسط رایانه و گوشی همراه و صدها وسیله پیشرفته ارتباطی دیگر به آینده وصل شده‌اند، زمان قبول واقعیات مربوط به زندگی امروز است با چشم‌اندازهای زیبا و گاه دردناک.

زیر طاقی مستطیل نمای شمس‌العماره را وقتی به طرف کارگاه‌های خیابانی که پرچم و بیرق و پارچه‌های دوردوزی شده برای ایام محرم را آماده می‌کنند می‌روم، قدم به قدم گذشته با دور تند و آرام زنده می‌شود.

و تازه یادم می‌آید، ما مردمی هستیم گره خورده با تاریخ و گذشته‌های هزاران ساله که روزگاری جهان را رهبری می‌کردیم، حالا هم مردمی هستیم که جز آرامش و مهربانی و حفظ خاطره‌های دور را نمی‌خواهیم، در هر کدام از ما تکه‌هایی از روزگاران خوش است، که خودمان هم می‌دانیم، زندگی همین لحظه‌هایی است که با تاریخ پیوند خورده و باید...

هر لحظه را به لحظه دیگر بدوزیم و فریاد برآوریم

جز سلامی و آرامشی و عشقی و خاطره‌ای دیگر هیچ نمی‌خواهیم

و بگوییم سلام به سلامت و روزهای خوب عاشقی و صفای محبت.

مافیای پوشاک، دخترها و پسرهای جامعه را می‌فرید

باور کنیم

کار بلد و کارشناس فعال است در حالی که لباس‌های طراحی شده‌اش را نشان می‌دهد، می‌گوید:

در همه دنیا یک عقیده ویژه وجود دارد و آن این است که قرار نیست همان لباسی که تن یک هنرپیشه هالیوودی است به تن خانم‌های ایرانی یا حتی اروپایی و امریکایی هم باشد، ما جامعه ویژه‌ای داریم با حساسیت‌های ویژه و اتفاقاً خانم‌هایی با فهم بالا و تحصیلکرده که خیلی از مدها را هم می‌شناسند، اما می‌دانند، زیاده‌روی در شیک‌پوشی‌های من‌درآوردی و گاه مسخره، حکم همان نیم بیت مشهور را دارد:

فواره جو بلند شد سرنگون می‌گردد.

خیابان، متر و میهمانی

اما وقتی کنجکاوانه به اطراف چشم می‌دوزیم، کمی هم سرخورده و دل نگران می‌شویم. اینها را خانم «ندا کافی» تحصیلکرده رشته جامعه‌شناسی در یکی از دانشگاه‌های اروپایی می‌گوید.

باور کنید گاه از اینکه بعضی دخترخانم‌های جامعه خودمان با چنان پوششی سوار مترو می‌شوند و به خیابان می‌آیند که حتی در میهمانی‌های سینمایی هم کمتر می‌توان نمونه‌اش را یافت غصه می‌خورم، ما گاه فراموش می‌کنیم هر سخن جایی و هر نکته مکانی دارد، اتفاقاً به موارد عجیبی هم برخوردیم، صحنه‌ای را که تعریف می‌کنم خودم شاهدش بوده‌ام و به خود خدا سوگند هنوز هم از گفتنش خجالت می‌کشم.

ماجرا مربوط به همین یک ماه قبل است. برای خرید دمک به خیابان ولی‌عصر رفته بودم، از داخل مغازه بیرون می‌آمدم که دیدم دختر خانمی ساپورت‌پوش که پیراهنی سفید اما تقریباً نازک با مانتویی کوتاه به تن داشت با کش پاشنه بلند زرد برق وسط پیاده‌رو در حال قدم زدن است درحالی‌که گوشی همراهش را به گوش داشت و مثلاً صحبت می‌کرد، پشت سرش گروهی آدم هیجان‌زده و ره‌گم کرده و بیکار قدم می‌زدند و هربار جا عوض می‌کردند چون از هم خجالت می‌کشیدند اما دخترک که از خیابان زرتشت به طرف میدان ولیعصر پایین می‌آمد بدون هیچ رودربایستی با آن طرف تلفن صحبت می‌کرد، می‌خندید و گاه بلند حرف‌هایی می‌زد، یکباره دیدم من هم مثل آن افراد هیجان‌زده می‌خواهم ببینم آخر ماجرا چیست، گذشته از حرف‌ها

و متلک‌های شاگرد مغازه‌ها و بعضی موتورسوارها، نگاه بعضی خانم‌ها پر بود از حیرت و تعجب، با اینکه کار داشتیم و می‌خواستیم به کارگاه برگردیم، راه را ادامه دادیم، حالا بر تعداد آدم‌های تماشاگر اضافه شده بود، تا دخترک از میدان گذشت و بعد از نیم‌نگاهی با خنده به اطراف سوار ماشین خطی که از میدان ولیعصر به طرف میدان خراسان شده و تازه گوشی فلک‌زده را از گوش برداشت و همه را حیرت‌زده برجای گذاشت.

من به تحصیلات، خانواده، محل تولد و آینده‌نگری فردی او کاری ندارم، اما چون شغلم طراحی و دوخت لباس برای خانم‌هاست، از خودم خجالت کشیدم که این دخترخانم، با چنین حرکتی و لباس و رفتارش می‌خواست چه چیزی را به خودش ثابت کند! او همان شاخه گلی نیست که بهار از آمدنش پشیمان می‌شود؛ اندازه واقعی ما در جامعه‌مان از نظر متر و وزن و شعور چقدر باید باشد که نگاه کنجکاو و حریص دیگران را گدایی می‌کنیم! رفتار توأم با منات دخترهای دانشگاهی، خانم‌هایی که می‌خواهند خانواده‌شان را هدایت کنند و خیلی از خانم‌هایی که واقعا می‌توانند معلم جامعه خود باشند، چه عیب دارد که بعضی‌ها مثل همین نمونه ناآگاه وهویت از دست داده تیشه به ریشه شخصیت و بزرگی و منات دختران آگاه و خانواده‌دار و تحصیل‌کرده می‌زنند؟

پوشش بخشی از شخصیت مردان و زنان هر جامعه‌ای است پس بی‌خیال مد و پیرایه‌های دیگری که به هر حال در همه جا هست، آبرو در کلام است و رفتار و بالاتر از همه پوشش آدمی...

بی‌آبرویی نکنیم تا کسی هم به مرد و زن جامعه ما بی‌احترامی نکند...

طبق گفته حجت‌الاسلام احمد ساکت، رییس کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی مثل هر جای دیگری، مورد پوشاک هم برای خودش یک مافیا دارد...

بنا بر همین گفته، هر جایی که پول رفت و آمد دارد و می‌شود با یک طرح و مد جدید، حتی در مدتی کوتاه به پول و پله مناسب رسید، شاخک سرکرده‌های این مافیا تکان می‌خورد، بنابراین اصل را بر کلیت بگذاریم ما در وضعیتی قرار داریم که به زودی با استفاده از ۲۵۰ فروشگاه عرضه لباس‌های اسلامی مشکلات مربوط به عرضه پوشاک نامناسب و زیرزمینی را از میان برمی‌داریم. البته توجه داشته باشیم برای واقعی کردن این ماجرا و رسیدن به حد تعادل نقدینگی برابر با ۱۰۰۰ میلیارد تومان در یک مجموعه بسیار شیک و امروزی مورد استفاده قرار می‌گیرد. اما هر فروشنده و هر سرمایه‌گذاری به صرف اینکه کار بلد است و پول در بانک و صندوقش دارد نمی‌تواند به این فروشگاه‌ها راه پیدا کند، شرط حضور گروه‌ها تأییدیه‌ای است که از نظام صنفی می‌گیرند و کار را دنبال می‌کنند، چون قرار است به همه ماجرای دستیابی به پول از هر طریق در این کارزار پوشاک و جیب مردمی خاتمه بدهیم.

یکی از دست‌اندرکاران دیگر حاضر در این صنف اضافه می‌کند:

برای دستیابی همه افراد مورد نظر به و مخالف رویه موجود(ست) کنند، دیگر گناه ما نیست، مثلاً همین پوشش جدید به نام ساپورت که حساسیت‌هایی را هم به وجود آورده، این پوشش برای استفاده زیر مانتو است، هیچ چیز ناشایستی را هم القا نمی‌کند، حالا اگر بعضی افراد آن طور که قرار است از آن استفاده نمی‌کنند و به شیوه من‌درآوردی تغییراتی در آن به وجود می‌آورند، این دیگر تقصیر طراح و دوزنده و ارائه‌کننده نیست.

اصل برکلیت است

مسئول کار گروه بحث عفاف و حجاب هم در همین زمینه می‌گوید:

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

خودش از صبح تا شب باید مواظب همه چیز باشد: ما یک نظام صنفی داریم، افراد این مجموعه که مورد تأیید ما هم هستند، همه موارد از تهیه پارچه و رنگ و دوخت و نوع مدل ارائه شده را زیر نظر دارند و گاه‌گاه به ما راه‌حل هم می‌دهند، فقط این مورد را فراموش نکنید، ما انواع لباس‌ها را که در جامعه‌مان مشروعیت استفاده داشته باشد تولید می‌کنیم، لباس‌هایی که با حفظ منات فردی و بدون دغدغه می‌توان پوشید و مسئله‌ای را هم ایجاد نکرد، اما اگر خریدار این لباس‌ها را برخلاف

در راسته طلافروش‌ها دنبال کرد، اما حالا که به سلامت تابستان را در حال گذار هستیم و نخستین روزهای پاییزی را تجربه دگربار می‌کنیم، دم دست‌ترین سوزه مورد استفاده می‌تواند همین پوشش و کمی هم نگاه به سر و وضع مردم و به ویژه جوان‌های جامعه باشد، جوان‌هایی که به هر حال حق دارند نوآوری را دنبال کنند، با کمترین بودجه بهترین نمونه‌های پوشش را از آن خود کنند و به هر حال زندگی را آن‌گونه که لازم می‌دانند بگردانند، این در حالی است که برای شناخت بیشتر این زندگی، در امان ماندن از ناپذیری‌های تلقین شده از سوی بعضی رسانه‌های خارج از ایران و خارج ماندن از سیطره رفتارهای خارج از عرف و قبول نوعی بردگی توأم با پذیرش مذهب‌پرستی، لازم است همان خرد ویژه فردی را مورد استفاده قرار دهند، به طوری که نه کسی بتواند شعار بدهد، اندرز بدهد و راهنمایی کند و البته و صدالبته قبول بعضی از سفارش‌های خانوادگی، مثل حرف‌های پدر و مادر و برادر و خواهر بزرگتر آینه‌وار لذت بیشتری را فراهم می‌آورد، همه این حرف‌ها آمد که تکلیف‌مان با نسل دبروز و امروز و احیاناً فردا روشن باشد، برای همین هم دوباره می‌رویم سراغ آقای زاهدی‌نیا (که البته می‌دانید اسم مستعار است) و گرنه ایشان با ما حرف نمی‌زنند.

به ایشان یادآوری می‌کنیم، در ارائه پوشش‌های امروزی باید خیلی از مسائل را مورد نظر قرار داد، به قول یکی از مدیران کارشناسان فرهنگی، باید لباس به‌طور کلی ایرانی و بومی تولید شود و از طرفی باید با مافیای پوشاک برخورد شود، این در حالی است که اشتغالزایی از طریق دوخت و دوز و تهیه پارچه و ارسال آن به فروشگاه‌ها خیلی بالاست، اما به هر حال در زمینه رعایت قانون عفاف باید واقعیت‌سنجی شود.

و جناب صاحب فروشگاه که به قول

محمدعارف: آقای زاهدی‌نیا، خانه‌اش در یکی از کوچه‌های منشعب از میدان مادر و حوالی میرداماد است، محل کارش میدان هفت‌تیر و محل خریدش میدان مولوی و کارگاهش یک زیرزمین نزدیک خیابان سیروس است.

چرايي اين همه آدرس و اسم براي اين است که ایشان تنها همین ۴ ماه بین بهار و تابستان توانسته با درآمدی که کسب کرده، بدهی‌هایش را صاف کند، چند دوزنده جدید بیاورد... مثل اینکه اصل قضیه در این به اصطلاح گزارش‌نویسی گم شد...

اینکه ایشان کارشان چیست؟ ایشان تویی پارچه می‌خرند، تویی می‌فرستند به همان کارگاه زیرزمینی، ۲ خیاط و طراح برش کار، خیلی سریع تصمیم می‌گیرند روی سفارش‌هایی که دستیاران آقای زاهدی‌نیا از فروشگاه داده‌اند، پارچه‌ها را تبدیل به مانتو و دیگر پوشش‌های سفارشی کرده و می‌فرستند قسمت اتونزی و بسته بندی و فروشگاه، اما آقای زاهدی‌نیا، این تابستانش شده ۳ ماه

عسلی، چون برای هر فقره مانتو، ۲ پوشش سلواری به نام «ساپورت» می‌فروشد، ساپورت هم که تکلیفش روشن است اما با آن کاری نداریم، اما فروشگاه‌ها در از هفت‌تیر بگیر تا میدان تجریش و میدان شوش و میدان خراسان و مهم‌تر از همه اطراف منطقه معروف کواکولای قدیم و «نبرد» فعلی، همه و همه زده‌اند توی کار دوخت و دوز و چیدمان و پترینی و فروش به خانم‌ها، قیمت‌ها هم در سطح تقریباً مناسبی است و به همین خاطر همه پارچه‌های به درد بخور برای مانتو و همین «ساپورت»‌ها که سال‌ها در میدان مولوی و اطرافش بدون مشتری مانده بود، به مدد همکاری خیاط‌ها و سری‌دوزها، در همین یک مورد پوشش جدید جهانی به کار گرفته شده است.

راحتی در پوشش و حفظ قواعد می‌تواند از عوامل روی آوردن خانم‌های جامعه به سمت خرید و استفاده از این مدهای نوظهور باشد، حالا اگر این پوشش در کشورهای اروپایی به وقت بهار و پاییز مورد مصرف پیدا کرده، در ایران خودمان نوعی مصرف تابستانی دارد، فروشنده جماعت هم که می‌خواهد تولید کند و تولیداتش را به فروش برساند، نه به نام مدل کار دارد و نه به نوع خریداران، او باید دستمزد نیروهایش را درآورد و چراغ فروشگاه‌های روشن باشد و البته حساب بانکی‌اش روبه راه شود، اما در این میان سنت جامعه و دیدگاه‌های گروهی را باید چگونه تعریف کرد؟

اقتصاد، تولید و جامعه

در زمینه بررسی و تحقیق جامع مربوط به زندگی و درآمد گروه‌های اجتماعی به‌کارگیری دقت بیشتر از مهمترین بخش‌های این کنکاش می‌تواند باشد، می‌شد این مسئله را در بازارگردی و گشت و گذار

گزارش «ایران» از تدابیر جدید دولت برای واردات دولت بساطر انت خودروهایی لوکس را برچید

اقتصاد

ابلاغ ۱۰۰ سیاست جدید خروج از رکود

اقتصاد

صف وام ازدواج کوتاه شد

عمرات

از بیان مشکل کم آبی اکره نداریم

اقتصاد

توافق ۱۰۰ میلیون
دلاری گازی با اروپاییها

اطلاعات

حضور ایران با ۲۷۶ ورزشکار در
بزرگترین رویداد ورزشی آسیا

اقتصاد

لغو تحریم بانک مرکزی

اقتصاد

تشکیل اتاق بازرگانی مشترک
ایران و امریکا قطعی شد

اقتصاد

تجارت سیاه با گواهینامه
حرفه‌ای در بورس

اقتصاد

حضور روحانی در نیویورک امکان
رسیدن به توافق نهایی را تقویت کرد

تمایل اوپاما برای دیدار با روحانی

اقتصاد

دو برابر شدن مصرف
سیگار طی پنج سال گذشته

اقتصاد

هجوم بولدورزها به تاریخ شیراز

اقتصاد

با مکافات یک قطر نفت
صادر می‌کردیم

اقتصاد

اولتیماتوم وزارت
بهداشت به صنایع لبنی

اقتصاد

دیدار آیت‌الله سبحانی
با رهبر معظم انقلاب

اقتصاد

خطیب نماز جمعه:
حوزه‌ها و دانشگاه‌ها
مسئولیت سنگینی دارند

اقتصاد

۳۳ سال تورم دورقمی،
۲ سال تورم تک رقمی

اقتصاد

۴ درصد ایرانی‌ها قربانی سیگار

اقتصاد

معدن خواری هم‌بهره‌ها اضافه شد

اقتصاد

۸۵ درصد مالیات کشور
از ۷ شهر به دست می‌آید

اقتصاد

مدیرعامل بانک صنعت و معدن:
بانک‌ها و کارخانه‌ها
بر یک قایق سوارند

صفحه «با اجازه» منتخب مطالبی است که به نظر مفید می‌آیند و شایسته نشر دوباره‌اند.

تردید دولت برای افزایش نرخ نان و گندم

مولد غلامی: دولت از یک‌سو چشم به افزایش قیمت نان دارد و مسفولان مربوطه هر یک در گفت‌وگو با رسانه‌ها سخن از رانت و فساد ناشی از تفاوت قیمت خرید و فروش گندم از سوی دولت می‌رانند تا از بار فشارهای ناشی از افزایش قیمت نان در جامعه بکاهند.

از سوی دیگر نیز در تلاش است کشاورزان را برای کشت بیشتر گندم تشویق کند. اگر دولت بخواهد افزایش قیمت نان را عملی، براساس آن باید بر نرخ خرید تضمینی گندم نیز بیفزاید. کشاورزان نیز خواهان افزایش قیمت محصول خود هستند و برای آن دلیل قانع‌کننده‌ای ارائه می‌دهند؛ مانند افزایش هزینه‌های تولید و افزایش بر اینها، سایه سیاه کمبود منابع و بحران آب نیز بر کشاورزی سایه انداخته است

و وزارت کشاورزی تلاش می‌کند تا با کاستن از سطح زیرکشت گندم آبی و تغییر زمان کشت، هم بر میزان تولید بیفزاید و هم مصرف آب را در بخش کشاورزی کاهش دهد.

تشویق کشاورزان به کشت دیم و حمایت از روزهای آبیاری مدرن و مکانیزاسیون کشاورزی و ارائه تسهیلات مناسب به بهره‌برداران، از جمله راهکارهایی است که وزارت کشاورزی برای برون‌رفت از مشکلات در پیش گرفته است.

نسبی در بازارهای مالی و ارزی، امیدهای از دست رفته خود را بازیافتند. اینک انتظار می‌رود کشورهای اروپایی سایه تحریم‌های تجاری را از روی صنعت و تجارت ایران بردارند تا بدین ترتیب شرکای پیشین در کنار یکدیگر قرار گیرند، همچنین آگاهان به مسائل صنعتی و تجاری می‌دانند که صنایع کشور ما وابستگی زیادی به تکنولوژی و سخت‌افزار اتحادیه اروپا دارد، تحریم‌های اخیر تولیدکنندگان را با مشکل اساسی که همان نوسازی صنایع و دستیابی به تکنولوژی‌های روز بود روبه‌رو کرد، هر چند در سوی دیگر میدان که شرکای اروپایی ما از تحریم‌های اقتصادی، مالی و تجاری یک جانبه و چند جانبه در این سال‌ها ضرر فراوانی را تجربه کرده‌اند، اکنون با رفع تحریم‌ها دوطرف به افق‌هایی از توسعه مبادلات تجاری و صنعتی می‌نگرند که پیش از این برای آنان متصور نبود.

کارشناسان هم بر این باورند که پایان تحریم‌های مالی بانک مرکزی، امکان جهش صادراتی و تجاری را برای دو طرف فراهم می‌آورد و به یک معنا فرصت‌های بیشتری را در اختیار تجار ایرانی و اروپایی قرار می‌دهد. انتظار می‌رود صادرات ایران به اتحادیه اروپا در ۶ماه آینده بیش از گذشته شود.

از سوی دیگر ایران شاهد واردات خدمات فنی و مهندسی مانند سال‌های نه چندان دور از کشورهای عضو اتحادیه اروپا باشد. البته رفع تحریم بانک مرکزی به معنای رفع همه تحریم‌ها و محدودیت‌ها نیست اما گامی بلند در جهت رفع محدودیت‌های تجار و بازرگانان واقعی است.

معاون نظارت معاونت برنامه‌ریزی رییس جمهور

در آینه مطبوعات

زحمت تهیه و تولید مطالب با همکاران شاغل در دیگر مطبوعات است و ماهالی

به‌نشر آنها همت گمارده‌ایم. «زکاة العلم نشره»، زکات دانش انتشار آن است.

صنعت چاپ بین‌دووزارخانه صنعت و فرهنگ

در مراسم چهاردهمین جشنواره ملی صنعت چاپ گفته شد: نخستین معضل صنعت چاپ، سردرگمی این صنعت بین وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی است. به گزارش (ایسنا)، علی جنتی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در مراسم اختتامیه چهاردهمین جشنواره ملی صنعت چاپ که ۲۲ شهریورماه در تالار وحدت برگزار شد، گفت: چاپ بیش از آنکه صنعت باشد، یک هنر است و به جهش هنر کمک زیادی کرده است.

او به میزان بالای گردش مالی صنعت چاپ در جهان اشاره کرد و گفت: در دنیا میزان گردش مالی صنعت چاپ در حدود ۸۰۰ میلیارد دلار است؛ در حالی که سهم ایران از این مقدار حدود ۳ میلیارد دلار است که رقم پایینی است و باید افزایش یابد. جنتی در ادامه بیان کرد: نقش اتحادیه‌های صنفی در رونق‌بخشی به صنعت چاپ الزامی است. وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی نیز تلاش میکند تا با بازنگری قوانین مرتبط، موانع پیش رو را بردارد و کسب و کار را در این عرصه رونق بخشد تا در این راه از تمام ظرفیت‌های اجرایی و قانونی استفاده کند. او انعقاد قرارداد بین وزارت صنعت و معدن و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ارائه تسهیلات و وام به چاپخانه‌داران، آموزش، تجهیز کتابخانه‌ها، حمایت از نوآوری و خلاقیت‌ها با هدف اشتغالزایی و تشکیل بانک جامع چاپ و نشر را از موارد مورد اهتمام وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای حمایت از صنعت چاپ دانست.

کسب‌وکار

گنج ایران معدن است، نه نفت

محمدرضا بهرامن - رییس خانه معدن ایران: اگر معدن به‌عنوان موتور محرکه و زیرساختی برای توسعه کشور به حساب بیاید، پس باید به رشد و تعالی زیربناها در این بخش بیشتر توجه داشت. هر کشوری که بخش معدن فعال‌تری داشته باشد، توسعه صنعتی را با شتاب بیشتر دنبال می‌کند. ۳۰ درصد از گردش مالی اقتصاد کشور وابسته به بخش معدن است (۳۰ درصد از سرمایه‌گذاری داخلی و بیش از ۳۲ درصد از صادرات غیرنفتی کشور مربوط به بخش معدن و صنایع معدنی است)

اگر معدن به‌عنوان موتور محرکه که و زیرساختی برای توسعه کشور، به حساب بیاید، پس باید به رشد و تعالی زیربناها در این بخش بیشتر توجه داشت. هر کشوری که بخش معدن فعال‌تری داشته باشد، توسعه صنعتی را با شتاب بیشتر دنبال می‌کند. ۳۰ درصد از گردش

اقتصاد

چابهار و گوادر کانون توجه تجارت بین‌المللی در دهه

علی اصغر افتاده: چین در حال تکمیل سیطره خود بر چهار راه ترانزیت کالا و انرژی جهان در تنگه ورودی هرمز با سرمایه‌گذاری و راه اندازی بندر گوادر پاکستان در فاصله ۱۰۰ مایلی چابهار ایران است و هندهبه عنوان رقیب دیرینه و امروز که از چین عقب مانده، برای یافتن راه مقابله با این وضعیت تلاش می‌کند.

این در حالی است که طرح‌های توسعه‌ای ایران در این منطقه در بخش‌های مختلف از جمله توسعه بندر چابهار، جاده‌های ترانزیتی، خط

گزارش «ایران» از تدابیر جدید دولت برای واردات

دولت بساطر انت خودروهایی لوکس را برچید

مرحان اسلامی فر: دولت قبل با آزاد گذاشتن واردات خودروهای لوکس توانست رکورددار این بخش باشد. خودروهایی که اکنون در خیابان‌های کشورمان تردد می‌کنند حاصل موافقت‌هایی است که دولت قبل به واردکنندگان داده است. زمانی که واردات خودرو به اوج خود رسید و صدای منتقدان پیرامون این امر بلند شد، دولت

آشفته‌بازار قیمت‌ها در بازار میوه

کفه نابر ابر قیمت‌های میوه

از باغ تا بازار

در این گزارش به دلایل گرانی میوه پرداخته و علت پاسکاری افزایش ۲۰۰ درصدی قیمت میوه بین دلان و مغازه‌داران را بررسی خواهیم کرد. نبود نظارت کافی بر آشفته بازار میوه یکی دیگر از موضوعات مورد کنکاش ماست. به گزارش گروه استان‌های باشگاه خبرنگاران؛ درحالی که میوه در میادین ارزان و فراوان است ولی در مغازه‌ها بعضاً با افزایش ۱۰۰ تا ۱۵۰ درصدی به دست مصرف‌کننده می‌رسد و این در حالی است که فروشندگان باید افزایش حداکثر ۳۰ درصدی را نسبت به فاکتورهای میادین اعمال کنند. گروهی با عنوان دلان میادین میلیاردها تومان به جیب می‌زنند، پولی که در جیب کشاورز، باغدار یا کاسب میدان و میوه‌فروش نمی‌رود بلکه به جیب عده‌ای دلال راه می‌یابد که در نهایت موجب گرانی چشمگیر میوه‌ها می‌شود. در این میان، در شرایطی که عده‌ای با قاطعیت تنها عامل گرانی میوه را دلالان حاضر در میادین میوه و تره‌بار اعلام می‌کنند، اظهار نظر قابل تعمق دیگری مطرح شد که از نقش مغازه‌داران در گرانی میوه پرده برداشت، مغازه‌دارانی که بنا بر این اظهارنظر ۸۰ درصدشان گران فروشی می‌کنند و برخی میوه‌ها را تا ۲۰۰ درصد گران‌تر از قیمت واقعی به مشتری می‌فروشند. به نظر می‌رسد آن چه که در این میان مشخص و واضح است کلاه بزرگی است که در این چرخه طولانی بر سر تولیدکننده اولیه و مصرف‌کننده نهایی می‌رود و چیزی که هرگز پیدا نمی‌شود، پرتقال فروش معروفی است که همه سال‌ها به دنبالش هستند!

مالی اقتصاد کشور وابسته به بخش معدن است (۳۰ درصد از سرمایه‌گذاری داخلی و بیش از ۳۲ درصد از صادرات غیرنفتی کشور مربوط به بخش معدن و صنایع معدنی است.)

بنابراین نمی‌توان از نقش معدن در حوزه اقتصاد چشم‌پوشی کرد. مهم‌ترین وظیفه دولت‌ها در بخش معدن تامین زیرساخت‌هاست.

راه‌آهن، فرودگاه بین‌المللی و منطقه آزاد تجاری صنعتی چابهار به عنوان کانون اصلی منازعه آینده انرژی و ترانزیت جهان همچنان گرفتار بی‌برنامگی و مشکلات مدیریتی و اجرایی است.

اگر سرعت رشد و توسعه بندر گوادر با همین شتاب فعلی از سوی چین ادامه پیدا کند و از سوی دیگر توسعه بندر شهید بهشتی چابهار و زیرساخت‌های ریلی، ترانزیتی، فرودگاهی و منطقه آزاد چابهار همچنان به صورت آرام و لاک پشتی ادامه داشته باشد، مطمئناً در کمتر از یک دهه ایران بازنده اصلی بازی قدرت‌های بزرگ دنیا از جمله آمریکا، چین، هند در این منطقه راهبردی خواهد بود.

گذشته با قید محدودیت‌هایی به واردات خودروها با حجم موتور بیش از ۲۵۰۰ سی سی ادامه داد.

دولت به ورزشکاران، ساکنان مناطق آزاد و یکسری از افراد خاص اجازه واردات خودروهای لوکس را داد و همانگونه که در خبرها آمده بود برخی از مدیران باشگاه‌های فوتبال نسبت به واردات خودروهای با حجم موتور بیش از ۲۵۰۰ سی سی اقدام کردند.

خودروهایی که واردات آن برای دیگران غیرممکن بود اما برای افرادی که در زنجیره دولت بودند ممنوعیت واردات خودرو معنا نداشت.

نمایشگاه ایران‌کام ۲۰۱۴

در مشهد برگزار می‌شود

فارس - مجری برگزاری دومین نمایشگاه بین‌المللی ایران‌کام ۲۰۱۴ در مشهد گفت: نمایشگاه بین‌المللی کامپیوتر و مخابرات (ایران‌کام ۲۰۱۴) در فضایی بالغ بر ۱۸ هزار مترمربع و با حضور ۱۴۰ شرکت داخلی و خارجی روز ۸ آینده گشایش می‌یابد. خاکسار با اشاره به جزئیات پائینی اقدامات انجام شده برای بزرگ‌ترین رویداد فناوری اطلاعات شرق کشور، اظهار کرد: برنامه‌ریزی برگزاری دومین نمایشگاه بین‌المللی ایران‌کام در مشهد پس از ۶ ماه فعالیت مدیران نمایشگاهی کشور، با حضور ۱۱۰ شرکت داخلی و ۳۰ نمایندگی خارجی از سوم تا هفتم مهر ماه امسال در محل نمایشگاه بین‌المللی مشهد با محوریت دولت الکترونیک و هوشمندسازی مدارس و حضور فعال شرکت‌های داده‌پردازی اینترنت برگزار می‌شود. وی تصریح کرد: در این دوره در مقایسه با نخستین نمایشگاه ایران‌کام، ۲۵ درصد شرکت‌ها از داخل استان هستند و در مقایسه با سال گذشته به لحاظ کمیت، بیش از ۲ هزار و ۳۰۰ متر به فضای نمایشگاهی افزوده شده و ۶۵ درصد رشد کیفی به لحاظ حضور تخصصی و تقسیم‌بندی مشارکت‌کنندگان انفورماتیک و فعالان تخصصی کامپیوتر نیز دارد. مدیر عامل شرکت مدیریت رویداد و تجارت آرسا به عنوان مجری انحصاری نمایشگاه ایران‌کام ۲۰۱۴، افزود: در این دوره از نمایشگاه ایران‌کام ۲۰۱۴، برای نخستین‌بار محصولات شرکت‌های گیگابایت و فوجیتسو رونمایی می‌شود. گفتنی است، هفدهمین نمایشگاه بین‌المللی کامپیوتر، تجارت و بانکداری الکترونیک، اینترنت و ماشین‌های اداری، هشتمین نمایشگاه بین‌المللی مخابرات، تجهیزات مخابراتی و اطلاع‌رسانی (IranCom ۲۰۱۴) به مدت ۵ روز از سوم تا هفتم مهر ماه در محل نمایشگاه بین‌المللی مشهد گشایش می‌یابد.

همسایگی هنر هفتم

ویار مهربان

مهر - در راستای رونق بخشی به اقتصاد سینماها در شیراز نمایشگاه‌های کتاب در سالن‌های انتظار دایر شده تا شاید همسایگی هنر هفتم با بارمهربان کمکی به گیشه‌های سینما و رونق فرهنگ کتابخوانی کند.

این روزها یکی از سینماهای شیراز با برپایی نمایشگاه کتاب در حال اجرای یکی از این طرح‌هاست که کمی به رونق اقتصادی سینما گام می‌بخشد. طرحی که در کنار تبلیغات محیطی و ایده‌هایی از این دست شاید بتواند سینماداران را به ادامه کار خود امیدوارتر کند. اما اینکه مخاطبانی که به سینما می‌روند تا چه اندازه به خرید کتاب تمایل دارند موضوعی است که در آینده مشخص می‌شود. از سوی دیگر ارائه کتاب‌هایی که عموماً روانشناسی و آشنیزی هستند شاید به تنهایی کفایت نکند زیرا مخاطبی که به سینما می‌رود قطعاً کتاب‌های فرهنگی را بیشتر می‌پسندد. مهدی نجابت، رییس حوزه هنری استان فارس با اشاره به راه‌اندازی نمایشگاه کتاب در سینماهای شیراز اظهار کرد: از آنجا که بسند ادارات وظایف و فضاهای سینماهای شیراز استفاده فرهنگی و تجاری ببریم، با همکاری بخش خصوصی اقدام به برپایی نمایشگاه کتاب در برخی سینماها کرده‌ایم. وی گفت: نمایشگاه کتاب در روزهای اخیر در سینما سعدی شیراز برگزار شده و به زودی در سایر سینماهای اجرایی می‌شود.

برپایی نمایشگاه هنر مفهومی

و تصویرسازی در نوشهر

فارس - نمایشگاه هنر مفهومی و تصویرسازی در نوشهر از سوی هنرمندان این شهرستان برپا می‌شود. به همت موسسه مردنهاد فرهنگی هنری نیماپوشیچ و با همکاری اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی، نمایشگاه هنر مفهومی و تصویرسازی با عنوان «مجمعی کردند مرغان جهان» از آثار الهام نوری هنرمند جوان نوشهری از روز دوشنبه هفتم تا پنجشنبه ۱۵ مهرماه ۹۳ از ساعت ۱۷ تا ۱۹ در گالری مجتمع فرهنگی هنری اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی نوشهر برگزار می‌شود. الهام نوری، عضو هیات مدیره موسسه فرهنگی هنری نیماپوشیچ، کارشناس و مدرس هنرهای تجسمی، گرافیک، عکاس، طراح لباس و گریم در تئاتر از هنرمندان فعال و خلاق نوشهری است. این هنرمند نوشهری درباره برگزاری این نمایشگاه گفت: مرغان و پرندگان از دیرباز در زندگی بشر دارای ارزش و مفاهیم و رموز مختلف بوده‌اند و در این نمایشگاه تکیه و تمرکز بنده بر این مرغان و پرندگان بوده که از دوران کودکی تا به امروز به اشکال و معانی گوناگون از دغدغه‌های پیوسته و مستمر اینجانب محسوب می‌شدند.

وی افزود: سیمرغ برجسته‌ترین نمونه پرند نمادین در فرهنگ و هنر ایرانی است و جایگاه نمادین پرندگان به سیمرغ منحصر نمی‌شود، بلکه در منطق الطیر عطار به خوبی صفات و شخصیت‌های متفاوتی را که هر پرند نمادی از آن بوده بیان شده است. الهام نوری ادامه داد: در واقع هر مرغ به عنوان نماد دسته خاصی از انسان‌ها تصویر می‌شود و حضور نمادین مرغان در ادبیات عرفانی مانیز جلوه‌ای از کوشش هنرمندانه است.

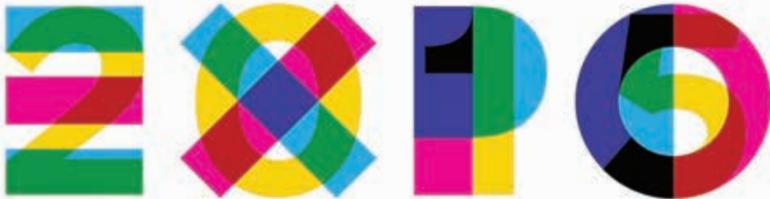
«حضور ایران در میلان» در گفت‌وگو با مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌ها بررسی شد

پاویونی با شعار «سفره جهانی، فرهنگ ایرانی»

بین‌المللی جمهوری اسلامی ایران مطرح شده است. آنچه در ادامه می‌خوانید گفت‌وگوی **اکسیپو** با مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌ها در خصوص فعالیت‌هایی است که ایران تا امروز برای حضور در اکسیپو میلان انجام داده است.

اکسیپوهای جهانی تفاوت فاحشی دارد. امسال نخستین بار است که ایران برای حضور در اکسیپو از پاویون استفاده می‌کند. ساخت این پاویون هم ویژگی منحصر به فردی دارد که در گفت‌وگو با حسین اسفهبندی، مدیرعامل شرکت سهامی نمایشگاه‌های

عاطفه خسروی - گروه تجارت: بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته ایران در اکسیپو ۲۰۱۵ میلان حضور خواهد یافت. حضور ایران در اکسیپو میلان که در بهار سال آینده افتتاح می‌شود و تا ۶ ماه ادامه خواهد داشت با حضور پیشین ایران در

MILANO 2015

اجرای نقشه‌ها می‌رسد. برای این کار پاویون ایران در چه مرحله‌ای قرار دارد؟

بعد از نهایی شدن نقشه‌های پاویون که توسط گروه‌های نمایشگاهی ایرانی انجام شد، حالا باید کار به پیمانکار خارجی سپرده می‌شود که دارای گواهینامه‌ها و تاییدیه‌های خارجی باشند. با رفت و آمد ۲ هیات، پیمانکارانی شناسایی شدند و براساس استعلام‌هایی که گرفته شد، امتیازبندی براساس قیمت و توان کاری انجام شد. در نهایت شرکت ایتالیایی RPA به عنوان مشاور فاز ۲ پاویون ایران انتخاب شد. این پیمانکار عهده‌دار آماده‌سازی و اعمال جزئیات فنی (سیستم لوله کشی آب، برق کشی و...) نقشه‌های نهایی اجرایی و دریافت تایید طرف ایتالیایی بود که پس از ارائه گزارش و نقشه نهایی این پیمانکار ایتالیایی در نهایت طرح پاویون ایران به تایید اکسیپو رسید.

تااین‌جای کار مراحل فنی و نقشه‌کشی انجام شده، برای ورود به مرحله اجرا و احداث بنای پاویون چه اقداماتی انجام شده است؟

بعد از تایید نقشه نهایی، مذاکرات با پیمانکار سازنده شروع شد. در این مرحله هم با رفت و آمدها و برگزاری جلسات بسیار، مذاکره با پیمانکاران خارجی که اجازه کار و ورود به محوطه برگزاری اکسیپو را داشته باشند، آغاز شد. باز هم بر اساس ارزیابی‌ها و امتیازبندی‌های قیمت و کیفیت، چند پیمانکار مورد ارزیابی قرار گرفتند. یک اتفاق خیلی جالب و زیبا در این مرحله برای ایران افتاد. آن اینکه کاملاً به‌طور اتفاقی پیمانکار برنده شده برای ساخت پاویون ایران (E.S.E.EXPOSTRUTTURE E SERVIZI) S.C.A.R.L. (ITALIANA COSTRUZIONI) همان شرکتی است که برای ساخت پاویون ایتالیا هم برنده شده است. ایتالیا بزرگترین پاویون را در اکسیپو دارد و انتخاب پیمانکار سازنده پاویون ایتالیا برای ساخت پاویون ایران امر مثبت و میمونی برای ایران به شمار می‌رود. به علاوه در روزه‌های این شرکت کارهای بزرگی مانند ساخت ساختمان فراری و بازسازی واتیکان دیده می‌شود. از همه مهم‌تر شرکتی که برنده ساخت بزرگترین و مهم‌ترین پاویون اکسیپو میلان، سازنده پاویون ایران هم خواهد بود.

قرارداد نهایی برای ساخت پاویون ایران با این شرکت ایتالیایی منعقد شده است؟

بعد از برنده شدن پیمانکار ایتالیایی مذاکرات و رفت و آمدها ادامه یافت. به گفته مسئولان این شرکت قیمتی که برای ساخت پاویون ایران پیشنهاد داده بودند، قیمت کف بود. اما در جریان مذاکرات، ایران توانست ۸۰ هزار یورو از این پیمانکار تخفیف بگیرد. هر چند که اختلاف قیمت اعلامی این شرکت با نفر بعدی خیلی زیاد بود، اما پیمانکار ایتالیایی معتقد بود ایران کشور بزرگی است و این شرکت علاقه‌مند به حضور و اجرای

محملی شد برای همکاری گروه جوان و افراد قدیمی که با کوله‌بار تجربه برای ارائه طرح اولیه پاویون ایران گردهم آمده بودند. با همکاری این گروه جدید در نهایت یک طرح برای نقشه اولیه پاویون ایران تهیه و تایید شد.

در آن روزها بر گزار کننده اکسیپو میلان تا تاخیر ایران در ارائه طرح‌های اولیه گله‌مند بود تا آنجا که حتی ادامه کار و موفقیت ایران در این اجرا با تردید مواجه شده بود. ایران برای رفع این تردیدها چه کرد؟

آن روزها بر گزار کننده برای تحویل و تایید طرح فشار می‌آورد و واقعا این تردیدها نگرانی‌هایی را برای برگزار کننده ایجاد کرده بود. بعد از نهایی شدن طرح اولیه در ایران، طرح پاویون به ایتالیا برده شد. نتیجه آنکه طرح مورد خوشایند مسئولان ایتالیایی قرار گرفت و با استقبال بسیار مواجه شد. اما ایتالیایی‌ها هنوز از عقب بودن برنامه‌ای ایران نگران بودند. سفیر ایتالیا در ایران هم مدام در خواست جلسه می‌کرد و از اینکه ایران برای حضور در اکسیپو و اجرای برنامه‌های اکسیپو عقب‌است، ابراز نگرانی می‌کرد. خلاصه برای رفع نگرانی ایشان و اطمینان بخشی از قدرت و توانایی ایران در اجرای پاویون و حضور موفق در این نمایشگاه جهانی از آقای گزالس، دبیر کل دفتر بین‌المللی نمایشگاه‌ها (BIE)، در خواست شد که با توجه به تجربیات و شواهد گذشته از حضور و توانایی‌های ایران در نمایشگاه‌های بزرگ خارجی با مسئولان اکسیپو صحبت کنند. در نهایت در تماس تلفنی که آقای گزالس با مسئولان اکسیپو ایتالیا برقرار کردند با تایید و اطمینان بخشی نسبت به توانایی‌های ایران، نگرانی‌ها رفع شد.

شرایط امروز ایران در نگاه بر گزار کننده اکسیپو چگونه است؟

بعد از مذاکرات و رفت و آمدهای مسئولان ایرانی امروز می‌توان گفت نه تنها نگرانی‌های برگزار کنندگان اکسیپو کاملاً برطرف شده، بلکه ایران جزو کشورهایی است که در ساخت و ساز به‌طور کامل بر اساس برنامه اکسیپو پیش می‌رود و حتی در برخی از مراحل جزو کشورهای جلوتر از برنامه‌ها بوده است.

فرآیند زمانی برای دستیابی به نقطه‌ای که ایران در آن واقع است، چقدر بوده و در این مدت زمانی چه کارهای اجرایی، عملیاتی شده است؟

از زمان نهایی شدن نقشه اولیه تا کامل شدن نقشه پاویون ایران که امروز در این مرحله هستیم حدود ۸ ماه زمان برده است. در این ۸ ماه چند مرحله طی شده است. مرحله فاز صفر که مربوط به طراحی مفهومی نقشه پاویون ایران بوده و فاز یک که مربوط به نقشه‌های اولیه اجرایی می‌شود. این ۲ فاز توسط ۲ گروه نمایشگاهی در ایران انجام شد. فاز صفر توسط مهندسین مشاور صفامنش و همکاران و فاز یک توسط مهندسین مشاور ر ه شهر انجام شده است.

بعد از نهایی و تایید شدن نقشه‌های اولیه، نوبت به

بر اساس برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته ایران در اکسیپو ۲۰۱۵ میلان حضور خواهد یافت. برای حضور کشورمان در این نمایشگاه جهانی چه کارهایی تا امروز انجام شده است؟

برنامه‌ریزی‌های حضور ایران در اکسیپو میلان از سال ۱۳۹۱ آغاز شده است. برنامه‌هایی هم در دولت قبل شروع شده بود اما پیشرفت عملی برای این حضور صورت نگرفته بود. پس از روی کار آمدن دولت یازدهم، برنامه‌های حضور ایران در اکسیپو میلان با جدیت کلید خورد. از همان روزهای آغاز به کار دولت یازدهم، با تشکیل جلسات اولیه، در نهایت ۷ کمیته کاری برای بررسی و پیشبرد برنامه‌های حضور ایران در اکسیپو میلان تشکیل شد. از آن پس نیز کمیته‌های مربوطه برنامه‌ریزی برای فعالیت‌های اجرایی را آغاز کردند.

در خصوص کمیته‌ها و فعالیت آن توضیح دهید؟

کمیته‌ها از سازمان‌های مختلفی تشکیل شده و افراد صاحب‌نظر در سطح مدیران ارشد یا نمایندگان آنها در این جلسات حضور دارند. افراد عالی‌رتبه یا مسئولیت کمیته‌ها را در اختیار گرفته‌اند یا از طرف مسئولان کمیته‌ها به این جلسات دعوت شده‌اند. در برخی از موارد هم مسئولان به دلیل کمبود وقت زمان قبول مسئولیت مجدد را نداشتند، بنابراین پذیرفتند که برای پیشبرد کار و در اختیار گذاشتن تجربه‌ها در کمیته‌ها حضور یابند. اما در برخی از کمیته‌ها مثل کمیته گردشگری یا فرهنگ و هنر مسئولان کشوری مسئولیت کمیته را هم برعهده گرفته‌اند. از همه مهم‌تر حضور و پیگیری مستقیم آقای مهندس نعمت‌زاده، وزیر صنعت، معدن و تجارت در جلسات است. ایشان هر هفته در جلسات شخصاً حضور دارند که این اهمیت کار را نشان می‌دهد.

چند کمیته تشکیل شد؟

کمیته گردشگری، کمیته فرهنگ و هنر، کمیته کشاورزی و تغذیه، کمیته تبلیغات، کمیته معماری و شهرسازی، کمیته محیط زیست، انرژی و فناوری‌های جدید، کمیته علمی و فناوری و کمیته تلفیق. هر کمیته هم از چند زیر کمیته تشکیل می‌شود و طی برگزاری جلسات برنامه‌های خود را ارائه دادند.

برنامه کاری و برگزاری جلسات کمیته‌ها الان در چه وضعیتی است؟

پس از برگزاری جلسات متعدد درون گروهی و جمعی کمیته‌ها، در حال حاضر کمیته تلفیق با حضور نمایندگان هر کمیته و مسئولان برگزاری نمایشگاه اکسیپو در حال برگزاری جلساتی برای اتخاذ تصمیمات نهایی است. به علاوه در کنار جلسات کمیته تلفیق در هفته‌های اخیر ستاد برگزاری اکسیپو هم فعال شده و از افرادی که دارای سوابق حضور در اکسیپو هستند دعوت می‌شود تا در ستاد اکسیپو به بیان تجربیات خود بپردازند.

بعد از برگزاری جلسات کمیته‌ها امروز نتیجه به کمیته تلفیق رسیده، در کمیته تلفیق چه اقداماتی انجام شده است؟

در جمع‌بندی نهایی توسط مسئول محترم کمیته تلفیق ۷ عنوان با محوریت فرهنگ و غذا برای ارائه در پاویون ایران نهایی شده و صاحب‌نظران و متخصصین و کارشناسان حرفه‌ای برای نحوه ارائه این عناوین در پاویون در حال مذاکره و برگزاری جلسات هستند. این ۷ عنوان عبارتند از: ۱- آب ۲- نان ۳- باغ ایرانی ۴- بازارها، ادوات، تکنیک‌ها و ابداعات ۵- آیین‌ها، رسوم، آواها و هنر ۶- سفره خانه، چایخانه و شربت خانه ۷- سفره جهانی.

برای حضور در هر نمایشگاهی ارائه طرح پاویون یا جانمایی شرکت کننده مطرح می‌شود. به قاعده ایران هم برای حضور در اکسیپو میلان نخستین اقدامات را از بررسی طرح پاویون انجام داده است، برای این منظور چه مرحله‌ای را گذرانده و امروز در چه مرحله‌ای قرار دارید؟

در گام نخست کار برای انتخاب اولیه نقشه‌های طرح قابل اجرا برای پاویون ایران آغاز شد. در دولت قبل بین ۱۲ گروه مهندسی برای ارائه طرح ساختمان پاویون ایران در اکسیپو میلان مسابقه‌ای برگزار شده بود. این طرح‌های ارائه شده اگرچه خوب بود ولی برای دولت تدبیر و امید کافی نبود. بعد از روی کار آمدن دولت جدید یک گروه جدید وارد عمل شد و از ۱۲ گروه قبلی دعوت به کار گروهی کرد. تعدادی از این گروه‌ها به دنبال ناهمگنی یا کار گروهی و استانداردهای مورد نظر از گردونه کار خارج شدند و در نهایت از ۱۲ گروه، ۵ گروه شرایط جدید را پذیرفته و به کار گروهی پیوستند. بعد از این جمع‌بندی کار هر روزه آغاز شد و تا لار نمایشگاه‌افشان

فارس: در نشست هماهنگی رایزنان بازرگانی ۲۰ کشور که در سیرجان برگزار شد، معاون بازرگانی داخلی سازمان صنعت، معدن و تجارت استان کرمان گفت: در ۴ ماهه سال جاری میزان صادرات استان کرمان نسبت به مدت مشابه سال قبل ۱۰۰ درصد افزایش داشته و میزان صادرات از ۱۳۸ میلیون دلار در سال گذشته به ۲۷۷ میلیون دلار در سال جاری رسیده است. مصطفی زریسی افزود: تعاملی که در بازارهای خارجی امروز داریم، بسیار مطلوب بوده و حضور رایزنان بازرگانی خارجی در سیرجان و استان کرمان نقطه عطف صادرات بیشتر است و ۵۶۵ تاجر فعال دارای کارت معتبر تجارت و صادرات در استان کرمان هستند که نود و پنج درصدی بیشتر کرمان در این زمینه است. زریسی سرانه صادراتی استان کرمان را ۳۵۰ دلار عنوان کرد و گفت: با وجود برخی تحریم‌ها اما در سال جاری صادرات از استان کرمان به کشورهای هند، عراق، چین، ترکیه و گرجستان با رشد خوبی مواجه شده است.

خدمات صادرات و واردات در منطقه ویژه کاوه

ایرنا: معاون امور شهری شهر صنعتی کاوه ساوه به‌عنوان بزرگترین شهرک صنعتی کشور از فراهم‌شدن زمینه ارائه خدمات در حوزه صادرات و واردات در منطقه ویژه اقتصادی کاوه خبر داد. احمد آقازاده افزود: این مهم براساس توافق بین منطقه ویژه اقتصادی کاوه و گمرک مستقر در این منطقه با اداره استاندارد و تحقیقات صنعتی استان مرکزی حاصل شد. وی بیان کرد: از این پس خدمات مورد نیاز در حوزه صادرات و واردات توسط دفتر مستقر در این منطقه انجام خواهد شد و دیگر نیازی به مراجعه صنعتگران و صاحبان صنایع به مرکز استان نیست. معاون امور شهری شهر صنعتی کاوه گفت: برای فراهم شدن بستر و امکانات مورد نیاز در جهت حمایت از صنعت، خدمات و تجارت در منطقه ویژه اقتصادی ساوه، سایر رویه‌های مربوط به امور گمرکی نیز توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران در این منطقه صادر و ابلاغ شد.

اختصاص ۲۳۳ میلیارد تومان به صنایع بروجرد

تسنیم: مدیرکل صنعت و معدن لرستان گفت: در سفر هیات دولت به لرستان بودجه یک‌هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی مصوب شد. توانستیم از آن بودجه یک‌هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان را به واحدهای صنعتی اختصاص دهیم. قدرت‌الله ولدی در جلسه بررسی مشکلات واحدهای صنعتی شهرستان بروجرد که با حضور نماینده مرم بروجرد در مجلس و مدیران صنعتی استان و شهرستان بروجرد برگزار شد، اظهار کرد: در سفر هیات دولت به لرستان بودجه یک‌هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی مصوب شد و توانستیم از آن بودجه یک‌هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان را به واحدهای صنعتی اختصاص دهیم. وی با اشاره به اینکه از این رقم یک‌هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان مصوب دولت به شهرستان بروجرد تعلق گرفته، افزود: این رقم ۲۳۳ میلیون تومان است که به شهرستان بروجرد و بنا به درخواست کارشناسی خود مدیران شهرستانی این بودجه اختصاص یافته است زیرا بهتر از ما در این زمینه کارشناسی می‌کنند و ما این اعتماد دوسویه را برقرار کردیم.

۱۱۰ مجوز صنعتی در آذربایجان شرقی صادر شد

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان آذربایجان شرقی گفت: در نشست با حضور نماینده مردم تبریز، آذرشهر و اسکو در مجلس شورای اسلامی، چند نفر از مدیران کل و صاحبان صنایع روستای کچاآباد، ۱۱۰ مجوز صنعتی برای این روستا صادر شد. حسین نجفی افزود: این روستا با دارا بودن تولید ۳ میلیون و ۷۵۰ هزار دستگاه در زمینه یخچال، آبگرمکن، کولر، بخاری گازی و همچنین لباسشویی زمینه اشتغال ۵ هزار نفر را داراست. وی اظهار کرد: در سال گذشته ارزش انواع لوازم خانگی تولید شده در واحدهای صنعتی مستقر در این روستا ۱۳۰ میلیون دلار بوده است.

رییس انجمن صنایع غذایی مازندران به ادعای وزارت بهداشت اعتراض کرد

خمیر مرغ؛ ممنوع یا مجاز؟

گروه استان‌ها: پس از آنکه زرمزه‌های وجود پالم در شیر، مازندرانی‌ها را نیز مثل دیگر هموطنان نگران کرد و سبب شد تا وقت خرید محصولات دست و دلشان بلرزد، این بار کار به فرآورده‌های پروتئینی کشیده شده و طرح موضوع وجود خمیر مرغ در سوسیس و کالباس به‌عنوان ماده‌ای غیربهداشتی و غیراستاندارد، بار دیگر خسارتی به صنایع مازندران وارد کرد. به گفته اسماعیل خانی مقدم، رییس انجمن صنایع غذایی و دارویی مازندران، از سال ۸۹ تاکنون دستگاه‌های نظارتی در مورد خمیر مرغ حداقل ۳ بار جو روانی را در کشور ایجاد کردند که مدتی تیترا اخبار جراید شد و به همان داغی که شروع شده بود خیلی زود سرد شد و عملاً بهره‌برداری بهداشتی از آن نشد و هر بار متخلفان با شگردهای جدیدتر منافع خود را پیگیری کرده و به این ترتیب اعتبار صنعت فرآورده‌های گوشتی به‌ویژه واحدهای معتبر به شدت تضعیف شد. او در گفت‌وگو با رسانه‌ها، ضمن مقصر دانستن سازمان‌های ذی‌ربط در رابطه با موضوعات مطرح شده در خصوص غیربهداشتی بودن خمیر مرغ از نبود تعریف یکسان تولید خمیر مرغ در دستگاه‌های اجرایی انتقاد کرد و گفت: برای تولید خمیر مرغ در ۳ دستگاه دخیل یعنی سازمان‌های ملی استاندارد، دامپزشکی و غذا و دارو تعریف مشترکی وجود ندارد.

محصولات ناسالم را صادر نمی‌کنیم

رییس انجمن صنایع غذایی و دارویی مازندران اعلام کرد: مجاز بودن صادرات کالاهایی که بهداشت و سلامت آنها تضمین شده نیست خیانت به تولید

۵۶ درصد صادرات خارجی چهارمحال و بختیاری سهم عراق است

رشد آمار صادرات شهرکرد

گروه استان‌ها: عراق مقصد بسیاری از محصولات تولیدی استان چهارمحال و بختیاری است. استانی که از کولر، منسوجات و سیمان گرفته تا خشکبار، صنایع فلزی و مواد غذایی را در زمره فهرست صادرات خود قرار داده و عراق یکی از مقاصد صادراتی این استان است. به گزارش مهر، عراق یکی از همسایگان غربی ایران است که بسیاری از محصولات تولیدی صادراتی چهارمحال و بختیاری به این کشور صادر و فروخته می‌شود. چند سالی است که بسیاری از محصولات تولیدی این استان به این کشور صادر و این استان توانسته بازار مناسبی را در این کشور برای محصولات خود به‌دست آورد. سیمان، خشکبار، مواد غذایی، موکت و لوازم خانگی از مهم‌ترین محصولاتی هستند که به کشور عراق صادر می‌شوند و ارزش آوری خوبی برای استان به همراه داشته‌اند.

برگزار می‌شود و برگزاری این دوره‌ها یکی از مهم‌ترین برنامه‌های این سازمان در سال جاری است. رایزن بازرگانی کشور در عراق که برای حضور در نشست توسعه صادرات چهارمحال و بختیاری به این استان سفر کرده بود نیز درخصوص بازار عراق گفت: عراق بازار مناسبی برای صادرات مواد غذایی است. ابراهیم محمدرضازاده تصریح کرد: بسیاری از محصولات استان چهارمحال و بختیاری به عراق صادر می‌شود که باید برای گرفتن بازار بیشتر، کیفیت را بالا برد. در سال جاری آمار نشان می‌دهد صادرات به عراق ۲۴ برابر رشد داشته که این امر ناشی از افزایش تقاضای مردم عراق است. وی با اشاره به حضور داعش در عراق و کاهش ۴۰ درصدی واردات از تمامی کشورها در این کشور، بیان کرد: در سال جاری ۵ تا ۶ درصد صادرات ما نیز به این کشور کاهش یافته است. محمدرضازاده با بیان اینکه ترکیه ۳۰ درصد از بازار عراق را تأمین می‌کند، عنوان کرد: اکنون صادرات ترکیه به عراق ۲ میلیارد دلار کاهش یافته درحالی که سهم ما در بازار عراق افزایش داشته است.

طرح ۱۰+۲۰ روی میز استانداری کهگیلویه و بویر احمد

معاون سیاسی امنیتی استاندار کهگیلویه و بویر احمد گفت: امیدواریم با توجه به ظرفیت‌هایی که در استان وجود دارد بتوان در بحث فسفات مشکلات موجود را رفع کرد. فتح محمدی در خصوص معدن فسفات چرام، بحث اشتغال را دغدغه اصلی مدیران دانست و با بیان اینکه استاندار کهگیلویه و بویر احمد اخیراً طرحی را با عنوان ۱۰+۲۰ مطرح کرده است، تصریح کرد: این طرح ۲۰ پروژه عمرانی بوده که متولی آن دولت و اعتبارات ملی است و ۱۰ پروژه دیگر پروژه اقتصادی بوده که در حوزه بخش خصوصی است و بخشی را دولت در قالب تسهیلات و امکانات دیگر فراهم کرده و بخشی هم آورده بخش خصوصی است. وی با اشاره به اینکه معدن فسفات چرام هم یکی از ۱۰ پروژه بزرگ استان کهگیلویه و بویر احمد است، اضافه کرد: در طول یک‌سال گذشته جلسات موثری در این خصوص برگزار شد و بخش خصوصی به دنبال این است که ۲+۲ شود، یعنی سودآوری خوبی در این زمینه داشته باشد.

صادرات ۸۰ میلیون دلاری کالا از خراسان شمالی

رییس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان شمالی از صادرات ۸۰ میلیون دلار کالا از استان خراسان شمالی به کشورهای هدف صادراتی خبر داد. یحیی نیکدل گفت: در ۵ ماهه نخست امسال ۸۰ میلیون دلار کالا از استان به کشورهای هدف صادر شد. وی افزود: در این مدت ۸۰ میلیون دلار کالا به وزن ۳۵۳ هزار تن کالا به کشورهای هدف صادر شده است که این میزان صادرات نسبت به مدت زمان مشابه در سال قبل ۲۳ درصد از لحاظ ارزشی و ۶۰ درصد از لحاظ وزنی رشد داشته است. به گفته او به ترتیب بیشترین ارزش صادراتی به کشورهای هندوستان ۲۳ درصد، افغانستان ۲۶ درصد، ترکیه ۲۰ درصد، ترکمنستان ۱۱ درصد، تاجیکستان ۵ درصد و سایر کشورها از جمله عراق، سریلانکا، روسیه، جمهوری آذربایجان، تاجیکستان، ارمنستان، مالزی، ژاپن و... ۵ درصد اختصاص یافته است.

مدل توسعه خوشه‌ای راه‌حل مشکلات تولید است

فعالیت خوشه‌ای صنایع لبنی گلستان

گروه استان‌ها: واحدهای لبنی گلستان به‌صورت خوشه‌ای به فعالیت صنعتی خود ادامه می‌دهد. به گفته مدیر عامل شرکت شهرک‌های صنعتی استان گلستان، ۳۲ واحد صنعتی تولیدکننده فرآورده‌های لبنی در استان وجود دارد که از این تعداد ۲۴ واحد فعال هستند، و این واحدها، ۳ درصد تولید کشور را در بخش لبنیات تشکیل می‌دهند. رحمان محمدرضاه به مهر گفته است که از میان فرآورده‌های لبنی، شیر استرلیزه، ماست پاستوریزه، دوغ بدون گاز و شیر خشک و پنیر سفید به عنوان دسته اصلی محصولات خوشه لبنی محسوب می‌شوند. او گفت: با انجام مطالعات کارشناسی و راهبردی از سوی عامل توسعه خوشه لبنی، صنایع لبنی استان از وضعیت مطلوبی برخوردار هستند ولی به‌رغم این توانمندی‌ها این صنایع با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو هستند که فعالیت خوشه صنعتی فرآورده‌های لبنی یکی از دستاوردهای مهم برای شناسایی و رفع مشکلات و چالش‌های پیش‌رو و بهبود وضعیت تولید محصولات لبنی است. امروزه نقش سیاست‌های خوشه‌ای آنقدر در توسعه اقتصادی و صنعتی پررنگ و محوری شده است که دیگر نام توسعه با این روش پیوند خورده است. توسعه خوشه‌ای بر اقتصاد کوچک تکیه دارد و به نظر می‌رسد یکی از مدل‌هایی است که با اجرایی کردن آن می‌توان مشکلات بخش تولید را پشت سر گذاشت. محمدرضاه با بیان اینکه اولین واحد صنعتی لبنی استان در سال ۶۴ راه‌اندازی شد، افزود: البته بیشترین واحدها در اواخر دهه ۷۰ راه‌اندازی شد و مردم از دست می‌دهند.

در هفته‌ای که گذشت

فارس: در راستای همکاری‌های مشترک شرکت شهرک‌های صنعتی قزوین با خانه صنعت، معدن و تجارت در به‌کارگیری توانمندی‌های بخش دولتی و خصوصی برای خدمت‌رسانی هرچه بهتر به صنعت این استان، تفاهنامه فی‌مابین امضا شد. فارس: قاسم ایزانلو، دبیر شورای کنترل بازار استان خراسان شمالی اعلام کرد: قیمت جدید سیوس در استان به تصویب شورای کنترل بازار رسید. قیمت جدید سیوس ۵۲۰ تومان به‌علاوه سایر هزینه‌ها به استان ابلاغ شد. فارس: رحیم قاسمی‌طوسی، فرماندار نکاه گفت: واحدهای صنعتی نکاه نیازمند مساعدت هستند، برخی از واحدها دارای مسائل و مشکلاتی هستند که باید این مشکلات با هم‌اندیشی رفع شوند. این‌رو با بسترسازی‌های مناسب، از سرمایه‌گذاری صنعتی در نکاه استقبال می‌شود. فارس: یحیی نیکدل، رییس صنعت و معدن سازمان صنعت، معدن و تجارت استان خراسان شمالی گفت: در ۵ ماهه اول سال جاری ۲۸ فقره جواز تاسیس و توسعه توسط این سازمان صادر شد.

خبر ویژه

قفل توسعه‌بندر آستارا شکست

ایسنا: فرماندار شهرستان مرزی بندر آستارا از شکسته شدن قفل توسعه بندر چندمنظوره آستارا و آغاز عملیات احداث فاز دوم این بندر مهم و استراتژیک خبر داد. سیروس شفق‌ی خاطر نشان کرد: بندر چندمنظوره آستارا نخستین بندر خصوصی کشور است که عملیات احداث آن در فروردین ۱۳۸۸ توسط شرکت خدمات بندری دریایی کاوه آغاز شد و فاز نخست آن در فروردین ۱۳۹۲ به بهره‌برداری رسید. وی ادامه داد: براساس توافقات انجام شده، بخش خصوصی متعهد شده بود، در ۵ سال تمامی فازهای این بندر از قبیل ۴ پست اسکله تجاری و یک پست اسکله نفتی را به اتمام رسانده و مورد بهره‌برداری قرار دهد که بنا به دلایل مختلف، پس از بهره‌برداری فاز اول، ادامه احداث فاز دوم تحقق نیافت. فرماندار شهرستان آستارا در بخش دیگر سخنان خود به برگزاری جلسات متعدد با مسئولان ادارات مرتبط با بندر در شهرستان و استان و انتقال موضوع به استاندار گیلان اشاره کرد و افزود: استاندار گیلان پس از آگاهی از موضوع و تذکر به مسئولان استانی در جلسه شورای اداری شهرستان در مورخ ۵ شهریور سال جاری، مبنی‌بر بخشی‌نگر نبودن دستگاه‌ها در این شهرستان درحال توسعه، «شعبان‌پور» معاون هماهنگی امور استانی خود را مسئول رسیدگی به موضوع فوق‌الذکر کرد.

قطع ۳۰۵۷۷ انشعاب آب در هفته گذشته

مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران با اعلام: خبر قطع انشعاب ۳۰۵۷۷ مشترک پرمصرف گفت: به این مشترکان برای رعایت الگوی مصرف یکماه فرصت داده بودیم اما در فواز اول قطع انشعاب به نبود توجهی، نبودن انشعاب مشترکانی که ۲۰۰ مترمکعب آب مصرف می‌کردند را بدون هشدار قطع کردیم.

محمد پرورش در گفت‌وگو با ایسنا، در پاسخ به این پرسش که در فاز اول قطع موقت انشعاب مشترکان پرمصرف چه دستاوردی عاید شرکت آب و فاضلاب شد گفت: قطع ۷ ساعته آب به منظور اطلاع‌رسانی به مشترکان است که بدانند مصرف بالایی دارند و فقط روی کاغذ به عنوان مشترکان پرمصرف ثبت نمی‌شوند، البته برای اخذ نتایج به طور حتم مصوبات سختگیرانه دولت نتیجه بخش خواهد بود و تاثیر بیشتری دارد.

وی با اشاره به این‌که یک ماه به مشترکان پرمصرفی که بیش از ۵۰ مترمکعب آب مصرف می‌کردند، فرصت برای کاهش مصرف داده‌ایم گفت: ۳۰۵۷۷ مشترک شناسایی شده بودند که پس از یک ماه، در روز ۲۴ و ۲۵ شهریورماه به مدت ۷ ساعت از ۱۰ تا ۱۷ انشعاب آنها قطع شد.

مدیر عامل شرکت آب و فاضلاب استان تهران افزود: هشدار می‌دهیم که به مشترکان مذکور داده شد به خاطر مبحث مشتری مداری که همواره به آن توجه داریم بود وگرنه مصرف ۲۰۰ مترمکعب آب هیچ توجهی ندارد و در فاز اول بدون دادن فرصت، انشعاب آنها قطع شد.

پرورش با تاکید بر این‌که اقدامات سختگیرانه‌تری صورت می‌پذیرد گفت: پس از کارشناسان اقدامات سختگیرانه با مشترکان پرمصرف صورت می‌گیرد تا مصرف بیش از حد آب کاهش پیدا کند.

همچنین وزیر نیرو اظهار کرده که در جلسه هیات دولت قرار شد تا افزایش قیمتی در پله‌های بالای تعرفه پلکانی انجام شود تا مشترکان پرمصرف به دلیل انگیزه اقتصادی مصرف خود را کاهش دهند.

حمید چیت‌چیان، وزیر نیرو پیش از این در جلسه هیات دولت در نشست خبری با اشاره به اخبار مطرح شده در روزهای اخیر در مورد کمبود منابع آب و بحران آب، خاطرنشان کرده بود در جلسه هیات دولت گزارش تشریحی در مورد منابع و مصارف آب در شهر تهران ارائه شد. وی با اشاره به بخش‌هایی از این گزارش خاطرنشان کرد: در تهران ما حدود ۲۵ درصد از کل آب شرب مصرفی کشور را تولید و مصرف می‌کنیم و با توجه به اینکه جمعیت تهران ۱۲ درصد جمعیت کل کشور است، این حجم آب مصرفی نشان می‌دهد که تهرانی‌ها ۲ برابر کل متوسط کشور آب مصرف می‌کنند.

وزیر نیرو با توجه به نرخ رشد جمعیت کشور در سال‌های اخیر، خاطرنشان کرد: با وجود اینکه نرخ رشد جمعیت در سال‌های اخیر ۸/۱ درصد بوده اما سرانه مصرف آب در کشور با ۳ درصد افزایش مواجه بوده است.

چیت‌چیان با اشاره به تامین آب شرب تهران از ۳ سامانه شرقی، غربی و جنوب شرقی تهران اظهار کرد: با توجه به کاهش بارندگی در سال‌های اخیر در تهران درصد برداشت از آب چاه‌ها افزایش پیدا کرده است. به طور مثال در سال ۱۳۹۱ در ۴ سد اطراف تهران حدود ۷۱۶ میلیون متر مکعب آب ذخیره بود اما امروز این حجم به ۳۵۵ میلیون متر مکعب رسیده است.

وی با بیان اینکه شرایط طبیعی ما را در تنگنای جدی قرار داده، اظهار کرد: چنانچه به منابع آبی اطراف تهران نگاه کنیم درمی‌یابیم که ظرفیت برای انتقال آب وجود ندارد و تنها راه باقی‌مانده مدیریت مصرف آب است. ما باید خود را با وضعیت فعلی وفق دهیم.

وزیر نیرو در ادامه با تاکید بر اینکه تنها اقدام متصور برای تامین آب تهران، انتقال آب از سد ماملو است گفت: در حال حاضر تنها راه انتقال آب به تهران سد ماملو است. در همین راستا هم‌اکنون سامانه انتقال آب از سد ماملو به تهران در حال اجرا و تکمیل است و تصفیه‌خانه مربوطه نیز در حال تاسیس است.

چیت‌چیان با اشاره به مصوبات هیات دولت در مورد نحوه برخورد با مشترکان پرمصرف خاطرنشان کرد: در یکی از این مصوبات مقرر شد که آب مصرفی مشترکان پرمصرف ابتدا قطع شود و در صورتی که مصرف بیش از حد آنها ادامه پیدا کند، تجهیزاتی متصل شود که اجازه مصرف بیش از حد مقدار به مصرف‌کنندگان پرمصرف را ندهد. وی اضافه کرد: در این جلسه همچنین مقرر شد که در نظام تعرفه پلکانی که برای قیمت آب وجود دارد برای مشترکان شهر تهران افزایش قیمتی در پله‌های بالای مصرفی انجام شود تا آن دسته از مشترکانی که بیهوده آب را مصرف می‌کنند به دلیل انگیزه اقتصادی مصرف خود را کاهش دهند.

موضوع صحبت کرده و می‌گوید: در همین زمینه مجید منصوری، نماینده مردم لنجان در مجلس شورای اسلامی توقف تونل گلاب را به‌دستور شورای عالی آب دانسته و می‌گوید: این موضوع موقتی است و ما منتظر مجوزهای زیست محیطی هستیم. وی با اعلام اینکه دستور توقف تونل گلاب ۲ به معنای برچیده شدن آن نیست، اضافه می‌کند: ما در این زمینه موضع‌گیری کردیم تا هرچه سریع‌تر این موضوع بررسی شود و امیدواریم این اتفاق بیفتد، چون دغدغه اصلی ما انتقال آب برای شرب مردم اصفهان است.

منصوری ادامه می‌دهد: انتقال آب به هر حال اجرا می‌شود و اگر دستور توقف تونل داده شده، انتقال آب باید به شکل دیگری انجام شود. به گفته این نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی، آب آشامیدنی یکی از نیازهای کلیدی استان

اصفهان به شمار می‌آید و باید نسبت به تقویت منابع آب شرب این استان اقدام کرد و تاسیس این تونل نیز به همین دلیل ضروری به نظر می‌رسد. منصوری تاکید می‌کند: ما در این زمینه مصوبه شورای عالی آب را داریم و مجوزها تایید شده است، منتهی دلیل اجرایی نشدن آن، روش انتقال آب است که اکنون توسط وزارت نیرو و مسئولان شورای عالی آب و محیط زیست در حال بررسی است که انتقال آب با لوله باشد یا تونل.

تگرانی‌های محیط زیستی

نگرانی‌ها در مورد فعال شدن تونل گلاب ۲ از فروردین امسال با شکل‌گیری بزرگترین تجمع با موضوع منابع طبیعی برای به بار نشاندن محصولاتشان ندارند، بیشتر مردم این منطقه یا حاشیه‌نشین شهرها شده‌اند یا اگر هم مانده‌اند با ترک‌هایی که بر لب‌های شان نشسته، نای سخن گفتن در این‌باره را ندارند. نماینده مردم شاهین شهر در مجلس شورای اسلامی، یکی از مخالفان با این موضوع با اعلام اینکه نبود آب واقعی بزرگ است، اما این مشکل را کمتر منعکس کردیم، می‌گوید: متأسفانه مسئولان به جای پرداختن به موضوع آب و کمبودها، اصفهان را استانی برخوردار معرفی می‌کنند در حالی که باید نیازها، تنگناها و اجزای تونل‌های بهشت‌آباد در شهرستان اردل و گلاب ۲ در زاینده‌رود این استان

شکل گرفته و زمین‌های کشاورزی نیز چیزی برای به بار نشاندن محصولاتشان ندارند، بیشتر مردم این منطقه یا حاشیه‌نشین شهرها شده‌اند یا اگر هم مانده‌اند با ترک‌هایی که بر لب‌های شان نشسته، نای سخن گفتن در این‌باره را ندارند. نماینده مردم شاهین شهر در مجلس شورای اسلامی، یکی از مخالفان با این موضوع با اعلام اینکه نبود آب واقعی بزرگ است، اما این مشکل را کمتر منعکس کردیم، می‌گوید: متأسفانه مسئولان به جای پرداختن به موضوع آب و کمبودها، اصفهان را استانی برخوردار معرفی می‌کنند در حالی که باید نیازها، تنگناها و اجزای تونل‌های بهشت‌آباد در شهرستان اردل و گلاب ۲ در زاینده‌رود این استان

من نگاه فراگیر نظام باید به شکلی باشد که جهت‌گیری نشود و سوء تعبیرات پیش آمده پایان یابد.

پیامدی که کل کشور را دربرمی‌گیرد اکنون ۷ سال است که زاینده‌رود با خشکسالی‌هایش دست و پنجه نرم می‌کند و این برای اصفهان که هزاران سال را با این رود زنده بوده است، فاجعه‌ای بیشتر نیست. فاجعه‌ای که نه تنها به این استان ضرر وارد می‌کند، بلکه کل کشور را با مشکلات زیادی روبه‌رو خواهد کرد. فاجعه‌ای که بصیری، استاد دانشگاه صنعتی اصفهان حدود ۱۵ سال پیش در عین ناباوری مسئولان از وقوع آن خبر داد.

این اتفاق در آن زمان چیزی نبود که آنقدر اهمیت داشته باشد و مورد بررسی و مطالعه قرار گیرد، اما این معضل رخ داد تا اینکه حالا زاینده‌رود با خشکسالی‌های پی‌در پی دچار بحرانی شود که تبعات اجتماعی زیادی را به دنبال دارد.

مهاجرت کشاورزان آغاز شده، کسانی که در اعتراض به خشکسالی و تخصیص نیافتن آب، زمین‌هایشان را که از تشنگی خشک شده و چیزی از محصولاتشان به بار نیاورده است، رها کرده و راهی شهرها شده‌اند. خیل‌ها این مشکل را گردن مدیریت غلط انداختند، حاشیه‌هایی که خبر از انتقال آب به استان‌های یزد و کرمان می‌داد و برخی دیگر هم نیامدن نزولات آسمانی را دلیلی بر خشکسالی می‌دانستند، اما هرچه باشد کشاورزان اعتقاد دارند که چشم مسئولان بر معضلات آنها بسته بوده است و نمی‌توان به آبدانی زمین‌های خشک به خصوص در ناحیه شرق اصفهان

امیدوار بود. حال که بیشتر باغ‌های این منطقه خشک شده و زمین‌های کشاورزی نیز چیزی برای به بار نشاندن محصولاتشان ندارند، بیشتر مردم این منطقه یا حاشیه‌نشین شهرها شده‌اند یا اگر هم مانده‌اند با ترک‌هایی که بر لب‌های شان نشسته، نای سخن گفتن در این‌باره را ندارند. نماینده مردم شاهین شهر در مجلس شورای اسلامی، یکی از مخالفان با این موضوع با اعلام اینکه نبود آب واقعی بزرگ است، اما این مشکل را کمتر منعکس کردیم، می‌گوید: متأسفانه مسئولان به جای پرداختن به موضوع آب و کمبودها، اصفهان را استانی برخوردار معرفی می‌کنند در حالی که باید نیازها، تنگناها و اجزای تونل‌های بهشت‌آباد در شهرستان اردل و گلاب ۲ در زاینده‌رود این استان

موسوی لارگانی، عضو کمیسیون اقتصادی مجلس نظری متفاوت دارد. او در مورد دلایل وزیر نیرو می‌گوید: این اتفاقات به معنای بسته شدن تونل نیست، بلکه حرف وزیر نیرو این است که اگر مشکل زیست محیطی وجود دارد، باید حل شود وگرنه مشکلی برای انتقال آب وجود ندارد. در همین زمینه مجید منصوری، عضو کمیسیون صنایع و معادن و نماینده مردم لنجان در مجلس شورای اسلامی هم همسو با او می‌گوید: توقف تونل گلاب به‌دستور شورای عالی آب بوده است. این موضوع موقتی است و ما منتظر مجوزهای زیست محیطی هستیم. وی با اعلام اینکه دستور توقف تونل گلاب ۲ به معنای برچیده شدن آن نیست، اضافه می‌کند: ما در این زمینه موضع‌گیری کردیم تا هر چه سریع‌تر این موضوع بررسی شود و امیدواریم که این اتفاق بیفتد، چون دغدغه اصلی ما انتقال آب برای آشامیدن مردم اصفهان است. بماند که صنایع هم از این موضوع بهره می‌برند. منصوری ادامه می‌دهد: انتقال آب به هر حال اجرا می‌شود و اگر دستور توقف تونل داده شود، انتقال آب باید به شکل دیگری انجام شود.

به گفته این نماینده مردم اصفهان در مجلس شورای اسلامی، آب آشامیدنی یکی از نیازهای کلیدی استان اصفهان به شمار می‌آید و باید نسبت به تقویت منابع آب آشامیدنی این استان اقدام کرد و تاسیس این تونل نیز به همین دلیل ضروری به نظر می‌رسد. در همین رابطه مهرزاد احسانی، مدیرکل دفتر بهیم پیوسته منابع آب حوزه آبریز فلات مرکزی ایران درباره مطرح شدن کمک بانک جهانی برای اجرای طرح‌های آبی در اصفهان تصریح می‌کند: راه‌حل‌ها برای ما تا حدود زیادی روشن است و بخشی از فرآیند آبرسانی به اصفهان مربوط به طرح بهشت‌آباد است. تامین‌کننده آب شرب اصفهان در اهداف درازمدت خواهد بود و در سال‌های ۱۴۲۰ تا ۱۴۳۰ پیش‌بینی شده با افزایش جمعیت اصفهان، آب شرب این طرح باید تامین شود. به گفته وی طرحی که بتواند تا ۲ سال آینده و در مقطع کوتاه‌مدت جواب بدهد، تونل گلاب خواهد بود که فعالیت‌های اجرایی آن هم شروع شده است و در واقع در حال تکمیل مدارک مطالعات زیست محیطی و مجوزهای مورد نیاز آن هستیم.

توجهی برای توقف تونل روبرت بیگلریان، نماینده ارامنه اصفهان و جنوب کشور و عضو کمیسیون انرژی مجلس هم در این زمینه نظری مثبت داشته و می‌گوید: تونل گلاب بنا به هر علی که متوقف شده، حتماً توجیه مناسبی دارد، اما این طرح به سبب دغدغه‌های آب استان شروع شده و اگرچه مردم اصفهان سختی‌های بسیاری را در مورد کمبود آب لمس کرده‌اند، اما بحث بر سر این نیست که منابع آبرسانی به استان‌های همجوارشان هم بشوند، بنابراین با اینکه وزارت نیرو دستور توقف نسبی داده است و نتیجه را به نظر نهایی محیط زیست واگذار کرده و ادامه کار را غیرقانونی دانسته است، اما مسئولان باید به فکر آب آشامیدنی مردم اصفهان هم باشند. به گفته این نماینده مجلس، هدف ما این نیست که قضا را مشوش کنیم، بلکه موضوع اصلی این است که این اطلاع‌رسانی توسط سازمان محیط زیست نباید طول بکشد چون این شائبه را پیش آورده که وزارت نیرو نظر متفاوتی به برخی از استان‌های دیگر دارد و همین موضوع باعث شده که در شرایط خاص و بحرانی، مسئولان و گروه‌های مردمی عکس‌العمل هیجانی نشان دهند. به نظر

تلاش برای زنده ماندن زاینده‌رود

ماجرای بحران آب همچنان ادامه دارد

دریا قدرتی پور: آغاز سال ۹۲ در اصفهان، با ورود این شهر به هشتمین سال متوالی خشکسالی توأم بود. کاهش سطح آب سفره‌های زیرزمینی، کاهش نزولات آسمانی و به تبع آن کم شدن سطح ذخایر پشت سد، مصرف بی‌رویه آب در همه بخش‌ها، سوءمدیریت‌ها، اجرا نشدن پروژه‌های آبی در استان، وعده‌های عملی نشده دولت نهم و دهم و بسیاری از موارد دیگر از جمله دلایلی بوده که اصفهان را در هشتمین سال پیاپی، با مشکل خشکسالی و بحران‌های ناشی از آن دست به گریبان کرده است. در کنار همه این موارد، توسعه و گسترش شهری، صنعتی و کشاورزی و نیاز مبرم به منابع آبی تاثیر سونئی بر بحران آب و خشکسالی می‌گذارد، چرا که این توسعه و گسترش در حالی صورت می‌گیرد که در اوضاع کنونی، نه تنها منابع آبی جدیدی ایجاد نمی‌شود، بلکه منابع موجود نیز با معضل کم آبی شدیدی مواجه هستند. تأثیرات ناشی از خشکسالی در هر ۳ بخش شهری، صنعتی و کشاورزی قابل بررسی و مطالعه و به دنبال آن نیازمند راهکارهای بلندمدت، اصولی و جداگانه است.

برای کاستن از آلودگی احتمالی آب شرب مردم اصفهان است.

بعد از مطرح شدن این طرح وزیر نیرو عنوان کرد که منابع اطلاعاتی تونل گلاب ۲ در این وزارتخانه وجود ندارد، چراکه این طرحی استانی بود، وزیر نیرو همچنین تاکید کرد که تونل گلاب ۲ مصوبه وزارت نیرو و مجوز زیست محیطی ندارد و به استاد آن تا مشخص شدن تکلیف، این پروژه را متوقف کرد. رسول زرگرپور، استاندار اصفهان نیز در پاسخ به گفته‌های وزیر خواستار دریافت اطلاعات موق این طرح از مراکز معتبر در استان‌ها شد.

به گفته وی در ۲ هفته گذشته نیز مجوز مسائل زیست محیطی از سازمان محیط زیست کشور دریافت شد و بر این اساس خانم ابتکار وعده داد که هر چه زودتر این مجوز را تحویل

وزارت نیرو دهد. اکنون مدیریت استان منتظر مجوز رسمی وزارت نیرو است.

به گفته استاندار اصفهان اجرای این طرح از ۶ ماه پیش متوقف شده بود و گلايه اصلی وزیر نیرو نیز بابت از سرگیری اجرای آن بدون داشتن مجوز رسمی بوده است. وی این موضوع را این چنین تشریح می‌کند: تونل گلاب ۲ دارای ۴ جبهه کاری است که وزیر نیرو در آن کار دارد، توقف کامل ۳ جبهه کاری را مشاهده کرد، اما جبهه چهارم به صورت نیم‌بند مشغول فعالیت بود. دلیل این فعالیت هم این بود که حدود یک ماه و نیم گذشته این محدوده دچار ریزش شد و این کار برای جلوگیری از ریزش تونل بود. از سوی دیگر پیمانکار این طرح به دلیل اینکه در این مدت منتظر مجوز رسمی طرح بود، به این نتیجه رسید که پروژه تونل گلاب ۲ را متوقف نکند، چراکه توقف و شروع دوباره کار به معنای یک ماه زمان و هزینه است.

وزارت نیرو دهد. اکنون مدیریت استان منتظر مجوز رسمی وزارت نیرو است.

به گفته استاندار اصفهان اجرای این طرح از ۶ ماه پیش متوقف شده بود و گلايه اصلی وزیر نیرو نیز بابت از سرگیری اجرای آن بدون داشتن مجوز رسمی بوده است. وی این موضوع را این چنین تشریح می‌کند: تونل گلاب ۲ دارای ۴ جبهه کاری است که وزیر نیرو در آن کار دارد، توقف کامل ۳ جبهه کاری را مشاهده کرد، اما جبهه چهارم به صورت نیم‌بند مشغول فعالیت بود. دلیل این فعالیت هم این بود که حدود یک ماه و نیم گذشته این محدوده دچار ریزش شد و این کار برای جلوگیری از ریزش تونل بود. از سوی دیگر پیمانکار این طرح به دلیل اینکه در این مدت منتظر مجوز رسمی طرح بود، به این نتیجه رسید که پروژه تونل گلاب ۲ را متوقف نکند، چراکه توقف و شروع دوباره کار به معنای یک ماه زمان و هزینه است.

با تونل گلاب ۲ مشکلی نداردیم برخی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی

دلیل چیت‌چیان را این دانستند که این طرح به نوعی تحریف در سیمای طرح انتقال آب به کاشان با ظرفیت نهایی ۱۷۷ مترمکعب بر ثانیه است و از محل اعتبارات استان اصفهان بدون اخذ مجوزهای زیست محیطی و قانونی انجام شده و از این نظر دارای وجهت قانونی نیست. حسینعلی حاجی دلیگانی، عضو کمیسیون برنامه و بودجه و نماینده مردم شاهین شهر در مجلس شورای اسلامی و یکی از مخالفان با این طرح با اعلام اینکه نبود آب واقعی بزرگ است، اما این مشکل را کمتر منعکس کردیم، می‌گوید: متأسفانه مسئولان به جای پرداختن به موضوع آب و کمبودها، اصفهان را استانی برخوردار معرفی می‌کنند، در حالی که باید نیازها، تنگناها و محدودیت‌های خود را به مسئولان گوشزد کنیم. اما سید ناصر

«قطب صنعتی کشور بدون آب حرفی برای گفتن ندارد.» این نقل قولی از عبدالوهاب سهل‌آبادی، رییس خانه صنعت، معدن و تجارت ایران است. در حال حاضر کم‌آبی، صنایع استان را فلج کرده است و بیشتر صنایع که در قطب صنعتی کشور به سر می‌برند، اکنون یا باید پوست بپندازند یا همان گوشه بمانند و حرفی برای گفتن نداشته باشند. این در حالی است که با بسته شدن تونل گلاب این موضوع ابعاد وسیع‌تری به خود گرفت و صنعت استانی را که با عنوان یک استان برخوردار شناخته می‌شود با مشکلات بسیاری روبه‌رو کرد. این موضوع موجب شده که مسئولان کشور و استان به دنبال راهکاری برای تامین آب مورد نیاز: به‌ویژه برای شهرستان‌های شرق استان باشند. طرح احداث تونل بهشت‌آباد،

تونل گلاب و طرح آبرسانی به فلات مرکزی از جمله طرح‌هایی بوده که در سال‌های اخیر مورد بررسی قرار گرفت و کلنگ احداث آن زده شد، اما به دلیل نا هماهنگی های ۲ استان اصفهان و چهارمحال و بختیاری این پروژه‌ها متوقف یا به صورت نیمه تمام رها شد، این در حالی است که وجود صنایع ذوب‌آهن و فولاد مبارکه در استان اصفهان برای ادامه حیات خود به آب نیاز دارند. انتقال آب به کاشان چندسالی است که با استفاده از سیستم پمپاژ از سمت شهرستان تیران و کرون و از طریق تونل گلاب تامین می‌شود.

تاریخچه ساخت تونل گلاب به سال ۱۳۸۴ بازمی‌گردد، در آن سال عملیات حفر تونلی در منطقه حجت‌آباد واقع در مخزن سد تنظیمی- انحرافی زاینده‌رود و در نقطه صفر مرزی بین دو استان، به نام تونل گلاب و به منظور انتقال آب شرب مردم کاشان، و آران و بیدگل با ظرفیتی معادل ۱۷۷ مترمکعب بر ثانیه شروع و در اواخر سال ۱۳۹۰ به طول ۱۰/۵ کیلومتر به پایان رسید، اما پس از آن نه تنها کارگاه تعطیل نشد، بلکه چند کارگاه دیگر نیز در منطقه فعال شدند و عملیات حفاری جدیدی در امتداد تونل گلاب و به نام تونل گلاب ۲ به طول ۱۵ کیلومتر و با ظرفیتی معادل ۲۲/۵ مترمکعب بر ثانیه شروع شد. کارشناسان بر این باورند که اگر تونل گلاب ۲ راه‌اندازی شود، می‌تواند همه آب رودخانه را از محل حجت‌آباد به منطقه رضوان شهر منتقل کند و رودخانه زاینده‌رود در حدفاصل سد تنظیمی- انحرافی زاینده‌رود تا شهر باغ بهادران خشک شده و به یک مسیر زهکش تبدیل خواهد شد. وزارت نیرو اعلام کرده است که این تونل برای پیشگیری از آلودگی آب آشامیدنی اصفهان با سموم کشاورزی و پساب روستاهاست و باز آب دوباره به رودخانه باز می‌شود و حفر این تونل اقدامی موثر و اصولی

در حال حاضر کم‌آبی، صنایع استان را فلج کرده است و بیشتر صنایع که در قطب صنعتی کشور به سر می‌برند، اکنون یا باید پوست بپندازند یا همان گوشه بمانند و حرفی برای گفتن نداشته باشند

تولید کننده و رودخانه زاینده‌رود در حدفاصل سد تنظیمی- انحرافی زاینده‌رود تا شهر باغ بهادران خشک شده و به یک مسیر زهکش تبدیل خواهد شد. وزارت نیرو اعلام کرده است که این تونل برای پیشگیری از آلودگی آب آشامیدنی اصفهان با سموم کشاورزی و پساب روستاهاست و باز آب دوباره به رودخانه باز می‌شود و حفر این تونل اقدامی موثر و اصولی

معادن از مزایا و معایب سرمایه‌گذاری روس‌ها گزارش می‌دهد

چراغ سبز روس‌ها برای زغال سنگ و معادن فلزی

نرگس قیصری - گروه معدن: در حال حاضر در بخش معادن و صنایع معدنی کشور بخش خصوصی به عنوان یکی از فعالان این عرصه شناخته شده و نقش بسزایی در توسعه و رشد صنایع معدنی ایفا می‌کند. از سوی دیگر حضور سرمایه‌گذاران و فعالان خارجی در این صنعت توانسته کمک بزرگی را در بحث اکتشاف تا فرآوری مواد معدنی در محدوده‌های بزرگ معدنی داشته باشد. چرا که سرمایه‌گذاری در پهنه‌های بزرگ معدنی نیازمند سرمایه عظیم و همچنین فناوری‌های روز دنیا بوده و ایران نیز به دلیل تحریم‌های بین‌المللی امکان استفاده از این تجهیزات و فناوری‌ها را ندارد از این رو باید با فراهم کردن شرایط مناسب برای جذب سرمایه‌گذاران خارجی و اصلاح قوانین موجود راه را برای ورود آنها هموار کرده و روند توسعه و رشد صنایع معدنی را تسریع بخشد. روسیه که در گذشته نیز سرمایه‌گذاری و فعالیت‌هایی در صنایع معدنی ایران داشته به تازگی تمایل خود را برای سرمایه‌گذاری در معادن ایران اعلام کرده است.

محمدرضا بهرامن نایب رییس خانه معدن درخصوص سرمایه‌گذاری و فعالیت روس‌ها در معادن و صنایع معدنی ایران به **سنت** می‌گوید: روسیه همواره به عنوان یکی از کشورهای معدنی جهان شناخته شده است. کشوری که به واسطه ذخایر بالای مواد معدنی و همچنین ظرفیت بالقوه در بخش فرآوری به خصوص در پلی‌متال‌ها همچون مس، سرب و روی، طلا و آهن سرمایه‌گذاری‌های بالایی را در کشورهای ارمنستان، قزاقستان، قزاقستان که زمانی در قلمرو اتحادیه جماهیر شوروی وجود داشتند انجام داده است. وی از انگیزه بالای روس‌ها برای شروع فعالیت در معادن ایران خبر داد و افزود: ورود سرمایه‌گذاران خارجی به ایران تنها به دلیل استفاده از منابع مالی نیست بلکه استفاده از فناوری‌های روز دنیا و همچنین آشنایی با بازار مصرفی سرمایه‌گذار می‌تواند نقش بسزایی در روند توسعه و پیشرفت صنایع معدنی ایفا کند. وی با اشاره به اینکه روسیه بازار مناسبی برای کانی‌های فلزی است گفت: با انجام برنامه‌ریزی‌های استراتژیک می‌توان زمینه صادرات این محصول را به کشورهای دیگر از جمله روسیه فراهم کرد. این در حالی است که ذخایر بسیاری از کانی‌های فلزی در ایران وجود دارد اما لازم است تا صنایع پایین دستی مورد توجه بیشتری قرار گرفته و این امر مستلزم جذب سرمایه‌گذاران خارجی است.

رضا اشرف سمنانی نیز درخصوص ورود روس‌ها به بخش معدن و صنایع معدنی به **سنت** می‌گوید: قطعاً سرمایه‌گذاری کشورهای خارجی می‌تواند زمینه رشد و توسعه معادن و صنایع معدنی کشور را فراهم آورد. این در حالی است که توانایی بالای روس‌ها در حوزه معدن و همچنین بازار مناسب محصولات معدنی می‌تواند به تعاملی دو سویه برای طرفین مبدل شود. وی افزود: به عنوان مثال ایران از ذخایر فراوان کانی‌های فلزی همچون سرب و روی، کرومیت آلومینیوم برخوردار است و این در حالی است که در زمینه استخراج و فرآوری با مشکلات

درخصوص میزان سرمایه‌گذاری روس‌ها در حالی است که سرمایه‌گذاری روس‌ها می‌تواند ضمن رشد معادن و تامین نیاز بازار داخلی موجبات صادرات را به کشور روسیه فراهم کند. وی با بیان اینکه فعالیت روس‌ها تنها در بخش استخراج مواد خام سودی برای صنایع معدنی نخواهد داشت افزود: با توجه به توانایی روس‌ها در فرآوری مواد معدنی ایران نیز می‌تواند با استفاده از آن زمینه تولید محصولات فلزی را فراهم کند. چراکه در گذشته روس‌ها در صنعت آلومینیوم‌سازی و در فرآوری و تولید آلومینا مورد نیاز در ایران اقداماتی را انجام داده‌اند.

هوشنگ ادهمی عضو کمیسیون معادن اتاق بازرگانی ایران نیز درخصوص مزیت‌های سرمایه‌گذاری روس‌ها در بخش معادن و صنایع معدنی به **سنت** می‌گوید: سرمایه‌گذاری‌های خارجی در ایران به دلیل مشکلاتی که در زمینه قوانین و فضای کسب و کار وجود دارد همواره با بن بست مواجه بوده است به طوری که در کوتاه مدت سرمایه‌گذاران خارجی ترجیح داده‌اند تا فعالیت خود را داخلی بخش خصوصی فراهم کنیم چراکه آگاهی از وضعیت قوانین و مقررات کشور قدرت ریسک‌پذیری را از سوی این بخش بیشتر کرده و شاهد شکوفایی در معادن و صنایع معدنی خواهیم بود.

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه در بخش اکتشاف و استخراج نیز می‌توان از توانایی روس‌ها کمک گرفت، افزود: با توجه به زغال سنگ لهستان، ایران نیز می‌تواند در این حوزه از تجربیات روس‌ها استفاده کند. چرا که در حال حاضر ایران دارای ذخایر فراوانی از این کانی سیاه بوده اما به دلیل نبود فناوری و تجهیزات مورد نیاز امکان استخراج وجود ندارد. این در حالی است که ذخایر زغال سنگ در اعماق زمین در حدود ۱۰۰۰ متری قرار دارند. بهرامن همچنین

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه در بخش اکتشاف و استخراج نیز می‌توان از توانایی روس‌ها کمک گرفت، افزود: با توجه به زغال سنگ لهستان، ایران نیز می‌تواند در این حوزه از تجربیات روس‌ها استفاده کند. چرا که در حال حاضر ایران دارای ذخایر فراوانی از این کانی سیاه بوده اما به دلیل نبود فناوری و تجهیزات مورد نیاز امکان استخراج وجود ندارد. این در حالی است که ذخایر زغال سنگ در اعماق زمین در حدود ۱۰۰۰ متری قرار دارند. بهرامن همچنین

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه در بخش اکتشاف و استخراج نیز می‌توان از توانایی روس‌ها کمک گرفت، افزود: با توجه به زغال سنگ لهستان، ایران نیز می‌تواند در این حوزه از تجربیات روس‌ها استفاده کند. چرا که در حال حاضر ایران دارای ذخایر فراوانی از این کانی سیاه بوده اما به دلیل نبود فناوری و تجهیزات مورد نیاز امکان استخراج وجود ندارد. این در حالی است که ذخایر زغال سنگ در اعماق زمین در حدود ۱۰۰۰ متری قرار دارند. بهرامن همچنین

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه در بخش اکتشاف و استخراج نیز می‌توان از توانایی روس‌ها کمک گرفت، افزود: با توجه به زغال سنگ لهستان، ایران نیز می‌تواند در این حوزه از تجربیات روس‌ها استفاده کند. چرا که در حال حاضر ایران دارای ذخایر فراوانی از این کانی سیاه بوده اما به دلیل نبود فناوری و تجهیزات مورد نیاز امکان استخراج وجود ندارد. این در حالی است که ذخایر زغال سنگ در اعماق زمین در حدود ۱۰۰۰ متری قرار دارند. بهرامن همچنین

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه در بخش اکتشاف و استخراج نیز می‌توان از توانایی روس‌ها کمک گرفت، افزود: با توجه به زغال سنگ لهستان، ایران نیز می‌تواند در این حوزه از تجربیات روس‌ها استفاده کند. چرا که در حال حاضر ایران دارای ذخایر فراوانی از این کانی سیاه بوده اما به دلیل نبود فناوری و تجهیزات مورد نیاز امکان استخراج وجود ندارد. این در حالی است که ذخایر زغال سنگ در اعماق زمین در حدود ۱۰۰۰ متری قرار دارند. بهرامن همچنین

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه در بخش اکتشاف و استخراج نیز می‌توان از توانایی روس‌ها کمک گرفت، افزود: با توجه به زغال سنگ لهستان، ایران نیز می‌تواند در این حوزه از تجربیات روس‌ها استفاده کند. چرا که در حال حاضر ایران دارای ذخایر فراوانی از این کانی سیاه بوده اما به دلیل نبود فناوری و تجهیزات مورد نیاز امکان استخراج وجود ندارد. این در حالی است که ذخایر زغال سنگ در اعماق زمین در حدود ۱۰۰۰ متری قرار دارند. بهرامن همچنین

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه در بخش اکتشاف و استخراج نیز می‌توان از توانایی روس‌ها کمک گرفت، افزود: با توجه به زغال سنگ لهستان، ایران نیز می‌تواند در این حوزه از تجربیات روس‌ها استفاده کند. چرا که در حال حاضر ایران دارای ذخایر فراوانی از این کانی سیاه بوده اما به دلیل نبود فناوری و تجهیزات مورد نیاز امکان استخراج وجود ندارد. این در حالی است که ذخایر زغال سنگ در اعماق زمین در حدود ۱۰۰۰ متری قرار دارند. بهرامن همچنین

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه در بخش اکتشاف و استخراج نیز می‌توان از توانایی روس‌ها کمک گرفت، افزود: با توجه به زغال سنگ لهستان، ایران نیز می‌تواند در این حوزه از تجربیات روس‌ها استفاده کند. چرا که در حال حاضر ایران دارای ذخایر فراوانی از این کانی سیاه بوده اما به دلیل نبود فناوری و تجهیزات مورد نیاز امکان استخراج وجود ندارد. این در حالی است که ذخایر زغال سنگ در اعماق زمین در حدود ۱۰۰۰ متری قرار دارند. بهرامن همچنین

نایب رییس خانه معدن با بیان اینکه در بخش اکتشاف و استخراج نیز می‌توان از توانایی روس‌ها کمک گرفت، افزود: با توجه به زغال سنگ لهستان، ایران نیز می‌تواند در این حوزه از تجربیات روس‌ها استفاده کند. چرا که در حال حاضر ایران دارای ذخایر فراوانی از این کانی سیاه بوده اما به دلیل نبود فناوری و تجهیزات مورد نیاز امکان استخراج وجود ندارد. این در حالی است که ذخایر زغال سنگ در اعماق زمین در حدود ۱۰۰۰ متری قرار دارند. بهرامن همچنین

کارشناس محیط زیست معدنی

عمده معادن موجود در کشور را معادن روباز تشکیل می‌دهند معدنی همچون سرب، روی و مس که در برخی از موارد رعایت نکردن استانداردهای فنی و مهندسی صدمات جبران ناپذیری را به منابع طبیعی کشور وارد کرده است. در واقع زه آب‌های اسیدی تشکیل شده از کانی‌های فلزی با قرار گرفتن در هوای آزاد خسارات زیادی را به پوشش گیاهی و همچنین خاک منطقه وارد می‌کند. ضمن آنکه برداشت غیراصولی از معادن روباز و گودبرداری‌های عمیق نه تنها پوشش گیاهی منطقه را تحت‌الشعاع قرار می‌دهد بلکه در بسیاری از موارد به سفره‌های آب زیرزمینی لطمه وارد می‌کند به گونه‌ای که در بسیاری از مناطقی که معادن روباز فعالیت دارند شاهد خشک شدن چشمه‌ها و قنات‌ها هستیم. بنابراین نخستین اقدام کنترل زه آب‌ها به وسیله سیستم‌های تصفیه است. از سوی دیگر باید توجه داشت که برداشت غیراصولی برخی از معادن پلاسری موجبات آسیب‌دیدگی خاک‌های نباتی را فراهم می‌آورد به طوری که امکان کشت و رشد و نمو گیاهان در این مناطق از بین می‌رود. در واقع خاک‌های سطحی همواره بیشترین منبع ذخیره غذایی برای رشد و نمو گیاهان محسوب می‌شوند و رشد گیاهان در خاک‌های عمقی زمین وجود دارد. بنابراین لازم است تا پس از خاکبرداری و حفر معادن نسبت به ذخیره سازی خاک اقدام کرد تا پس از پایان عملیات استخراج نسبت به پر کردن معادن با خاک قبلی اقدام نشود. بنابراین در این صورت نه تنها زبانی متوجه اکوسیستم منطقه نخواهد بود بلکه عوامل طبیعی همچون سیل و تند بادها نیز تخریب بیشتر منطقه را موجب نخواهند شد.

البته شاید یکی از دلایلی که باعث شده تا معادن کمتر به رعایت مسائل زیست محیطی بپردازند افزایش هزینه تمام شده و همچنین عوامل تنبیهی است که همواره از سوی محیط‌زیست به معادن تحمیل می‌شود. این در حالی است که تغییر قوانین و مقررات در جهت ایجاد تعامل بیشتر فعالان معدنی با محیط زیست مسلمانان مطلوبتری را در پی خواهد داشت. به عنوان مثال در صورتیکه قوانین زیست محیطی به جای تنبیه از فاکتورهای تشویقی همچون ارائه تسهیلات و کاهش هزینه‌های مالیاتی و حقوق دولتی در هنگام رعایت استانداردهای فنی در حفظ محیط زیست استفاده کند به‌طور قطع در آینده شاهد کمتر شدن تخریب منابع طبیعی از سوی معادن خواهیم بود.

تازه‌های معدنی

مرگ ۱۵ معدنکار در ترکیه

ریزش معدن زغال سنگ در ترکیه حادثه دیگری آفرید و ۱۵ کارگر که ۱۳ نفر از آنان را شهروندان چین تشکیل می‌دهد، زیر آوار ماندند. به گزارش خبرلر، این معدن زغال سنگ متعلق به بخش خصوصی ترکیه است و در ۲۵۰ کیلومتری شمال آنکارا در منطقه آماسرا قرار دارد. گروه‌های امداد به منطقه اعزام شده‌اند و تلاش‌ها برای خارج کردن کارگران از زیر آوار ادامه دارد. ترکیه از نظر مرگ و میر در حوادث کاری در اروپا در مقام اول و در دنیا در مقام سوم قرار دارد. نسبت بروز سوانح کاری در معادن با بیش از ۱۰ درصد در بالاترین سطح قرار دارد. این نسبت در بخش ساختمان سازی ۵/۴ درصد است.

افزایش تولید فولاد در ترکیه

در ماه اگوست سال جاری تولید فولاد خام ترکیه ۱۳/۹ درصد نسبت به سال قبل رشد داشته به ۲ میلیون و ۸۲۰ هزار تن رسید چراکه پس از ماه رمضان جو بازار به‌رغم بحران عراق بهتر شد. همچنین میزان تولید اگوست نسبت به جولای نیز ۲/۸ درصد بهتر شد. فعالان بازار علت افزایش تولید فولاد در ماه اگوست را اعتصاب ۲۰ روزه جولای و اگوست در کارخانه امزیر می‌دانند. در ۸ ماه نخست سال نیز تولید فولاد خام ترکیه ۷ دهم درصد رشد داشته به ۲۲ میلیون و ۸۳۰ هزار تن رسید. در این مدت تولید بیلت ترکیه ۲۳/۶ درصد بالا رفته و به ۱۶ میلیون و ۶۵۰ هزار تن رسید و تولید اسلب با ۱۴/۸ درصد رشد ۶ میلیون و ۱۸۰ هزار تن ثبت شد.

ورق گرم صادراتی چین کمتر از ۵۰۰ دلار

قیمت ورق گرم صادراتی چین به کمتر از ۵۰۰ دلار هر تن فوب رسیده، ولی تقاضا بهتر نشده چون فعالان بازار مطمئن هستند قیمت باز هم کاهش می‌یابد. قیمت پیشنهادی تجار نیز در حال حاضر ۱۰ تا ۱۵ دلار از کارخانه‌ها ارزان تر است. هفته اخیر قیمت ورق گرم ۱۰ دلار افت داشت و به ۴۹۰ تا ۵۰۰ دلار هر تن فوب رسیده است. البته در ۵۰۰ دلار معامله‌ای نشده است. خریدارها عجله‌ای در نهایی کردن معامله ندارند چون بعید است بازار ورق چین رو به بهبود باشد. قیمت سنگ آهن نیز نزولی است و در بازار داخلی ورق گرم این هفته تا ۱۰ دلار ارزان تر شده است.

امریکا واردات ورق گرم از روسیه را متوقف می‌کند

شرایط بازار واردات ورق گرم از روسیه در امریکا پر تنش شده است. کارخانه‌های امریکایی همیشه در تلاش بوده‌اند تا حد امکان واردات را محدود کنند، حال با توجه به تنش سیاسی موجود بین روسیه و امریکا این بهترین فرصت به شمار می‌رود. از طرفی اخیراً وزارت بازرگانی امریکا حداقل قیمت ممکن برای فروش ورق گرم روسیه در امریکا را برای سه ماه پایانی سال ۱۴ دلار پایین آورد به طوری که صادرکننده‌های روس اجازه ندارند ورق گرم را در کمتر از ۵۵۲ دلار و ۷۸ سنت هر تن فوب به امریکا بفروشند. جو فعلی بازار باعث شده کسی تمایل به خرید ورق گرم از روسیه نداشته باشد.

نیاز به داد و ستد تامینی در بازارهای کنونی

تغییر چشم‌انداز بورس فلزات

چشم‌انداز بورس فلزات نیز احتمالاً تغییر پیدا می‌کند چون غرب با رقابت هر چه بیشتری از جانب شرق تهدید می‌شود. در جهان فلزات پایه، لندن و نیویورک می‌خواهند بر داد و ستد بازارهای سلف جهانی تسلط داشته باشند، اما به‌طور فزاینده‌ای هم به تعداد بورس‌های جایگزین اضافه می‌شود که قراردادهای اختیار معامله و سلف را پیشنهاد می‌کنند. اما با وجود حرکت آرام و یکنواخت فلزات فیزیکی از غرب به شرق، مشکلات پیرامون سیستم انبارداری بورس فلزات لندن و ثبت پرمیوم‌های بالاتر در بسیاری از بازارها، این بورس (LME) به عنوان یک مرکز فعال جهانی داد و ستد فلزات توانسته است تاکنون با ۸۰ درصد حجم تجاری فلزات غیر آهنی همواره موفق عمل کند.

تغییرات فاحش

به نظر می‌رسد که دنیای داد و ستد فلزات به واسطه عوامل

روش قیمت‌گذاری طلا در لندن تغییر ساختار خواهد داد و فرآیند کشف قیمت شفاف تر خواهد شد.

بازارهای آسیایی مجدداً شکل می‌گیرند

بنابراین برد بزرگی در دنیای بازار فلزات پایه در پیش رود. در لندن و نیویورک با چالش سختی از طرف بورس‌های شرقی مواجهند. به نظر می‌رسد که بورس هنگ کنگ رشد قابل توجهی با خرید بورس فلزات لندن در سال ۲۰۱۲ داشته و به یقین مالکان جدید آن دارای برنامه‌های جاه طلبانه توسعه‌ای هستند. مهم‌ترین تحول قابل توجه بدون شک آغاز قراردادهای کوچک سلف آلومینیوم، مس و روی بر مبنای یون خواهد بود که احتمالاً تا پایان سال جاری راه‌اندازی شود. قراردادهای جدید در دست تدوین هستند؛ اما بنظر می‌رسد که دارای چندین مزیت اساسی باشند. مسلماً تجارت به‌وقت آسیا صورت می‌پذیرد که قلب داد و ستد فیزیکی جهان است. سرمایه‌گذاران غربی قادر خواهند بود که مستقیماً با مشتریان متعدد فلزات در چین به یون داد و ستد کنند.

دریچه

در بازارهای جهانی فلزات صنعتی مدیر بیت ریسک قیمت کالایی به‌امر بسیار پیچیده و سختی مبدل شده است. در اواخر دهه ۱۹۹۰ و اوایل دهه ۲۰۱۰ قیمت‌های سنگ آهن و فلزات پایه معمولاً سالانه ۲۰ درصد بین قیمت‌های کف و سقف نوسان پیدا می‌کرد که به موضوعی عادی و معمولی مبدل شده بود و همین امر موجب می‌شد تا وظیفه و نقش کارشناسان و تحلیلگران ریسک قیمت‌ها نسبتاً آسان شود. شاید هیچکس حدس نمی‌زد که این چنین تغییرات یا تزلزل فاحشی در قیمت‌ها بوجود آید. امروز بازار حداقل از ۳ جنبه متفاوت است؛ نخست اینکه روندهای فزاینده، بلندمدت و منزلی در قیمت‌ها بوجود آمده که بسیار جای تامل دارد. نوسان روزانه قیمت‌ها در حد ۱۰ تا ۱۵ درصد در سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹ بسیار رایج شده بود و نشان دهنده این امر بود که دوران پر چالش جدیدی برای صنعت و برای کسانی که مدیریت ریسک قیمت را به عهده دارند، فرا می‌رسد. دوم اینکه دیگر به آسانی نمی‌توان تجزیه و تحلیلی از عرضه و تقاضای کالا در بازار ارائه داد. چین در حال حاضر

رها فرخی: امسال، شعار روز جهانی غذا «دسترسی آسان به غذای سالم» بود و شعار سال آینده اکسیو جهانی که در میلان برگزار می‌شود نیز «تغذیه زمین، انرژی برای زندگی» است. این خود گویای اهمیت تامین غذای جهان است به خصوص که این دغدغه بشری، این روزها مورد توجه خاص هم قرار گرفته است. در این رابطه، **محمد رضا مرتضوی**، رئیس هیات مدیره انجمن صنایع غذایی ایران گفت‌وگویی کرده که در ادامه می‌خوانید.

نقش صنعت صنایع تبدیلی در تامین غذای جهان چیست؟

نقش این صنایع در تامین غذا از اهمیت خاصی برخوردار است چرا که موضوع غذا در ابتدا به زراعت، زمین و آب و بعد از خروج از مزرعه به نگهداری و پهنه‌سازی و پس از آن، به صنایع تبدیلی غذا مربوط می‌شود. در این صنایع، بزرگترین نام‌های جهان در صحنه تولید و تجارت به شرکت‌های تولیدکننده غذا بازمی‌گردد. به نظر بنده غذا در تامین امنیت کره زمین قطعاً و حتماً نقش روشن و بدیهی دارد و دسترسی آسان به غذا از تکالیفی است که بر عهده صنایع تبدیلی و تولیدی غذا گذاشته شده است.

دولت‌ها چه اقداماتی برای حفظ این امنیت انجام داده‌اند؟

غذا محصولی است که میزان تولید آن محدود است چرا که کره زمین محدود است. از آنجا که نیاز مهم و اولیه بشر همین محصول است، در تمام جهان به این نتیجه رسیده‌اند که زنجیره تامین غذای مردم جهان بدون اختلال باید انجام شود. به همین دلیل، دسترسی آسان به غذا توسط تمام دولت‌ها در جهان به الزام تبدیل شده است. در اقتصادهای کلان نیز از آنجا که موضوع سواستفاده از غذا موضوع مهمی است، هم در مذهب و هم در قوانین عمومی دنیا، کسانی که اختلالی در تامین غذای مردم ایجاد می‌کنند، غیر قابل بخشش هستند. به همین دلیل بشر امکانات گسترده‌ای برای توزیع فرآورده‌های صنعت غذا در دنیا ایجاد کرده است. بیشترین گردش‌های مالی متعلق به شرکت‌هایی است که در حوزه توزیع غذا فعالیت می‌کنند. همه این نکات نشان دهنده این است که هیچ کشوری بدون تامین غذای خود نمی‌تواند مدعی داشتن امنیت غذایی باشد.

تامین امنیت غذا در ایران چگونه است؟

نکاتی که در دکترین امنیت هر کشور مستقل دنیا وجود دارد، تامین غذای کشور در داخل خاک خود است. تامین هم از این قاعده مستثنی نیست. متأسفانه ضریب امنیت امنیت غذایی ایران در این سال‌ها نسبت به سال‌های اوایل دهه ۸۰ پایین‌تر آمده است. به طور کل، در یک جمع‌بندی آماری می‌توان گفت ما بیشتر از حدود ۵۰ درصد برای تامین نیاز غذایی مردم به خارج وابستگی داریم.

راه‌حل خروج از این وابستگی چیست؟

سروسامان دادن به بازار مصرف و کنترل واردات که آن هم فقط یک راه دارد. ما کشوری با منابع آبی محدود هستیم اما این‌ها در حال غلط‌ترین روش‌ها را برای آبیاری مزارع استفاده می‌کنیم. بیشتر مزارع ما با روش‌های سنتی و غرقابی، آبیاری می‌شوند. راه‌حل این است که روش‌های جدید جایگزین روش‌های غلط گذشته شود. همانطور که می‌دانید، ۹۰ درصد آب قابل استحصال ما در زراعت مصرف می‌شود. دولت باید به جای پرداخت یارانه به غذا، این مبالغ را در توسعه زیرساخت‌های زمین‌های زراعی مصرف کند. ما باید به جای اینکه به مردم ماهی دهیم، ماهیگیری را یاد دهیم. این کار سه مزیت دارد، اول اینکه زارعان دیگر نیاز به کمک‌های دولت ندارند چرا که روزی خود را از زمین به دست می‌آورند و می‌توانند زندگی بهتری داشته باشند. دیگر اینکه، منابع محدود آبی ما ذخیره‌وار آن محافظت می‌شود. سوم اینکه امنیت غذایی تضمین می‌شود. تا زمانی که ما نیاز داریم در این حجم وسیع مواد غذایی وارد کشور کنیم، نمی‌توانیم عنوان کنیم که کشور امنیت غذایی دارد.

دولت در زمینه حمایت از شرکت‌های تولیدی صنایع غذایی چه می‌کند؟

یکی از بزرگترین معضلات ما این است که دولت، شرکت‌ها و برندهای غذایی را نه تنها تقویت نمی‌کند، بلکه تضعیف هم می‌کند. ما با اعمال سیاست‌های نادرست و انداختن بار سوءمدیریت‌های خود به دوش شرکت‌ها و موسسات تولیدی در صنعت غذا، راه را برای شان دشوارتر می‌کنیم.

به نظر شما در کل، برای تامین امنیت غذایی در جهان چه باید کرد؟

ما روزی بر گذشته تاریخی بشر درمی‌باییم، کشور شوری سابق حتی با وجود داشتن زمین‌های کشاورزی عظیم، به دلیل نداشتن سیاست‌های درست اقتصادی در تامین مایحتاج اولیه زندگی، همواره نیازمند تامین غذا از کشورهای دیگر بود. در حال حاضر هر کدام از این کشورها به بزرگترین منابع غلات جهان تبدیل شده‌اند. هیچ تغییری در منابع آبی و خاکی این سرزمین ایجاد نشده و تنها مدیریت صحیح اعمال شد. در حال حاضر روسیه، قزاقستان و اوکراین جزو بزرگترین کشورهای تولیدکننده غلات در جهان هستند. بنابراین امنیت غذایی داخل کشورها قابل تامین است.

کدام کشورها از بیشترین میزان ضریب امنیت غذایی برخوردارند؟

کانادا، استرالیا، آمریکا و کشورهای اروپایی مثل آلمان، فرانسه و هلند کشورهایی هستند که به جایگاهی رسیده‌اند که می‌توانند ادعا کنند مردم آنها دسترسی آسانی به غذا دارند و بیشترین نیازشان به غذا را خود تامین می‌کنند.

سهم کشورهای جهان در تجارت غذا بررسی شد

آمار مبادلات مواد غذایی دهان‌پرکن است

گفت هیچ کشوری نیست که از واردات این محصولات

بی‌نیاز باشد. به همین دلیل، هرساله حجم بسیار عظیمی از مبادلات تجاری در خصوص مواد غذایی صورت می‌گیرد. هر کشوری با توجه به میزان نیاز و حجم جمعیتی که دارد، سهمی از واردات محصولات غذایی را به خود اختصاص داده است. در این بین، برخی کشورها با داشتن بیشترین حجم از واردات مقام‌های نخست را از آن خود کرده‌اند. ما در این گزارش شما را با ۱۵ کشور نخست واردکننده غذا آشنا می‌کنیم. این کشورها به ترتیب شامل اتحادیه اروپا، آمریکا، ژاپن، چین، روسیه، کانادا، مکزیک، کره، هنگ‌کنگ، مالزی، عربستان، هند، اندونزی، امارات، سوئیس عنوان شده است.

بر اساس گزارش سال ۲۰۱۰ م. سازمان تجارت جهانی، اتحادیه اروپا ۴۶۹ میلیارد دلار واردات غذا داشته که نسبت به سال قبل با افزایش ۳ درصدی مواجه شده است. پس از آن آمریکا با افزایش ۱۲ درصدی و وارداتی برابر با ۹۷ میلیارد دلار در رتبه دوم قرار گرفته است. جایگاه سوم از آن ژاپن با وارداتی به ارزش ۶۴ میلیارد دلار شده که رشد ۱۱ درصدی را شاهد بوده است.

چین با وارداتی به ارزش ۶۰ میلیارد دلار و رشد ۳۲ درصدی، روسیه با وارداتی به ارزش ۳۴ میلیارد دلار و رشد ۲۶ درصدی و کانادا با رشد ۱۱ درصدی و وارداتی برابر با ۲۸ میلیارد دلار در جایگاه‌های بعدی قرار گرفتند.

نیوزیلند، ترکیه و روسیه تعلق گرفته است.

بر این اساس، صادرات غذای اندونزی با ۲۸ درصد

افزایش نسبت به سال پیش از آن برابر با ۲۶ میلیارد

دلار بوده و ارزش صادرات تایلند

نیز با افزایش ۱۳ درصدی به ۲۵

میلیارد دلار رسیده است.

مالزی افزایش ۳۴ درصدی در

صادرات غذا به ارزش ۲۴ میلیارد

دلار و استرالیا افزایش ۱۰ درصدی

برابر با ۲۲ میلیارد دلار را تجربه

کرده‌اند. صادرات هند با افزایش

۳۰ درصدی و مکزیک با افزایش

۱۲ درصدی برابر با ۱۸ میلیارد دلار

همراه بوده است. ارزش صادرات

نیوزیلند نیز برابر با ۱۶ میلیارد

دلار بوده که افزایش ۲۵ درصدی

را تجربه کرده است. ۲ کشور انتهایی

این گزارش یعنی ترکیه و روسیه

نیز صادراتی به ارزش ۱۲ میلیارد

دلار داشته‌اند که ترکیه افزایش

۱۲ درصدی و روسیه کاهش ۱۱

درصدی را شاهد بودند.

واردکنندگان بزرگ خوراکی

از آنجا که مواد غذایی از مهم‌ترین نیازهای بشری است، تجارت آن نیز از اهمیت بسیار ویژه‌ای برای کشورهای دنیا برخوردار است. به شکلی که می‌توان

فرانک میرزایی - گروه تجارت: جمعیت جهان هر روز در حال افزایش است و به تبع آن، روند فزاینده تقاضا برای مواد غذایی در دنیا حتی با وجود افزایش تولید این مواد در جهان گسترش می‌یابد.

این افزایش تقاضا در صورتی که بیش از میزان عرضه باشد، افزایش قیمت مواد غذایی را در پی خواهد داشت. اگر چه دولت‌ها به دنبال کاهش و کنترل قیمت مواد غذایی در جهان هستند اما این رشد همچنان ادامه دارد.

از دیگر سو تثبیت قیمت‌های بالای مواد غذایی به آن معنا است که کشورهای فقیر در آینده شاهد افزایش بیشتر هزینه‌های مربوط به واردات مواد غذایی خواهند بود و این به نوبه خود به این معناست که کشورها ملزم به صرف درصدی بالاتر از بودجه واردات خود برای ورود مواد غذایی هستند.

تجارت و بازار مواد غذایی متأثر از عوامل مختلفی چون بحران‌های اقتصادی، افزایش قیمت نفت، ناآرامی‌های منطقه‌ای و ... است. به این معنا که هر یک از این عوامل تأثیری خاص بر قیمت مواد غذایی در جهان می‌گذارد. از جمله مواردی که می‌توان در خصوص افزایش قیمت مواد غذایی در بازار جهانی مطرح کرد، بحران‌های اکراین و روسیه به عنوان یکی از بزرگترین صادرکنندگان غله در جهان است.

بزرگترین صادرکنندگان غذا

بر اساس آمار سازمان تجارت جهانی، ارزش حجم

کل غذای صادر شده در جهان در

سال ۲۰۱۰ م. برابر با ۹۱۰ میلیارد

دلار بوده که اتحادیه اروپا با ۴۵۰

میلیارد دلار و افزایش ۵ درصدی

نسبت به سال پیش از آن، آمریکا

با ۱۱۲ میلیارد دلار و افزایش ۱۵

درصدی و برزیل با صادراتی به

ارزش ۶۱ میلیارد دلار و افزایش

۱۷ درصدی رتبه‌های اول تا سوم

بزرگترین صادرکنندگان غذا در

جهان را به خود اختصاص داده‌اند.

در گزارش سازمان تجارت جهانی

پس از آمریکا، چین با صادراتی برابر

با ۴۴ میلیارد دلار در جایگاه چهارم

قرار دارد. کانادا با صادراتی به

ارزش ۳۷ میلیارد دلار رتبه پنجم

و آرژانتین با صادراتی به ارزش ۳۴

میلیارد دلار جایگاه ششم را به خود

اختصاص داده‌اند. این ۳ کشور به

ترتیب با افزایش ۲۵، ۱۲، ۲۲ درصدی در افزایش

صادرات خود نسبت به سال ۲۰۰۹ م. روبه‌رو بوده‌اند.

رتبه‌های هفتم تا پانزدهم نیز به ترتیب به کشورهای

اندونزی، تایلند، مالزی، استرالیا، هند، مکزیک،

زنجیرهای به هم تنیده امنیت غذایی و تجارت

اخیرو افزایش قیمت‌ها متعاقب آن، امنیت غذایی را از میلیون‌ها نفر در سراسر دنیا گرفته است. خشکسالی اخیر در آمریکا نیز مزید بر علت‌های قبلی شده و به بحران افزایش قیمت مواد غذایی در جهان رنگ و بوی بیشتری داده است. تا پیش از این ریشه کمبود غذا در سطوح بین‌المللی را می‌توانستیم در محدودیت‌های تجاری که صادرکننده‌های عمده غذا اعمال کرده‌اند، سیاستگذاری مربوط به سوخت‌های زیستی، افزایش احتکار مواد غذایی و ناتوانی مقامات ملی و محلی در مدیریت عوامل یادشده بیابیم اما بدترین خشکسالی که آمریکا در نیم قرن اخیر تجربه کرده، دوباره قیمت مواد غذایی را در سطح بین‌المللی افزایش داد.

نحوه تعامل چند ساله کشورهای جهان و سازمان‌های بین‌المللی با بحران کنونی غذا و راه‌حل‌های توصیه شده در این خصوص، هر دو نشان می‌دهند عوامل تأثیرگذار در این عرصه بسیار فراتر از حوزه کشاورزی هستند و باید رویکردهای تجاری را نیز در این میان در نظر گرفت. با وجود این، اغلب روش‌های اتخاذ شده بر پایه کشاورزی بوده و بیشتر سازمان‌های بین‌المللی فعال در حوزه امنیت غذایی بر این محور تمرکز کرده‌اند.

سازمان خواربار و کشاورزی سازمان ملل متحد (فائو)، صندوق بین‌المللی توسعه کشاورزی، برنامه جهانی غذا، صندوق کودکان سازمان ملل (یونیسف) و بانک جهانی راهبردها و اقدامات خود را به طور عمده بر پایه مصرف‌کننده اتخاذ کرده‌اند. اما کاهش ناچیز افراد گرسنه و دچار سوءتغذیه در دو دهه گذشته و تأثیرات شگرف بحران‌های اخیر، گواهی بر کم‌ثری روش‌های کنونی و نیاز به تجدید نظر اساسی در آن است.

نمی‌توان نقش موثر بی‌ثباتی‌ها در اقتصاد کلان کشورها، رشد کند اقتصادی و ناکامی‌های بین‌المللی در تجارت مواد غذایی را در این میان نادیده گرفت. در چارچوب جدید باید با در نظر گرفتن بعد اقتصاد کلان و مشخص کردن بخش‌های مهم اقتصادی در امنیت غذایی و نقش تسهیل تجارت بین‌المللی در مسیر ایجاد امنیت غذایی گام برداشت.

کجاها اتفاق می‌افتد و چگونه می‌توان افراد ناامن تغذیه‌ای را شناسایی و به آنها کمک کرد.

اگر افراد در ناامنی غذایی باشند عوارضی بوجود خواهد آمد که این عوارض کل جامعه را در معرض خطر قرار خواهد داد. بر اساس آمارهای جهانی در بسیاری از کشورهای دنیا منابع غذایی به حد کافی برای تولید مواد غذایی در اختیار بشر است، اما به دلیل مسائل مختلف در زمینه سرمایه‌گذاری، سیاست‌ها و مسائل اجرایی بسیاری از مردم به غذای کافی دسترسی ندارند و در واقع مشکلات ساختاری مانع تامین امنیت غذایی در این کشورها می‌شود.

سازمان خواربار و کشاورزی ملل متحد (فائو) نظام اطلاعات آمار مربوط به پایش ناامنی غذایی و آسیب‌پذیری را طراحی کرده و در اختیار کشورهای عضو قرار داده که هدف این طرح در سطح ملی، جمع آوری و تجزیه و تحلیل داده‌های مرتبط برای اندازه‌گیری و نمایش آسیب‌پذیری و ناامنی غذایی به وسیله تلفیق و تعامل اطلاعات در سامانه‌های اطلاعاتی مختلف است.

میزان دستیابی به امنیت غذا در کشورها برآیند مشترک همه نیروهای موثر بر عرصه اقتصاد، سیاست و فرهنگ است و با وجود همه تلاش‌هایی که در زمینه ایجاد امنیت غذایی در جهان صورت گرفته باید ادعان کنیم درحالی که این سیاست‌ها تا حد زیادی سبب ارتقای امنیت غذایی ملی شده‌اند ولی به دلیل وجود نابرابری‌های پایدار در درآمد خانواده‌ها و نحوه توزیع ثروت در جوامع و نیز پایین بودن سطح سواد فرهنگی و آموزشی و همچنین زمان بر بودن و پیچیده بودن فرآیند فراهم کردن بستر موثر و پایدار آن، چندان در سطح خرد خانوار در مقیاس جهانی رضایت‌بخش نبوده است.

دولت‌ها و جامعه بین‌الملل با توجه به اهداف توسعه هزاره و دیگر برنامه‌ها، برای کاهش گرسنگی و بهبود تغذیه تلاش‌های زیادی کرده‌اند اما هنوز هم تعداد افراد دچار سوءتغذیه در کشورهای در حال توسعه رقم چشمگیری را به خود اختصاص داده است.

اگرچه تا سال ۲۰۰۷ م. در زمینه کاهش گرسنگی و امنیت غذایی پیشرفت‌هایی حاصل شد اما بحران جهانی قیمت غذا در سال‌های

بر اساس آمار سازمان تجارت جهانی، ایران در سال ۲۰۱۰ حدود ۴/۷۳۸ میلیارد دلار مواد غذایی به جهان صادر کرده است. این رقم معادل ۴/۷ درصد کل صادرات ایران بوده است

سعید یلاز
اقتصاددان

هیچ دولتی تاکنون بدهی خود به بانک مرکزی را تسویه نکرده است و در هیچ دوره‌ای از تاریخ اقتصاد ایران نمی‌بینیم که دولتی بدهی‌اش را تسویه کرده باشد. از لحاظ اقتصادی نیز توصیه می‌شود که دولت‌ها بدهی خود را به بانک مرکزی تسویه نکنند و در عوض آن تنها در صدد ایجاد نکردن بدهی جدید باشند. همین که در یک اقتصاد، خلق بدهی اتفاق نیافتد برای عملکرد اقتصادی دولت خوب است و نیازی نیست که دولت‌ها درصدد تسویه بدهی‌های دولت‌های پیشین باشند. تسویه بدهی دولت‌ها به بانک مرکزی، یک اتفاق تورم‌زاست. اما اگر عملیات تسویه بدهی دولت از محل تسعیر نرخ ارز دارایی‌های بانک مرکزی، اتفاق بیافتد، نه تنها تورمی ایجاد نخواهد کرد بلکه موجب کاهش سطح عمومی قیمت‌ها نیز می‌شود. مردم خواستار کاهش قیمت‌ها هستند، اما این موضوع خلاف قانون است. به دیگر سخن باید گفت، تسعیر نرخ ارز، تنها به شرطی که از محل دارایی‌های دولت اتفاق بیافتد و منجر به افزایش نقدینگی نشود، موجب افزایش شفافیت اقتصادی بوده و برای هر اقتصادی توصیه می‌شود. یعنی اگر قرار باشد دارایی‌های یک نهاد غیردولتی، به عنوان مثال بانک مرکزی، مورد ارزیابی مجدد قرار گیرد، این عملیات خلاف قانون است چرا که قبلاً یک بار دولت دلارها را تسعیر کرده و به بانک مرکزی فروخته است. بنابراین تسعیر مجدد دارایی ارزی بانک مرکزی، از لحاظ قانونی ممکن نیست. برای مثال در سال آخر عملکرد دولت دهم نیز، هیات دولت چنین لایحه‌ای را به مجلس ارسال کرد که مجلس آن را غیرقانونی اعلام کرد. در مورد تصمیم اخیر دولت یازدهم برای تسویه بدهی، از محل تسعیر نرخ ارز دارایی‌های بانک مرکزی، نیز باید گفت هر موقع دولت تصمیم به بی‌انضباطی مالی بگیرد، حتی اگر قانون اجازه ندهد، این اتفاق می‌افتد و دولت کسری‌هایش را جبران می‌کند. اما تسعیر دارایی‌های ارزی بانک مرکزی و تسویه بدهی دولت از محل افزایش ارزش این دارایی‌ها، موجب کاهش نقدینگی و کاهش تورم در کشور می‌شود. بنابراین این اتفاق اگرچه خلاف قانون است اما از آنجا که موجب کاهش تورم و کاهش نقدینگی می‌شود برای اقتصاد کشور نه تنها ضرری نداشته که در راستای اهداف و برنامه‌های اقتصادی کشور نیز هست.

نظرگاه

نجات از تورم در گرو رشد تولید

علیرضا نجفی - کارشناس اقتصادی: در شرایط رکود اقتصادی، نرخ رشد تولید داخلی کند و کاهنده می‌شود. براین اساس، تورم از یک سو و بیکاری و رکود از سوی دیگر، اقتصاد ملی را تحت تاثیر قرار داده و هزینه‌های زیادی را به جامعه و مردم تحمیل می‌کند در بروز رکود تورمی علاوه بر عوامل اقتصادی عوامل سیاسی و اجتماعی بسیاری دخیل هستند که نباید از نقش آنها در این میان چشم‌پوشی کرد. برای مثال افزایش هزینه تولید به عنوان یکی از دلایل مهم بروز رکود تورمی علاوه بر دلایل اقتصادی، دلایل سیاسی هم دارد که در بررسی پدیده رکود تورمی باید هر دو عامل را مورد توجه قرار داد تا در رفع این معضل با مشکل روبه‌رو نشویم.

باید توجه کرد در زمان رکود، نمی‌توان به راحتی رونقی در تولید ملی ایجاد کرد زیرا از امکانات لازم برای شکوفایی تولید برخوردار نیستیم و به ناچار به واردات وابسته خواهیم شد. تا زمانی که تولید وضعیت خوبی دارد، وضعیت تورم نیز مطلوب است اما به محض اینکه تولید دچار مشکل شود، تورم نیز افزایش می‌یابد از این رو دولت‌ها ناچارند برای مقابله با تورم تولید داخلی را افزایش دهند. در اقتصاد ایران نیز تورم با افت تولید همراه است و برای نجات کشور از تورم، نمی‌توان از رشد منفی تولید چشم‌پوشی کرد. در حال حاضر بهره‌وری پایین، سیستم مالیاتی نامناسب، حداقل بودن دستمزد و نبود نظارت بر قیمت‌ها از جمله عوامل زمینه ساز رکود تورمی در کشور به شمار می‌روند. برای حل این مشکلات نیز باید اصلاحات ساختاری اقتصاد، کوچک‌سازی دولت، مشوق‌های سرمایه‌گذاری و تامین مالی پروژه‌ها را مورد توجه قرار داد. تعویق افزایش قیمت‌ها، تعدیل بودجه، تمرکز بر افزایش تولید و صادرات، اعمال سیاست ضد تورمی، اصلاحات قیمتی و اصلاحات ساختاری از جمله پیشنهادها کارشناسان برای کنترل رکود تورمی در اقتصاد کشور است.

کارشناسان در گفت و گو با اقتصادکارها راهکارهای تسویه بدهی دولت را بررسی کردند

تسعیر نرخ ارز، درمانی کوتاه مدت

سمیرا گرمی - گروه اقتصاد: هنوز یکسال از غیرقانونی اعلام شدن تسویه بدهی دولت دهم از محل تسعیر نرخ ارز نگذشته است که در دولت یازدهم، مسئولان در لایحه‌ای که برای خروج غیرتورمی از رکورد تقدیم مجلس کردند، تصمیم گرفتند بدهی دولت از طریق تسعیر نرخ ارز، از ۷۴ هزار میلیارد تومان به ۴۰ هزار میلیارد تومان، تعدیل شود. دولت یازدهم میراث‌دار بدهی دولت‌های پیش از خود بوده است که سنگینی بار این بدهی، می‌تواند مانع اجرایی شدن اهداف و برنامه‌هایش شود. این لایحه از یک طرف مخالفانی دارد که معتقدند، دارایی‌های ارزی بانک مرکزی در مالکیت دولت نیستند تا دولت بخواهد از محل افزایش ارزش آنها و تبدیلات نرخ ارز، بدهی خود را تسویه کند. اما از طرف دیگر کارشناسان نیز معتقدند، دولت نیاز دارد به شکلی این بدهی‌ها را پرداخت کرده تا بتواند عملکرد قوی‌تری در رسیدن به اهداف اقتصادی داشته باشد.

اگرچه جبران و تسویه بدهی دولت، از محل تسعیر نرخ ارز، عملیاتی حسابداری برای تبدیل بدهی به دارایی است، اما همین موضوع می‌تواند به دولت در اداره بهتر اقتصاد و تدوام سیاست‌های نظام‌مندی که همگی شاهد آن بوده‌ایم، کمک شایانی کند. تسویه بدهی دولت از محل تسعیر نرخ ارز، درمانی کوتاه‌مدت است که در بهبود شرایط اقتصادی و بازگرداندن آرامش و ثبات به کشور، نقشی مهمی را ایفا می‌کند. اما باید برنامه‌های بلند مدت دولت و بانک مرکزی به سمتی پیش برود که این پدیده در اقتصاد تکرار نشود. دولت‌ها باید بتوانند بدهی خود را به صورت واقعی تسویه کنند. این موضوع نیاز به اقدامات جدی دولت برای تنظیم مخارج و درآمد‌ها دارد. با نگاهی به آمار نسبت بدهی دولت به تولید ناخالص داخلی، می‌بینیم که این نسبت روندی پر نوسان، اما به شدت نزولی را طی می‌کند. تا برابری این بدهی دولت با تولید ناخالص داخلی راه زیادی است اگرچه بدهی دولت همیشه پدیده منفی اقتصادی نیست و گاهی نشان از رونق اقتصاد دارد اما دولت‌ها باید به سمت تراز کردن بودجه و صفر کردن بدهی‌های خود پیش بروند.

عملیات حسابداری به جای تسویه واقعی بدهی

در این رابطه سیدمصطفی صفاری، مدیرعامل شرکت سبذگردان سرمایه‌گذاری ایران در گفت‌وگو با اقتصادکارها گفت: در آخرین سال روی کار بودن دولت دهم نیز چنین طرحی از طرف بدهی به مجلس ارائه شد. در آن زمان مجلس تسویه دولت از محل تسعیر نرخ ارز را غیرقانونی اعلام کرد. وی همچنین در ادامه افزود: دولت معتقد است که

باید دارایی‌های ارزی بانک مرکزی به ارزش ریالی محاسبه شده و از محل افزایش دارایی حاصل از این عملیات، بدهی دولت به بانک مرکزی تسویه شود. صفاری در رابطه با تشریح عملیات تسعیر نرخ ارز گفت: این موضوع یک بحث حسابداری است و هیچ‌گونه اتفاق خاص اقتصادی در آن نهفته نیست. وی تصریح کرد: روش دیگری که ممکن است برای مکانیسم تسویه بدهی دولت مطرح شود، این است که دولت به یکسری شرکت‌ها طلبکار است. ممکن است دولت بخواهد شرکت‌های طلبکار خود را به بانک مرکزی ارجاع داده تا این شرکت‌ها اقدام به تسویه بدهی دولت به بانک مرکزی کنند.

تسعیر نرخ ارز مساوی بخشش بدهی دولت

کامران ندری، معاون پژوهشی پژوهشکده پولی و بانکی نیز در همین رابطه در گفت‌وگو با اقتصادکارها اظهار کرد: موضوع تسویه بدهی دولت از محل تسعیر نرخ ارز در واقع به نحوی بخشش بدهی دولت است. در شرایط کنونی کشور، این نوع بخشش تنها راه تسویه بدهی دولت است. وی برای تشریح اینکه چرا دولت‌ها نباید از تسعیر نرخ ارز برای تسویه بدهی خود استفاده کنند، گفت: دولت همواره، از منابع بانک مرکزی استفاده کرده است. این موضوع باعث می‌شود که نرخ تورم در کشور افزایش یافته و به دنبال افزایش تورم، نرخ ارز نیز بالا رود، بنابراین قدرت دولت‌ها برای ایجاد بدهی‌های بیشتر، افزایش یابد. به گفته ندری، این پدیده موجب می‌شود دولت‌ها دست خود را در خرج کردن

بازگذاشته و دغدغهای بابت جلوگیری از ایجاد کسری و بدهی، نداشته باشند. اما اگر دولت‌ها مجبور باشند بدهی خود را به صورت واقعی تسویه کنند، از اقدام به مجموعه سیاست‌هایی که منجر به افزایش تورم و نرخ ارز می‌شود، جلوگیری خواهند کرد.

دولت بدهی‌اش را واقعی تسویه کند

می‌دانیم که بدهی موجود کشور مربوط به عملکرد دولت یازدهم نبوده و میراث مخارج و هزینه‌های دولت‌های پیشین است. در واقع دولت یازدهم میراث‌دار بدهی بالایی بوده که ممکن است این دولت را از اجرای اهدافش باز دارد. ندری در این خصوص افزود: این موضوع که دولت میراث‌دار بدهی دولت‌های پیش از خود بوده است، توجه مناسبی برای تسویه بدهی دولت از محل تسعیر نرخ ارز نیست. زیرا اگر این اتفاق رخ دهد و این بدهی تسویه شود، دولت‌های آتی نیز چنین برنامه و لایحه‌ای را به مجلس تقدیم کرده و این شکل تسویه غیرواقعی بدهی به موضوعی رایج تبدیل می‌شود که به طور قطع پدیده مطلوبی برای اقتصاد نیست. وی در ادامه درباره اینکه قبلاً هم چنین موضوعی در اقتصاد ایران رخ داده و دولت دهم نیز خواستار تسویه بدهی خود از طریق تسعیر نرخ شده و مجلس آن را غیرقانونی اعلام کرد، اظهار کرد: در دوره قبل که این لایحه به مجلس رفت دوره دولت دهم رو به پایان بود. هدفش از این لایحه، این بود که بگوید از خود بدهی به جای نگذاشته است. درحالی که مخارج دولت بیش از هزینه‌هایش بود، بنابراین مجلس زیر بار این لایحه نرفته و آن را تصویب نکرد.

ندری در ادامه تاکید کرد: بهتر است اگر دولت بدهی دارد به جای آنکه به صورت حسابداری و بازی با ارقام،

بدهی‌اش را تسویه کند، در پی تسویه بدهی خود به صورت واقعی باشد.

کوتاه‌مدت آری، بلندمدت نه

حسن مرادی، عضو هیات علمی دانشگاه تهران نیز در گفت‌وگو با اقتصادکارها ضمن تاکید بر حضور دولت در بازارهای ارزی کشور، گفت: دولت مدت‌هاست که وارد بازارهای ارزی کشور شده است و با فروش نرخ ارز در بازار، کسری خود را جبران می‌کند. این موضوعی اجتناب ناپذیر است. دولت مجبور به ورود به چنین عملیاتی است. اما آنچه که انتظار می‌رود این است که دولت باید برنامه‌های بلند مدت را طراحی کند تا نرخ ارز، نرخ تورم، حجم نقدینگی و میزان بدهی خود را تنظیم کند.

این اقتصاددان درباره عملکرد بانک مرکزی در تسویه بدهی دولت از طریق تسعیر نرخ ارز تصریح کرد: در کوتاه مدت امکان این چنین مانورهایی وجود دارد. یعنی در کوتاه مدت بانک مرکزی می‌تواند با یکسری عملیات از قبیل تسعیر نرخ ارز به کمک دولت بیاید. اما این پدیده نباید تداوم یابد. بانک مرکزی باید یک برنامه بلند مدت را برای خود طراحی کرده تا مجبور نباشد به چنین لویایی تن دهد.

وی در ادامه افزود: بانک مرکزی نیز باید مانند سایر بخش‌های اقتصادی کشور، در قالب سیاست‌ها، قوانین و استانداردهای بین‌المللی عمل کند. ممکن است در کوتاه‌مدت تسعیر نرخ ارز و تسویه بدهی دولت از محل آن یک ضرورت باشد تا قدرت اجرایی دولت را بالا ببرد اما در بلندمدت چنین موضوعی مطلوب نیست.

می‌شود این است که چه نحوی برای تسعیر بکار گرفته شود و آثار مالی ناشی از تغییر نرخ ارز، چگونه در صورت‌های مالی شناسایی شود. هدف از گزارش‌های تسعیر حساب‌های مالی این است که تسعیر معاملات ارزی و عملیات خارجی به نحوی صورت گیرد که نتایج آن عموماً با آثار تغییرات نرخ ارز بر جریان‌های وجوه نقد واحد تجاری و ارزش ویژه آن هماهنگی داشته باشد و این اطمینان را ایجاد کند که صورت‌های مالی تصویر مناسبی از نتایج عملکرد ارائه می‌دهند.

تسعیر نرخ ارز چیست؟

قبل از هر چیز باید از تعریف کلمه «تسعیر» شروع کرد. تسعیر، فرآیندی است که از طریق آن، اطلاعات مالی مبتنی بر ارز، برحسب واحد پول دیگر بیان شود. به عبارت دیگر تسعیر، گزارش معاملات ارزی برحسب واحد پول گزارشگر (یعنی نحی که گزارشگر قصد تبدیل ارزها را به آن دارد) است و «نرخ تسعیر» عبارت است از نرخ تبدیل دو واحد پولی به یکدیگر (شامل انواع نرخ‌های برابری رسمی، قراردادی و...) که در فرآیند تسعیر بکار گرفته می‌شود. برای مثال فرض کنید شرکتی کالایی را تولید می‌کند و قیمت هر کالا ۱ دلار است و شرکت نرخ دلار را ۱۰۰۰ تومان در نظر گرفته است. حال فرض کنید در هنگام فروش کالا قیمت دلار می‌شود ۱۱۰۰ تومان. بنابراین هنگام فروش این شرکت به ازای هر واحد کالا ۱۰۰ تومان از پیش‌بینی جلو است که اثرش در فروش دیده می‌شود. تا اینجا پای تسعیر

به میان نیامده است. حال فرض کنید شرکت می‌خواهد دلار را به ریال تبدیل کند و قیمت هر دلار حالا شده است ۱۲۰۰ تومان. در این معامله نیز شرکت ۱۰۰ تومان سود می‌کند که به این سود، سود ناشی از تسعیر می‌گویند. حالا فرض کنید در هنگام تبدیل دلار به ریال قیمت دلار ۱۰۵۰ تومان باشد در این صورت شرکت ضرر ناشی از تسعیر ارز دارد. در این حالت شرکت یک سود ناشی از فروش دارد و یک ضرر ناشی از تسعیر ارز که باید حسابدار محاسبه کند که شرکت در کل سود کرده است یا ضرر. درباره ضرورت تسعیر نرخ ارز باید گفت، برای انعکاس معاملات ارزی و عملیات خارجی در صورت‌های مالی واحد تجاری، باید معاملات ارزی و صورت‌های مالی عملیات خارجی به واحد پول گزارشگری (ریال) تسعیر شود و از جمله موضوعات مهمی که در حسابداری معاملات ارزی و عملیات خارجی مطرح

اقتصاد محاوره‌ای

بانک‌های ایرانی نخستین‌های منطقه از نظر بازگشت سرمایه

نشریه پنکر با معرفی بزرگ‌ترین بانک‌های خاورمیانه اعلام کرد: در بین ۵ بانک منطقه که بیشترین بازگشت سرمایه را داشته‌اند، ۴ بانک از ایران قرار گرفته‌اند. به گزارش تسنیم، بر این اساس بانک پارسیان با بازگشت ۲۶/۴۲ درصدی سرمایه خود در رتبه نخست منطقه از این نظر قرار گرفته است. بانک‌های کارآفرین با ۶۳/۳۳ درصد و اقتصاد نوین با ۳۱/۳۳ درصد به ترتیب در رتبه‌های دوم و سوم از این نظر قرار گرفته‌اند. در عین حال این گزارش به پایین بودن میزان سرمایه بانک‌های ایرانی در مقایسه با هم‌تایان منطقه‌ای خود اشاره و اعلام کرده با سرمایه پایین‌تر طبیعی است ارقام بالاتر می‌رود و بازگشت سرمایه با سهولت بیشتری محقق می‌شود. بر اساس گزارش این نشریه، بانک مسکن با سرمایه ۹۷۲/۲ میلیارد دلاری رتبه ۲۹۷ جهان را دارد. در این گزارش سرمایه بانک تجارت ۱۶۹/۲ میلیارد دلار و رتبه جهانی این بانک ۳۷۵ است. رتبه جهانی بانک‌های پارسیان نیز ۴۲۶، اقتصاد نوین ۵۵۱، کارآفرین ۷۱۸ و بانک سینا ۷۶۸ اعلام شده است.

سهام ۴ در صدی طرح‌های اقتصادی از صندوق توسعه

نایب رییس کمیسیون مشترک بررسی لایحه خروج از رکود در مجلس شورای اسلامی گفت: براساس گزارش‌ها از مجموع کل منابع صندوق توسعه ملی، تنها ۴ درصد به طرح‌های اقتصادی اختصاص یافته و این وضعیت مطلوبی نیست. محمدرضا پورابراهیمی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: در صورت اصلاح نشدن رویه و عملکرد صندوق توسعه ملی و بهره نرفتن از منابع عظیم این صندوق، شاهد تحمیل هزینه فرصت به اقتصاد کشور خواهیم بود. وی خاطر نشان کرد: همچنین در صورت روان‌سازی عملکرد صندوق توسعه ملی می‌توانیم طبق روال قبل افزایش سالانه ۳ درصد سهم این صندوق از درآمدهای نفتی را داشته باشیم. این نماینده مجلس همچنین درباره راهکارهای مورد نظر برای پرداخت بدهی دولت گفت: ارزش پرتفوی سهام عدالت ۹۶ هزار میلیارد تومان است که سهم دولت از این میزان به ۳۶ هزار میلیارد تومان می‌رسد، دولت می‌تواند سهام متعلق به خود را در این بخش عرضه کند تا اقتصاد کشور از سهام عدالت رها شود.

سکون

در بازار سرمایه

محمدمعلی احمدزاده اصل

مدیرعامل هلدینگ توسعه صنعتی امید

اکنون فضای اقتصاد ما کاملاً رکودی است. وقتی در اقتصادی رکود حاکم است، یعنی هیچ تحرکی در آن وجود ندارد و فعل و انفعال مثبتی در جهت رشد بازار سرمایه صورت نمی‌گیرد. دامنه رکود اقتصادی به اندازهای است که همه بازارها مانند بازار طلا، مسکن، ارز، بازار سرمایه و حتی بازارهای سنتی را درگیر کرده است.

بازارها در کشور ما موازی هستند و به نوعی رقیب یکدیگر به شمار می‌آیند. در حال حاضر جذب منابع برای بازارهای موازی و حتی بانکها نیز بسیار مشکل شده است. برای جذب منابع، بین بانکها نیز رقابت سختی به وجود آمده است. زیرا بانکها هم دارای یکسری مخارج و الزاماتی هستند که باید آنها را پوشش دهند.

جایه‌جایی‌ها در بازار سرمایه بسیار ساده و در عین حال فراگیر است. به عبارتی افراد با نشستن جلوی کامپیوتر خود، می‌توانند تصمیم‌شان را عملی کنند اما مشاهده می‌کنیم که این کار در بازار پول نشدنی است. اگر سرمایه‌گذاران به خارج کردن سرمایه‌های خود از بورس بپردازند، سریع می‌توانند آن را سپرده کرده یا به سوی بازار سکه، طلا و ارز روانه کنند.

وقتی چنین شرایطی فراهم است، بازار سرمایه به عنوان نخستین دماسنج اقتصاد حرکت خود را در جهت منفی آغاز می‌کند. در نتیجه هرچه میزان رکود بیشتر باشد، شرایط منفی در بازار سرمایه نیز عمق بیشتری پیدا می‌کند.

از آنجایی که امکان خروج از این بازار برای همه فراهم است، با کوچک‌ترین اتفاقی در بازار سرمایه همه افراد برای خروج سهام از بازار صف تشکیل می‌دهند و بازار دچار التهاب مضاعفی می‌شود.

همچنان که در شرایط رونق نیز وضعیت به همین گونه است و بازار سرمایه به صورت سریع به تحولات واکنش نشان می‌دهد.

اکنون نمی‌توان گفت که بازار سرمایه دارای شرایط باثباتی است، زیرا هیچ تحرکی در اقتصاد صورت نمی‌گیرد و مذاکرات هسته‌ای نیز ابهام مضاعفی را در بازار به وجود آورده است. بلکه می‌توان ادعا کرد که بازار سرمایه دچار سکون شده است. همان‌طور که مشاهده کردید شاخص کل برای مدت تقریباً طولانی بین ۷۳ هزار و ۷۴ هزار درجا زد. اما با کوچک‌ترین اخبار از تحریم‌ها به یکباره به مرز ۷۰ هزار واحدی رسید.

وقتی تحولات سرعت بیشتری گرفت، بازار سرمایه نیز دارای شتاب بیشتری شد. زیرا اعتقاد داریم که شرایط رخوت، رکود و سکون بازار که به اشتباه ثبات تلقی می‌شود، ناشی از تحولات بین‌المللی و ریسک سیستماتیک بازار است.

بنابراین وقتی تنش‌ها بیشتر می‌شود، به نوعی معادلات جهانی به هم می‌ریزد. بازار سرمایه احساس خطر می‌کند و سریع واکنش نشان می‌دهد ولی فردی که سرمایه‌های خود را در بانک نگهداری می‌کند، می‌داند خطر بزرگی او را تهدید نمی‌کند. این روزها افراد بسیاری معتقدند که قیمت سهام به کف رسیده است اما هیچ‌کس نمی‌داند این کف تا کجا ادامه دارد زیرا زمانی می‌توان کف را تعیین کرد که ثبات به اقتصاد بازگردد.

خبر

چگونگی حذف کارگزار ناظر

رییس سازمان بورس و اوراق بهادار در حالی در هفته گذشته از راه‌اندازی سامانه جدید سپرده‌گذاری هیبریدی و حذف کارگزار ناظر خبر داد که اطلاع‌رسانی چندانی در خصوص نحوه معاملات براساس سیستم جدید صورت نپذیرفته است. به گزارش بورس‌نیوز، مدیر عامل شرکت سپرده‌گذاری مرکزی و تسویه وجوه معاملات عنوان کرد: سیستم معاملاتی مورد استفاده در شرکت‌های کارگزاری به این گونه است که سهامداران دارایی‌های موجود در پرتفوی بورسی خود در یک نماد خاص را باید زیر نظر یک کارگزار با عنوان کارگزار ناظر به فروش برسانند که این نحوه معاملات از سیستم هیبریدی تبعیت نمی‌کند و باید همه دارایی‌ها تحت نظر یک کارگزار متمرکز شود. علاوه بر این، سیستم پس از معاملات تنها در کشور ما به اجرا درآمده و توسط شرکت‌های داخلی طراحی شده است.

حامد سلطانی‌نژاد به تشریح سیستم هیبریدی پرداخت و گفت: مکانیزم معاملات بر مبنای سیستم هیبریدی به‌گونه‌ای طراحی شده که سهامداران می‌توانند هر دارایی را به هر تعدادی که از کارگزاری‌های مختلف خریداری کرده‌اند، از طریق همان کارگزاری‌ها به فروش برسانند. این مقام مسئول به راه‌اندازی سیستم هیبریدی در بورس‌های کشورهای خارجی اشاره کرد و گفت: این سیستم کاملاً از استانداردهای دنیا تبعیت می‌کند و راه‌اندازی آن مزایای متقابل برای سهامداران و شرکت‌های کارگزاری به همراه دارد.

روزهای پر تلاطم در بازار سرمایه

کارشناسان دلایل نبود ثبات در بورس را بررسی کردند

را آیینه تمام‌نمای اقتصاد دانست و گفت: اکنون اقتصاد ما دارای رکود است و در نتیجه بسیاری از بازارها از جمله بازار سرمایه نیز در رکود فرو رفته است. بنابراین نمی‌توان انتظار داشت که تالار حافظ روزهای پربرونقی را سپری کند.

عموزاده به کاهش نرخ تورم به ۲۰ درصد اشاره کرد و افزود: بورس تهران از مرداد ۹۲ تا مرداد ۹۳ دارای بازده ۲۵ درصدی بوده و مشاهده می‌کنیم که بازده بازار سهام بیش از نرخ تورم است. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت افرادی که سرمایه‌های خود را با نگاه بلندمدت در بورس نگهداری کرده‌اند، در واقع به حفظ ارزش آن پرداخته‌اند. وی افزایش شاخص کل را در سال گذشته به سبب خوشبینی مردم به سیاست‌های جدید دولت و بهبود فضای کسب و کار دانست و بیان کرد: افزایش شاخص کل در سال گذشته در بازار سرمایه بسیار زیاد بود و به طور طبیعی باید اکنون شاهد کاهش آن باشیم تا این متغیر به تعادل برسد زیرا بازار سهام باید همواره دارای حرکت سینوسی باشد و بعد از هر رشد شدیدی باید نظاره‌گر افت شدیدی باشیم.

معاملات در این بازار بسیار کم است. وی یکی از دلایل ایجاد رکود در بازار سرمایه را وارد نشدن سرمایه‌گذاران حقوقی در بورس دانست و گفت: اکنون سهامداران عمده و سرمایه‌گذاران حقوقی در بازار سرمایه حضور مثبتی ندارند و این گروه از افراد که همیشه دارای نقدینگی زیادی در بورس بودند، این روزها به دلیل کمبود نقدینگی قادر به خرید و فروش در بازار سرمایه نیستند.

عموزاده سیاست‌های کلی دولت در بازار سرمایه برای رونق را بسیار مهم خواند و بیان کرد: سیاست‌های دولت دهم بر پایه کاهش تورم بوده و توانسته در این زمینه نیز بسیار خوب عمل کند. بنابراین ثبات به سوی دیگر بازارهای موازی با بازار سهام روی آورده است. وی اجرایی شدن بسته خروج از رکود غیرتورمی را یکی از راه‌های بازگرداندن ثبات به بازار سرمایه اعلام کرد و افزود: در حال حاضر دولت بسته خروج از رکود غیرتورمی را ارائه کرده و امیدواریم با اجرایی شدن آن در اقتصاد، رونق به بازار سرمایه بازگردد. البته باید توجه داشت که این امر زمانبر است. وی بورس

وی با اشاره به اینکه اکنون سیاست‌های بانک مرکزی و دولت از بین بردن نوسان در بازارهایی مانند بازار ارز است، بیان کرد: با توجه به آنکه بسیاری از تولیدکنندگان مواد اولیه‌شان را از خارج کشور تأمین می‌کنند، از بین بردن نوسان در بازار ارز باعث می‌شود که تولیدکنندگان با فراغ بال بیشتری به خرید مواد اولیه‌شان بپردازند و از سوی دیگر باعث ثبات در تولید و بازار سرمایه شوند.

صفری تنوع بازار سرمایه نسبت به دیگر بازارهای موازی را بسیار زیاد دانست و بیان کرد: می‌توان گفت که تصمیم‌گیرندگان بازار سهام هم نسبت به دیگر بازارها در ایران بسیار زیاد هستند.

وی حضور سهامداران عمده در بازار سرمایه را این روزها بسیار کم‌رنگ خواند و اظهار کرد: اکنون سهامداران عمده، نقش کمی در بازار سرمایه ایفا می‌کنند و بیشتر سرمایه‌گذاران را سهامداران کوچک تشکیل می‌دهند. این گروه از افراد معمولاً به صورت هیجانی عمل می‌کنند و با نخستین نوسان در بازار سرمایه به خرید و فروش سهام خود در بازار می‌پردازند.

صفری ناآشنایی سرمایه‌گذاران با بازار سرمایه را یکی دیگر از دلایل روزهای نامناسب تالار حافظ عنوان کرد و افزود: در چنین شرایطی که قیمت سهام روزبه‌روز کاهش می‌یابد، بسیاری از سهامداران به دلیل نداشتن تحلیل‌های بنیادی سهام خود را می‌فروشند به امید آنکه در روزهای بعدی همین سهام را با قیمت پایین‌تر خریداری کنند اما در دیگر بازارها شاهد این میزان سهولت برای خرید و فروش نیستیم.

وی عامل دیگری که بازار سرمایه را به سوی شرایط نابسامان سوق می‌دهد، شایعات دانست و بیان کرد: سرمایه‌گذاران با هر تحلیل مثبت و منفی در بازار سرمایه به یکباره عمل کرده و اتفاق‌های روزانه در کشور هم قیمت‌ها را در بازار سهام جابه‌جا می‌کند. همچنین نگاه سهامداران به بازار سرمایه بسیار کوتاه‌مدت است و همه افراد به دنبال سودهای کوتاه‌مدت هستند.

کمبود نقدینگی

در این رابطه عموزاده، کارشناس بازار سرمایه نیز در گفت‌وگو با **سمن** بیان کرد: به عقیده من اکنون بازار سرمایه در ایران دارای ثبات نسبی است اما حجم

کیمیا بامدادیان - گروه اقتصاد: وضعیت کنونی بازار سرمایه به گونه‌ای است که نشانه‌ای از ثبات در آن دیده نمی‌شود بلکه رکود و رخوتی که سراسر اقتصاد را فراگرفته به بازار سرمایه نیز سرایت کرده است. در نتیجه در شرایط کنونی انگیزه فعالیت در بازار سهام وجود ندارد.

در بررسی وضعیت این روزهای بازار باید گفت با توجه به تورم بالایی که در اقتصاد کشور رخنه کرده بود، تلاطم در بازار سرمایه‌گذاری افزایش یافت، اما با مهار شدن نرخ تورم در کشور، مشاهده کردیم که بازارهای موازی با بازار سهام برخلاف این بازار به تدریج از تلاطم خارج شده و به سوی ثبات گام برداشتند. کارشناسان مختلف عقاید گوناگونی را برای نبود ثبات در بازار سرمایه عنوان می‌کنند. برخی معتقدند که بازار سرمایه در مقابل رشد شدیدی که سال گذشته تجربه کرد، اکنون به شرایط ثبات رسیده اما برخی دیگر عقیده دارند که بازار سهام دارای ثبات نیست و شرایط سکون را تجربه می‌کند. برخی دیگر نیز نوسان را ذات بازار می‌دانند.

ذات نوسانی بورس

در این رابطه حمید صفری، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با **سمن** اظهار کرد: بازار سرمایه دارای ذات نوسانی است. اگر بازار سهام نوسان نداشته باشد، بسیار راکد است.

وی با اشاره به اینکه سرمایه‌گذاری‌ها در برخی از بازارهای موازی بورس دارای سود مشخصی هستند، افزود: برای نمونه سرمایه‌گذاری در بانک‌ها دارای شرایط باثباتی است و افت و خیز زیادی ندارد اما بازار سهام به صورتی است که نمی‌تواند سودی را برای سهامدارانش تضمین کند.

صفری عوامل زیادی را بر روند بازار سهام دخیل دانست و گفت: از جمله این موارد می‌توان به عرضه و تقاضای واقعی در بازار سهام اشاره کرد. برای نمونه ممکن است شرکتی دارای آمار تولید مناسبی باشد اما عرضه و تقاضایی در بازار وجود نداشته باشد. از سوی دیگر باید با انجام نظارت‌ها، شرکت‌هایی به بازار سرمایه ورود پیدا کنند که با توجه به گزارش عملکردشان تا حدودی دارای آینده‌ای مثبت باشند.

یادداشت

حال این روزهای بازار در کما!

فروزه عسکری
کارشناس سهام

سرمایه‌گذاری در بورس از متغیرهایی نظیر عرضه، تقاضا، تورم و عملکرد اقتصادی کلی و جزئی که مرتبط با سیاست‌های حاکم است که در نهایت تولید ناخالص ملی را موجب می‌شود، تاثیر می‌گیرد. در این میان اهرم اصلی بازدهی در بورس نیز رشد است که نهایتاً در متغیری به نام تورم ظاهر می‌شود که این تورم را نمی‌توان مولد رشد اقتصادی و افزایش قیمت‌ها آن هم بدون پشتوانه به تراز مالی مناسب شرکت‌ها منصور بود، بلکه منظور رشد مولد تورم است که درک این مطلب بسیار حائز اهمیت است. سال گذشته با توجه به تورمی افسار گسیخته ناشی

ملموس نبود که نرخ دستمزدها در ادامه نمی‌تواند در این سطح باشد و باید رشدی همسان با بازار و تورم داشته باشد و از طرفی نیز تولید با هزینه بالا و فراوانی بودجه خو گرفته بود از این رو بود که پول‌ها از بازار سرمایه پر کشیدند و در جایی دیگر سکنی گزیدند و سهامداران ماندند و دیدن این همه کاهش‌های بی‌حساب و کتاب؛ از طرفی دیگر متغیرهای عرضه و تقاضا ناهمسان شدند و تعادل خود را از دست دادند و به این علت یکی از عوامل رشد بازار به عامل نزول یا همان اصلاحات قیمتی اخیر تبدیل شد و تورم نیز به نقطه‌ای رسید که افزایش بیشتر آن امکان نداشت و در صورت ادامه، رتبه اقتصادی ایران را به شدت کاهش داد و جبران خسارات را ناممکن کرد. این خسارات رکود حاصله هم از وضعیت صعودی به نزولی تغییر ماهیت داد و نزول یا همان حباب قیمتی را ایجاد کرد. حال وضعیتی کاملاً نامطمئن بر بازار حاکم است که توسط چارتیست‌ها و فاندامنتالیست‌ها در سناریوهای مختلفی تفسیر می‌شود که با پیش‌بینی‌های اختلاف برانگیز در مورد شاخص بیشتر سرمایه‌گذاران را ناامید کرده است.

از اصرار به رشد سریع و بی‌چون و چرای صنعت و کلیت اقتصادی که دامنگیر بازار ایران شد، سرمایه‌های کلانی چه دولتی اعم از حقوقی و چه غیردولتی اعم از حقیقی درگیر این معادلات شدند و بی‌خبر از اینکه این تورم پشتوانه‌ای برای ایجاد تورم ندارد و زمانی آشکار شد که حمایت نکردن از این رشد باعث شد سرمایه‌ها به ترتیب از حساس‌ترین و صدمه‌پذیرترین بخش همان حقیقی‌ها شروع به خروج از بازار کنند و روزبه‌روز بازار سرمایه را دستخوش نزول بیشتری همراه با اصلاحات قیمتی و ترکیدن حباب در بعضی سهام‌ها کنند. از آنطرف بازار سرمایه بعد از سپری شدن عملیات این تصمیمات با وضعیتی روبه‌رو شده است که در وضعیت کنونی در شوک غیرعملیاتی قرار گرفته است که رکود را با خود به ارمان آورده است که این رکود را رکود تورمی می‌نامیم.

رشد سریع و شتابان بازار که حاصل از رشد تورم، نرخ دلار و ... در سال گذشته بود باعث افزایش قیمت‌ها شد و بد نیست به یاد بیاوریم که بیشترین ضریب بتا در بازارهای مختلف بازار سهام دارد. ابتدا زیاد

کشف نرخ فقط از طریق بورس کالا

با تصمیم هیات دولت در راستای سیاست‌های اقتصادی دولت برای خروج از رکود، کشف قیمت کالاهایی که امکان پذیرش و خرید و فروش آنها در بورس کالای ایران وجود دارد، باید از طریق این بورس صورت گیرد. در مصوبه جدید دولت برای خروج از رکود اقتصادی که در تاریخ ۲۵ مرداد ۱۳۹۲ از سوی معاون اول رییس‌جمهوری ابلاغ شده، تصریح شده است که به جز کالاهای اساسی و انحصاری، کشف نرخ کالاهایی که امکان پذیرش و خرید و فروش آنها در بورس کالای ایران وجود دارد، از طریق این بورس باید صورت گیرد. این مصوبه دستگاه‌های اجرایی را ملزم کرده است که ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ این تصویب نامه نسبت به پذیرش کالاهای مذکور در بورس مربوطه اقدام کنند.

افزایش نقدشوندگی با بخشنامه جدید مالیاتی

دبیرکل کانون کارگزاران بورس و اوراق بهادار با اشاره به اینکه بخشنامه سازمان امور مالیاتی در خصوص اعتبارات کارگزاران اواخر هفته گذشته از سوی اداره نظارت بر کارگزاران سازمان بورس و اوراق بهادار ابلاغ شد، گفت: بر این اساس، هزینه‌های مالی ناشی از تسهیلات دریافتی شرکت‌های کارگزاری جهت انجام معاملات اعتباری با رعایت مفاد دستورالعمل خرید اعتباری، مشمول هزینه‌های قابل قبول مالیاتی بوده و کارگزاران مشمول این بخشنامه می‌توانند از مزایای آن در دریافت تسهیلات و اعطای اعتبار به مشتریان خود بر اساس دستورالعمل مربوطه بهره‌مند شوند.

روح‌الله میرصانعی در این خصوص توضیح داد: کارگزاران، نهادهای مالی شناخته شده و تحت نظارت هستند، چرا که این شرکت‌ها گردش مالی بالایی دارند و توانایی آنها برای اخذ وام و تسهیلات از بانک‌ها بالاست.

سرمایه‌گذاران دیروز طولانی‌ترین صف‌های خرید را برای نمادهای داروسازی امین، سرمایه‌گذاری البرز، داروسازی جابربن‌حیان، سرمایه‌گذاری مسکن شمال شرق، داروسازی فارابی، کارخانجات تولیدی شیشه رازی و بانک اقتصاد نوین تشکیل دادند. در مقابل نمادهای سیمان مازندران، پارس پامچال، صنایع کاغذسازی کوه، پارس الکتریک، فولاد امیرکبیر کاشان، صنعتی آما و سیمان اصفهان با سنگین‌ترین صف‌های فروش به کار خود پایان دادند. گفتنی است دیروز توسعه معادن و فلزات با معامله ۸۰ میلیون سهم، مخابرات ایران با معامله ۴۲ میلیون سهم و سرمایه‌گذاری دارویی تأمین با معامله ۲۰ میلیون سهم بیشترین حجم معاملات را داشتند. همچنین توسعه و معادن و فلزات با معامله ۲۱۹ میلیارد ریال، سرمایه‌گذاری دارویی تأمین با معامله ۱۲۵ میلیارد ریال و مخابرات ایران با معامله ۱۱۰ میلیارد ریال بیشترین ارزش معاملات را داشتند.

زیر ذره‌بین

شاخص همچنان در جامی زند

گروه اقتصاد: در دادوستدهای دیروز بورس تهران بیش از ۳۶ میلیون برگه سهم و حق تقدم در بازار دست به دست شد که ارزش این مبادلات بیش از ۹۱۱ میلیارد ریال بود و در ۲۸ هزار نوبت معاملاتی انجام شد.

در نتیجه معاملات دیروز در میان ۳۹ صنعت حاضر در بورس تهران، مواد دارویی با بیشترین حجم و ارزش معاملات توانستند در صدر برترین گروه‌های صنعت قرار بگیرند. گروه خودرو و مالی نیز در رده‌های دوم و سوم نشستند.

در بازار دیروز شاخص کل تنها ۱ واحد افزایش پیدا کرد و به عدد ۷۱ هزار و ۴۴۵ رسید. نمادهای ایران خودرو، معدنی و صنعتی گل‌گهر، معدنی و صنعتی چادرمو و سرمایه‌گذاری البرز بیشترین تأثیر مثبت را بر شاخص داشتند و در مقابل صنایع پتروشیمی خلیج فارس، سرمایه‌گذاری غدیر و سرمایه‌گذاری صندوق باننشستگی بیشترین تأثیر منفی را بر شاخص داشتند.

گفتنی است دیروز صنایع شیمیایی فارس، پارس دارو، تولیدی گرانیث بهسرام، خوراک دام پارس، صنایع ریخته‌گری ایران، کارخانجات تولیدی شیشه رازی و پارس سوئیچ با بیشترین رشد قیمت در صدر معاملات قرار گرفتند. در مقابل نمادهای لامیران، پشم شیشه ایران، ریخته‌گری تراکتورسازی ایران، کابل البرز، پست بانک ایران، کارتن ایران و آهنگری تراکتورسازی ایران با بیشترین کاهش قیمت در انتهای جدول معاملات قرار گرفتند. همچنین

بداشت

رقابتي كه به نفع اقتصاد است

ابراهيم شيخ زاده
كارشناس امور بانكي

تاكيد كارشناسان بر جهت گيري اعتبارات بانكي در بخش واقعي اقتصاد

دست توليد به تسهيلات بانكي مي رسد؟

سمانه گلاب - گروه اقتصاد: بسته خروج غير تورمي از ركود كه با هدف ارتقاي توليد و دستيابي به رشد اقتصادي در دستور كار قرار گرفت، اين روزها مورد توجه، بحث و تبادل نظر كارشناسان در حوزه هاي مختلف قرار گرفته است. در اين ميان و صرف نظر از نظرات موافق و مخالف پيرامون اين بسته، آنچه كه همه صاحب نظران بر آن اتفاق نظر دارند، توجه به بخش واقعي اقتصاد است. در حقيقت اين انتظار وجود دارد كه دولت با استفاده از ابزارهاي مختلف در جهت كمك به نيروهاي مولد اقتصاد حرکت كند و در كنار آن با بالا بردن ابزارهاي نظارتي خود و جهت گيري هاي صحيح اقتصادي بخش غيرمولد را هر چه بيشتر در تنگنا قرار دهد. با توجه به اين هدف و از آنجايي كه در سال هاي گذشته يكي از مهم ترين مشكلات بخش توليد كمبود نقدينگي واحدهاي اقتصادي بوده است سياست هاي دولت براي كمك به اين بخش بايد در جهت حل مشكل نقدينگي باشد. در همين راستا نيز بسته سياستي دولت توجه ويژه اي به تايمين مالي از طريق بانكها و بازار سرمايه داشته است. با اين حال به دليل بانكمحور بودن اقتصاد ايران تكيه بيشتر واحدهاي توليدي براي رفع مشكل نقدينگي به نظام بانكي كشور است و به همين دليل نيز افزايش توان اعتباردهي بانكها در دستور كار بسته سياستي خروج از ركود قرار دارد. با اين حال نگاهي به وضعيت اقتصادي در سال هاي گذشته و عملكرد سيستم بانكي در زمان تحريم ها نشان مي دهد در دوره اي كه كشور بيش از هر زمان ديگر به تايمين مالي از طريق تجهيز منابع داخلي نياز داشت بانكها اين منابع را به بازارهايي مانند سكه و ارز تزريق كردند كه نتهتها كمكي به بخش توليد نمي كرد، بلكه با دامن زدن به نوسانات اين بازارها، شرايط را براي بخش واقعي اقتصاد پيچيده تر نيز كرده بود.

ممانعت از سوداگري بانكها

اما آيا در عمل مي توان بانكها را مجبور كرد كه تسهيلات خود را با نرخ بهره پايين به بخش هاي مولد بدهند و از سياست هاي بانك مركزي عدول نكنند؛ اين موضوعي بود كه آن را با كارشناسان در ميان گذاشتيم. در همين راستا، عباس هشي، اقتصاددان در گفت و گو با **سمنه** اشاره به اينكه بانكها ما عمدتاً سهامداران خصوصي دارند و بايد انتظار سود آنها را برآورده كنند، گفت: با توجه به همين موضوع بانكها بايد پول خود را در جايي بگذارند و به بخش هاي تسهيلات دهند كه هم سودآوري آن تضمين شده باشد و هم بانك از بازپرداخت آن اطمينان حاصل كند. وي با بيان اينكه مشكل واحدهاي توليدي بالا بودن نرخ سود تسهيلات است، گفت: در حال حاضر نرخ بهره بازار بين ۳۸ تا ۶۰ درصد است و بانكها نيز به دليل اينكه به سپرده هاي خود سود ۱۸ تا ۲۴ درصد مي دهند، بايد نرخ سود تسهيلات را بالاتر از اين ميزان در نظر بگيرند و در نهايت با تمام هزينه هاي مربوط، تسهيلات بانكي با نرخ بالاي ۳۰ درصد به دست توليدكننده مي رسد كه پرداخت اين مبلغ براي بخش توليد ميسر نيست. اين اقتصاددان يكي از مشكلات نظام بانكي را مطالبات معوق دانست و تصريح كرد: در دوره اي بانكها مجبور شدند به واسطه نفوذ دولت، به بعضي بخش هاي خصوصي و شبه دولتي تسهيلات دهند و اين بخش ها نيز از بازپرداخت وامها سر باز مي زدند كه اين موضوع مشكلات بسياري را به بخش بانكي تحميل كرد. وي

مدیر نظارتي بانكي زماني كه بازنشسته مي شود مي داند در يك بانك خصوصي جايگاه مشخصي دارد كه اين موضوع با وظيفه نظارتي مديران در تضاد است. وي در پايان تاكيد كرد: بانكهاي خصوصي مي دانند كه بانك مركزي در حال حاضر يك نهاد ناظر قاطع نيست و خطري براي فعاليت آنها ندارد به همين دليل نيز نمي توان انتظار داشت كه سياست هاي اخير دولت مبنی بر افزايش توان اعتباردهي بانكها در عمل موفق شود و تسهيلات در اختيار بخش توليد قرار گيرد.

نظارت بر فروش اموال بانكها

نظارت ضعيف بانك مركزي بر فعاليت بانكي موضوعي است كه ديگر كارشناسان اقتصادي نيز بر آن تاكيد دارد. آلبرت بغزيان در گفت و گو با **سمنه** با اشاره به اينكه وقتي يك بانك خصوصي مي شود، تعيين تكليف سپرده ها بر عهده خود بانك خواهد بود، بيان كرد: البته بانك مركزي در مورد مسائلي مانند كفايت سرمايه و برخي ديگر از فعاليت هاي بانكي نظارت دارد و اگر بانكها از اين موارد عدول كنند براي كل اقتصاد مطلوب نيست. وي تصريح كرد: اينكه امروز مشاهده مي كنيم بانكها در گير پديده هايي مانند بنگاه داري و شركت داري شده اند، حاكي از اين موضوع است كه بانك مركزي به وظيفه نظارتي خود به خوبي عمل نكرده است. اين كارشناس اقتصادي نظارت بر عملكرد بانكها را از سه طريق دانست و در اين زمينه توضيح داد: در وهله نخست بانكها بايد خودشان به لحاظ اخلاقي بر عملكرد خود نظارت كنند. در مرتبه دوم بايد هيات مديره بانكها عملكرد بانك خود را كنترل كنند و در مرتبه سوم نيز وظيفه نظارتي بانك مركزي قرار دارد. بغزيان به موضوع فروش اموال مازاد بانكها نيز اشاره كرد و گفت: يكي از روش هاي افزايش توان اعتباردهي بانكها فروش اموال مازاد است با اين حال بانكها در حال حاضر در مورد اجرائي اين سياست مقاومت مي كنند و مي گويند فروش همزمان اموال آنها باعث کاهش قيمت در بازار مي شود و بانك ضرر مي كند كه بايد در پاسخ گفت عملكرد بانكها در يك دوره باعث افزايش قيمت همين كالاهاء شد و نمي توان با اين استدلال از فروش اموال شان خالي كرد. اين كارشناس اقتصادي با تاكيد بر اينكه نظارت بانك مركزي بايد بلندمدت باشد، افزود: در غير اين صورت تنها در چند هفته يك بحث در رسانه ها پيگيري مي شود و بعد از آن هم هيچ پيگيري عملي نخواهد شد و تنها كساني كه به دستورات بانك مركزي عمل كرده اند زيان مي بينند و آنها كه از قانون سرپيچي كرده اند سود خواهند برد.

باجه خبر

معاون ساماندهي و توانمندسازي صندوق مهر امام رضاع) از رويكرد و استراتژي صندوق مهر امام رضاع) در عرصه رونق توليد و كسب و كار داخلي خبر داد و گفت: توليدكنندگان و كارآفريناني كه تضمين بازار فروش محصولات توليدي خود را داشته باشند مي توانند از تسهيلات قرض الحسنه يك ميليارد ريال اين صندوق بهره مند شوند.

شركت بيمه پارسيان برنامه کاربردي را براي تلفن هاي همراه مجهز به سيستم عامل اندرويد تحت نام «چتر همراه پارسيان» طراحي کرده که به واسطه آن، تمامی افراد، به طيف گسترده اي از خدمات بيمه اي شرکت بيمه پارسيان از قبيل: آشناسايي با محصولات و خدمات بيمه اي، محاسبه حق بيمه، كسب اطلاعات مراکز صدور بيمه پارسيان، خريد يا تمديد بيمه نامه و پرداخت حق بيمه (به زودي) دسترسي خواهند داشت.

جشنواره تقدير از پذيرندگان دستگاه هاي کارت خوان متصل به حساب هاي بانك پاسارگاد و دارندگان کارت هاي شبكه بانكي كشور، برگزار شد و برندگان طرح «همه برنده اند» به قيد قرعه مشخص شدند.

بانك صادرات ايران از ابتدای امسال تا پايان مرداد ماه سال جاري بيش از ۲۲ ميليارد ريال تسهيلات قرض الحسنه درمان پرداخت کرده است. آمارهاي عملكردی در خصوص وام هاي قرض الحسنه از ابتدای سال جاري تا پايان مرداد ماه ۱۳۹۲ نشان مي دهد كه اين بانك مبلغ ۱۴۵ ميليارد ريال تسهيلات در قالب قرض الحسنه اشتغالزايي پرداخت کرده است. يونس مظلومي، مديرعامل بيمه رازی طرح بيمه مركزي را براي نرخ گذاري بيمه شخص ثالث كه تلفيقي از شخص و راننده است منطقي دانست و گفت: با اجرائي شدن اين روش، نرخ گذاري اين رشته بيمه اي بر اساس عقل، منطقي و تدبير صورت خواهد گرفت.

رقابت در شبكه پولي را مي توان يكي از حلقه هاي مفقوده در اين بخش دانست. اين خلأ در حالي در شبكه بانكي وجود دارد كه رفع بسياري از مشكلات و نواقص موجود در بخش اقتصاد در گرو ايجاد يك فضاى رقابتي در سيستم بانكي مي باشد. بنا بر اين در صورتي كه فضاى بانكي كشور توأم با رقابت سالم باشد كه سيستمي پويا براي حمايت از توليد برقرار كند مي توان اميدوار بود كه بخش اقتصاد هم از اين بابت منتفع و بسياري از مشكلات اين بخش كه عامل آن نبود منابع است، مرتفع شود.

البته بايد توجه داشت كه ايجاد چنين فضايي در بانكها، نيازمند هدايت سازي و اجرائي سياست هاي درست است كه در اين بين نقش بانك مركزي غير قابل انكار است. به عبارتي بانك مركزي به عنوان متولي بخش پولي كشور، مي تواند با سياست هاي درست، بانكها را در ارائه خدمات جديد و در قالب ابزارهاي نوين بانكي كمك و آنها را ترغيب به ارائه نوآوری در شبكه بانكي كند. به علاوه اينكه بانكها هم در رقابت با يكديگر بايد تلاش كنند كه در انواع فعاليتها چه در حوزه جذب منابع يا اعطاي تسهيلات وجه ارائه خدمات نوين بانكي اقدام كنند. از آنجا كه شبكه بانكي به عنوان يك صنعت تلقى مي شود، بنا بر اين صنعت بانكداري همچون ديگر صنايع بايد از رقابت پذيري لازم برخوردار باشد كه آزادسازي در نظام بانكي يكي از مولفه هاي مهم در اين راستا محسوب مي باشد. به اين ترتيب در صورتي كه بانكها در انجام امور بانكي از آزادي عمل لازم برخوردار باشند، اين امر مي تواند باعث خلاقيت و نوآوری در بانكها شود تا در يك محيط رقابتي نيز عملكرد بهتري از خود نشان دهند.

به هر حال اين طور به نظر ميرسد كه اگر محصولاتي كه بانكها ارائه مي كنند، داراي تنوع، كيفيت و فراواني باشد اين امر باعث خواهد شد كه، نوعي رقابت در سيستم بانكي به وجود آيد و عملي براي جذب مشتري بيشتر در بانكها شود. هدي كه بانكها به شدت آن را دنبال مي كنند. بنا بر اين اگر بتوانيم فضاى رقابتي را در شبكه بانكي بيش از پيش فراهم كنيم، مي توان اميدوار بود كه مشتري مداري و ارائه خدمات به مشتريان و بخش هاي مختلف از سوي بانكها شكل بهتري به خود بگيرد و انتقادات و گلايه ها نيز به اين سيستم کاهش يابد.

خبر

رشد ۳ ميليارد دللاری سپرده های ایران در بانکهای خارجی

بانك تسويه حساب هاي بين المللي از افزايش ۳/۱ ميليارد دلاری سپرده هاي ايران نزد بانكهاي خارجي در ۳ ماه نخست سال ۲۰۱۴ م خبر داد و كل مرادوات بانكي ايران با بانكهاي ۴۴ كشور در اين دوره را بيش از ۲۴/۵ ميليارد دلار اعلام كرد.

بانك تسويه حساب هاي بين المللي در جديدترين گزارش خود اعلام كرد ميزان سپرده هاي ايران نزد بانكهاي خارجي در پايان مارس ۲۰۱۴، با ۳/۱۳۱ ميليارد دلار افزايش نسبت به پايان سال ۲۰۱۳ مواجه شده است.

ميزان سپرده هاي ايران نزد بانكهاي خارجي در پايان سال ۲۰۱۳ بالغ بر ۱۶/۰۴۹ ميليارد دلار اعلام شده بود كه اين رقم ۳ ماه بعد يعني در پايان مارس ۲۰۱۴ به ۱۹/۱۸ ميليارد دلار افزايش يافته است.

سپرده هاي ايران نزد بانكهاي خارجي در پايان سال ۲۰۱۱ به ۱۴/۳۵۲ ميليارد دلار و در پايان سال ۲۰۱۲ نتيجه به ۱۶/۵۲۹ ميليارد دلار رسيده بود. اختلاف ميان سپرده ها و تعهدات ايران در برابر ۴۴ بانك بررسي شده در اين گزارش در پايان مارس ۲۰۱۴ به ۱۳/۷۸۲ ميليارد دلار رسيده است.

بر اساس اين گزارش تعهدات ايران نسبت به اين بانكها در پايان مارس ۲۰۱۴ به ۹۲ ميليون دلار کاهش نسبت به پايان سال ۲۰۱۳ مواجه شده است. تعهدات ايران نسبت به اين بانكها در پايان سال ۲۰۱۳ بالغ بر ۴۹/۴۹ ميليارد دلار بود كه در پايان مارس ۲۰۱۴ اين رقم به ۵/۳۹۸ ميليارد دلار رسيده است. تعهدات ايران نزد بانكهاي خارجي در دسامبر ۲۰۱۱ بالغ بر ۱۰/۷۴۷ ميليارد دلار و در دسامبر ۲۰۱۲ نيز ۷/۱۳۳ ميليارد دلار بوده است.

حجم كل مرادوات بانكي ايران با بانكهاي ۴۴ كشور خارجي در پايان ۳ ماهه نخست ۲۰۱۴ با افزايش ۳/۰۳۹ ميليارد دلاری نسبت به ۳ ماهه قبل از آن به ۲۴/۵۷۸ ميليارد دلار رسيده است. اين رقم در پايان سال ۲۰۱۳ بالغ بر ۲۱/۵۳۹ ميليارد دلار گزارش شده بود.

تداوم ریزش قیمت ها در بازار طلا

گروه اقتصاد: کاهش قيمت طلاي جهاني همزمان با افت قيمت دلار سبب شد تا بازار داخل، هفته را با تضعيف نرخها آغاز كند. قيمت طلاي جهاني كه مدتي است روند كاهشي قيمت را طي مي كند، در مبادلات روز شنبه بارديگر با کاهش روبه رو شد و به نرخ ۱۲۱۷ دلار رسيد تا سومين هفته كاهشي طلا رقم بخورد. رييس اتحاديه كشوري فروشندگان طلا و جواهر با اشاره به قيمت ۱۲۱۷ دلاری طلا در هر اونس، گفت: ايجاد نوسان در بازار جهاني طلا در پي برگزاری انتخابات استقلال اسكاتاند، در نهايت سبب شد قيمت هاي اين کالا در تمام بازارها از جمله ايران با افت مواجه شود.

تازه ترين نظرسنجي كيتكو نيوز نشان مي دهد كه قيمت طلا در روزهاي آينده تحت تاثير افزايش دلار و احتمال افزايش نرخ بهره با کاهش روبه رو شود. به هر حال بازار طلاي تهران هم تحت تاثير افت

بیشترین وام دهی بانكها در عقود مشاركتی

مانده تسهيلات اعطايي بانكها و موسسات اعتباري تا پايان خردادماه امسال با رشد ۱/۳ درصدی نسبت به اسفندماه سال گذشته به بيش از ۵۰۶ هزار ميليارد تومان افزايش يافته است. اين در حالي است كه مشاركت مدني با وجود کاهش ۱/۵ درصدی در پايان سه ماهه اول سال جاري نسبت به اسفند سال قبل، بيش از ۱۹۶ هزار و ۲۶۹ ميليارد تومان بالاترين ميزان در پرداخت تسهيلات را به خود اختصاص داده است. فروش اقساطي بعد از مشاركت مدني بيشترين تسهيلات در قالب آن پرداخت شده و در مانده گيري حسابها در جايگاه دوم قرار دارد. تسهيلات اعطايي بانكها و موسسات اعتباري در قالب فروش اقساطي نسبت به پايان سال قبل ۲/۴ درصد افزايش يافته و مانده آن به ۱۴۸ هزار و ۳۰۵ ميليارد تومان رسيده است. همچنين تسهيلات قرض الحسنه در پايان سه ماهه سال جاري در مقايسه با پايان سال گذشته با کاهش ۲/۱ درصدی همراه بوده و به ۲۵ هزار و ۵۲۵ ميليارد تومان کاهش يافته است كه بيشترين تسهيلات دهی بانكها و موسسات اعتباري در قالب آن انجام شده است.

رواج دوباره دريافت خدمات سنتي بانكي

با پولي شدن خدمات بانكداري الكترونيكي اين خطر وجود دارد كه مردم به دريافت خدمات سنتي بانكي از جمله حضور فيزيكي در شعب يا خريد و فروش به صورت نقدي روي آورند.

غلامرضا تاجگردون، رييس كميسيون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس، ضمن بيان اين مطلب، درباره تعيين كارمزد براي استفاده از خدمات الكترونيكي دستگاه هاي دارندگان پايانه هاي فروش (pos) گفت: در دنيا كساني كه از اين امكانات استفاده مي كنند جايزه مي گيرند، اما در ايران برعكس است.

تاجگردون گفت: با توجه به اينكه استفاده از خدمات بانكي به صورت الكترونيكي هزينه هاي اداري را کاهش مي دهد نبايد از استفاده كنندگان اين خدمات كارمزد گرفت، چرا كه اين خطر وجود دارد كه مردم به دريافت خدمات سنتي بانكي از جمله حضور فيزيكي در شعب يا خريد و فروش به صورت نقدي روي آورند.

دولت و سازندگان
هر دو به هوای تازه

نیاز دارند

رضا پدیدار
رئیس‌انجمن سازندگان
تجهیزات صنعت نفت

بیش از یک ماه از رونمایی بسته سیاستی، حمایتی دولت برای خروج اقتصاد کشور از رکود تورمی می‌گذرد، در این مدت نشست‌ها و گفت‌وگوهای بی‌شماری با گروه‌ها و تشکل‌های مختلف صورت پذیرفت که در مقام علمی، آکادمیک امیدوارکننده و تا اندازه‌ای اثرگذار خودنمایی می‌کند. صحبت‌های وزیر محترم نفت با تشریح ۳ سناریوی وزارت نفت برای خروج اقتصاد از رکود برای سازندگان نویدبخش و برای اداره‌کنندگان یک دستور کار جدید بود. اما این همه کار نیست و دولت و سازندگان برای دوام و بقای خود در حل و فصل معضلات و مشکلات نیاز به هوایی تازه دارند. استفاده ابزاری از واژه‌های پرزرق و برق اقتصادی اگرچه در بستر مدیریتی و هدایت سیستم‌های اجرایی یک ضرورت است اما در شرایطی که همگان به نارسایی‌های موجود در بخش تولید نه‌تنها واقفند بلکه اشراف کامل دارند و هر روز خود را با فرمولی جدید یا فی‌البداهه می‌گذارند، اقدامات و فعالیت‌های دولت باید مسیری را طی کند که به طوری جدی به یک سیاست اصلی به‌ویژه در دوره زمانی که همه‌های ناموزون خارجی مانع از هدایت اقتصاد کشور می‌شود راهگشا و هدایت‌کننده برای سازندگان و تولیدکنندگان عرضه فعالیت‌های جامعه باشد. موانع پیش روی سازندگان بارها و بارها از سوی گروه‌های حرفه‌ای و تخصصی و به‌ویژه از سوی سازندگان تجهیزات صنعت نفت مطرح و به‌طور شفاف و نوشتاری تقدیم مقامات اجرایی و عملیاتی کشور شده ولی تاکنون خروجی مناسبی را دریافت نکرده‌اند. به نظر نگارنده اجرای سیاست‌های کلی اقتصادی زیر می‌تواند ضمن تحقق اهداف اقتصاد مقاومتی، روزنه‌ای برای فرآیند حرکت سازندگان و تولیدکنندگان که مسئولیت اصلی خروج از رکود اقتصادی را عهده‌دار هستند، بگشاید. این برنامه‌ها به طور خلاصه باید دربرگیرنده موارد زیر باشند:

- ۱- افزایش میزان تولید با حمایت همه‌جانبه از سازندگان و تولیدکنندگان
- ۲- افزایش صادرات محصولات تولیدی با عزم جدی و همه‌جانبه
- ۳- تنوع بخشیدن به تولید کالاها تولیدی و صادراتی
- ۴- توجه همه‌جانبه به ارتقای کیفی محصولات و کالاهای تولیدی
- ۵- تولید کالاهای با ارزش افزوده بالاتر
- ۶- حمایت دولت برای کاهش قیمت تمام‌شده محصولات و تجهیزات تولیدی
- ۷- توجه به کاهش شدت مصرف انرژی به‌ویژه در بخش‌های دولتی
- ۸- توجه به افزایش سهم تامین مواد اولیه از محل تولید داخلی و رفع موانع موجود در تحویل مواد اولیه مورد نیاز برای سازندگان
- ۹- توجه به رشد بهره‌وری
- ۱۰- هدایت سیستم بانکی کشور در حمایت و پشتیبانی همه‌جانبه بخش تولید

به نظر می‌رسد سیاست‌های ضدتورمی دولت هنوز جدی نشده و در پیچ و خم تصمیمات اداری و مسیر پیچیده تصمیم‌گیری است. سه موضوع اصلی باید در سرفصل سیاست‌های یاد شده به شرح زیر قرار داده شود:

- الف - توقف سرمایه‌گذاری‌های نافرجام
ب - جلوگیری از افزایش بی‌رویه هزینه‌های دولت
ج - کاهش جدی در ناهماهنگی‌های مدیریتی در تصمیمات اقتصادی
در این زمینه لازم است عوامل تشدیدکننده رکود نیز مورد توجه قرار گرفته و با تمام قوا از رشد و توسعه این عوامل جلوگیری شود.
الف - قوانین محل تولید که هنوز پابرجاست
ب - کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش که به متابه کاهش خون در رگ‌های انسان و بدنه نیمه‌جان تولید است.
ج - عوامل جبری و قهری که هر روز رو به تضاید است.

در این صورت باید به سیاست‌های ضدتورمی برای نقش‌پذیری سازندگان و تولیدکنندگان در عرصه اقتصادی کشور در اسرع وقت و با یک دل و یک زبان و در دالان فعالیتی کشور به عنوان یک هوای تازه که تنفس آنان را روان‌سازی کند دمیده شود که به طور مختصر باید گفت:

- ۱- تاکید بر سرمایه‌گذاری‌های عقلایی اشتغال‌زایی
- ۲- توسعه تولید
- ۳- روان‌سازی فضای کسب و کار به‌صورت عملی و نه نمایشی
- ۴- تمرکز بر نظارت فنی، مالی و اداری از طریق مشوق‌های قانونی
- ۵- تقویت ساختارهای توسعه‌ای تولید
- ۶- فعال‌سازی دیپلماسی اقتصادی
- ۷- مشارکت دادن تشکل‌ها و نهادهای حرفه‌ای و تخصصی به‌صورت عملیاتی و نه تشریفاتی
- ۸- امید دارم که این نکات اگرچه تکراری است ولی روزنه‌ای جدید در تنفس بخش خصوصی باشد.

وزیر نفت اعلام کرد:

احداث خط لوله ویژه صادرات گاز به اروپا

شرکت اروپایی به منظور تامین منابع مالی ساخت خط لوله نهم سراسری به عنوان یکی از مسیرهای انتقال گاز ایران به اروپا خبر داد و اعلام کرد: دور جدید مذاکرات با این شرکت اروپایی ۳۱ شهریورماه در تهران انجام می‌شود.

به گزارش مهر، مسئولان وزارت نفت از خط لوله نهم سراسری به عنوان یکی از سناریوهای اصلی انتقال گاز پارس جنوبی به کشورهای اروپایی نام می‌برند به طوری که اخیراً شرکت گاز اعلام کرده است: مطالعات احداث این خط لوله گاز به طول تقریبی یک هزار و ۸۰۰ کیلومتر تا پایان شهریور ماه سال جاری به پایان می‌رسد.

برای طراحی، ساخت و راه اندازی خط لوله انتقال گاز نهم سراسری و ۱۷ تاسیسات تقویت فشار مسیر آن به حدود هشت میلیارد و ۵۰۰ میلیون دلار منابع مالی نیاز است.

همزمان با آغاز شمارش معکوس برای احداث این خط لوله انتقال گاز، مذاکرات ایران با فاینانسورهای اروپایی هم برای تامین بخشی از منابع مالی احداث خط لوله نهم سراسری گاز آغاز شده است.

براساس گزارش رسانه‌های ترکیه در حال حاضر ایران برای هر ۱۰۰۰ متر مکعب گازی که به همسایه غربی‌اش صادر می‌کند، ۴۹۰ دلار قیمت گذاشته است. اما ترکیه ادعا می‌کند که گاز صادراتی آذربایجان و روسیه به این کشور به ترتیب ۳۳۵ و ۴۲۵ دلار است.

وزیر نفت با بیان اینکه موضوع صادرات گاز به کشورهای اروپایی یکی از برنامه‌های در دستور کار وزارت نفت است، از احداث یک خط لوله ویژه صادرات گاز به ترکیه و سایر کشورهای اروپایی خبر داد و اعلام کرد: هنوز با ترکیه درباره افزایش حجم صادرات گاز به توافق نهایی دست نیافته‌ایم.

به گزارش مهر، هر چند ترکیه با ادعای گران فروشی و کم فروشی گاز توسط ایران، این ادعا را به داوری بین‌المللی ارائه کرده است، اما وزرای نفت و انرژی دو کشور درباره توسعه همکاری‌های دوجانبه انجام گفت‌وگوهای جدید را در دستور کار قرار داده‌اند.

براین اساس با وجود انجام مذاکرات گازی بین ایران و جمهوری آذربایجان و تعریف یکی از گزینه‌های صادرات گاز به اروپا از مسیر جمهوری آذربایجان اما کماکان مسیر ترکیه اصلی‌ترین گزینه ایران برای انتقال گازهای ترش پارس جنوبی به قاره سبز است.

تانر ییلدیز وزیر انرژی ترکیه هفته گذشته با بیان اینکه ایران پیشنهادهای جدیدی برای کاهش قیمت گاز صادراتی به ترکیه ارائه کرده و دو کشور تا پایان امسال به توافقی در این زمینه دست پیدا می‌کنند، گفته است: دوطرف تاکنون در مورد قیمت‌ها به توافقی دست نیافته‌اند.

بیژن زنگنه وزیر نفت ایران هم در گفت‌وگو با مهر

همزمان با افزایش ۱۰۰ میلیون مترمکعبی ظرفیت تولید

سهم ایران در تجارت گاز افزایش می‌یابد

شرکت ملی گاز ایران پیگیری افزایش تجارت گاز با کشورهای دیگر را همزمان با افزایش ظرفیت ۱۰۰ میلیون مترمکعبی تولید گاز در دستور کار قرار داده است. مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی گاز ایران در گفت‌وگو با شانا اظهار کرد: نگاه این شرکت در آینده بر مبنای افزایش تجارت گاز با دیگر کشورها همزمان با افزایش تولید تعریف شده است.

حسن منتظر تربتی با بیان اینکه فضای آتی برای این شرکت بر مبنای توسعه روابط تجاری تعریف شده است، افزود: ایران با توجه به شرایط جغرافیایی خاص می‌تواند در سوآپ و ترانزیت گاز به کشورهای دیگر نیز فعالیت داشته باشد. وی یادآور شد: زیرساخت‌های اجرای این طرح‌ها توسط شرکت ملی گاز ایران ایجاد شده و قراردادهای آن نیز باید از سوی شرکت صادرات گاز ایران پیگیری شود.

به گفته مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی گاز ایران، این شرکت آمادگی

ترانزیت، سوآپ و خرید و فروش گاز را دارد. مدیر برنامه‌ریزی شرکت ملی گاز ایران پیشتر در گفت‌وگو با خبرنگار شانا گفته بود: با افزایش ۸۰ تا ۱۰۰ میلیون مترمکعب ظرفیت تولید گاز در سال جاری، صادرات گاز کشور به ۱۰ میلیارد مترمکعب در سال می‌رسد.

طراحی خطوط لوله جدید برای افزایش حجم صادرات گاز

به گفته حسن منتظر تربتی، شرکت ملی گاز ایران علاوه بر گسترش زیرساخت‌های داخلی بر حضور فعالتر در بازارهای جهانی نیز تاکید دارد. به گزارش شانا، خطوط لوله‌ای که برای آینده تعریف می‌شود، علاوه بر تامین نیاز داخل، محورهای صادراتی را نیز در بر می‌گیرند. بر پایه این گزارش، با احداث و تکمیل خطوط ششم، هفتم، نهم و یازدهم سراسری، امکان صادرات گاز به کشورهای اروپایی، عراق و حاشیه خلیج

سرمایه‌گذاران طرح سیراف مهر ماه اعلام می‌شوند

ارزیابی متقاضیان سرمایه‌گذار در طرح فراگیر پالایشی سیراف، هفتم مهر ماه نهایی و ۸ سرمایه‌گذار برای اجرای این طرح انتخاب می‌شوند.

به گزارش شانا، نتایج ارزیابی متقاضیان سرمایه‌گذاری در طرح احداث فراگیر پالایشی سیراف در قالب ۸ پالایشگاه میعانات گازی مستقل هر یک به ظرفیت ۶۰ هزار بشکه در روز، نیمه نخست مهر اعلام می‌شود.

بر این اساس، بررسی صلاحیت ۵۴ متقاضی سرمایه‌گذار در ۸ پالایشگاه، ۱۶ شهریور ماه در وزارت نفت آغاز شد.

بر اساس این گزارش، معاون وزیر نفت پیش از این در گفت‌وگو با شانا با بیان اینکه برای احداث هر کدام

از این پالایشگاه‌ها ۳۰۰ میلیون دلار سرمایه‌گذاری نیاز است، اظهار کرد: خوراک این پالایشگاه‌ها از میعانات گازی پارس جنوبی تامین می‌شود و زمان اجرای این طرح حدود ۴ سال است.

منصورمظفری با بیان اینکه تولیدات این پالایشگاه‌ها برای صادرات در نظر گرفته شده است، تصریح کرد: چنانچه برای مصارف داخلی به محصولات تولیدی این پالایشگاه‌ها نیاز باشد وزارت نفت به قیمت بین‌المللی محصولات تولیدی این پالایشگاه‌ها را از آنها خریداری می‌کند، در همین حال سرمایه‌گذاران اختیار دارند به هر صورت که می‌دانند محصولات تولیدی پالایشگاه را بفروش برسانند.

(نوبت دوم)

شرکت نفت فلات قاره ایران

آگهی ارزیابی کیفی مناقصه یک مرحله‌ای شماره ۱/۹۳/۰۷۳ ت تهیه و تامین مواد اولیه غذایی و طبخ و توزیع غذا و نان مصرفی و انجام کارهای خدماتی دیگر در منطقه خارگ و سکوهای دریایی آن

۵- پیشنهادات مالی می‌بایستی حداقل سه ماه پس از وصول پیشنهادات به کمیسیون مناقصات شرکت نفت فلات قاره ایران دارای اعتبار باشند.

از کلیه متقاضیان واجد شرایط دعوت می‌شود حداکثر ظرف ۱۰ روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم، آمادگی خود را به صورت کتبی به آدرس ذیل اعلام و حضوراً نسبت به دریافت مدارک ارزیابی کیفی اقدام نمایند.

تصوه: ارائه گواهی تایید صلاحیت معتبر از اداره کار و امور اجتماعی استان بوشهر الزامی می‌باشد.

ضمناً می‌بایستی ظرف مدت ۱۴ روز پس از آخرین مهلت دریافت مدارک ارزیابی کیفی اطلاعات مورد درخواست به آدرس ذیل در مقابل رسید تحویل گردد محل و زمان تحویل و گشایش پیشنهادات در اسناد مناقصه قید می‌گردد.

نشانی محل اعلام آمادگی و تحویل اسناد: تهران، خیابان ولی‌عصر، رسیده به تقاطع مدرس، خیابان تورج، خیابان خاکزاد، شماره ۱۲، شرکت نفت فلات قاره ایران، طبقه ۵ امور قراردادهای

تلفن: ۲۲۹۴۲۵۱۰ فاکس: ۲۲۶۶۴۲۳۴

تصوه: متقاضیان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر در روز آگهی نوبت دوم به سایت اینترنتی این شرکت به نشانی www.jooc.co.ir مراجعه نمایند.

روابط عمومی
شرکت نفت فلات قاره ایران

سوآپ نفت ایران و روسیه
از مسیر آذربایجان

سفیر جمهوری آذربایجان در روسیه گفت: این کشور در حال بررسی مشارکت در سازماندهی صادرات نفت ایران به روسیه از طریق یک سوآپ سه جانبه است.

به گزارش ایرنا، بلبل اوغلو سفیر جمهوری آذربایجان در روسیه اظهار داشت: ما در حال حاضر در بخش برق ارتباطاتی ایجاد کرده‌ایم، این امر امکان‌پذیر است، ولی هنوز قطعی نشده است.

اینتارتاس گزارش داد، در حال حاضر جمهوری آذربایجان با ایران سوآپ گاز دارد تا گاز جمهوری خودمختار نخجوان را تامین کند.

جمهوری آذربایجان و ایران به وسیله خط لوله گاز یک‌میلیون و ۴۷۴ هزار کیلومتری قاضی-محمد-آستارا متصل هستند که ۲۹۶/۵ کیلومتر آن در خاک جمهوری آذربایجان قرار دارد.

این مسیر بخشی از خط لوله قذاق - آستارا - ایران است که در سال ۱۹۷۱ م به بهره‌برداری رسید. ۱۳ ایستگاه کمپرسور در مناطق قاضی-محمد، آغداش و قذاق در این مسیر ساخته شده است. قطر این خط لوله ۱۲۰۰ میلی متر است. شرکت نفت دولتی سوکار جمهوری آذربایجان گاز خود را طبق قراردادی با گازپروم که در اکتبر ۲۰۰۹ م به امضاء رسید به روسیه صادر می‌کند.

شرکت نفت فلات قاره ایران

بهر روز فتاحی: در هفته‌های گذشته گزارشی در مورد نوسازی ناوگان هواپیمایی کشور در همین روزنامه به چاپ رسید که معضل اصلی و مشکل عمده این حوزه از حمل‌ونقل را مورد بررسی و چالش قرار داد. همه کارشناسان بر این باورند که اگر تحریم‌ها برداشته شود، مشکل ناوگان هوایی کشور با ورود قطعات جدید برداشته می‌شود. اگرچه بررسی این موضوع به منزله تکرار مکررات است، اما همه فعالان این حوزه در انتظار رفع کامل تحریم‌ها و باز شدن دروازه‌های کشور به روی قطعات و هواپیماهای جدید هستند. در این زمینه با جمشید رستمی، عضو کمیسیون حمل‌ونقل، ترانزیت و گمرک اتاق بازرگانی ایران گفت‌وگو کردیم که در ادامه می‌خوانید.

● بر کسی پوشیده نیست که با رفع تحریم‌ها علیه ایران بسیاری از بخش‌هایی که به دلیل تحریم فلج شده بودند، سلامت خود را دوباره به دست می‌آورند. ناوگان هوایی کشور نیز از این قائله مستثنی نیست. نوسازی این ناوگان بستگی به ورود قطعات و ورود قطعات بستگی به نتایج توافقات ژنو دارد. به نظر شما علاوه بر رفع تحریم‌ها چه موانع دیگری باید برداشته شود؟

با توجه به اینکه صنعت هوایی ایران در سال‌های اخیر گرفتار تحریم بوده و ورود تکنولوژی به این صنعت نیز بی‌تاثیر از این تحریم‌ها نبوده است مشکلات اقتصادی و ناتوانی ایرلاین‌ها و شرکت‌های ایرانی برای خرید قطعات یا خرید هواپیماهای نو، به شدت این حوزه از حمل‌ونقل را با مشکل مواجه کرد. آنچه در این بخش اهمیت دارد این است که هواپیماهای نو برای ایرلاین‌ها صرفه اقتصادی دارند و در همین راستا تصمیم بسیاری از ایرلاین‌ها برای پایین نگاه داشتن سن ناوگان تصمیمی اقتصادی برای کاهش هزینه‌هاست.

علاوه بر این شرکت‌های هواپیمایی برای تعمیر موتور هواپیما نیز با مشکل روبه‌رو بوده‌اند و این کار چند برابر ایرلاین‌های دنیا برای آنها هزینه در بر دارد. از سوی دیگر با توجه به عمر بالای ناوگان هوایی کشور، مصرف سوخت آنها ۲ تا ۳ برابر افزایش می‌یابد، این درحالی است که مصرف سوخت در هواپیماهای جدید به مراتب بسیار کمتر است. بنابراین موضوع تامین سوخت هواپیما و تاثیر آن بر این ناوگان برگرفته از تحریم‌های اعمال شده است. در کنار این موارد می‌توان به این نکته نیز اشاره کرد که با توجه به اینکه در این صنعت به واسطه تحریم‌ها از تکنولوژی و فناوری‌های روز محروم بوده‌ایم، قدرت رقابت ایرلاین‌های ایرانی با شرکت‌های هواپیمایی خارجی بسیار کاهش پیدا کرده است. تحریم‌ها بازار دلان را بسیار داغ کرد؛ چراکه شرکت‌های ایرانی ناچار به خرید قطعات از طریق دوردزدن تحریم‌ها بودند که چنین شرایطی شرکت‌های ایرانی را ناچار به خرید چند برابری قطعات از دلان می‌کرد.

● به نظر شما می‌توان امیدوار بود که با توافقات ژنو مشکلات این حوزه نیز حل و فصل شود؟

در صورتی که تحریم‌ها به صورت کامل برداشته شود، چنین امیدواری وجود دارد، اما برداشته شدن بخشی از تحریم‌ها کمکی به حل مشکل نخواهد کرد.

● سرمایه‌گذاری در این حوزه چقدر می‌تواند صرفه اقتصادی و سوددهی برای کشور به همراه داشته باشد؟

باید گفت که سرمایه‌گذاری برای ورود تنها یک مدل هواپیما به هیچ وجه توجیه مالی مطلوب ندارد؛ چراکه برای سرمایه‌گذاری در این حوزه باید زیرساخت‌ها و شرایط لازم فراهم باشد. سرمایه‌گذاری باید با توجه به تربیت خلبان، تکنسین موجود و کارگاه‌های ایرلاین هم‌ردیف با هواپیماهای قبلی، انجام شود. نوسازی ناوگان هواپیمایی کشور نیازمند کمک همه جانبه همه ارگان‌های مسئول است. در این زمینه ارائه تسهیلات از سوی صندوق توسعه ملی می‌تواند کمک شایانی به روند هرچه سریع‌تر نوسازی این ناوگان کند.

خبرخوان

■ ایلنا: بهروز سرانندی، رییس مرکز توسعه صنعتی سازی ساختمان گفت: درحال حاضر تنها حدود ۱۷ درصد از ساخت‌وسازهای کل کشور به روش صنعتی ساخته می‌شوند، این درحالی است که صنعتی سازی، قیمت تمام شده ساخت مسکن را حدود ۲۳ درصد کاهش می‌دهد و با توجه به ضرورت ورود صنعتی سازی به عرصه ساختمان سازی کشور این یک انتخاب نیست بلکه یک نیاز است.

■ مهر: حسام ققیایی، رییس اتحادیه صنف مشاوران املاک تهران با بیان اینکه در هر سال قیمت مسکن در

بررسی کارشناسان از وضعیت ناوگان حمل و نقل هوایی کشور نشان می‌دهد

مسیر خرید قطعات هواپیما با مذاکرات ژنو باز نشد

اگر شرایط فراهم باشد، ظرفیت ورود هواپیماهای نو به کشور نیز وجود دارد.

● خرید چند برابری

مدیرعامل هواپیمایی جمهوری اسلامی ایران با اشاره به برنامه‌ریزی هماهنگ برای ورود هواپیماهای جدید به ناوگان این ایرلاین، می‌گوید: برخی قطعات هواپیما را ۶ تا برابر قیمت واقعی آنها در بازار خریداری می‌کنیم. در واقع بعضی قطعات را به قیمت روز می‌خریم و برخی دیگر از قطعات را ۳۰ تا ۴۰ درصد گران‌تر از قیمت واقعی آنها خریداری می‌کنیم. برخی قطعات هواپیما نیز ۸۰ درصد گران‌تر از قیمت معمول آنها خریداری می‌شود. در مجموع قیمت قطعات بسته به شرایط روز، نوع قطعه هواپیما، آمریکایی یا اروپایی بودن و این که به چه نحوی و از کجا تامین می‌شود، متفاوت است. مدیرعامل هما می‌افزاید: برخی قطعات نیز تا ۵۰ درصد (۶ برابر) بیشتر از قیمت واقعی خریداری می‌شود، اما این مسئله شامل همه قطعات نمی‌شود.

آنچه به عنوان وجه مشترک صحبت‌های مسئولان و فعالان این بخش می‌توان عنوان کرد، توجه هرچه بیشتر به موضوع نوسازی ناوگان هوایی کشور و لزوم خرید قطعات برای هواپیماهای زمین‌گیر در طول مذاکرات ژنو است. اگرچه همه بخش‌های کشور به واسطه تحریم‌ها دچار مشکلات و چالش‌های گوناگونی شده‌اند، اما برخی بخش‌ها از اهمیت دوچندانی برخوردار است که لزوم توجه بیشتر نمایندگان ایرانی مذاکره‌کنندگان را دوچندان می‌کند.

ویژه

سرانجام بدهی‌های وزارت راه چمه می‌شود؟

ایسنا: در حالی که هیات دولت در جلسه اخیر خود با تسویه بدهی‌های وزارت راه و شهرسازی موافقت کرده، اما به نظر می‌رسد منابعی که دولت در نظر گرفته با آنچه در واقع وجود دارد فاصله زیادی دارد. هیات وزیران در جلسه هفته گذشته خود با پیشنهاد مشترک وزارتخانه‌های اقتصاد و راه برای پرداخت بدهی‌های قانونی وزارت راه و شهرسازی موافقت کرد تا سقف ۴۰ میلیارد تومان پرداخت شود طرحی که شاید نسبت به بدهی وزارت راه به پیمانکاران بسیار ناچیز باشد. آخوندی اخیراً و در حاشیه سفر خود به زنجان اعلام کرده میزان بدهی وزارت راه تنها به پیمانکاران، در حدود ۵ هزار میلیارد تومان است. درحالی که بودجه عمرانی کل کشور در سال جاری ۴۰ هزار میلیارد تومان برآورد شده، مشخص نیست چه منبعی برای تسویه این بدهی‌ها در نظر گرفته خواهد شد. ساخت و بهسازی جاده‌ها، بزرگراه‌ها و آزادراه‌های کشور در اختیار پیمانکارانی است که از سال‌های قبل و در چارچوب قراردادهای اقتصادی با وزارت راه همکاری می‌کنند. تامین نشدن اعتبارات لازم و بالا رفتن بدهی‌های وزارت راه، باعث شده عملیات عمرانی بسیاری از این طرح‌ها متوقف شده یا با کندی بسیاری به پیش رود. هر چند در بسته خروج از رکود دولت امکاناتی برای تسویه ۲۰ هزار میلیارد تومان از بدهی‌های دولت فراهم شده اما هنوز راهبرد اجرایی دقیق آن و نحوه بازپرداخت بدهی‌ها مشخص نیست.

طبق گفته وی درحال حاضر ۲۵۱ هواپیما در ناوگان هوایی کشور وجود دارد که با توجه به محدودیت‌های موجود در حوزه تعمیر و دریافت قطعات، ۱۰۸ فروند آن زمین‌گیر هستند و امکان پرواز ندارند. از سوی دیگر فرهاد پیروش، مدیرعامل ایران‌ایر، در مورد خرید و ورود قطعات هواپیما به ایران می‌گوید: طبق موافقتنامه ژنو قرار بود از ۲۰ ژانویه مطابق با ۳۰ دی‌ماه سال گذشته «لغو تحریم ورود قطعات هواپیما به ایران»، اجرایی شود. اما ذکر این نکته حائز اهمیت است که اداره خزانه‌داری آمریکا تعریفی برای مجوز ارائه داده است مبنی بر این که شرکت‌هایی که می‌خواهند قطعات هواپیما به ایران بفروشند، باید ابتدا درخواست کمپانی‌های ایرانی را به خزانه‌داری آمریکا ارائه دهند تا مجوزهای لازم صادر شود.

● نوسازی به صرفه‌تر از خرید

به گفته وی، بی‌شک با ورود قطعات به ایران، حداقل ۱۰ فروند از هواپیماهای زمین‌گیر ایران که به واسطه نبود قطعه، عملیاتی نبودند، عملیاتی خواهند شد و راه‌اندازی هواپیماهای شرکت‌های دیگر نیز به همین نسبت خواهد بود. مدیرعامل ایران‌ایر تمایل این شرکت برای خرید هواپیماهای نو و ورود آنها به ناوگان هوایی را در اولویت می‌داند اما به گفته وی هواپیماهای نو سرمایه‌گذاری سنگینی را می‌طلبد که باید شرایط اقتصادی آن فراهم باشد، در این بین ممکن است برای شرکت‌های خصوصی خرید هواپیماهای نو مشکل باشد، این در حالی است که

چندی پیش علیرضا جهانگیریان، رییس سازمان هواپیمایی کشوری اعلام کرده بود که شرکت‌های هواپیمایی مختلف، قراردادهای خرید قطعات را با شرکت‌های خارجی بسته‌اند و سفارشات لازم صورت گرفته و براساس اطلاعات موجود، تعدادی از این قطعات وارد کشور شده و تعدادی هم در حال رسیدن هستند.

روس‌ها هم تمایلی به پرواز با توپولوف ندارند

هواپیما از سوی مسئولان و مقامات روسی کتمان می‌شود. وی خاطر نشان کرد: با توجه به اینکه از ۴۰ سال گذشته تاکنون هواپیما بوئینگ ۷۴۷ در ناوگان هوایی ایران فعال است، اما حادثه مهمی تاکنون برای این هواپیما رخ نداده است در حالی که هواپیماهای توپولوف روسی حوادث ناگوار را در ایران رقم زده‌اند. وی معتقد است که اگرچه باید برای خرید هواپیما مسائل مالی را مدنظر قرار داد، اما توجه به جان و مال شهروندان از اهمیت بیشتری برخوردار است به همین دلیل به جرات می‌توان گفت که هواپیماهای غربی

فروش را به چند برابر قیمت تمام شده افزایش می‌دهد.

■ باشگاه خبرنگاران: علیرضا خسروی عضو کمیسیون عمران دربارہ کمک صندوق‌های زمین و ساختمان به ساخت‌وساز کشور گفت: صندوق‌های زمین و ساختمان تا زمانی که با نظرات کارشناسان و مدیریت درست نباشد به بازار مسکن کمک نمی‌کند. به گفته وی برای کمک به بازار مسکن در این مدت برنامه‌ریزی‌ها و طرح‌های مختلفی ارائه شد که به نظر می‌رسد اثر مثبتی برای تعدیل بازار مسکن نداشتند چون سیاست کلی در

زهرا فریدزادگان-گروه صنعت: با روی کار آمدن دولت یازدهم و سیاست این دولت در حوزه دیپلماسی و روابط خارجی، همه بخش‌های کشور از صنعت و تجارت و اقتصاد و تولید گرفته تا میراث و حوزه‌های اجتماعی امیدهای تازه‌ای را در دل خود زنده کردند. از آنجایی که ایران سال‌های زیادی به دلیل دست و پنجه نرم کردن با تحریم‌های اعمال شده از سوی امریکا، متحمل خسارات زیادی شده بود، سیاست‌گذاری دولت یازدهم به منزله روزنه نوری در مسیر رونق و فعال شدن بخش‌های مختلف کشور بود. یکی از بخش‌های مهم در حوزه حمل‌ونقل که به جرات می‌توان گفت ضربات زیادی را به واسطه تحریم‌ها بر بیکر خود تحمل کرد، ناوگان هواپیمایی کشور است. تحریم‌ها، ورود قطعات هواپیما را به ایران ممنوع و به تبع آن در شرایطی که این ناوگان نیاز مبرم به نوسازی و تعویض قطعات داشت، تعداد زیادی از هواپیماها را زمین‌گیر کرد. بسیاری از شرکت‌های هواپیمایی که توان مالی خرید قطعات را نداشتند، ورشکسته یا از گردونه رقابت خارج شدند.

● تحریم‌ها و زمین‌گیری هواپیماها

مسعود قاسمی، نایب رییس انجمن صنایع هوایی و فضایی ایران در مورد ورود قطعات هواپیما در پی توافقات اخیر در ژنو می‌گوید: در اولین دوره مذاکرات، در زمینه خرید قطعات از شرکت‌های هواپیمایی صحبت‌هایی شد، حتی چند شرکت ایرانی برای خرید قطعات وارد قرارداد با کشورهای مورد نظر شدند، اما هنوز خرید و ورود قطعات به ایران به مرحله عمل نرسیده و شرکت‌های خارجی در انتظار صدور مجوز برای فروش قطعات به ایران هستند.

وی در گفت‌وگو با **ایسنا** تاکید می‌کند: در سال‌هایی که تحریم گریبان ناوگان هواپیمایی را گرفته بود، شرکت‌های ایرانی ناچار به خرید قطعات از واسطه‌ها بودند که این

روند هزینه‌های گزافی را بر ایرلاین‌ها

تحمل می‌کرد، این در حالی است که با برداشته شدن تحریم‌ها، شرکت‌های ایرانی می‌توانند به صورت مستقیم از شرکت‌های سازنده قطعات مورد نیاز خود را خریداری کنند. در واقع شرکت‌های خارجی موظف به پشتیبانی و ساپورت هواپیماهای ساخت خود هستند.

● نوسازی هواپیما؛ ضرورت جهانی

لزوم نوسازی ناوگان هواپیمایی ایران این سوال را در ذهن ایجاد می‌کند که اگر هواپیماهای زمین‌گیر که اکنون به دلیل نداشتن قطعات

جدید، قادر به فعالیت در خطوط هواپیمایی ایران نیستند با همین شرایط در اروپا یا امریکا وجود داشتند، آیا شرکت‌های خارجی این هواپیماها را نوسازی و عملیاتی می‌کردند یا اینکه به‌طور کلی از رده خارج می‌شدند؟

سوالی که نایب رییس انجمن صنایع هوایی و فضایی ایران در پاسخ به آن توضیح می‌دهد: در سراسر دنیا

هواپیماهای نو
سرمايه‌گذارى سنگينى
را مى‌طلبند که باید شرایط
اقتصادى آن فراهم باشد،
در این بین ممکن است برای
شرکت‌های خصوصى
خرید هواپیماهای نو مشکل
باشد، این در حالی است که
اگر شرایط فراهم باشد،
ظرفیت ورود هواپیماهای
نوبه کشور نیز وجود دارد

حوزه مسکن هنوز به طور دقیق مشخص نیست، وی افزود: ابتدا قرار بود با صندوق‌هایی که تاسیس شد اقساط مهر به صندوق توسعه مسکن برگردد تا وامی در راستای اهداف مسکن ارائه شود، ولی این برنامه تغییر کرد و به صورت وام‌های مسکن با ارقام مختلف درآمد که هنوز هم در این زمینه در تعداد افرادی که در سال باید از این وام بهره‌مند شوند اختلاف نظر وجود دارد.

■ پایگاه خبری ترند: رضا مسرور، رییس سازمان منطقه آزاد تجاری صنعتی انزلی با اشاره به آمادگی ایران

برای برقراری مجدد خط کشتیرانی باکو- انزلی گفت: برقراری مجدد این خط کشتیرانی منجر به توسعه روابط بین ایران و آذربایجان خواهد شد. به گفته وی، هیچ محدودیتی برای سرمایه‌گذاران آذربایجانی در زمینه کسب مالکیت وجود ندارد و امکان مالکیت ۱۰۰ درصد خارجی یکی از تسهیلات این منطقه برای سرمایه‌گذاران است. مسرور تاکید کرد که هیچ مالیات و تعرفه‌ای برای مواد خام و ماشین‌آلات وارد شده برای تولید محصول در این منطقه وجود ندارد.

معادن در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
استخراج ذغال سنگ					
ذغال سنگ نگین طیس	۴۴۱۹	۳.۰۱	۸۶۸,۷۶۶	۲۸۳۹۴۹۲۸۳	۲۳۸
صنعتی و معدنی شمال شرق شاهرود	۱۰۲۸۰	۱.۳۸	۶۹,۵۷۱	۷۱۵۲۲۱۷۹۲	۲۶
استخراج سایر معادن					
تامین ماسه ریخته‌گری	۶۷۲۱	-۱.۱۸	۲۲,۴۵۵	۱۵۰۶۹۶۱۰۵	۹
استخراج کانه های فلزی					
توسعه معادن روی ایران	۲۲۹۸	۱.۵۹	۱,۴۱۶,۹۷۴	۲۲۵۶۱۲۰۰۴۳	۲۱۰
معدنی و صنعتی چادرملو	۵۶۰۳	۰.۴۸	۵۵۶,۹۱۳	۲۲۰۲۱۹۴۷۷۵	۱۶۷
توسعه معادن و فلزات	۲۷۰۷	-۰.۲۶	۶۷۸,۸۵۰	۱۸۰۸۰۹۴۶۷	۱۲۹
معدنی و صنعتی گل گهر	۵۱۷۹	۰.۴۱	۵۸۴,۹۹۵	۳۰۸۱۷۲۶۷۵	۱۰۳
معادن بافق	۴۲۲۲	-۱.۵۴	۱۸۷,۶۹۰	۷۲۲۷۵۵۱۲	۷۰
ح توسعه معدنی و صنعتی صیانور	۳۴۰۷	-۶.۴۸	۱۶۶,۰۲۹	۵۶۵۶۸۷۸۶۳	۶۰
یاما	۹۴۱۲	۰.۳۵	۴۶,۴۲۴	۴۴۰۷۲۲۰۱۹	۳۵
توسعه معدنی و صنعتی صیانور	۵۷۹۲	-۰.۲۶	۶۷,۴۶۵	۳۷۶۲۸۷۸۷۵	۱۷
معادن متنگز ایران	۶۰۴۵	۰.۱۲	۲۲,۳۳۱	۱۳۵۴۲۴۲۰	۱۵
توسعه معادن و فلزات	۲۷۱۴	۰.۰۰	۸۰,۸۵۰,۰۰۰	۲,۱۹۴۷۷E+۱۱	۱
فلزات اساسی					
ملی صنایع مس ایران	۲۴۳۱	-۰.۲۹	۶,۰۴۳,۸۷۲	۱۴۶۱۷۱۹۹۶۲	۷۵۸
کالسیمین	۳۸۲۲	۲.۲۲	۸۸۷,۹۹۸	۳۴۱۲۱۱۸۲۲۲	۲۸۵
فولاد مبارکه اصفهان	۲۵۴۹	-۰.۰۸	۸۸۷,۸۸۹	۲۲۵۷۹۰۰۲۹	۲۶۵
سهامی ذوب آهن اصفهان	۳۵۹۳	۱.۰۵	۴۴۳,۶۵۳	۱۱۵۰۲۰۰۰۲	۱۱۶
سرمایه گذاری توکافولاد (هلدینگ)	۴۱۷۵	-۱.۸۳	۲۵۶,۶۷۵	۱۰۳۳۴۵۳۴۱	۱۱۱
هلدینگ صنایع معدنی خاورمیانه	۴۳۴۸	-۰.۱۶	۴۹۰,۸۲۱	۲۱۴۲۲۲۵۱۷	۱۰۱
شرکت آهن و فولاد ارفع	۳۵۱۰	-۰.۴۸	۱۷۲,۲۴۳	۶۰۴۶۲۳۲۴	۱۰۰
لوله و ماشین سازی ایران	۱۷۲۳	۱.۰۰	۶۰۷,۵۷۱	۱۰۶۶۶۰۰۴۱۶	۹۴
ح - فولاد مبارکه اصفهان	۱۴۴۳	۰.۰۰	۳۱۴,۷۶۲	۴۵۴۲۲۲۲۷۸	۸۲
آلومینیوم ایران	۴۵۰۹	-۰.۰۹	۳۷۷,۱۹۱	۱۳۴۸۸۹۵۸۸۱	۶۹
مس شهید باهنر	۲۰۹۹	-۰.۵۲	۲۷۳,۹۰۵	۵۷۱۲۱۲۸۶۰	۶۹
صنعت روی زنگان	۳۰۹۰	۰.۷۲	۶۶,۷۹۷	۲۰۶۴۳۷۱۸	۵۷
فولاد خوزستان	۶۷۷۹	-۰.۲۶	۲۷۶,۱۸۴	۱۸۲۱۰۴۹۷۱۹	۳۶
فراوری مواد معدنی ایران	۵۱۷۶	۰.۰۶	۷۸,۵۳۴	۴۰۶۵۳۳۰۷	۳۴
نورد آلومینیوم	۳۸۲۸	-۲.۱۰	۶۱,۲۹۹	۲۳۴۶۷۰۸۹۱	۲۳
زرین معدن آسیا	۴۰۵۰	۱.۸۱	۵۱,۹۰۰	۲۱۰۲۱۵۰۰۲	۲۸
ملی سرب و روی ایران	۱۷۲۶	۰.۲۳	۱۴۳,۵۱۴	۲۴۸۱۷۰۰۶	۲۶
صنایع فولاد آلیاژی بزد	۲۷۴۹	۰.۵۱	۲۲,۶۶۰	۶۲۲۷۷۲۰	۱۹
فولاد آلیاژی ایران	۲۹۵۵	-۰.۴۴	۱۵۶,۶۹۰	۴۵۲۳۴۸۰۳۱	۱۶
فروسلیس ایران	۳۱۵۶	-۰.۵۰	۸۸,۵۸۷	۲۶۹۲۳۴۵۳	۶
گروه صنعتی سیاهان	۵۱۸۸	-۰.۲۵	۲۵,۱۸۷	۱۲۵۵۸۵۹۶۱	۴
ح - فولاد خراسان	۴۳۴۲	-۰.۱۱	۱,۷۷۴	۷۷۳۷۵۹۶	۳
فولاد خراسان	۷۲۵۴	۰.۰۰	۱,۰۰۰	۶۹۶۴۰۰۰	۱
سیمان، آهک و گچ					
سیمان سیاهان	۱۶۰۱	-۱.۷۸	۶۹۴,۹۴۹	۱۱۰۶۸۷۶۲۸۸	۱۳۰
سیمان کارون	۶۱۷۴	۲.۷۸	۱۳۰,۵۶۲	۸۱۲۱۵۲۹۰۲	۴۵
سیمان تهران	۳۷۷۹	۰.۰۳	۹۳,۳۸۳	۳۵۳۲۹۰۷۳۳	۴۴
سیمان کرمان	۸۴۷۳	-۰.۰۹	۸۸,۷۵۲	۷۵۱۳۳۱۰۷	۴۲
سیمان غرب	۵۱۹۱	-۰.۲۳	۱۵۳,۸۶۱	۷۹۷۶۲۴۰۰	۳۶
سیمان هگمتان	۴۹۰۱	۱.۰۳	۲۴۴,۴۳۵	۱۲۰۵۸۸۰۶۸۰	۳۳
سیمان شاهرود	۴۷۵۹	۰.۰۰	۲۳۵,۸۴۰	۱۱۲۲۳۲۲۶۰	۳۰
سیمان شمال	۲۸۲۸	-۰.۵۶	۹۴,۶۲۷	۲۵۸۵۲۰۷۷	۱۷
سیمان داراب	۲۲۳۶	-۰.۰۹	۱۹,۰۵۰	۴۱۴۲۹۰۰	۱۳
سیمان فارس	۷۳۱۱	۰.۷۶	۳۵,۲۷۵	۲۶۶۱۸۵۱۵۰	۵
سیمان ارومیه	۵۹۳۹	۰.۰۰	۹۳۳	۵۴۱۴۰۰	۳
سیمان قان	۲۷۲۳۱	۰.۰۰	۶۰	۱۵۹۶۰۰۰	۲
سیمان خزر	۵۱۵۴	-۰.۰۲	۱,۱۰۷	۵۷۶۸۵۴۳	۲
سیمان کردستان	۴۶۲۴	۰.۰۰	۱۰	۴۴۴۰	۱
سیمان خاش	۶۹۸۵	-۰.۰۱	۴۴۰	۳۹۵۱۵۲۰	۱
کاشی و سرامیک					
کاشی الوند	۲۲۰۵	-۰.۵۴	۱۲۰,۷۸۹	۲۶۴۱۰۹۲۱۴	۴۱
کاشی پارس	۸۶۰۸	-۲.۵۴	۶۱,۱۸۴	۵۴۶۶۵۸۰۵	۲۷
تولیدی کاشی تکسرام	۲۲۵۲	۳.۳۰	۸۳,۳۲۸	۱۸۸۰۴۲۷۲۶	۲۷
کاشی و سرامیک حافظ	۳۴۷۴	۱.۶۷	۶۰,۳۷۰	۲۱۴۱۲۹۲۱۰	۱۶
تولیدی گرانیت پارس	۲۰۰۵	۳.۹۹	۷۲,۰۱۲	۱۴۴۲۸۰۶۰	۱۴
صنایع کاشی و سرامیک سینا	۱۲۲۳۳	-۰.۰۱	۴۲۹	۵۰۸۰۳۵۰	۲
کاشی نیلو	۲۴۲۸	۰.۰۰	۱۰	۳۹۱۰	۱

بیشترین کاهش قیمت

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر
ت-فنر سازی زر	۳۸۳	-۷.۹۳
ت-شرکت سرمایه گذاری پردیس	۱۸۶	-۷.۴۶
ت-لعبیران	۱۹۱۷	-۶.۶۲
سرمایه گذاری تدبیرگران فارس و خوزستان	۲۰۹۹	-۴.۲
افرانت	۵۱۷۵	-۴.۰۴
لامبران	۳۲۸۱	-۳.۹۵
پشم و شیشه ایران	۵۶۷۲	-۳.۹۱

بیشترین افزایش قیمت

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	درصد تغییر
سیجان دارو	۳۲۰۰۲	۴.۸
داروسازی تولید دارو	۱۲۶۲۴	۴.۳۳
آ.س.پ	۱۵۷۰	۴.۲۵
پخش البرز	۴۱۴۹	۴.۱۴
ت-صنعتی نیرو محرکه	۸۳۲	۴.۱۳
اجاره ماهان ۲ سه ماهه ۲۰ درصد (ماهان ۲)	۱۰۴۰۵۹۶	۴.۰۶
سرمایه گذاری مسکن تهران	۲۱۸۳	۴.۰۵

خودرو در آینه بورس

نام شرکت	آخرین قیمت (ریال)	درصد تغییر	حجم معاملات	ارزش معامله (ریال)	تعداد دفعات معامله
خودرو و ساخت قطعات					
ایران خودرو	۲۴۵۹	۱.۷۴	۱۰,۰۶۲,۰۸۷	۲۴۴۲۹۲۶۸۷	۱۵۸۵
پارس خودرو	۶۳۲	-۰.۳۶	۱۸,۰۶۴,۸۹۱	۱۱۴۲۳۷۰۶۷۹	۱۰۸۱
ح - فنر سازی زر	۳۸۳	-۷.۹۳	۲,۰۱۷,۵۵۱	۷۷۳۳۰۵۸۱۱	۴۰۸
سایپا	۱۲۱۵	۰.۵۰	۳,۴۶۸,۶۷۵	۴۲۲۵۴۹۰۰۰۱	۳۹۴
آهنگری تراکتور سازی ایران	۲۰۷۱	-۳.۲۷	۱,۹۲۸,۰۰۲	۳۹۹۱۵۳۲۳۱	۳۱۲
سرمایه گذاری زانا هلدینگ	۱۰۰۳	۰.۰۰	۲,۳۳۵,۰۷۳	۲۲۴۹۲۹۵۳	۲۶۴
ح - نیرو محرکه	۸۳۲	۴.۱۳	۱,۸۳۶,۶۲۷	۱۵۲۸۴۳۲۳۴۴	۲۶۳
ریخته‌گری تراکتور سازی ایران	۱۷۴۶	-۳.۸۵	۱,۴۹۲,۹۶۸	۲۶۰۶۲۰۶۲۵۲	۲۴۲
نیرو محرکه	۱۸۹۷	۳.۲۳	۱,۶۶۰,۳۹۹	۳۱۴۹۵۳۹۷۸	۲۳۱
گروه بهمن	۱۴۳۲	۰.۶۳	۱,۷۲۲,۸۶۳	۲۴۶۹۹۸۷۳۰۲	۲۰۱
زامیاد	۱۰۵۲	-۰.۰۹	۳,۶۴۴,۴۸۸	۲۷۸۲۰۱۸۷۳۷	۱۹۷
گسترش سرمایه گذاری ایران خودرو	۳۸۸۴	-۰.۲۱	۸۰۳,۴۸۳	۲۳۱۷۵۶۶۹۴	۱۸۴
سایپا دیزل	۷۰۴	-۰.۲۸	۱,۸۰۸,۳۱۰	۱۳۹۳۶۵۶۳۴۶	۱۶۶
تولیدمخوردخودرو	۱۶۸۰	۲.۴۴	۷۱۸,۶۸۳	۱۲۰۷۳۵۸۸۶	۱۴۸
ایران خودرو دیزل	۷۲۳	-۰.۵۵	۱,۳۳۲,۷۱۵	۹۵۸۷۷۹۵۱	۱۳۸
رادیا تویر ایران	۴۴۴۹	۱.۴۴	۳۰۳,۹۷۴	۱۴۱۳۰۹۹۵۱	۶۲
الکترونیک خودرو شرق	۱۷۶۴	۱.۳۲	۳۵۸,۹۵۹	۴۵۶۷۸۶۴۰	۵۶
کسک فنر ایندماپین	۱۷۵۰	-۰.۸۱	۳۴۸,۰۳۱	۴۳۳۸۹۹۱۲	۵۵
سایپا آذین	۲۴۱۹	-۲.۴۲	۲۹۲,۴۲۲	۷۰۷۲۳۲۷۸۸	۵۲
فنر سازی زر	۱۵۰۸	-۰.۷۹	۴۲۷,۹۹۷	۶۴۵۴۷۷۰۲۶	۴۸
صنایع ریخته‌گری ایران	۳۲۱۶	۳.۹۹	۴۸۷,۳۲۶	۱۰۷۹۹۱۴۴۱۶	۴۵
مخوردسازان ایران خودرو	۲۰۰۴	-۱.۴۷	۲۳۲,۸۷۸	۵۲۶۹۰۵۲۱	۴۳
سرمایه گذاری اعتبار ایران	۱۹۰۸	-۰.۵۳	۱,۰۹۱,۳۴۴	۲۰۶۱۳۴۳۲۰	۳۸
مهندسی صنعتی روان فن آور	۶۰۷۶	-۰.۰۲	۶۱,۹۵۰	۳۷۶۴۳۷۷۰	۳۵
موتورسازان تراکتور سازی ایران	۲۰۰۵	-۱.۴۳	۱۸۵,۲۶۳	۳۷۱۴۴۲۳۱	۳۳
ایرکا پارت صنعت	۴۳۶۰	۲.۹۰	۱۴۱,۴۴۱	۶۱۶۷۰۱۳۰۲	۳۱
رینگ سازی مشهد	۲۴۰۹	-۱.۰۷	۵۰,۱۸۳	۱۱۹۲۰۱۶۲۰	۲۸
قطعات اتومبیل ایران	۲۴۸۰	-۱.۷۸	۳۰۲,۰۵۰	۷۴۹۱۹۷۵۰	۲۴
مهر کام پارس	۲۰۲۳	-۰.۳۴	۵۲,۴۸۸	۱۰۴۱۱۲۰۴۴	۲۱
چرخشگر	۱۷۲۶	۰.۴۷	۳۰,۳۱۱	۵۲۰۳۶۷۸۰	۲۱
لنت ترمز ایران	۳۱۱۲	۱.۶۰	۳۶۷,۱۱۷	۱۱۴۴۶۰۵۰۹	۱۷
مهندسی تصویر ماشین	۴۵۰۱	-۰.۳۱	۳,۵۲۸	۱۵۳۴۶۵۷۰	۷
فنر سازی خاور	۲۴۹۳	-۰.۴۰	۸۰,۵۱۱	۱۹۴۳۷۳۹۶	۶
لاستیک و پلاستیک					
ح - ایران تایر	۳۱۲۱	-۳.۰۴	۱,۰۲۸,۸۰۷	۳۲۱۱۱۲۳۲۱۰	۲۲۱

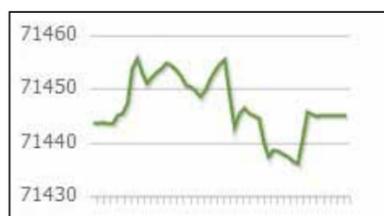
بیشترین حجم معاملات

نام شرکت	حجم معاملات	قیمت پایانی (ریال)
سرمایه گذاری دارویی تامین	۲۰۸۱۰۶۳۴	۶۰۰۸
پارس خودرو	۱۸۰۶۴۸۹۱	۶۳۲
ت-کابل های مخابراتی شهید قندی	۱۷۸۸۹۴۷۹	۵۵۲
بانک صادرات ایران	۱۲۴۵۲۶۵۵	۷۹۵
ایران خودرو	۱۰۰۶۲۰۸۷	۲۴۵۹
شرکت ملی صنایع مس ایران	۶۰۴۲۸۷۲	۲۴۳۱
سرمایه گذاری خوارزمی	۵۵۴۳۰۵۷	۱۳۹۳

بیشترین ارزش معاملات

نام شرکت	قیمت پایانی (ریال)	ارزش معامله
سرمایه گذاری دارویی تامین	۶۰۰۸	۱۲۵۰۳۲۲۵۰۹۰۴۰۰
اجاره ماهان ۲ سه ماهه ۲۰ درصد (ماهان ۲)	۱۰۴۰۵۹۶	۶۸۴۲۹۶۰۰۰۰۰۰
لابراتوار های رازک	۲۶۹۰۴	۲۸۲۵۳۷۲۲۰۰۹۰۰
ایران خودرو	۲۴۵۹	۲۴۷۴۲۹۹۲۶۸۷.۰۰
اوراق مشارکت پروژه های شهرداری شیراز	۱۰۰	۲۳۴۴۰۰۰۰۰۰۰۰
صنایع پتروشیمی کرمانشاه	۷۱۶۴	۱۷۹۸۱۰۸۶۰۵۰۰۰
سرمایه گذاری بازنشستگی کشوری	۳۹۹۶	۱۷۵۴۵۸۰۴۷۰۶۰۰

آمار معاملات آخرین روز معاملاتی (بازار : بسته)
 بازار نقد
 مجموع حجم معاملات ۳۳۶,۸۹۵,۹۵۰ سهم
 مجموع ارزش معاملات ۹۱۱,۹۲۹ میلیون ریال
 جمع تعداد معاملات ۲۸۶۰۳ معامله
 ارزش بازار ۳,۲۳۵,۲۰۹ میلیارد ریال

نرخ سکه و ارز

عنوان	خرید (ریال)	فروش (ریال)
سکه یک گرمی	۱,۶۳۰,۰۰۰	۱,۷۰۰,۰۰۰
سکه ربع	۲,۵۷۰,۰۰۰	۲,۶۳۰,۰۰۰
سکه نیم	۴,۵۷۰,۰۰۰	۴,۶۲۰,۰۰۰

هر روز مسئولان دمرورد کنترل بازار میوه حرف میزنند اما هنوز قیمت میوه‌ها در مغازه‌ها بالاست و اختلاف قیمت و حتی کیفیت بسیاری بین میوه عرضه شده و میداین تره‌بار و میوه‌فروشی‌های سطح شهر وجود دارد. حتی در میوه‌فروشی‌های پایین و بالای شهر هم این اختلاف قیمت بالاست. پس معنی کنترل بازار چیست؟

پرسه در شب

آفتابه خرج لحیمه!

مینو بدیعی - ساعت حدود ۷ غروب بود که به شهرکی در نزدیکی تهران رسیدم و کلید انداختم و یکراست به سمت پارکینگ خانه و به سوی ماشین پراید مدل چند سال پیش رفتم که حالا حتی طرفدارانش را در بین مسافرش‌ها و رانندگان آژانس‌های تاکسی سرویس هم از دست می‌دهد. به خود گفتم: وای بازهم باتری ماشین تمام شده!

سوئیچ را که گرداندم موتور ماشین برای یک لحظه روشن و پت‌پتی کرد و خاموش شد. باز هم یک استارت دیگر و بازهم. سروصدای من و ماشین نیمچه قراضه من در آن غروبی که آرام آرام رو به شب می‌رفت. پسر نوجوان همسایه را با آن قد بلند و آفرشته‌اش به پارکینگ کشاند، محسن گفت: ای خانم... این ماشین رو باید بدین و خروس قندی بخرید!

به حرف محسن خندیدم و به دنبال او، پدرش که تازه آمده بود گویی از شوخی پسرش با من خوشش نیامده بود، خطاب به فرزندش گفت: بابا این ماشین نزدیک سه هفته است که خوابیده معلومه که باتریش تمام میشه!

من گفتم: می‌شه دنده خلاص کنیم و شما هول بدید.

اینبار پدر محسن و خود محسن به حرف من خندیدند. همسایه مان گفت: ای بابا، مگه عهد بوقه! من گفتم: آره یادم می‌یاد خیلی سال پیش پدرم یک فولکس واگن قدیمی مدل قورباغه‌ای خریده بود که البته خیلی خوب کار می‌کرد و دیگه اواخر عمرش اسقاطی شده بود و یک عده در کوچهمان اونو هل می‌دادن و بعد البته پدرم به فولکس واگن قورباغه‌ای دیگه خرید که واقعا تمیز و محشر بود! محسن گفت: خانم... این پراید قراضه رو عوض کنید و یه پژو بگیرید!

من گفتم: خب آقا محسن، گذشت اون ایامی که خودروهای داخلی قیمت مناسبی داشتند و تازه یکراست اونو رو از کارخانه می‌خریدیم.

همسایه‌مان جواب داد: آره والا، تازه این پراید مگه چشمه! خیلی عالی‌ه من حاضرهم این الان با اینکه مدل چند سال پیشه ۱۲ میلیون تومان اونو بخرم!!

من فکر کردم: عجیب، چه داستانیه این خودرو در ایران و وضع تولیدات داخلی! قیمت اولیه‌اش که نو و تمیز بوده خیلی ارزان‌تر از قیمت چند سال کارکردش هست! مشغول فکر کردن بودم که همسایه‌مان گفت: راستی پراید تونو نمی‌فروشین! من انگار که از خواب بیدار شده باشم، گفتم: نه نه! هروقت که بیام اینجا، این عصای دست منه! اما تهرون واقعا نمی‌تونم ببرمش، جای پارک ندارم! همسایه‌مان گفت: ببرید خانم، ببرید، آدم ماشین داشته باشه و از اون استفاده نکنه!

جوابی ندادم و گفتم: می‌خوام ماشینو برای تعمیرگاه ببرم.

این‌بار واقعا همسایه مان و پسرش هول دادند و ماشین پت‌پت‌کنان روشن شد و همسایه‌مان گفت: مواظب باش در بین راه خاموش نکنه.

در تعمیرگاه، شاگرد مکانیک نگاهی به سرتاپای خودرو انداخت و گفت: فایده نداره دلتونو به چه چیز این ماشین خوش کردین؟!

- فکر کنم باتری اون تموم شده باشه مشکل دیگه نداره.

استاد مکانیک خودش آمد و یک بازدید فنی کرد و گفت: نخیر خانم اینکه خیلی کار داره، اصلا آفتابه خرج لحیمه یک ماشین جدید بخرین، ماشینی که بخوابه حتی واسه مدت کم هم همینه! حس بدی به من دست داد، نگاهی به ظاهر تقریبا رنگ و رو باخته ماشین انداختم و خطوطی که بر روی بدنه‌اش کشیده شده بود: گفتم نه تعمیرش کنین، چقدر کار داره و خرج تعمیرش چنده؟

استاد مکانیک بدون هیچ فکری گفت: یه میلیون تومان خانم، چونه هم نداریم!

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی:

ارائه لایحه جامع رسانه‌ای به مجلس

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی ابراز

امیدواری کرد که لایحه جامع رسانه‌ای در آینده‌ای نزدیک برای تصویب به مجلس شورای اسلامی ارسال شود.

به گزارش ایرنا، علی جنتی دیروز در حاشیه مراسم یادواره خبرنگاران و عکاسان ایرنا در دوران دفاع مقدس در تالار ایوان شمس در پاسخ به سوال خبرنگار ایرنا گفت: لایحه جامع رسانه‌ای در کمیسیون مربوطه دولت ساعت‌ها مورد بررسی قرار گرفته، ولی دارای اشکالاتی است.

وی ادامه داد: به این دلیل وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی لایحه جامع رسانه‌ای را در معرض افکار عمومی قرار داده تا تمامی صاحب‌نظران و خبرنگاران در این زمینه آن را تکمیل کنند تا آنچه به عنوان لایحه به مجلس داده می‌شود کاری قابل قبول باشد.

وی یکی از دلایل تامل فراوان بر لایحه جامع رسانه‌ای در دولت را این گونه عنوان کرد که دیگر در مجلس شورای اسلامی اصلاحات زیادی روی آن

افتتاحیه جشنواره فیلم مقاومت

مراسم افتتاحیه سیزدهمین جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت امروز در تالار وحدت برگزار می‌شود. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی جشنواره، تجلیل از ابوالقاسم طالبی، جهانیش سلطانی، مرتضی شعبانی و محمدتقی فهیم و نکوداشت خادمان عرصه سینمای مقاومت شادروان جواد شریفی‌راد، اکبر رنجبر و باغبانی با حضور خانواده‌های این هنرمندان فقید و اهدای جوایز و معرفی برگزیدگان بخش جشنواره شامل بخش آثار سینمایی ویدئویی، بخش بصیرت و بخش جلوه گاه نور از برنامه‌های مراسم افتتاحیه است.

اجرای ارکستر سمفونیک در ۳قطعه شامل قطعات «از مقاومت تا پیروزی» «غزه» و «نوستالژی فیلم‌های دفاع مقدس» از برنامه‌های پیش‌بینی شده این مراسم است. مراسم افتتاحیه ساعت ۱۹در تالار وحدت آغاز می‌شود.

قابی از شهر

حامد شایگان - بالاخره پنجشنبه رسید و من موفق شدم پس از یک هفته تنیدن روی صفحه مانیتور، روی سبزر پارک را ببینم و در موزه آلاچیقی نشستم که آثاری از عشق و هنر را به تصویر کشیده بودند؛ تیری قلبی را نشانه رفته بود و حسن با اشعاری خبر از پایان خدمت داده و پرچم بچه‌های لرستان به اهتزاز آمده بود. آن طرف‌تر توپ بازی پسرری مرا مجذوب خود کرد، پرسیدم: پسر جان برای چه ورزش می‌کنی؟ پاسخ داد ورزش می‌کنم که بزرگ شوم. ناخودآگاه این حرفش مرا به داخل گودی پرتاب کرد که پهلوان

عکس امروز

غار کتله خور زنجان

آریا جعفری

دبیر گروه گزارش: مینو بدیعی
دبیر گروه صنعت: میترا مسمنی
دبیر گروه معدن: شهریار خدیوپرد
دبیر گروه تجارت: عاطفه خسروی
دبیر گروه اقتصاد: مهدیه انوشه
دبیر گروه گفتگو: محمود مقدسی
دبیر گروه عکاسی: شیرین برناستی
دبیر ویرایش و تصحیح: حسین شیرازی

تلفن: ۸۲۱۹۰
فکس: ۸۸۷۱۳۷۳۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۲۲
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۲۵
روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۴۱۱
چاپ: انتخاب رسانه: ۲-۴۴۹۰۵۳۰۰
پیامگیر صوتی: ۸۸۱۰۵۳۰۴

نشانی: تهران، خیابان قائم مقام فراهانی، کوچه آزادگان شماره ۲۶ کد پستی (۱۵۸۶۲۳۳۱۱) وب سایت: www.smtnews.ir پست الکترونیکی: info@smtnews.ir روابط عمومی: PR@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰

نقطه‌چین

نماز و نیاز

باز، آن اذان گوی اساطیری سکوت شب را با صدایش می‌شکند و من می‌بینم، چراغ اتاق‌های خانه‌های اطراف یک به یک روشن می‌شود

یک سبد قصه قدیمی را می‌گذارم لب پنجره با ظرفی آب خنک، با کاسه‌ای نان ریزه و با اینکه خوابم می‌آید. از پشت توری پرده پرنده‌ها را نگاه می‌کنم کلاغ‌ها و جوجه‌های‌شان ... یا کریم‌ها پرستوهای بهار زده عاشق عجله دارند برای یک کف‌دست صبحانه صبحگاهی

حالا، شبم، قصه‌هایی را که میدانی برای شقایق‌های واژگون دره دماوند با کلام نازنینت تعریف کن دارد دبیر می‌شود.

محمدعلی عرفی‌نژاد

زیرپوستی

آغوش بسته

پیاده‌روهای تهران

سمسمیرا کرمی - به خاطر دارم که چند سال پیش یکی از معمارهای برجسته دنیا، به تهران آمده بود و وقتی از او پرسیده بودند که معماری تهران را چطور دیدید؟ در پاسخ گفته بود «مهم‌ترین میدان‌های تهران، میدان انقلاب و میدان آزادی هستند و من فاصله این دو میدان را قدم زدم اما حتی یک صندلی در این مسیر نبود تا بنشینم و از مسیر لذت ببرم» - و من آن موقع یاد پیاده‌روهای رم افتادم که چه طور آغوششان را به روی عابران گشوده‌اند، به طوری که خیابان‌ها خود، بخش اعظمی از بار توریستی کشور را به دوش می‌کشند. اتفاقی که در ایران، مهد تمدن و معماری، فراموش شده است.

آن حرف توی ذهنم ماند و امروز دارم از پس این سال‌ها به تهران نگاه می‌کنم، می‌بینم چقدر زندگی پیاده‌رو در تهران مرده است. انگار قرار نیست پیاده‌روها و خیابان‌ها برای لذت باشند، همه چیز در خدمت حمل‌ونقل و جابه‌جایی است و همه ساختمان‌ها یکی پس از دیگری تجاری می‌شوند. درحالی که می‌شود با افزایش جاذبه‌های توریستی در کشور، ارزش ریالی حاصل از جذب توریست در ساختمان‌های قدیمی را از ارزش تجاری ساختمان‌های نوسازی شده بالاتر برد.

من برای پاسخ به این سوال می‌گویم «توسعه زدگی». ما به جای توسعه‌یافتگی داریم به سمت «توسعه‌زدگی» پیش می‌رویم. شتاب‌زدگی از نشانه‌های انتقال ناقص توسعه‌یافتگی به کشور است. جامعه‌های در حال گذار، همیشه نشانگان ناقصی را از هر پدیده نوظهوری دریافت می‌کنند. از هر چیزی ظاهر و سطح آن دریافت می‌شود اما عمق و زیبایی واقعی آن جا می‌ماند. مدرنیته و شهری شدن و صنعتی شدن یک چیز است و زیبایی و آرامشی که لای چرخ‌های این صنعت له می‌شود یک چیز دیگر. شاید اصطلاح «پست مدرن» برای همین در فرانسه مطرح شد که سنت‌ها زنده بمانند و با مدرنیته تلفیق شوند.

این تنها راهی است که جوامع با قدمت کهن و تاریخچه درخشان از معماری و علم، در هجوم علوم نوین که البته به طور طبیعی مهد آنها در کشورهای توسعه یافته کنونی است، ساختار و شاخصه‌های خود را حفظ کنند.

وقتی توریست‌های تهران یا اصفهان را می‌بینی، در یک چشم به هم زدن، می‌فهمی که رده سنی آنها، ۵۰ سال به بالاست و این نشان می‌دهد که ایران، در اولویت‌های آخر گردشگری آنها بوده است. چرا اقتصاد ما باید از درآمدهای توریستی بی‌بهره یا کم بهره بماند؟ برخی کشورهای دنیا هستند که درآمد جذب توریست‌شان از درآمد مالیاتی آنها بیشتر است. در حالی که ایران با ظرفیت بالای جذب توریست از این نعمت بزرگ دست خالی مانده است. از زیر سی و سه پل رد می‌شوم که یک خانم سالخورده هلندی به شانام می‌زند و به انگلیسی می‌گوید where can I find a nice drink here که کسی می‌داند؟ شاید یکی دیگر از جواب‌ها همین باشد؟

مشاور رسانه‌ای رییس جمهوری با بیان اینکه از برخی رسانه‌ها به جای کنشگران سیاسی استفاده می‌شود، گفت: برخی رسانه‌ها اخبار غلط و گزافی را درباره دولت تدبیر و امید منتشر می‌کنند.

محمدرضا صادق دیروز در این مراسم افزود: یکی از مشکلاتی که در شرایط کنونی وجود دارد این است که صحت و سقم اخبار کنترل نمی‌شود در حالی که با توجه به امکانات موجود به‌راحتی می‌توان به آن پی برد.

وی با یادآوری اقدامات حوزه رسانه در دوران دفاع مقدس گفت: در آن شرایط خبرنگار خبرگزاری جمهوری اسلامی و واحد مرکزی خبر بودند، ۵ روزنامه نیز در کشور فعال بود اما این تعداد به‌گونه‌ای عمل کردند که جهان در عملیات والفجر ۱۰ شقاوت و سبوعیت رژیم بعث پی برد.

صادق ادامه داد: امروز بیش از ۲۰۰

عبور «شهر موش‌ها ۲» از گیشه ۵ میلیاردی

فیلم سینمایی «شهر موش‌ها ۲» ساخته مرضیه برومند طی روند فروش صعودی خود توانست گیشه ۵ میلیاردی را به خود اختصاص دهد و «آرایش غلیظ» حمید نعمت‌الله هم در آغازی خوب طی ۲ روز به فروش ۵۰ میلیون تومانی دست یافت. به گزارش فارس، علی سرتیپی مدیرعامل موسسه فیلم ایران و تهیه‌کننده این فیلم، ضمن ابراز رضایت از گیشه بسیار خوب شهر موش‌ها ۲ عنوان کرد: در حال حاضر این فیلم ۸۵ سینما رادر سراسر کشور در اختیار دارد که بنابراین فروش این فیلم تا پایان روز پنجشنبه ۲۷ شهریور در تهران ۳ میلیارد تومان و در شهرستان‌ها ۲ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان بوده است که خدا را شکر گیشه فیلم ما سیر صعودی را طی می‌کند، البته اکران‌های حال حاضر هم فیلم‌های خوبی را دربر گرفته است، اما استقبال مردم طی روزهای گذشته از فیلم‌ها عجیب و غریب بوده است. تهیه‌کننده شهر موش‌ها تاکید کرد: تا به حال یک میلیون و ۲۰۰ هزار نفر در سراسر کشور فیلم «شهر موش‌های ۲» را دیده‌اند که ما امیدواریم این روند جذب مخاطب ادامه پیدا کند.

توپ‌چرخنده

تختی در آن میدان‌داری می‌کرد، او بدون اینکه برای کاندیداتوری در شورای شهر دورخیز کرده باشد و دنبال مجوز واردات بنز و مدرک فوق‌لیسانس باشد برای مردم افتخار می‌آفرید. نگاهم به سمت پدرش که آن طرف‌تر در حال مهیا کردن زغال بود رفت که ناگهان توپ چرخنده با ضربه پسرک دماغم را نشانه رفته، بی‌درنگ با ضربه سری به سبک علی دابی آن را مهار کردم. این روزها چرخش ناگهانی حال جامعه شده است؛ ما باید خود را در مقابل این تغییرات آماده کرده و سره را از ناسره جدا کنیم. پدر، زغال را سرخ و آماده کرده بود؛ سرخی که آدم را یاد تصمیمات دیگر...

درگوشی

دوست قدیمی

سارا اصغری - دلم لک‌زده که به هوای اون سال‌ها با روان‌نویس قدیمی یه نامه بلند بالا برات بنویسم ... «که حال همه ما خوب است... ملالی نیست جز دوری شما ... هی خدا رو شکر... «تکه نانی هست، سر سوزن ذوقی...» راستی می‌دونی نشونه خونه ما عوض شده ... هر وقت دلتنگ کوچه باغ‌های قدیمی شدی یه سر به ما بز... نشونه هم روی گیرنده هست... و... «بذارم تو پاکت، آدرس گیرنده رو با ذوق بنویسم ... به پشتش یه تمبر بزنم و بنذارم تو صندوق پست... و حالا انتظار چند خطی از تو هم حکایت شیرینی بود و گوش به زنگ صدای موتور و پستچی... که حال من هم خوب است...

راستی چرا از تمام نشونه‌هایی که برام گذاشتی رفتی؟ یه لحظه هم فکر نکردی که این دل‌هوایی من در انتظار چند خطی از تو حالا باید به کجای این دنیا نامه‌هاشو پست کنه؟

